LJUBLJANA,
SOBOTA, 7. JULIJA 1990

DELO

LETO XXXII • ŠT. 156 • CENA 8 DINARJEV

DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK BOŽO KOVAČ
ODGOVORNI UREDNIK TIT DOBERŠEK

V prilogi: Slovenski prispevek k preurejanju Evrope — Premier ostaja suženj vzhodnega greha — »Tovariš, ti si vol!«

Srbija utrjuje oblast Molk albanskih občil

Potem ko so miličniki zasedli poslopja albanskih redakcij, so ta utihnila — Alternativa poziva ljudi, naj bodo mirni — Srbska vlada v Prištini

OD NAŠEGA SODELAVCA

PRIŠTINA, 6. julija — Čeprav ni nobenih incidentov ali ogrožanja javnega reda in miru, so razmere na Kosovu danes še bolj zapletene, kot so bile včeraj, ko je srbska skupščina z enostranskim sklepom razpustila kosovsko skupščino, izvršni svet in druge organe ter v javnih občilih, ki poročajo v albanskem jeziku, uvedla začasne ukrepe. Poslopje teh redakcij so včeraj zasedli močni miličniški oddelki, ki strogo nadzorujejo prihode in odhode zaposlenih.

Odkar so včeraj ob 15. uri in 30 minut uvedli začasne ukrepe in na RTV zamenjali vodstvo, ni bilo več niti ene informativne oddaje v albanskem jeziku. Tudi lokalne radijske postaje na Kosovu so zasedene in ne oddajajo. V bistvu albanski novinarji stavkajo. Glavni urednik Radia Priština Abdurahman Hoxha, doslej radijski napovedovalec, je novo funkcijo odklonil. Tudi Hilmi Syla, urednik Rilindje, je odklonil položaj glavnega in odgovornega urednika.

Prištinski okrožni javni tožilec je zaradi komentarja na prvi strani začasno prepovedal prodajo današnje številke Rilindje. V tem komentarju je namreč pisalo, da je bil včerajšnji sklep srbske skupščine protiustaven in izraz državnega nasilja.

Sinoči je bila v Prištini prva seja izvršnega sveta Srbije, na kateri so republiški sekretarji poročali o prevzemu vseh pristojnosti na Kosovu. Kot je bilo rečeno, nekaj pokrajinskih sekretarjev ni hotelo podpisati zapisnika o predaji dolžnosti, češ da jih je izvolila kosovska skupščina, ki jih lahko edina tudi razreši. Po besedah predsednika dr. Stanka Radmilovića je država Srbija storila, kar je bila napovedala in je tudi morala storiti zaradi separatističnega delovanja organov na Kosovu. Podpredsednik Momčilo Trajković je sejo kosovske skupščine, ki je bila 2. julija, z bolješviškim besednjakom razglasil za kontrarevolucionarno.

Med drugim so danes tudi sporočili, da so razrešili dolžnosti 16 funkcionarjev, ki jih je izvolila kosovska skupščina, vsi drugi zaposleni v njej pa so morali na prisilni letni dopust. Obdržali so samo 10 zaposlenih, ki opravljajo neke tehnične dolžnosti.

Danes je bila v Prištini, tako kot vsak petek, tiskovna konferenca Demokratske zveze Kosova. Bila je na prostem, v bližini Društva književnikov Kosova, udeležilo pa se je je vse polno tujih novinarjev. Odgovor na vprašanje, zakaj je bilo tako, je zelo preprost. Oboroženi miličniki, ki se tu izmenjujejo že od včerajšnjega popoldneva, niso dovolili vstopa v prostore društva, kjer ima kosovska alternativa ponavadi tiskovne konference.

Sekretar Demokratske zveze Kosova Jusuf Buxhovi je v zvezi z včerajšnjimi sklepi dejal, da so protiustavni in da so v bistvu naredili konec demokratični Jugoslaviji. Stanje je po njegovih besedah zdaj še slabše od izrednega, saj deluje le še milica.

Član upravnega odbora Demokratske zveze Kosova dr. Fehmi Agni je izjavil, da se bodo Albanci na Kosovu takim razmeram postavili po robu brez nasilja. Prav zato so prebivalstvo vnovič pozvali, naj ne nasede nikakršnim provokacijam. Vprašanje je le, ali bo za ta poziv sploh kdo izvedel.

Več na 3. strani.

BLERIM STAVILLECI

● **PRIŠTINA, 6. julija (Tanjug) — Skupina delegatov albanske narodnosti s Kosova je danes zahtevala od zveznega zbora skupščine SFRJ, naj se nemudoma sestane in razpravlja o položaju v pokrajini. V zahtevi, naslovljeni na predsednika zveznega zbora skupščine SFRJ, so poudarili, da »SR Srbija v zadnjem času v nasprotju z določili jugoslovanske in srbske ustave na Kosovu uvaja tako imenovane posebne ukrepe, s katerimi ogroža delovanje pokrajine kot avtonomne družbenopolitične skupnosti oziroma kot subjekta federacije«.**

● **Srbska milica je sinoči okrog 23. ure privedla vodilne ljudi Demokratske zveze Kosova dr. Ibrahima Rugovo, Jusufa Buxhovija in dr. Aliauja. Republiški inšpektorji so jih zaradi tako imenovanega »informativnega pogovora« zadržali kake tri ure.**

TEMA DNEVA

Vroča kosovska juha

Pravzaprav je presenetljivo, s kakšno lahkomiselnostjo se je Srbija pred nekaj meseci odpovedala jugoslovanskemu skrbništvu nad Kosovom. Miloševićevi svetovalci so tedaj verjetno izračunali, da »suverenost Srbije na vsem svojem ozemlju« odtehta velikansko breme, ki ga v ekonomskem in političnem pogledu predstavlja ta pokrajina. Pa so se ušteli. Pokazalo se je, kako prav ima Koča Popović, ki pravi, da so Albanci lahko dobri Jugoslovani, ne morejo pa biti dobri Srbi.

V Beogradu očitno živijo v prepričanju, da bo Evropa počasi začenjala razumeti njihove težave s »teroristi«, saj tudi kakšna Thatcherjeva ali Gonzales nista povsem čistih rok. V tej luči si lahko tudi tolmačimo nenadno neznansko ljubezen Srbov do Izraela; oboji naj bi pač legitimno branili svoje »svete kraje«. Toda Evropa jih ne bo razumela. V Strasbourgu in Washingtonu so si o Kosovu že ustvarili svoje mnenje in nihče jih ne bo mogel več prepričati, da so tamkajšnji Albanci »navadna manjšina«. Predvsem pa ne bodo mogli razumeti, da tej manjšini v imenu mednarodnih standardov kratijo dosedanje pravice.

Šele zdaj postaja jasno, koliko časa in energije je Slovenija potratila, ko se je po takšnih in drugačnih »Cankarjevih domovih« bila z Beogradom; Kosovo bi bilo treba že tedaj prepustiti Srbiji. Jugoslovanska skupnost namreč objektivno res ni bila sposobna rešiti tega problema in že takrat bi bili morali pustiti, da to juho poje pač tisti, ki si jo je skuhal. Zdaj mu ne gledajo v krožnik le Slovenci, temveč ves svet.

BORIS JEŽ

SRBSKA KUHINJA

Karikatura: Franco Juri

DANES V DELU

● **Kaj narediti z vztrajnikom?**
Zvezni zbor je preživela institucija, toda nove zakone bo sprejemal tudi brez delegatov iz Slovenije

● **Srbi na Hrvaškem hočejo status suverenega naroda**
Hrvaška vlada pa svari, da ne bo dovolila oblikovanja skupščine srbskih občin

● **Bodo nekdanje DPO deložirali?**
Osnutek zakona o odvzemu njihovih nepremičnin je že v skupščinski proceduri stran 2

● **Sporočilo lastnikov razlaščenega premoženja**
Poskusi razprodaje lastnine se nadaljujejo stran 3

● **Bilač še dlje**
Naš skakalec v daljavo je v Cagliariju zmagal z 824 cm stran 7

● **K nam le z osebno izkaznico**
Tuji turisti za vstop v državo ne potrebujejo potnega lista stran 8

Poziv predsedstva Sloveniji, naj razveljavi deklaracijo

Predsedstvo SFRJ zahteva od zvezne vlade, naj sprejme ustrezne ukrepe — Sprožilo bo tudi postopek pred ustavnim sodiščem Jugoslavije

BEOGRAD, 6. julija (Tanjug) — Predsedstvo SFRJ ne bo dovolilo spremembe ustavnega sistema države po neustavni poti. Kolektivno vodstvo države je na današnji seji napovedalo, da bo z vsemi možnimi ukrepi zaščitilo celovitost in suverenost države. Z današnje seje predsedstva so poslali naslednje sporočilo:

»Predsedstvo SFRJ je na seji, ki jo je vodil predsednik predsedstva SFRJ dr. Borisav Jović, razpravljalo o položaju, do katerega je prišlo po sprejetju Deklaracije o suverenosti države Republike Slovenije, ki jo je na skupni seji vseh treh zborov 2. julija letos sprejela in razglasila skupščina Republike Slovenije.

Predsedstvo SFRJ ne bo dovolilo spremembe ustavnega sistema države po neustavni poti. Zato bo v skladu s svojimi ustavnimi in zakonskimi pooblastili posegalo po vseh ukrepih in aktivnostih, da bi preprečilo takšne poskuse in s tem zaščitilo celovitost in suverenost SFRJ.

Po mnenju predsedstva SFRJ si je skupščina Republike Slovenije v nasprotju z veljavno ustavo SFRJ s to deklaracijo prilastila pravico, da sama spreminja enakopravno in skupaj izoblikovane odnose v jugoslovanski federaciji. S tem pa je zapostavila skupne interese jugoslovanskih narodov in narodnosti oziroma njihovih republik in avtonomnih pokrajin, življenjske interese Republike Slovenije in njenih občanov in ogrozila mednarodni položaj in ugled Jugoslavije v svetu. Predsedstvo je poudarilo, da se je treba o vseh problemih, pomembnih za skupno življenje in odnose v skupni državi, pogovarjati in jih reševati z dogovori oziroma v okviru ustavne reforme.

Predsedstvo SFRJ si bo še naprej prizadevalo za politično rešitev krize ustavnega sistema in se zavzemalo za sprejem dopolnil k ustavi SFRJ, za hitrejšo primerjavo zakona o uveljavljanju pravice narodov do samoodločbe, vštevši pravico do odcepitve, in za pripravo nove ustave SFRJ. Kot pričakujejo, bo slovenska skupščina, upoštevajoč skupne interese vseh narodov in narodnosti ter ustavno odgovornost republik in avtonomnih pokrajin za lasten razvoj in razvoj Jugoslavije kot celote, nemudoma začela postopek za razveljavitev deklaracije in tako pokazala pripravljenost zagotoviti možnosti oziroma ugodno politično ozračje za nadaljevanje dogovorjenih pogovorov o prihodnji ureditvi Jugoslavije v konstruktivnem ozračju.

Od zveznega izvršnega sveta in drugih pristojnih organov federacije predsedstvo SFRJ zahteva, da v skladu z ustavnimi in zakonskimi pooblastili predlagajo oziroma uvedejo ustrezne ukrepe in dejavnosti, da bi zagotovili dosledno spoštovanje ustave SFRJ in zveznih zakonov ter s tem preprečili uveljavljanje deklaracije.

Pred ustavnim sodiščem SFRJ je zvezno predsedstvo sklenilo sprožiti postopek. Kot predlaga, naj bi sodišče čimprej presodilo ustavnost Deklaracije o suverenosti države Republike Slovenije in jo po postopku v skladu s 385. členom zvezne ustave razveljavilo.

Predsedstvo SFRJ je v nadaljevanju seje obravnavalo tudi položaj, nastal po sprejetju protiustavne deklaracije o Kosovu, ki jo je 2. julija pred poslopjem skupščine SAP Kosova razglasila skupina delegatov albanske narodnosti, zatem deklaracijo, ki jo je 5. julija sprejela skupina delegatov srbske, črnogorske, muslimanske in romske narodnosti, ter zakona skupščine SR Srbije o prenehanju delovanja skupščine SAP Kosova in izvršnega sveta SAP Kosova. O svojih sklepih in stališčih bo obvestilo javnost.

Sklepni akt Nata: Prvi ne bomo uporabili sile

Na londonskem srečanju so se odločno zavzeli za nove, miroljubne smeri — Ponujena roka Gorbačovu

OD NAŠE SODELAVKE

LONDON, 6. julija — Dvodnevni vrh voditeljev članic zveze Nato v Lancasterhouse v Londonu, ki ga ocenjujejo kot enega zgodovinsko najpomembnejših v 40 letih obstoja severnoatlantskega zavezništva, se je danes končal s posebno deklaracijo, ki kratko in jedrnato naznanja nove smernice strategije s sporočilom in zagotovilom Sovjetski zvezi o miroljubnih namenih in želji po sodelovanju.

Že v otvoritvenem govoru je generalni sekretar Nata Manfred Wörner dejal, da je hladna vojna zgodovina, ameriški predsednik Bush, ki je prinesel s seboj načrt sklepne deklaracije, pa je dodal: »Poskušali bomo zagotoviti novo razsežnost severnoatlantske zveze, to je sodelovanje s SZ in novimi demokracijami vzhodne Evrope.«

Politični opazovalci v Londonu poudarjajo, da je s hitrim odgovorom na spremembe v Vzhodni Evropi Zahod pokazal svojo dobro stran; z londonsko konferenco pa stopa Nato na pot miru in sodelovanja. To naj bi (na predlog ameriškega predsednika Busha) dokazovalo tudi povabilo sovjetskemu predsedniku Gorbačovu, naj se udeleži enega prihodnjih vrhov zveze.

O sovjetskem zanimanju za londonski vrh pa priča pismo predsednika Gorbačova britanski gostiteljici premierki Thatcherjevi, v katerem poudarja, da pričakuje od vrha konstruktiven prispevek k »novi evropski arhitekturi«. V Londonu tudi poročajo, da je v tem pismu predsednik Gorbačov prvič jasno pokazal, da je SZ zainteresirana za pomoč Zahoda, o čemer bodo podrobneje razpravljali na vrhu sedmih industrijskih držav v Houstonu.

Sklepna izjava, ki jo uradno imenujejo londonska deklaracija o spremenjeni atlantski zvezi, naznanja, da bo v novi Evropi jedrsko orožje le »zadnje sredstvo«, to pomeni, da bi prišlo v poštev le, če ne bi mogli učinkovito uporabiti konvencionalnega orožja.

Kljub očitnim poskusom, da bi se na londonskem vrhu ognili vsem nesporazumom, pa sta govora premierke Thatcherjeve in nemškega kanclerja Kohla pokazala precejšnje razlike o idejah o novi poti. Toda s kompromisnimi rešitvami so se temu izognili in zunanji ministri so izdelali sklepno besedilo deklaracije, sprejemljivo za vseh 16 držav, članic Nata.

Z londonsko deklaracijo članice Nata izražajo pripravljenost podpisati skupaj s članicami varšavskega sporazuma deklaracijo, s katero bi se zavezale, da druga druge nimajo več za nasprotnika, in se vzdržujejo groženj in uporabe sile.

Na koncu deklaracije predlagajo še vseevropski parlament, s sedežem v Strasburgu. Dobesedno govorijo o »parlamentarnem telesu« 35-članske konference o varnosti in sodelovanju v Evropi. O tem, kako naj bi telo konstituirali, pa naj bi razpravljali na prihodnjem vrhu konference v Parizu. V zvezi s tem predlagajo tudi ustanovitev stalnega sekretariata konference s sestanki na ministrski ravni kakor tudi srečanja na vrhu.

ALJA KOŠAK

Slovenska delegacija na obisku v ZDA

Delegacijo vodi L. Peterle, v njej pa sta še D. Rupel in J. Dular

LJUBLJANA, 6. julija — Danes je na enotedenski obisk v Združene države Amerike odpotovala slovenska vladna delegacija, ki jo vodi predsednik republiškega izvršnega sveta Lojze Peterle, v njej pa sta še ministra za zunanje zadeve Dimitrij Rupel ter za Slovence po svetu in narodnosti v Sloveniji Janez Dular.

Slovenska delegacija se bo najprej mudila nekaj dni med našimi izseljenci v Clevelandu, s katerimi se bo pogovarjala o tesnejših vezeh z matično domovino. Nato pa bo imela še pogovore v Washingtonu s predstavniki ameriške administracije. To je prvi takšen vladni obisk iz Slovenije v ZDA.

C. R.

Stališča predsedstva SFRJ za Slovenijo nesprejemljiva

Predsedstvo Republike Slovenije je prepričano, da z grožnjami ni mogoče ničesar rešiti

LJUBLJANA, 6. julija — Predsedstvo Republike Slovenije je danes pozno popoldne razpravljalo o stališčih, ki jih je o predsedstvu SFRJ sprejelo do Deklaracije o suverenosti države Republike Slovenije. Ugotovilo je, da ta stališča za republiko Slovenijo niso sprejemljiva in da otežujejo politični dialog, s tem pa tudi zmanjšujejo možnosti za reševanje politične in ustavnopravne krize v Jugoslaviji. Za republiko Slovenijo je zahteva, naj skupščina naše republike prekliče Deklaracijo, nesprejemljiva.

Deklaracija o suverenosti države Republike Slovenije je nadaljevanje procesov demokratizacije, ki so se začeli z amandmaji k Ustavi republike Slovenije v septembru lani in so dobili legitimno potrditev v neposrednih in svobodnih volitvah. S tem dejanjem je skupščina naše republike v skladu z Ustavo republike Slovenije oblikovala svoja izhodišča za pogovore z drugimi republikami o prihodnji ureditvi medsebojnih odnosov. Predsedstvo republike Slovenije ne vidi razloga, zakaj ne bi izpeljali pogovora med njim in predsedstvom SFRJ, kot je bilo dogovorjeno in tudi datumsko določeno. To bi bila najboljša priložnost za neposreden pogovor o vseh odprtih in spornih vprašanjih.

Z grožnjami, ki jih je mogoče zaznati tudi v stališčih predsedstva SFRJ, ni mogoče rešiti ničesar. V nasprotju s tem predsedstvo republike Slovenije predlaga predsedstvom vseh jugoslovanskih republik čimprejšnje medsebojne pogovore o prihodnji ustavnopravni ureditvi Jugoslavije in o elementih konfederalne ureditve. Skupščina republike Slovenije pa bo svoj odnos do stališča predsedstva SFRJ lahko opredelila na seji, ki je že bila sklicana za 18. julij t. l. Na tej seji bo skupščina tudi obravnavala in sprejemala predlog Republike Slovenije, da se začne postopek za pripravo in sprejem nove Ustave republike Slovenije.

Moč deflacije najbolj manjša zelenjavni trg

Zvezna vlada obeta, da bo povprečna mesečna rast cen v drugem polletju manjša kot odstotek

OD NAŠE DOPISNICE

BEOGRAD, 6. julija — Čeprav so se cene v juniju (pravzaprav od 20. maja do 20. junija) dvignile za 0,3 odstotka manj kot mesec poprej, so bile drobnoprodajne cene v vsem juniju za 0,2 odstotka višje kot v maju. Tega je spet kriva podražitev storitev in tistih kmetijskih proizvodov, ki se prodajajo na tako imenovanem zelenjavnem trgu. Pa vendar so v zveznem izvršnem svetu zadovoljni, ker se deflacija, kot je na današnji tiskovni konferenci zagotovil namestnik zveznega sekretarja za trgovino Branko Maričić, nadaljuje.

Po njegovih besedah bi se drobnoprodajne cene še lahko znižale. O tem priča tudi junijska pocenitev industrijskih proizvodov za pol odstotka v primerjavi z mesecem poprej. Te cene so padle zdaj že tretjič zapored. Polagoma padajo tudi trgovske marže. Vlada napoveduje, da bo povprečna mesečna rast cen v drugem polletju pod enim odstotkom, pa čeprav je ostalo pod neposrednim nadzorstvom le še 9 odstotkov drobnoprodajnih cen. Vlada namerava tudi v prihodnje vplivati na trg s povečano ponudbo, predvsem iz uvoza, ter po možnosti z intervencijami iz blagovnih rezerv, ki so »pripravljene«, da zagotovijo stabilnost cen.

Vrednost uvoza blaga za široko porabo je v času od začetka leta do 25. junija presegla 1,6 milijarde dolarjev, tako da odtehta zdaj v okviru celotnega uvoza 20 odstotkov, to pa je dvakrat več kot ob začetku leta.

● **Na vprašanje novinarja, kako se bo inšpekcija odzvala na podražitev derivatov v Sloveniji, ki ni spoštovala odloka o maksimalni ravni teh cen, je glavni zvezni tržni inšpektor Božidar Ivetić odgovoril da se Petrol in Istra Benz nista zmenila za odlok zveznih tržnih inšpektorjev, po katerem bi morala prekiniti prodajo po višjih cenah. Odgovorne v teh organizacijah so zato prijavili sodniku za prekrške, sam Petrol pa zaradi gospodarskega prekrška, saj je zadržal protipravno pridobljena sredstva. To bo doletelo tudi Istro Benz.**

Kar zadeva cene elektrike, se bodo sredi tega meseca sestali predstavniki elektrogospodarstva in ZIS, da bi se dogovorili o njihovi usodi. V zvezi s skupščinskim priporočilom glede oblikovanja cen v stanovanjsko-komunalni dejavnosti in mestnem prometu lahko samo upamo, da ga bodo republike in občine spoštovale, saj te cene ne sodijo v pristojnost federacije.

BOJANA JAGER

Boljše delo, ne omejitve in prerazporejanje

ROGLA, 6. julija — Kljub močnemu dežju se je na osrednjem praznovanju dneva upokojencev Slovenije danes zbralo na Rogli blizu sedem tisoč ljudi, ki so prišli iz vseh slovenskih krajev. Pokrovitelj srečanja so bili Svobodni sindikati Slovenije, slavnostni govornik pa predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan. V svojem nagovoru je Kučan med drugim omenil spremembe, ki jih bo deležen zvezni pokojninski zakon, in opozoril na nekatere upravičene in po njegovem sprejemljive predloge, ki se pojavljajo v Sloveniji. Vendar pa predlogi pomenijo širjenje pravic na pokojninskem področju in še večje materialno breme, ki pa ga preobremenjeno gospodarstvo ne zmore več. V nadaljevanju pa je menil, da je še kako upravičena bojazen pred poslabšanjem socialne varnosti ljudi, posebej upokojencev. Le uspešno delo in boljša organizacija življenja in dela lahko dajo pozitivne rezultate, nikakor pa ne prerazporejanje že tako skromnega dohodka in omejitveni posegi v njegovo porabo,« je dodal Milan Kučan. Več na 2. strani. D. S., foto: Igor Modic

ZIS: Nič ne sme ovirati naših reform

Zaradi poslabšanja razmer bo ZIS opravil pogovore z vodstvi vseh republik

BEOGRAD, 6. julija (Tanjug) — Zvezni izvršni svet je na današnji seji, ki jo je vodil Ante Marković, obravnaval aktualne razmere v državi. Analiziral je zadnje politične dogodke, zlasti tiste po predstavitvi programa nadaljnjih reform jugoslovanske družbe in ukrepov za njihovo uresničitev. ZIS je ugotovil, da ti dogodki zavirajo uresničevanje reform in poslabšujejo politični in gospodarski položaj v državi, je rečeno v sporočilu s seje.

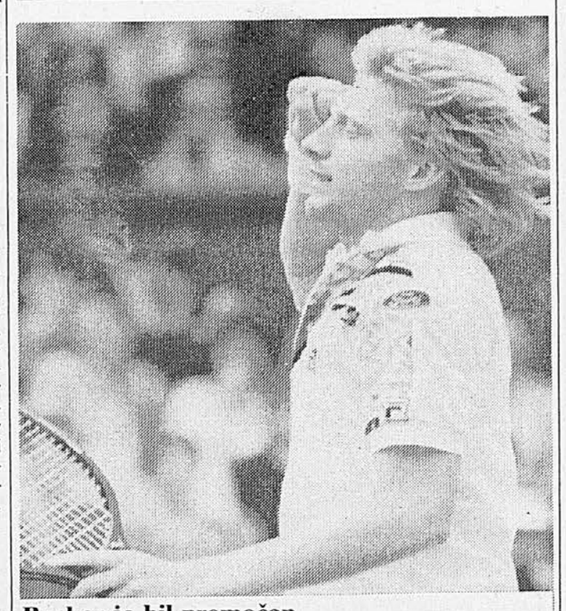
Za uresničitev reform čuti zvezni izvršni svet veliko odgovornost pred državljani naše države, kot tudi pred svetovno javnostjo, saj je deležen njihove vse večje podpore. V zvezi z nastalim položajem je ZIS sklenil, da bo opravil pogovore z vodstvi vseh republik in pokrajin o odprtih in spornih vprašanjih, da bi zagotovili nujno potrebne možnosti za deblokiranje izvajanja reform na vseh področjih in v vsej državi.

ZRN prepričana o naslovu prvaka

RIM — Zahodnonemški novinarji so tako prepričani o zmagi svojih nogometašev v tekmi z Argentino v nedeljskem finalu SP, da so selektorju ZR Nemčije Franzu Beckenbauerju že kupili veliko steklenico šampanjca. ZR Nemčija bo nastopila v popolni postavi, tudi z Völlerjem, Argentinci pa imajo kar štiri ključne igralce zaradi rumenih in rdečih kartonov »na hladnem«. Argentinski selektor Bilardo upa, da bodo njegovi rezervni nogometaši igrali s podvojeno močjo.

Več na 5. in 6. strani.

DELO finale

Becker je bil premočan

LONDON, 6. julija — Boris Becker (na sliki) je bil vendarle prehuda ovira 18-letnemu Splitčanu Goranu Ivaniševiću v polfinalu slovitega teniškega turnirja v Wimbledonu. Treba pa je reči, da se je naš up dobro upiral Nemcu, bolj kot to kaže poraz z 1:3 v nizih. Becker se bo v nedeljo v finalu tako kot lani pomeril s Švedom Stefanom Edbergom, ki je tokrat nepričakovano lahko odpravil prvega igralca sveta Ivana Lendla s 3:0. Več na 7. strani. (Telefoto: Epa)

Iliescu zapušča stranko

BUKAREŠTA, 6. julija (Tanjug) — Predsednik Fronte narodne rešitve Ion Iliescu se je danes poslovil od svoje stranke, ker kot predsednik republike ne more biti še naprej strankarsko aktiven.

MUSTANG
Z MUSTANGOM V NOVO KVALITETO IN SVET
Elkroj

Ladja Jastog krenila nad alge v Kvarneru

Morje v Kvarnerskem zalivu onesnaženo enako kot reka Pad — Celo satelit je odpovedal

OD NAŠEGA DOPISNIKA

REKA, 6. julija — Ladja Jastog reške Dezinfekcije se je odpravila na lov na alge, ki so dobesedno prekrile Kvarnerski zaliv. To je prvi poskus odstraniti alge iz Zaliva po številnih protestih domačega prebivalstva in turistov.

Sklepov s številnih sestankov jugoslovanskih in italijanskih ekologov tik pred začetkom letošnje turistične sezone očitno nihče ne uresničuje. Tako je čistost morja odvisna predvsem od vetrov, saj s posojilom 1,3 milijona dolarjev, ki ga je v začetku prejšnjega meseca načeloma odobrila italijanska vlada in s katerim naj bi kupili tri ekološke ladje, očitno ne bo nič. Hrvaška sama pač nima dovolj denarja za ta nakup.

Trditve strokovnjakov, da morja ni mogoče povsem zaščititi pred algami, so kajpada bolj slaba tolažba za turiste, ki se zaradi alg, pa tudi previsokih cen zunajpenzionskih storitev, čedalje pogosteje izogibajo Jadranu. Težave z algami so le del jugoslovanskih turističnih problemov, kot opozarjajo strokovnjaki z rovinjskega inštituta za raziskavo morja Ruđer Bošković, pa bo treba še veliko časa, da bodo naposled ugotovili, zakaj morje čedalje pogosteje cveti.

Kaže, da so oceanografi posebno presenečeni nad letošnjim cvetenjem v Kvarnerskem zalivu. Kot zatrjujejo, je voda, ki jo tokovi prinašajo v ta zaliv, tako onesnažena kot italijanska reka Pad. Dogovor med jugoslovanskimi in italijanskimi ekologi oziroma tesnejše sodelovanje med podjetji Venezia Nuova, Ingra in Hidrogea naj bi prispevalo k hitrejšim raziskavam jadranskih voda in zbiranju denarja za zaščito Jadrana. Konkretnih akcij za varstvo Jadranskega morja pred onesnaževanjem pa žal še ni — celo satelit, ki naj bi spremljal cvetenje alg, ni sposoben opravljati svoje naloge.

GORAN MORAVČEK

Neuvrščeni most do Evrope

Srečanje v Beogradu naj bi pospešilo posodabljanje gibanja in utrlo nove poti

BEOGRAD, 6. julija (Tanjug) — Dopoldne se je v Beogradu končal dvodnevni sestanek predstavnikov Jugoslavije kot predsedujoče gibanju neuvrščenih in 17 držav, ki imajo v njem status gosta. Slišati je bilo mnogo novih zamisli in predlogov, kako okrepiti navzočnost neuvrščenih v povsem spremenjenih evropskih razmerah, gibanje samo pa usposobiti za bolj pragmatično delovanje v svetu. Zvezni sekretar za zunanje zadeve Budimir Lončar je v sklepnem govoru izrazil upanje, da bo prvi sestanek te vrste v zgodovini neuvrščenosti pospešil posodabljanje gibanja, ki bi moralo zdaj namesto vezi med Vzhodom in Zahodom postati most med Evropo in drugimi celinami. Izrazil je tudi zadovoljstvo, ker so visoki funkcionarji zunanjih ministrstev, ki so se zasedanja udeležili, pokazali toliko zanimanja za neuvrščenost, ki išče zdaj, ko so se razmere spremenile, novo identiteto.

Pokojnine naj se redno usklajujejo

BEOGRAD, 6. julija (Tanjug) — Svet Zveze skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Jugoslavije se zavzema, naj bi pokojnine v skladu z doslej veljavnimi zakonskimi predpisi tudi v prihodnje redno usklajevali z osebnimi dohodki.

Med razpravo o predlogu spremembe zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki jih je predlagal ZIS, zlasti k 30. členu (da bi pokojnine v prihodnje usklajevali z gibanjem nominalnih osebnih dohodkov vsakih šest mesecev) je svet opozoril, da bi s tem občutno poslabšali položaj upokojencev. Rekli so da bi bili v letu dni ob eno, če ne celo poldrugo pokojnino. Nazadnje je svet upošteval argumente ZIS, da obrzdana inflacija narekuje drugačne rešitve, predlagal pa je zaščitne klavzulo, po kateri naj bi se pokojnine usklajevale z osebnimi dohodki tudi v obdobju, krajšem od šest mesecev, če bi se zvišale ali znižale za več kot tri odstotke. Tretja možnost, ki jo je danes predlagal svet, pa je trimesečno usklajevanje pokojnin.

S TELEPRINTERJA

Slovenija na dekorativnem prtu

KRANJ, 6. julija – »To ni le prt, je tudi poster, bogata, vsem razumljiva turistična informacija, prava osvežitev med dobrimi turističnimi spominki, ki zlahka izrivajo turistični kič,« je ob predstavitvi dekorativnega prta Slovenije dejal dr. Janez Bogataj, predsednik komisije za kulturo pri Turistični zvezi Slovenije. Biro za ekonomsko propagando pri Gorenjski turistični zvezi je poskrbel, da je kranjski akademski slikar Vinko Tušek po zasnovi Boža Dukića iz PVC Designa in kranjskega Tekstilindusa dal tiskati to zanimivost. Dekorativni prt bodo prodajali na mejnih prehodih, v brezcarinskih prodajalnah in v večjih trgovinah s spominki. Na njem so predstavljene kulturne, krajinske, zgodovinske, gospodarske in naravne značilnosti Slovenije. (M. K.)

Narodnjaki v Števerjanu

ŠTEVERJAN, 6. julija – V Števerjanu bo 7. in 8. julija festival narodno zabavne glasbe, ki ga organizira Slovensko kulturno prosvetno društvo Frančišek Sedej. Letošnji Števerjanski festival je jubilejni – že 20. Je edini festival narodno zabavne glasbe v zamejstvu in Italiji sploh. Predstavilo se bo 20 ansamblov z vsega slovenskega kulturnega prostora – štirje bodo zamejski. Festival se bo začel v soboto ob 20.30, v nedeljo pa ob 17.30. (O. K. S.)

Še je prostor v srednjih šolah

LJUBLJANA, 6. julija – Na ljubljanski enoti republiškega zavoda za zaposlovanje so povedali, da je bilo te dni na srednjih šolah v Ljubljani in bližnji okolici prostora v prvih letnikih še za kakšnih 400 novincev, mogoče še kaj več. Za gimnazijo ni bilo več prostora (izjemi sta bili gimnaziji v Ivančni Gorici in Kočevju z mogoče še kakšnim prostim stolom). V **strokovnih šolah** pa je bilo več prostora. Za **4-letno šolanje so kakšnega učenca vzeli v Ljubljani na gradbeni, v Litostroju (strojništvo, metalurgija, elektro), elektrotehniški na Vegovi (energetika), kemijski, papirniški, lesarski šoli, mogoče še kje. Za 3-letno** šolanje pa je bil prostor še v šoli za trgovinsko dejavnost (prodajalec), elektro na Vegovi (energetika), lesarski, papirniški, strojni v Litostroju (strojništvo, metalurgija, elektro), gradbeni šoli ter šoli tehničnih strok in osebnih storitev (kozmetika). **V okoliških krajih** pa so v **Domžalah** še vpisovali v šolanje za kovinarstvo in za usnjarstvo, v **Idriji, Kočevju** in **Trbovljah** za strojništvo, **v Zagorju** za rudarsatvo, za elektro, za natakarje in kuharje.

Precej teh prostih mest je gotovo še na voljo, za fante več kot za dekleta. Informacije dobijo učenci in starši na šolah, lahko pa pokličejo tudi enoto zavoda za zaposlovanje na Parmovi 32 v Ljubljani (tel. 321-041, vpis v šole), kjer bodo učencem in staršem, ki so v stiski, tudi drugače lahko svetovali kaj koristnega. (J. S.)

Neodvisni zdravstveni sindikat

LJUBLJANA, 6. julija – V Ljubljani je bil ustanovni zbor republiškega sindikata delavcev v zdravstvu in socialnem skrbstvu, ki bo deloval v okviru Neodvisnosti – Zveze neodvisnih sindikatov Slovenije. Predsednik Neodvisnosti France Tomšič je ob tej priložnosti poudaril, da ima slovensko zdravstvo dobre možnosti, da v tem in naslednjih letih doseže takšno mesto v družbi, kakršnega ni imelo v zadnjih petdesetih letih. Na ustanovnem zboru so sprejeli začasni program in statut. V republiški odbor sindikata so bili izvoljeni: dr. Jože Goldmayer, dr. Božo Kralj, dr. Franc Černe, dr. Ana Klun, dr. Lucija Vrabič, Marija Bergant, dr. Ivica Ambrož-Kopač, Anton Kavčič in Emilija Kavaš. Kot so rekli, si bodo ob spoštovanju sindikalnega pluralizma in polne enakopravnosti prizadevali za sodelovanje z ZSSS in drugimi avtonomnimi sindikati in obstoječimi društvi za dosego ožjih poklicnih interesov in ciljev. (G. J.)

Pismo o nameri IBM in LB

LJUBLJANA, 6. julija – Podpredsednik Ljubljanske banke d. d. Stane Valant, Günter Kratzer, direktor za Jugoslavijo v dunajski centrali IBM, in generalni direktor Intertrada ITS Daniel Vovk so danes podpisali pismo o nameri, da v Ljubljani skupaj ustanovijo center, v katerem bi razvijali softver za bančništvo. IBM je v center pripravljen vložiti denar, partnerjem iz Ljubljanske banke pa tudi odpreti vrata svojih podobnih centrov drugod v svetu in sveže informacije o najnovejših dosežkih na tem področju. (M. R.)

Obresti so še vedno visoke

BEOGRAD, 6. julija (Tanjug) – Kljub napovedi zvezne vlade, da se bodo obresti zmanjšale na manj kot 20 odstotkov, so zaradi večjega povpraševanja od ponudbe obresti zdaj okoli 43,7 odstotka. V zadnjih dneh se tudi slabša likvidnost poslovnih bank, ki jim je v prvem polletju manjkalo povprečno 2,3 milijarde dinarjev na dan. Če bi bilo poslovanje gospodarstva redno, bi morale banke razpolagati z okoli štirimi milijardami dinarjev. To je danes v pogovoru z novinarji za radijsko oddajo Tokovi reforme izjavil generalni direktor jugoslovanskega trga denarja in kratkoročnih vrednostnih papirjev Radiša Nadrljanski.

Kakšno podjetje bo Rudnik Mežica

ŽERJAV, 6. julija – Centralni delavski svet Rudnikov svinca in topilnice Mežica je danes v Žerjavu nameraval razpravljati o odstopu poslovodnega odbora podjetja, vendar je na sejo prišlo le 16 od 32 delegatov. Zaradi nesklepčnosti so jo preložili na prihodnji teden. Bojkot seje delavskega sveta je bržčas le spreten manever pred ponedeljkovim referendumom o novi organiziranosti, s katerim se vodstvo, ki je odstopilo, ne strinja. Večina delavcev tega 1800-članskega kolektiva se namreč zavzema za »razbitje« rudnika na več manjših firm in kasnejšo ustanovitev sestavljenega podjetja, poslovodni odbor pa je ponudil ustanovitev družbenega podjetja Rudnik Mežica in pozneje oblikovanje večjega števila družb, v katerih bi Rudnik imel večinski kapitalski delež. (I. P.)

Srbska ustavna komisija deluje

BEOGRAD, 6. julija (Tanjug) – Ustavna komisija srbske skupščine je na današnji seji podprla temeljna določila nove republiške ustave in predlagala skupščini, naj njen osnutek sprejme na naslednjem zasedanju. S sprejemom zakona o prenehanju dela kosovske skupščine je izključena možnost, da bi pokrajinska skupščina za šest mesecev preložila sprejem ustave, tako da bo nova srbska ustava sprejeta bržkone decembra. Na seji ustavne komisije je bilo med drugim rečeno, da je plebiscitarna podpora volivcev na nedavnem referendumu najboljši dokaz, da je bila pobuda za sprejem nove ustave pravočasna. Nova ustava bo odpravila vzporedno državnost, saj je bil skrajni čas, da se tudi Albanci začno obnašati kot lojalni prebivalci republike. Med razpravo je bilo slišati različna mnenja, ali naj bi izraz »narodnost« nadomestili z »narodna manjšina«.

Pogovori predstavnikov BiH in Makedonije

SARAJEVO, 6. julija (Tanjug) – Delegaciji Bosne in Hercegovine in Makedonije, ki sta ju vodila predsednika predsedstev dr. Obrad Piljak in dr. Vladimir Mitkov, sta med štiriurnimi pogovori izmenjala mnenja o gospodarskem in političnem položaju v teh dveh republikah in o možnostih za rešitev najbolj žgočih problemov prihodnjega razvoja Jugoslavije. Med drugim je bilo rečeno, da Bosna in Hercegovina in Makedonija odločno podpirata predsedstvo SFRJ v njegovem prizadevanju, da v skladu s svojimi pooblastili zagotovi zaščito ustavnosti in zakonitosti oziroma da bi vse probleme reševali po načelu enakopravnosti med narodi in upoštevaje interese jugoslovanskih narodov.

Kako bo vlada pomagala gospodarstvu

PREBOLD, 6. julija – Podpredsednik republiškega IS dr. Jože Mencinger se je danes v tekstilni tovarni Prebold pogovarjal z žalskimi gospodarstveniki in člani občinskega IS o drugem svežnju ukrepov ZIS. Udeležence pogovora je zanimalo zlasti, kakšno pomoč si v težavnih razmerah gospodarjenja lahko obetajo od republike in kaj namerava vlada ukreniti za lajšanje bremen gospodarstva. Dr. Mencinger jim je dal vedeti, naj ne pričakujejo »socialne pomoči«, zato pa nekatere ukrepe, ki bodo gospodarstvo vendarle razbremenili: med drugim smotrnejši način zbiranja in porabe denarja za družbene dejavnosti, spremembe v pokojninskem zavarovanju, postopno preoblikovanje družbene lastnine, pri čemer vlada zavrača tako posplošeno preobrazbo družbene lastnine v državno, kot tudi nenadzorovano podarjanje zasebnikom, in podobno. Pri marsičem pa republika zaradi prevelikih zveznih pristojnosti sploh ne more ukrepati. Dr. Mencinger se je strinjal, da je zamrznitev tečaja ob odpravi izvoznih spodbud hud udarec predvsem za izvoznike. (I. B.)

Spominjali se bodo žrtev genocida

BEOGRAD, 6. julija (Tanjug) – Izvršni svet srbske skupščine je danes sprejel pobudo, naj bi določili poseben dan v spomin na žrtve genocida, ki ga je med srbskim življem med drugo svetovno vojno zagrešil okupator, predvsem enote kvislinške Neodvisne države Hrvaške.

Hrvati bodo popisali žrtve vojne

ZAGREB, 6. julija (Tanjug) – Sabor SR Hrvaške bo že na prihodnji seji, 25. julija, ustanovil posebno komisijo, ki bo znanstveno in objektivno popisala žrtve vojne oziroma ugotovila, kdo in v kakšnih okoliščinah je bil ubit med vojno in po njej, je med današnjim pogovorom z novinarji izjavil predsednik sabora dr. Žarko Domljan.

Hrvaški Srbi hočejo imeti status suverenega naroda

Predstavniki Vukovarja se niso udeležili posveta srbskih občin – Hrvati ne bodo dovolili spreminjanja meja

OD NAŠEGA DOPISNIKA

KNIN, 6. julija – Srbi v Hrvaški – ki jih je okoli 700.000 – ne bodo privolili v to, da bi jih v novi hrvaški ustavi razglasili za narodnostno manjšino. Tudi od nove hrvaške oblasti zahtevajo, naj jih priznava kot narod oziroma kot konstitutivno prvino hrvaške državnosti.

Kot je dejal predsednik skupščine občine Knin dr. **Mile Babić**, ki je danes sklical dogovor predstavnikov 16 hrvaških občin, v katerih živijo Srbi, tukajšnji Srbi nasprotujejo predvsem bodoči definiciji ustavne suverenosti. Vodstvo Hrvaške demokratične skupnosti in nova hrvaška vlada namreč v svojem predlogu vztrajata le pri suverenosti hrvaškega, ne pa tudi srbskega naroda. Po mnenju hrvaških oblasti suverenosti Hrvatov v tej republiki ni mogoče deliti.

Tudi današnji poskus, da bi se sestali predstavniki vseh 16 občin, v katerih živijo Srbi, ni minil brez težav. Tako v Knin ni prišla delegacija iz Vukovarja, ker je predsednik skupščine občine Vukovar **Slavko Dokmanović** izjavil, da se bodo ustavne zadeve reševale v normalni proceduri v saboru. Kot je dejal, je stališče Vukovarja znano: narodov ni mogoče deliti in med njimi povzročati prepire. V vukovarski občini živi namreč kar 23 različnih narodov in narodnosti.

Veliko je tudi reakcij na poskus ustanovitve srbske krajine v Hrvaški. Predsednik hrvaškega sabora dr. **Žarko Domljan** je danes dejal, da sicer odobravajo stike med občinami, toda če bi skušali Srbi ustanoviti nekakšno etnično in administrativno skupnost, se bodo temu postavili po robu z ustavnimi rešitvami. Jasno je dal vedeti, da bo Hrvaška branila svojo ustavno ureditev in da se ne namerava pogovarjati o nikakršnem spreminjanju meja Hrvaške.

Jasno pa je tudi stališče Srbov v Hrvaški. Tudi ti se niso pripravljeni odreči svojim zahtevam, nove pobude pa lahko pričakujemo tudi na prihodnjih turnejah predsednika Srbske demokratične stranke dr. Jovana Raškovića. Za jutri je napovedal tudi ustanovitev podružnice te stranke na Reki.

GORAN MORAVČEK

Kmečka zveza bo vladi ponujala predloge rešitev

Ivan Oman je na seji upravnega odbora Slovenske kmečke zveze menil, da morajo sedaj, ko niso več opozicija, svoje delo prilagoditi novim razmeram

LJUBLJANA, 6. julija – Konec prihodnjega tedna se bo predsednik slovenske vlade Lojze Peterle sestal s predstavniki Slovenske kmečke zveze, ki ga bodo seznanili s predlogi za rešitev največjih težav v slovenskem kmetijstvu. To je na današnji seji upravnega odbora Slovenske kmečke zveze dejal njen predsednik Ivan Oman. Sicer pa je bila glavna točka dnevnega reda ocena položaja stranke po volitvah in razprava o političnih usmeritvah za delo – poslancev stranke v republiškem parlamentu.

»Zdaj nismo več opozicija. Naš položaj se je po volitvah bistveno spremenil. Pred volitvami smo od prejšnje vlade lahko zahtevali, naj rešuje težave v kmetijstvu, zdaj pa ji moramo ponujati konkretne predloge za reševanje posameznih težav,« je uvodoma dejal **Ivan Oman. Marjan Podobnik**, podpredsednik Slovenske kmečke zveze, pa je dejal, da so v parlamentu že sprejeli nekatere njihove pobude, kot je denimo najnovejši zakon o prepovedi sečnje v gozdovih, ki so bili po vojni protipravno vzeti zasebnikom. Napovedal pa je tudi, da bo SKZ zdaj, po sprejetju Deklaracije o suverenosti Slovenije, predlagala vladi, naj pripravi zakon, s katerim bi prepovedali uvoz mesa in mlečnih izdelov, zaradi česar so slovenski kmetje oškodovani.

Ivan Pučnik pa je menil, da SKZ kot stranka na oblasti ni dobro organizirana. »Za seboj bi morali imeti skupino strokovnjakov, ki bi naše predloge strokovno utemeljevali,« je dejal Pučnik. Ugovarjal je Ivan Oman, ki je menil, da stranka ne potrebuje nikakšne strokovne skupine. Vlada ima kmetijsko ministrstvo s svojim strokovnim aparatom, zato je za SKZ pomembno le, da v grobem obdela najrazličnejše predloge, ki jih bo strokovni aparat kmetijskega ministrstva lahko spravil v ustrezno pravno obliko.

Člani upravnega odbora iz območnih in občinskih organizacij Slovenske kmečke zveze so imeli kar precej pripomb k organizira-

● Upravni odbor se ni strinjal s tem, da bi morali uvoz mesa prepovedati, pač pa meni, da ga je treba obdavčiti. Od vlade pričakujejo, da bo do naslednjega zasedanja skupščine pripravila predlog ukrepov, s katerimi bo zaščitila prirejo mesa, mleka in mlečnih izdelkov. Sedanja cena namreč pokrije le 50 do 60 odstotkov stroškov prireje. O pšenici so zatrdili, da bi morala biti odkupna cena za 1. razred, ne računajoč akumulacijo, organizacijske in odkupne stroške, 2,82 dinarja, z akumulacijo pa 3,18 dinarja. Z vlado se bodo pogajali o ceni 3 dinarje za kilogram. M. P.

nosti stranke. Dejali so, da škriplje predvsem v informiranosti in povezanosti med republiško in nižjimi ravnmi.

VESO STOJANOV

Lipa sprave in njene sence

V nedeljo se bo v Kočevskem Rogu zgodilo prvo dejanje narodne sprave – Sprava z mrtvimi – Ne država ne Cerkev ne moreta med seboj spraviti živih

LJUBLJANA, 6. julija – Na odmaknjeni gozdni jasi sredi divjih roških host se bo v nedeljo zgodilo prvo dejanje narodne sprave – sprava z mrtvimi. Z molitvijo za vse žrtve vojne s simbolnim pokopom mrtvih domobrancev in drugih žrtev, ki so po koncu druge svetovne vojne končali svojo pot v kočevskih breznih, teharskih jarkih in drugih znanih in neznanih slovenskih jamah, naj bi prizadetim svojcem vrnili duševni mir, mrtvim spokoj in dostojanstvo, kajti bili so vendar ljudje, člani človeškega rodu in slovenskega naroda.

Tiha bojazen prirediteljev, da se bo spravne slovesnosti udeležilo več ljudi, kot dopušča varen prehod po ozkih, težko prehodnih poteh, ki vodijo do kočevskih grobišč, je razumliva. Sleherni zaplet, sleherna nezgoda, bi vrgla vsaj senco na to moralno in pietetno dejanje, imenovano vabilo k spravi, če ne bi med ljudmi izzval celo novih razprtij in ločevanj. Toda neposredni radijski in televizijski prenos spravne slovesnosti bosta od udeležbe na pogrebu doslej zamolčanih in zatajevanih, ki bo povezana z naporom in nekajkilometrskim pešačenjem, znabiti le odvrnila vse tiste, ki jih k breznom ne kličejo svojci, prijatelji in znanci, ki jih na te kraje nesrečnega spomina ne vežejo osebne vezi, temveč le gola radovednost.

Koliko mrtvih dejansko skrivajo odkrita in neodkrita slovenska brezna in jame še nihče ne ve. Tragične dogodke, ki so se zgodili že po koncu druge svetovne vojne, na pobudo bivšega republiškega predsedstva in »Bavconovega« sveta za varstvo človekovih pravic že raziskuje posebna raziskovalna skupina, ki jo vodi dr. Tone Ferenc. Zgodovina bo prej ali slej torej hladnokrvno razkrila dejstva, preštela mrtve. Zakaj potem po 45 letih toliko razgretih razprav o žrtvah vojne, o spravi med živimi. Žrtve so navsezadnje imeli tudi drugi evropski narodi. Tudi drugod so se med vojno sonarodnjaki gledali skozi puškine cevi in kot pripadniki kvizlinških enot in odpornišega gibanja obračunavali med seboj še po koncu vojne. In vednar te preteklosti ne doživljajo tako travmatično, kot mi, ne razglabljajo o spravi. Vojne bi navsezadnje ne bile tragična epizoda zgodovine, če bi ljudje lahko drug v drugem pobili le nasprotnika, človeka pa pri tem pustili pri življenju.

Travme slovenske narodne sprave, ki je za tujce morda res videti kot nepojmljivo samotrpinčenje, v resnici niso izzvali mrtvi, temveč desetletja dolg molk o teh žrtvah, njihovo zatajevanje, prikrivanje njihovih grobov. V tem je razlika med nami in drugimi evropskimi narodi, prav tako tragično razdeljenimi med vojno. Oni so že zdavnaj pokopali svoje mrtve, jim vsem priznali pravico do grobov.

»Država bo storila vse za spravo med mrtvimi in živimi,« je v Vetrinju dejal Lojze Peterle. Res je, tudi slovenska država lahko po 45 letih končno pietetno pokoplje vse mrtve, razglasi konec preganjanja državljanov zaradi kaznivih dejanj v zvezi z drugo svetovno vojno, konec narodne diaspore. Odpravi lahko posledice storjenih krivic tam, kjer je to še mogoče, uveljavi Slovenijo kot domovino vseh Slovencev. Prve zakonske pobude za take ukrepe je dalo zdaj že bivše predsedstvo republike, nekaj jih je že uresničenih, drugi bodo najbrž kmalu.

Toda ne država ne cerkev ne moreta med seboj spraviti ljudi, le pomirita jih s svojo avtoriteto morda lahko. Sprava je namreč intimno človeško dejanje, boleče osvobajanje iz ječe sovraštva in nestrpnosti, v katere človek pahne zlo, ki so ga njemu ali njegovim bližnjim prizadejali drugi. Vabilo k spravi je namenjeno tem jetnikom, ne nam, rojenim po vojni, potomcem partizanov, domobrancev, nemških vojakov, kar vse so naši očetje bili. Mi smo že spravljeni med seboj.

V nazorskih in političnih nasprotjih in razprtijah, ki zavladajo kdaj tudi med nami, dejanja naših očetov ne štejejo. Med seboj se merimo z lastnimi dejanji. Ujetnike zloveščih podob druge vojne lahko razumemo. Sočustvujemo pa lahko z njimi vse dotlej, dokler nas ne vabijo v ječe svojega neizživetega sovraštva, neporavnanih računov. Pomagamo jim lahko le pokopati mrtve, zapeti žalostinko, zasaditi lipo sprave, da bo v njeni košati senci nekoč dovolj prostora za vse, ki jim je Slovenija domovina ... »Na Slovenskem velja navada, po kateri sme vdova po šestih mesecih žalovanja sneti črnino in stopiti med ljudi. Najbrž ima tudi narod pravico, da bo 45 letih pokoplje preteklost, ki je bila velika in hkrati tragična, ter se v sožitju obrne k sedanjosti in prihodnosti,« pravi Ciril Zlobec.

SLAVA PARTLIČ

Še vedno dve Liberalni stranki

V Ljubljani so zavrnili pritožbo nekdanjih obrtnikov, v Kranju pa ZSMS-jevsko

LJUBLJANA, 6. julija – Sekretariat za občo upravo ljubljanske občine Center je pred dnevi zavrnil pritožbo Liberalne stranke (nekdanje Slovenske obrtniške stranke), ki je v svoji pritožbi od tega organa zahtevala, naj iz imena ZSMS-Liberalna stranka črtajo dodatek Liberalna stranka. V obrazložitvi zavrnitve pritožbe LS (SOS) so na sekretariatu zapisali, da je pritožbo vložila neupravičena oseba in da v času vpisa ZSMS-Liberalne stranke v register političnih strank (22. 3. 1990) Slovenska obrtniška stranka še ni bila zainteresirana stranka za ime liberalna.

Kot smo že pisali, se je tudi ZSMS-LS pritožila na kranjski sekretariat za občo upravo, ker so SOS vpisali v register političnih strank s spremenjenim imenom Liberalna stranka. Danes smo zvedeli, da je kranjski sekretariat za občo upravo zavrnil pritožbo »starih« liberalcev.

V. S.

Zvezna ustavna komisija nadaljuje delo

BEOGRAD, 6. julija (Tanjug) – Ker ustavna komisija skupščine SFRJ do začetka julija ni uspela pripraviti besedila predloga amandmajev k ustavi SFRJ, je jasno, da bo treba na sprejetje amandmajev, vsaj tistih, pri katerih je potrebno soglasje, počakati do jeseni.

V ustavni komisiji pravijo, da so skupščine republik in pokrajin zamujale s pošiljanjem mnenj k osnutku amandmajev, skupščina Slovenije pa je namesto mnenja k osnutku ustavnih amandmajev zveznemu zboru skupščine SFRJ te dni poslala sklep, v katerem navaja, da v skladu s svojo opredelitvijo za konfederativno Jugoslavijo ne namerava poslati mnenja k osnutku amandmajev. O amandmajih se bo izrekla šele v primeru, če bodo osnutek dopolnili z amandmajem, s katerim bodo ukinili zvezni zbor skupščine SFRJ, njegove pristojnosti pa bo prevzel zbor republik in pokrajin. Kot je znano, se v zboru republik in pokrajin odloča z izrekanjem delegacij republik in pokrajin, od katerih imajo vse pravico veta.

V ustavni komisiji skupščine SFRJ pravijo, da omenjeni odgovor slovenske skupščine ni prekinil dela delovne skupine te komisije, ki še naprej oblikuje besedilo predloga amandmajev. Predlog amandmajev naj bi komisija izoblikovala sredi meseca.

V Črni gori so ustanovili Socialistično stranko

Njen prvi predsednik je dr. Ljubiša Stanković, v vodstvu stranke pa je še vrsta znanih črnogorskih osebnosti

OD NAŠEGA DOPISNIKA

TITOGRAD, 6. julija – Črnogorski komunistični voditelji, zlasti Milo Djukanović, so v zadnjem času ob vsaki priložnosti ostro napadali ustanovitev Socialistične stranke. Kljub temu je bila ta stranka sinoči ustanovljena. Takoj pa se je tudi pokazalo, da so imeli komunisti dovolj razlogov za strah. Že povsem je namreč jasno, da se je črnogorska ZK razdelila na dva dela – na levo krilo (Socialistično stranko) in boljševiški ostanek, ki mu je kot edina metoda za zagotovitev nadaljnjega obstoja ostala policijska oblast in (pri delu tukajšnjih prebivalcev) podedovani dogmatizem.

Sinoči se je torej zgodilo tisto, kar je skupina črnogorskih oktobrsko-januarskih »mladorevolucionarjev« z dr. Ljubišo Stankovićem na čelu predlagala že na 14. kongresu ZKJ kot edino možno varianto, hkrati pa se je pokazalo, da Stankovića podpirajo skoraj vsi ideologi črnogorske protibirokratske revolucije.

V prepolni dvorani DPO so sinoči s pravimi ovacijami pozdravili izvolitev dr. Ljubiše Stankovića za predsednika Socialistične stranke. Stanković je v svojem govoru dejal, da je poglavitni cilj stranke sodobna Jugoslavija, ki bo grajena na podlagi dogovora med vsemi njenimi članicami. Povsem vseeno je, ali bo ta Jugoslavija federacija ali konfederacija, vendar pa v tem trenutku ni mogoče načenjati vprašanja meja, ker bi nas to pripeljalo do prelivanja krvi. Njegova stranka si želi močno zvezno državo, ki bo za vstop v Evropo ponudila dobre ekonomske programe, ne pa nacionalizme in nove nesporazume.

Za sedanje črnogorske težave pa je dr. Stanković odločno zatrdil, da zanje ni kriv »razviti severozahod«. Jasno je tudi njegovo stališče do črnogorskega naci-

● Na čelu Sveta Socialistične stranke (to velja v Črni gori za največje presenečenje) je akademik Boško Gluščević, sekretar črnogorske akademije znanosti in umetnosti, za katerega se ve, da je bil idejni vodja prevrata v Črni gori in strmoglavljenja stare oblasti. Gluščević je kot profesor tudi »odkril« mag. Momirja Bulatovića, tako da je zdaj povsem jasno, da je univerzitetni asistent ostal brez svojega mentorja, partijski vrh pa brez glavnega svetovalca, morda celo – očeta. Poleg tega je v svetu Socialistične stranke še nekaj drugih uglednih akademikov, javnih in znanstvenih delavcev ter državnih funkcionarjev, zvedeli pa smo, da se bo tej strani (ne pa komunistom, kot se je to zgodilo v Srbiji) pridružila tudi SZDL.

onalnega vprašanja: to je stvar osebne opredelitve vsakega človeka posebej, vendar pa nima nihče pravice zanikati črnogorske državnosti. Črna gora ne bo nikomur postala pokrajina.

Nova stranka se bo zavzemala za temeljito ekonomsko obnovo naše najmanjše republike in za odpravo družbene lastnine (razen PTT, železnice in RTV).

Na ustanovni skupščini je bilo za Djukanovića in Bulatovića rečeno, da sta ustvarjala lažne konfrontacije, da sta željna oblasti in da sta zmonopolizirala tukajšnji tik. Poleg tega sta razočarala prebivalce Črne gore, ker sta dajala lažne obljube. Za njuno politiko je eden od govornikov (delegat v skupščini SR Črne gore) dejal, da je »primer idejnega političnega kiča«.

BRANKO JOKIĆ

Trideset dni predaha za Tekstilindus

Kranjski izvršni svet tovarni pomaga z odlogom za plačilo dajatev

KRANJ, 6. julija – Kranjska vlada je sklenila, da Tekstilindusu za mesec dni odloži plačilo prispevkov. Tako je podjetje začasno rešeno stečaja, saj je imelo že 44 dni blokiran žiro račun. Tovarna je IS prosila za 90-dnevni odlog plačila obremenitev (dobra dva milijona dinarjev), člani IS pa so menili, da je 30 dni dovolj, saj se bodo v tem času pokazali rezultati Tekstilindusovih ukrepov za izhod iz krize.

Tekstilindus (zdaj 1800-članski kolektiv) ima za 17 milijonov DEM terjatev in za polovico te vsote neplačanih obveznosti. Kot ocenjujejo so zaradi nedavne stavke izgubili najmanj 1,2 milijona DEM, kolikor bi namreč iztržili s prodajo potiskanega blaga tujim kupcem.

Ker jim ni treba plačati prispevkov, bodo lahko izplačali plače in verjetno tudi regres vsaj tistim delavcem z najnižjimi OD. V Tekstilindusu napovedujejo, da bodo tovarno rešili, seveda pa predvidevajo zmanjšanje števila zaposlenih (100 delavcev se bo upokojilo, 100 bi jih naj zapustilo tovarno, 200 pa jih nameravajo prekvalificirati).

M. K.

Dušan Plut na ekološkem obisku v Mariboru in Rušah

Mariborski Center za varstvo okolja ima dobre strokovnjake in opremo – Tovarna dušika zmanjšuje onesnaževanje okolja

MARIBOR, 6. julija – Danes se je na delovnem obisku v Mariboru, povezanem predvsem z ekološkimi vprašanji v severovzhodni Sloveniji, mudil član predsedstva Republike Slovenije dr. Dušan Plut, z njim pa so bili tudi Jernej Stritih z republiškega komiteja za varstvo okolja, mag. Ciril Baškovič z republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost in mag. Bojan Brumen, predsednik Zelenih Slovenije. Dr. Dušana Pluta so povabili na obisk udeleženci mednarodnega ekološkega tabora v Rušah, ki svoje delo končuje konec tega tedna.

Dr. Plut s sodelavci si je najprej ogledal mariborski Zavod za zdravstveno varstvo in s posebnim zanimanjem njegov ekološki laboratorij v sklopu Centra za varstvo okolja. Ta ustanova je med najbolje usposobljenimi v Sloveniji za raziskave in analize s področja varovanja okolja. Imajo tudi precejšnje ambicije za prihodnost, omenjajo svojo kandidaturo za tako imenovani slovenski ekološki laboratorij, želijo pa tudi postati ekološka svetovalna ustanova republiške vlade.

V Tovarni dušika v Rušah, še nedavno enem največjih onesnaževalcev ozračja v severovzhodni Sloveniji, so dr. Plutu in sodelavcem nanizali svoje uspehe pri varovanju okolja. Letos marca so dokončno uredili odpraševalne naprave, ki zadržijo okoli 50 ton prahu na dan. Tudi emisijo žveplovega dioksida so zmanjšali z dva tisoč na 900 ton na leto, načrtujejo pa še nadaljnje zmanjšanje. Sicer pa so vodilni možje TDR dr. Plutu povedali tudi, da so v zadnjih štirih letih za ekološke sanacije porabili 1,6 milijona ECU, menili pa so tudi, da bi morali z ekološkim dinarjem bolj stimulirati tiste, ki kljub svoji za okolje škodljivi proizvodnji vsaj poskrbijo, da so posledice čim manj škodljive.

ZORA ŠTOK

Pojasnilo

Na prošnjo RK ZRVS Slovenije popravljamo poročilo Deklaracija naj bi bila idzaja, objavljeno 5. julija, kjer piše, da se je na »dvajsetih srečanjih rezervnih vojaških starešin JLA v Nikšiću zbralo 850 pripadnikov te organizacije«. To namreč ni bilo srečanje organizacije JLA, ampak Zveze rezervnih vojaških starešin.

Deložacija bivših DPO?

Republiški sekretariat za pravosodje je že poslal v skupščino osnutek zakona o prenosu nepremičnin bivših družbenopolitičnih organizacij

LJUBLJANA, 6. julija – Sredi meseca, ko bo dvodnevna seja slovenskega parlamenta, bodo poslanci odločali tudi o zakonu, ki je že dvignil precej prahu. Po hitrem postopku naj bi namreč sprejeli zakon o prenosu nepremičnin bivših družbenopolitičnih organizacij med sredstva družbenopolitičnih skupnosti.

Predlagani zakon, ki ga je pripravil republiški sekretariat za pravosodje, zadeva vse nepremičnine, ki so jih imele bodisi v uporabi bodisi v lasti družbenopolitične organizacije na dan uveljavitve dopolnil k slovenski ustavi (septembra lani), kar pomeni, da bodo z njegovim sprejemom postale nične morebitne pogodbe o prenosu nepremičnine, sklenjene po tem datumu. Med bivše družbenopolitične organizacije so zajete Zveza komunistov Slovenije, zdaj ZKS-SDP, Socialistična zveza delovnega ljudstva, zdaj SSS, Zveza sindikatov Slovenije, zdaj Zveza svobodnih sindikatov, Zveza socialistične mladine Slovenije, zdaj ZSMS-Liberalna stranka, in Zveza združenj borcev NOV.

Nepremičnine teh organizacij naj bi z zakonom prešle med sredstva družbenopolitičnih skupnosti (občina, republika, posebna družbenopolitična skupnost), pravna naslednica pa bi lahko bila tudi druga politična organizacija.

Določbe predlaganega zakona izvzemajo nepremičnine ali njihove dele, ki so jih bivše družbenopolitične organizacije pridobile z lastnimi sredstvi. Tako bodo bivše DPO le ob tiste nepremičnine, ki so jih pridobile brezplačno od družbenopolitičnih skupnosti in od drugih družbenopravnih oseb, ali pa so jih plačale z denarjem družbenopolitičnih skupnosti in drugih družbenih pravnih oseb.

● Če bo ta zakon sprejet, bo začel veljati še pred koncem meseca.

Zakon utemeljuje prenos nepremičnin kot splošni interes (vrnitev sredstev družbenopolitičnim skupnostim) in kot ukrep za uveljavitev načela enakopravnih pogojev delovanja za vse politične organizacije. Prenos nepremičnin bo odrejen z odločbo, ki jo bo izdal pristojni upravni organ na predlog javnega pravobranilca kot zakonitega zastopnika družbenopolitične skupnosti. Pritožba na odločbo ne bo zadržala prenosa. Bivše družbenopolitične organizacije oziroma njihovi pravni nasledniki bodo imeli pravico do povračila vrednosti lastnega vlaganja, če ne bo mogoče izločiti ustreznega dela nepremičnine, s katerim bi še naprej razpolagali.

Predlagani zakon ureja tudi vprašanje družbenih nepremičnin, ki bi utegnile ostati brez prevzemnika. Tudi te naj bi, če na podlagi javnega razpisa ne bo nihče uveljavljal pravice o razpolaganju oziroma uporabi, prešle med sredstva družbenopolitičnih skupnosti.

JANA TAŠKAR

Javna ponudba

LJUBLJANA, 6. julija – Na v četrtek objavljeni javni predlog skupine nekdanjih borcev, kulturnih delavcev in drugih naj bi originalni steber pred ljubljansko stolnico prestavili v ustrezen muzej, odgovarja novoustanovljena zasebna družba za varstvo sakralne, kulturne in etnološke dediščine d.o.o. 5 M – GRBA, da bi kvalitetno in konkurenčno izvedla potrebna dela. (C. R.)

BOŽO KOVAČ

Kaj z vztrajnikom?

Eden od vztrajnikov, ki so poganjali zdaj že razblinjajočo se II. Jugoslavijo, se bo še kar naprej vrtel, čeprav mu Slovenci na predlog Vike Potočnik in po sklepu slovenskega parlamenta obračajo hrbet. Delegati iz Slovenije v zveznem zboru naj bi namreč nič več ne sodelovali na sejah tega zveznega telesa, je zapisano v dodatku k nedavno sprejeti deklaraciji o suverenosti Republike Slovenije. Toda zvezni zbor bo prav gotovo še vedno izdeloval nove zakone, ki naj bi po zamislih zvezne vlade razvozlali ali kar presekali vsaj nekaj gordijskih vozlov jugoslovanske ekonomske in politične zmešnjave.

Zvezni zbor se bo še julija lotil zakonskih predlogov, ki naj depolitizirajo zvezno upravo. Že nekaj časa se ve, da hoče Ante Marković vzpostaviti takšno državno upravo, ki bo delovala ne glede na strankarske tekme, spopade, zmage in poraze. Zato tudi predlaga, da se visoki državni uradniki ne bi smeli ukvarjati s strankarsko politiko. Iz uprave in policije meče politične organizacije in stranke, pri čemer pa dela skrivnostno izjemo pri vojski. Pri upravljanju in vodenju podjetij zvezna vlada očitno pričakuje, da bo zakonodajalec sprejel vsaj zasilne rešitve, da bi bila podjetja učinkovitejša, pri čemer se zdi, da ponekod zahaja v skrajnosti, saj daje poslovodnikom v določenih primerih celo vse pravice pri nastavljanju in odpuščanju ljudi; to je ob dobri sindikalni organiziranosti sicer izvedljivo, vendar se pri nas ne delodajalec ne sindikat še nista prav razvila. Nekaj rešitev zdaj ponuja zvezna vlada. Z enim od zakonskih predlogov namreč na široko odpira vrata delničarstvu in upravljanju podjetij v skladu z lastninskimi deleži, kar bo prav gotovo pomagalo najti pravega delodajalca. Splošni vtis ob prebiranju zakonskih predlogov vsekakor je, da hoče vlada resno uvesti družbo, v kateri mora vsakdo tekmovati, če hoče preživeti.

*Če je mogoče soditi po zakonskih predlogih, bo torej julij v zveznem zboru skupščine SFRJ tako rekoč pos

Država naj bi sofinancirala nadomestila OD za brezposelne

Predlog zakona, ki ga bo slovenski IS obravnaval prihodnji teden, med drugim predvideva, naj bi država sodelovala s 50 odstotki sredstev do enega leta

LJUBLJANA, 6. julija – Republiška vlada pripravlja zakon o zaposlovanju, zavarovanju in drugih pravicah za čas brezposlenosti ter sofinanciranju preusposabljanja in izobraževanja presežnih delavcev. Ker v prvem delu zakona nekatere rešitve niso dodelane, ga bodo obravnavali jeseni. Predlog kratkega zakona o sofinanciranju uresničevanja pravic presežnih delavcev in zagotavljanju potrebnih sredstev pa bo vlada obravnavala prihodnji teden, republiška skupščina pa 18. julija.

Zakon ima devet členov, ki določajo pogoje, kako lahko delavci, delodajalci in organizacije kandidirajo za sredstva. Imeti morajo program za stroške prekvalifikacije in dokvalifikacije, sodelovanje pri nadomestilih plač za čas brezposlenosti, sodelovanje pri dokupu zavarovalne dobe in pri izplačevanju odpravnin.

● Izvršni svet zbira tudi podatke, da bi prišel do najboljših rešitev v zvezi z zakonom o plačah. Tako so, denimo, ocenili, da bodo do 25. julija morda morale nekatere dejavnosti znižati svoje prejemke. Če bi zakon o zajamčenih plačah še veljal za nekatere kategorije delavcev, bi bilo to nespodbudno za boljše gospodarje, morda pa bo sploh treba napisati novega. O vsem tem se bodo pogovarjali prihodnji teden.

Pri prvih dveh pogojih, prekvalifikacijah in nadomestilu plač, predlagajo, je dejala na današnji tiskovni konferenci ministrica za delo **Jožica Puhar**, naj država sodeluje s 50 odstotki sredstev do enega leta, pri dokupu zavarovalne dobe pa največ do treh let, prav tako v višini 50 odstotkov. V ta namen bi dodatno zbrali sredstva po stopnji 0,5 odstotka iz dohodka in 0,5 odstotka iz dobička.

Pogoji, da delovna organizacija lahko kandidira za omenjena sredstva so, da ima razvojni in sanacijski program, program kadrovskega prestrukturiranja, ki ga mora potrditi strokovna institucija, da ima program reševanja presežkov in vsaj 50 odstotkov sredstev za izobraževanje teh delavcev. Prednost bodo imele tiste delovne organizacije, ki bodo zagotovile zaposlitev mladim in izšolanim kadrom, ki bodo ohranile in odprle produktivna delovna mesta, ki imajo izvozno usmerjeno tehnologijo.

Vsak dan imamo priložnost slišati, pravi Jožica Puhar, da imajo pri nas delavci preveč pravic. Od tod tudi pripombe, da naša družba ne bo mogla nositi tolikšnih bremen, denimo da ne bo mogla delavcem zagotoviti delnega denarnega nadomestila ob delni brezposelnosti (če so prisiljeni delati le nekaj ur na dan). (Letos se je v 52 delovnih organizacijah vključilo v preusposabljanje 9500 delavcev.) Vlada se bo trudila, da bi preprečila stečaje večjih podjetij. Če se ne bomo znali pametno zmeniti, pravi Jožica Puhar, izbrati manjše zlo, namesto večjega, bodo vse naše deklaracije o aktivni politiki zaposlovanja le deklaracije, ljudje pa bodo na seznamih nezaposlenih. V Sloveniji je trenutno brez zaposlitve 40.300 delavcev, kar je že 5 odstotkov relativne brezposelnosti.

Vlada bo še naprej s posebnimi ukrepi spodbujala posredovanje dela (ne le zaposlitve), organizacijo socialnih servisov, nekatere oblike javnih del pa že sedaj financira brez neposrednih zakonskih podlag. Strokovno bodo proučili tudi možnosti za olajšave pri zaposlovanju invalidov. Država naj bi, denimo, prispevala del sredstev za začasno subvencioniranje njihovih plač ali pa bi jih zaposlovali v posebnih delavnicah. JELENA GAČEŠA

Italijani bi vlagali v gradnjo ceste skozi Vipavsko dolino

To se je pokazalo na pogovoru predstavnikov Gorice, Nove Gorice in ministrom za promet in zveze Marjanom Kranjcem

NOVA GORICA, GORICA, 6. julija – Predsednik republiškega komiteja za promet in zveze Marjan Kranjc je danes na povabilo župana italijanske Gorice Antonia Scarana obiskal obe sosednji obmejni mesti in se s predstavniki italijanske goriške občine in novogoriške občinske skupščine pogovarjal o gradnji sodobne cestne povezave, torej avtoceste ali hitre ceste od mednarodnega mejnega prehoda Vrtojba–Štandrež do Razdrtega.

Na sestanku, ki so se ga v Gorici udeležili tudi podjetniki iz dežele Furlanije-Julijske krajine, so slovenskega ministra za promet in zveze seznanili z velikim interesom, kot so poudarili, gospodarstva te sosednje dežele za gradnjo avtoceste, s katero bi zahodni kapital imel tudi možnost dostopa do Madžarske in naprej. Predstavniki novogoriške občinske skupščine pa so ministru predstavili prometno problematiko novogoriške občine in severnoprimorske regije in ga opozorili, da sodobna cestna povezava Nove Gorice z drugim delom Slovenije ni potrebna zgolj zaradi zahtev gospodarstva, temveč tudi za celovit razvoj tega dela Primroske.

Današnji pogovor pa je pokazal, da so na italijanski strani pripravljeni sami vlagati v gradnjo in cesto seveda tudi zgraditi s svojimi podjetji. Zato so na sestanku ministru predlagali (obe strani), naj se začeta dela za gradnjo nove ceste na odsekih Razdrto–Podnanos in Nova Gorica (mednarodni mejni prehod Vrtojba) Selo nadaljujejo, ker ta dva odseka tudi ekološko nista sporna. V prihodnjih dveh, treh letih pa naj bi dokončno določili tudi traso med Selom in Podnanosom po Vipavski dolini in se dogovorili za obliko ceste, ki bo za kmetijstvo in varovanje okolja najbolj sprejemljiva.

SLAVICA CRNICA

Albanci, ki jih je izbralo srbsko vodstvo, niso bili dovolj »pošteni«

Beograjsko časopisje mrzlično išče umazane podrobnosti iz mladosti dosedanjih funkcionarjev albanske narodnosti – Politika je »odkrila«, da je Zejnullahu v stanovanju prižigal sveče – Številni protesti zaradi ukrepov srbske oblasti

OD NAŠEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 6. julija – Včerajšnja dramatična razpustitev pokrajinske skupščine in vlade z odstavitvijo albanskih funkcionarjev je med drugim dokazala, da komunistična srbska oblast ob zadnji idejnopolitični diferenciaciji pred letom in pol ni izbrala »poštenih Albancev«.

Pričakovala je, da bodo taki, kot so Jusuf Zejnullahu, Riza Sapunzhija in drugi Albanci v vrhovih oblasti, delovali v skladu s srbskimi interesi v tej južni pokrajini, če že ne kot Rahman Morina, Gani Jashari in Husamedin Azemi, pa vsaj toliko, da bi bilo zagotovljeno spoštovanje direktiv iz Beograda. Mimogrede povedano, se je v aktualnem političnem življenju izgubila vsaka sled za Husamedinom Azemijem, ki ga večina Albancev, tako kot Morine in Jasharija, ne priznava za svojega, med Srbi pa velja za človeka, ki je zvest Miloševićevemu režimu. Lahko si mislimo, da Azemi preprosto ni več zdržal med kladivom in nakovalom in je zato zapustil politično prizorišče.

Zdaj, ko so albanski delegati v pokrajinski skupščini razglasili deklaracijo, s katero zahtevajo spoštovanje dejstva, da so, tako kot vsi slovanski narodi, povezani v jugoslovansko federacijo, so se spet odprli dosjeji mnogih Albancev, ki so sedeli v vrhovih srbske in jugoslovaske oblasti in so zdaj to potezo podprli. Beograd je bil do njih vseskozi nezaupljiv. Tako je v minulih dneh javnost spet izvedela, da je bil Fadil Hoxha vedno izdajalec, medtem ko o Sinanu Hasaniju pišejo, da je po duši separatist, čeprav se objema in poljublja s srbskimi politiki. Najbolj strupene puščice letijo na Jusufa Zejnullahuja, ki je bil predsednik kosovske vlade, vse do včeraj, ko so za njim zaklenili vrata premierskega kabineta v Prištini, in na kosovskega predstavnika v zveznem predsedstvu Rizo Sapunxhija. Zejnullahuja so v Beogradu še včeraj hvalili kot jugoslovansko naravnanega Albanca. Od take hvale ga je dolgo bolel hrbet, uspeh pa mu je zagotavljala tudi trditev, da je bil pod Fadilom Hoxho in Azemom Vllasijem v nemilosti. Zdaj pa Srbi, kot so nekoč o Vllasiju, tudi o Zejnullahuju trdijo, da je dušo prodal hudiču in da jim ni jasno, kaj se je z njim zgodilo. Iz zaupnega človeka se je sprevrgel v okorelega zagovornika politike, naravnane zoper enotno Srbijo in Jugoslavijo, ter v slepega privržence Ibrahima Rugove.

Srbsko časopisje ga obtožuje, da hoče narediti iz Kosova republiko, zato ga postavlja ob bok prekaljenim »sovražnikom Srbije«, kakršni so Veton Surroi, Zekerija Cana in Ibrahim Rugova, s katerimi se Beograd sploh noče pogovarjati. Novinarji zdaj mrzlično brskajo za umazanimi podrobnostmi iz njegovega življenja in tako je Politika odkrila, da je tudi Zejnullahu »v času množične histerije« v stanovanju prižigal sveče.

Veliko slabše se te dni med Srbi godi Rizi Sapunxhiji, članu na Udbi. Zdaj so ga obdolžili veleizdaje in zahtevali, naj zapusti predsedstvo SFRJ.

Beogradu očitno ne preostane nič drugega, kot da začne znova

Onemogočanje opravljanja novinarskega poklica

● ZAGREB, 6. julija (Tanjug) – Predsedstvo Društva novinarjev Hrvaške je zahtevalo takojšen sklic predsedstva Zveze novinarjev Jugoslavije, »da bi od zveznih državnih organov odločno zahtevali varstvo javne besede ter spoštovanje poklica in osebne varnosti kolegov novinarjev na Kosovu«.

V brzojavki predsedstvu Zveze novinarjev Jugoslavije, s katero zahtevajo sklic seje, predsedstvo Društva novinarjev Hrvaške med drugim poudarja: »Napad oboroženih miličnikov in zasedba časopisnih uredništev v pokrajini Kosovo pomeni v nevojnem obdobju onemogočanje opravljanja določenega poklica, kar se v Evropi še ni zgodilo. Izražamo najglobljo ogorčenje zaradi surovega ravnanja organov oblasti na Kosovo in popolno poklicno solidarnost s kolegi novinarji, ki so jim tako onemogočili delo.«

Napad na novinarsko profesionalnost in etiko

● Novinarji Slovenije najodločneje protestiramo zoper ukrepe, ki jih oblasti na Kosovu izvajajo proti novinarjem albanske narodnosti in sredstvom javnega obveščanja v albanščini. Gre za napad na novinarsko profesionalnost, etiko, in moralo, za kršitev Kodeksa novinarstva, za kršitev pravice do objektivnega obveščanja v albanskem jeziku, za teptanje osnovnih človekovih pravic. Pozivamo novinarje Jugoslavije, vsa društva, združenja in sindikate, kakor tudi slovensko in jugoslovansko javnost, da nas v tem protestu podprejo in se mu pridružijo, sporočata Društvo novinarjev Slovenije in Sindikat novinarjev Slovenije.

Številni protesti zaradi ukrepov na Kosovu

● Iz dneva v dan se potrjuje pravilnost naših zavzemanj na zboru v Cankarjevem domu proti represiji in za uveljavljanje pravic srbske in črnogorske manjšine na Kosovu in albanske narodnosti v Srbiji in Jugoslaviji, sporočajo iz CK ZKS-SDP. Nerazumljivo nam je, da se politika, ki se tako rada sklicuje na pravno državo, demokracijo in evropske tradicije na Kosovu, poslužuje gole represije, ki samo poglablja mednacionalna nasprotja in slabša ne le položaj albanske narodnosti, ampak tudi Srbov in Črnogorcev na Kosovu. Zato najostreje protestiramo zoper posege srbske države in razpustitev legalnih oblastnih institucij Kosova samo zato, ker vsebina političnih usmeritev delegatov albanske narodnosti srbskim oblastnikom ne ustreza. Gre za vsiljevanje tuje osovražene politike in razveljavitev veljavnega pravnega reda, ki ima elemente okupacije pokrajine. Zavzemamo se za čimprejšnji razpis svobodnih, demokratičnih in večstrankarskih volitev v Srbiji in na Kosovu. V poslanskem klubu ZKS-SDP bomo dali pobudo za sprejetje posebne protestne izjave skupščine Republike Slovenije v zvezi z zadnjimi dogajanji na Kosovu, ki ločujejo Kosovo od Srbije, Srbijo od Jugoslavije in Jugoslavijo od Evropo in demokratičnih procesov v njej.

● Tudi Socialdemokratska mladina je ostro obsodila srbski poseg na Kosovu, ob tem pa tudi že predlagala klubu poslancev Socialdemokratske stranke Slovenije, da slovenska vlada glede na te dogodke prilagodi tudi svojo nadaljnjo politiko do Srbije. Socialdemokratska mladina meni, da ne sme priti v poštev nikakršna oblika povezave – niti konfederalne – med Republiko Slovenijo in Socialistično republiko Srbijo, dokler slednja ne začne premagovati svojih problemov po demokratični poti: z resnično demokratičnimi in svobodnimi večstrankarskimi volitvami in pravico prebivalcev Kosova, da sami odločijo o statusu svoje dežele.

● Socialistična avtonomna pokrajina Kosovo ni več niti avtonomna, niti pokrajina, zdajšnja srbska oblast pa je na najboljši poti, da ji odvzame še ime, je sporočila Socialistična stranka Slovenije. Odločitev, s katero je včeraj skupščina SR Srbije suspendirala kosovsko skupščino in njen izvršni svet, je dejanje brez primere in je v neposrednem nasprotju z zvezno ustavo, ki obe avtonomni pokrajini opredeljuje kot konstitutivna elementa federacije, Kosovu odvzema sleherno avtonomijo, ki jo je ta pokrajina v določeni meri vendarle imela v vsej povojni jugoslovanski zgodovini, z ustavo iz leta 1974 pa je bila vzpostavljena na takšni ravni, da je bila v svetovnem pogledu zgled obravnavanja manjšine v neki civilizirani in sodobni državi. To je tudi suspenz demokracije in dokončno izničenje človekovih pravic. Legitimno izjavo zakonito izvoljenih delegatov skupščine pokrajine Kosovo o suverenosti, sprejeto v ponedeljek, 2. julija 1990, razumemo kot izraz nesporne pravice vsakega naroda do samoodločbe.

Sedanji ukrepi srbske države, ki v novejši evropski zgodovini nimajo primere, so do konca razdelili in ločili življenje ljudi na Kosovu, še več, povzročili so neposredno možnost krvavega spopada za nacionalno zemljo, ki naj bi vsakemu že stoletja pripadala.

Represija in politični monopol sedanjih srbskih oblastnikov, okupacija šol in sodišč, komunikacijskih medijev in zasebnosti je samo dokončno priznanje, da lahko vladajo le kot brezprizivno vodstvo z uzakonjeno samovoljo v pravosodju in z brutalno tajno politično policijo.

Zato pozivamo vse demokratične sile v Srbiji, naj zastavijo svoj vpliv in ime za preprečitev nasilja na Kosovu.

Slovenski socialisti predlagamo, da se na Kosovu, ob navzočnosti pristojnih mednarodnih organizacij, omogoči izvedba referenduma o bodočem ustavnem statusu sedanje SAP Kosovo in izvedejo demokratične, neposredne, pluralistične volitve.

● Neodvisni sindikat delavcev DO Feronikl izraža svoj odločen protest v zvezi z zadnjim barbarskim dejanjem državnega terorja Velike Srbije in njeno invazijo na najpomembnejše institucije javnega življenja na Kosovu: na Radio Priština, Televizijo Priština, Rilindjo, premogovnika Kišnica in Novo Brdo ter na enoto Zveze in komunikacije. Tako nečloveško in protiustavno dejanje – gre za najhujši teror in surovost, tja do fizičnega iztrebljanja človeka – ni le napad na kosovsko integriteto, marveč tudi na Jugoslavijo, Balkan in vso Evropo.

Taka vojaško-policijska invazija na albanski življ na Kosovu bi morala naposled predramiti vso domačo in mednarodno demokratično javnost in jo spodbuditi, da bi, kolikor se le da, onemogočila tovrsten nečloveški teror hegemonistične države Srbije – zaradi lastnega varstva in varstva vseh nas. Neki berlinski novinar je pred kratkim povsem upravičeno dejal: »Če nočete, da bo gorel Berlin, pogasite požar na Kosovu«, sporoča Neodvisni sindikat Feronikla

● Ne priznavamo protizakonitih in protiustavnih sklepov skupščine SR Srbije, ki je suspendirala kosovsko skupščino, in njenih organov. Prav tako ne priznavamo prisilnih ukrepov v kosovskih sredstvih javnega obveščanja (RTV Priština, Rilindja in drugih).

Širšo jugoslovansko javnost obveščamo, da priznavamo le sklepe kosovske skupščine, sprejete z deklaracijo 2. julija 1990 v Prištini, in da na Kosovu ne bomo praznovali 7. julija, marveč bo to za nas normalen delovni dan, je sporočil Neodvisni sindikat D. P. Industrija akumulatorjev Trepča iz Titove Mitrovice.

Podcenjena pšenica, še bolj pa meso

Direktorji kmetijskih zadrug in vodstvo ZZS zahtevajo popravek odkupne cene pšenice na 3 dinarje za kilogram – Odkupna cena živine je sramotno nizka – Plačilo za oddano pšenico v štirinajstih dneh

LJUBLJANA, 6. julija – Začetek žetve in odkup pšenice v Sloveniji sta bržkone botrovala raširjenemu sestanku kolegija direktorjev kmetijskih zadrug, na katerem so želeli razčistiti vse nejasnosti in dvome glede odkupa in plačevanja letošnjega pridelka pšenice. Po mnenju večine je namreč dogovorjena odkupna cena, v katero so že vštete premije in regresi, ki so jih kmetovalci dobili že ob setvi, prenizka in bi namesto 2,5 dinarja za kilogram prvovrstne pšenice morala poskočiti na 3 dinarje za kilogram.

Čeprav je dokaj natančno tehtanje in razčlenjevanje nedavno dogovorjenih odkupnih pogojev letošnjega pridelka pšenice, cen, ki bodo veljale pri nas in na drugih območjih države ter končno tudi proizvodnih stroškov (izračuni strokovnjakov KIS), ki so višji kot je dogovorjena odkupna cena, pokazalo, da bi v zadovljstvo vseh morala biti odkupna cena res višja, je ostalo pri že dogovorjenem. Načrtovanih 80.000 ton tržnega pridelka slovenske pšenice bodo odkupila žitno-mlinska podjetja in podjetje za blagovne rezerve Slovenije. Odkupi se vsa ponujena pšenica prvega in drugega kakovostnega razreda po 2,5 oziroma po 2,4 dinarja za kilogram. V tej ceni sta že upštevana plačana premija in regres, kar znaša skupno 0,32 dinarja. Pšenice tretjega kakovostnega razreda načelno naj ne bi sprejemali, saj naj bi jo pridelovalci raje uporabili za krmo.

Po zagotovilih direktorja podjetja za blagovne rezerve je denar za odkup predvidenih količin pšenice zagotovljen (vsa izplačila bodo šla namreč pridelovalcem iz republiških blagovnih rezerv prek žitno-predelovalnih organizacij), oddano pšenico pa bodo, kot je dejal, dobili pridelovalci plačano v 14 dneh. Če bo, in kaže da bo, v odkup ponujeno več kot 80.000 ton pšenice, bodo žitarji oziroma blagovne rezerve oskupile tudi to pšenico. Po ceni seveda, od katere bodo odšteli regresa in premije, če je kmet, ki je pridelal in oddal več zrnja, za katerega omenjenih dodatkov (spodbud) ob setvi ni dobil.

Čeprav so direktorji zadrug podprli predlog, sprejet na seji upravnega odbora ZZS, da naj bi v Sloveniji zbrani denar za pokrivanje razlike med dogovorjeno in želeno odkupno ceno pšenice (torej po 0,5 dinarja za vsak kilogram prvovrstnega zrnja), pa niso oporekali direktorju Podjetja za blagovne rezerve, ki je dejal, da pogoji odkupa letos niso v ničemer slabši kot prejšnja leta in da jim tudi kakšne večje tolažbe glede odkupne cene na more dati. Da ne določajo cen sami v republiških blagovnih rezervah, je še dejal in zagotovil, da bo ob morebitnem popravku odkupne cene vsem, ki bodo oddali pšenico po sedaj dogovorjenih odkupnih cenah, izplačana tudi ustrezna razlika.

Denar, ki naj bi ga zagotovili za poopravek odkupne cene pšenice, naj bi vzeli iz sklada za pospeševanje pridelave hrane ali pa naj ga republika zagotovi kako drugače.

MARJETA ŠOŠTARIČ

IZJAVA DRUŠTVA »2000«

O prihodnjem gospodarskem razvoju Republike Slovenije

I.

Člani društva 2000 sporočamo s to izjavo državnim organom Republike Slovenije in slovenski javnosti svoja stališča in predloge v zvezi s preoblikovanjem družbene lastnine in usmerjanjem prihodnjega gospodarskega razvoja. V duhu tradicije krščanskega socialnega gibanja oblikujemo ta stališča in predloge, ker želimo v tem za razvoj kritičnem trenutku prispevati svoj delež k oblikovanju optimalnih političnih odločitev.

II.

Naša blaginja in položaj Republike Slovenije tako v skupnosti jugoslovanskih narodov kot v skupnosti evropskih narodov, ki je naša ciljna usmeritev, bosta odločilno odvisna od stopnje politične in gospodarske suverenosti slovenske države. Politična suverenost pa je samo navidezna, če ne temelji na gospodarski suverenosti. Gospodar je tisti, ki reže kruh. Zato je treba v tem prelomnem času posvetiti zagotovitvi in utrjevanju gospodarske suverenosti slovenske države posebno skrb. Nekritično sprejemanje tujega kapitala v naše gospodarstvo, zlasti v takih aranžmajih, ki bi tujim lastnikom kapitala dali prevladujočo pravico odločanja v podjetjih, ni sprejemljivo. Izražamo bojazen, da je danes slovenski narod znova pred nevarnostjo, da izgubi svojo narodnostno identiteto. V jutrišnji Evropi bomo lahko ohranili svojo identiteto samo, če bomo tudi gospodarsko suveren subjekt. V nasprotnem primeru lahko postane Slovenija predvsem rezervoar poceni delovne sile in trg za zastarele in ekološko vprašljive tehnologije. Izobraženstvo pa se utegne še intenzivneje kot doslej seliti v razvitejša območja v Evropi in zunaj nje. Slovenci smo danes narod proletarcev; kmetov in obrtnikov, ki so edini ekonomsko neodvisni, pa je malo. Ko bomo preoblikovali družbeno lastnino in družbena podjetja, bo tako velika večina našega prebivalstva odvisna od delodajalcev. Zato je zelo pomembno, kako bo to preoblikovanje izpeljano.

Za okrepitev gospodarske suverenosti slovenske države vidimo zlasti te možnosti:

1. Gospodarsko je treba utrditi položaj kmetov in močno povečati zasebno podjetništvo.

Zaradi nujnega večanja delovne storilnosti in racionalizacije proizvodenje števila kmetij gotovo ne bo mogoče ohraniti na sedanji ravni, kljub temu da bodo sodobne zahteve po biološki pridelavi hrane terjale uvedbo tehnologije z manj kemije in več živega dela. Večina kmetij tudi v tem primeru ne bo mogla družini zagotoviti dovolj dohodka. Zato je proces koncentracije sicer nujen, ni pa pričakovati od njega zadostnih učinkov, ker je po svoji naravi počasen. Premajhnim kmetijam je treba zagotoviti polno zaposlenost in s tem zadosten dohodek z uvajanjem dopolnilnih dejavnosti.

Zasebno podjetništvo je treba močno razviti zlasti v okviru drobnega gospodarstva. V ta del gospodarstva se bodo z obstoječim znanjem in razpoložljivim kapitalom domači podjetniki najlaže vključevali. V okviru državnih ustanov je treba razviti možnosti za strokovno in materialno podporo razvoju tega dela gospodarstva.

Ta spoznanja v našem političnem in gospodarskem prostorj že obstajajo in se jim torej pridružujemo. Treba pa jim je dati dosti večjo težo kot doslej.

2. Poleg tega pa naj se slovenska država vzpostavi tudi kot gospodarski subjekt. Danes imamo priložnost, da v ta namen porabimo družbeno premoženje, za katero zdaj ne vemo prav, čigavo je in čigavo naj bo. Kako to izpeljati? Kakorkoli je pravni status družbene lastnine nejasen in kakorkoli je izvor te lastnine lahko problematičen, je nesporno, da je družbeno premoženje naše skupno, nacionalno premoženje (skupno premoženje državljanov Republike Slovenije). Nastalo je s podružbljanjem nekdanje državne lastnine, nacionalizacijo zasebnega premoženja, z zadrževanjem dela dohodkov, ki smo ga vsi ustvarjali, v skladih družbenih podjetij in ne nazadnje z najemanjem tujih posojil, s katerimi smo obremenjeni kot družba v celoti. Dosedanji način upravljanja z družbenim premoženjem je bil premalo učinkovit najprej zato, ker v okviru uveljavljenega gospodarskega sistema ni spodbujal podjetniškega odnosa do gospodarjenja. Država je s prelivanjem družbenih sredstev nekritično ohranjala pri življenju tudi ekonomsko nesmotrne proizvodne programe. Drugi razlog neučinkovitosti pa je bilo sistemsko pomanjkanje odgovornosti za upravljanje in gospodarjenje z družbenim premoženjem. Zato danes iščemo titularja družbene lastnine, nekoga, ki bo odgovoren za upravljanje s tem premoženjem. Odgovoren komu in kako? Uveljavljata se dve obliki preobrazbe družbene lastnine: razprodaja družbenih podjetij zasebnikom ali tujim družbam in oblikovanje velikih poslovnih sistemov po vzoru holdinških družb. V obeh primerih gre zgolj za navidezno preobrazbo, ki v sebi skriva nevarnost in prakso za nepravično reprivatizacijo družbenega premoženja, kajti novi lastniki k oblikovanju družbenega premoženja niso prispevali tolikšnega deleža, kot ga pridobivajo. Obstaja pa tudi nevarnost za prelivanje družbenega kapitala iz gospodarstva v proračunsko porabo. Oboje siromaši gospodarski potencial družbe.

Zato predlagamo, da upravljanje z družbenim premoženjem prevzame država, ki je institucija za urejanje naših skupnih zadev. Podjetja naj izdajo za družbeno premoženje, s katerim upravljajo, posebne delnice in se tako konstituirajo kot delniška družba.

Na tej podlagi bi podjetja dosegla poslovno samostojnost in prevzela polno odgovornost za svoje poslovanje, država pa bi bila, enako kot v delniški družbi, udeležena pri upravljanju podjetja in pri delitvi dobička v skladu z deležem svojih delnic v kapitalu podjetja. Za pridobitev dodatnega kapitala bi podjetja lahko takoj ob izdaji delnic za družbeno premoženje (ali kdaj pozneje) razpisala tudi prodajo dodatnih delnic. Država bi s svojimi delnicami lahko nastopala tudi na trgu vrednostnih papirjev. Sredstev od dividend in prodaje vrednostnih papirjev država ne bi smela namenjati za proračunsko porabo, pač pa obvezno za nove gospodarske naložbe (nakup vrednostnih papirjev, ustanavljanje novih podjetij ipd.) ali za vračanje tujih posojil. Za gospodarjenje s temi delnicami bi bilo treba ustanoviti posebno institucijo (npr. agencijo za gospodarjenje z nacionalnim premoženjem), ki bi bila neposredno odgovorna skupščini Republike Slovenije.

Družbena kmetijska zemljišča naj prevzame v upravljanje sklad kmetijskih zemljišč, ki ga je treba v ta namen opredeliti kot pravno osebo. Sedanji in bodoči koristniki družbenih kmetijskih zemljišč naj pridobijo pravico do njihove uporabe na podlagi dolgoročnih zakupnih pogodb s tem skladom. Dana naj bo možnost, da se ta zakupna pravica deduje, kar je lahko zaznamovano tudi v zemljiški knjigi. Sklad bo poleg tega lahko opravljal pomembno vlogo tudi pri urejanju kmetijskih zemljišč in pri reševanju kmetij. Podobno naj se za gospodarjenje z družbenimi gozdovi ustanovi republiški gozdni sklad, za katerega bi gozdna gospodarska dela na podlagi pogodbe opravljala gozdnogospodarska podjetja ali zasebniki.

Tudi za ta dva sklada naj bi bila neposredno odgovorna skupščina Republike Slovenije. Na ta način bi država pridobila močan instrument za usmerjanje gospodarskega razvoja v skladu s splošnimi cilji nacionalne skupnosti (podobno kot imajo to urejeno v Italiji in Španiji) ter ohranila in okrepila gospodarsko podlago politične suverenosti Slovenije.

Iz teh skladov bi bilo mogoče povrniti tudi nacionalizirano zasebno premoženje.

Preureditev gospodarskega sistema mora vključevati tudi reševanje nastalih socialnih problemov, ki prizadevajo predvsem delavce, ki izgubijo delo ob stečaju podjetij ali zaradi zmanjševanja števila zaposlenih. Tem delavcem mora država zagotoviti vsaj nadomestilo za odpravnino bodisi v gotovini ali v obliki delnic.

Zavedamo se, da ta model lahko ohranja in krepi nacionalno suverenost le če ima Slovenija lastno državnost in demokratično ureditev, kjer je vzpostavljena medsebojna kontrola, usklajevanje in dopolnjevanje posamičnih političnih interesov. Prav tako družbo pa želimo ustvariti.

III

Slovensko javnost pozivamo, naj izrazi svoje strinjanje z našimi stališči in predlogi, objavljenimi v tem dokumentu. Kdor se želi do njih aktivno opredeliti naj sporoči svoje poglede pisno na naslov uredništva revije 2000 ali javno preko družbenih občil. Spodbuditi namreč želimo stališča do teh vprašanj, razmišljanje in predloge o njih in s tem pospešiti gospodarsko preobrazbo naše družbe.

Društvo 2000:

dr. Matija Kovačič, dr. Boštjan M. Zupančič, dr. Denis Poniž, dr. Andrej Ule, Peter Kovačič,
Mladen A. Švarc, Anton Janežič, Janez Kovačič, Jani Kovačič,
Martin Zver.

SPOROČILO LASTNIKOV RAZLAŠČENEGA PREMOŽENJA

Poskusi razprodaje lastnine se nadaljujejo

Predsedstvo Združenja lastnikov razlaščenega premoženja (ZLRP) je na svoji seji 3. julija 1990 sprejelo naslednje sporočilo za javnost:

1. Združenje je z zadovoljstvom sprejelo na znanje Zakon o začasni prepovedi sečnje v gozdovih in prometu s kmetijskimi zemljišči in gozdovi v družbeni lastnini, ki ga je 2. julija 1990 sprejela republiška skupščina. Da bi se izognili pričakovanemu moratoriju, so namreč Gozdna gospodarstva izvajala divje, neomejene sečnje, ki so že pravo ekološko opustošenje gozdov. O tem je združenje vsak dan dobivalo obvestila s terena.

2. Združenje pa se zavzema tudi za restitucijo drugega premoženja in pravic, ki so bile odvzete zasebnim lastnikom v nasprotju z današnjimi etičnimi normami in je začelo v zvezi s tem vrsto akcij, da se uredе pravni okviri za takšno restitucijo oziroma pravično odškodnino.

3. Ker so postala prizadevanja za restitucijo odvzetega oziroma nacionaliziranega premoženja znana in je njihov uspeh pričakovan, so v zadnjem času bili primeri prodaje takšnega premoženja iz družbenega premoženja zasebnikom in sklepanja pogodb, s katerimi se skuša to premoženje zmanjšati oziroma obremeniti. Združenje meni, da je tako ravnanje nedopustno. Zato poziva upravljalce družbenega premoženja, skupščine in upravne organe družbenopolitičnih skupnosti, da tako ravnanje preprečijo ter, če tega še niso storili, razglase moratorij na prodajo družbenih stanovanj, lokalov in zemljišč v družbeni lasti, ki izvirajo iz odvzetega zasebnega premoženja. Združenje pozdravlja predpise o moratoriju sečnje v gozdovih, ki izvirajo iz zasebne lastnine. Prav tako meni, naj se takoj prepreči prodaja podjetij in obratov, ki izvirajo iz odvzetega zasebnega premoženja.

4. Združenje se pridružuje apelom in akcijam za preprečitev razprodaje družbenih podjetij pod ceno in se zavzema, da se ob privatizaciji družbenega premoženja upoštevajo tudi interesi lastnikov odvzetega premoženja, ki je bilo preneseno v družbeno lastnino. Predvojna zasebna lastnina je namreč pomemben vir današnjega družbenega kapitala in z njo ni dopustno razpolagati mimo interesov njenih lastnikov oziroma pravnih naslednikov.

5. Združenje izjavlja, da bo uporabilo vse politične in pravne poti, ki so na voljo v pravni državi, da bo zavarovala interese razlaščenih lastnikov ter opozarja tiste, ki bi hoteli s prodajo, nakupi, drugimi pogodbami ali kakor koli drugače pridaleti interese razlaščenih lastnikov, da se bo takim dejanjem postavilo po robu z vsemi pravnimi sredstvi.

Republika Hrvatska je pred kratkim sprejela Zakon o pravicah in dolžnostih organov družbenopolitičnih skupnosti glede družbenih sredstev, ki jih uporabljajo (NN, št. 13/90), novelirala Zakon o javnem pravobranilstvu (NN, št. 19/90) in sprejela zakon o koncesijah (NN, št. 18/90.). V navedenih predpisih so urejeni mehanizmi za nadzor prometa s sredstvi v družbeni lastnini. Citirana zakonodaja zavezuje vse državne organe in organizacije, tudi tiste, ki imajo status pravne osebe ter družbene in družbenopolitične organizacije, ki se financirajo iz proračuna. Zakon posebej zavezuje tudi predsedstvo RH, Ustavno sodišče Hrvaške, pravosodne organe, družbene pravobranilce samoupravljanja, organe za vodenje postopka za prekrške in štabe teritorialne obrambe ter civilne zaščite za varstvo družbenega premoženja. Varstvo pravnega prometa z družbenimi premičninami in nepremičninami je urejeno v posebnem poglavju zakona (Varstvo in evidenca sredstev v družbeni lastnini), po katerem mora vsako pogodbo z nepremičninami, vključno z zakupom (najemom) in začasno uporabo pregledati pristojno javno pravobranilstvo in dati svoje mnenje. Zakon pozna še celo vrsto drugih mehanizmov za varsto družbene lastnine.

Združenje predlaga pristojnim republiškim organom, da smiselno sprejmejo določbe citirane hrvaške zakonodaje tudi v Sloveniji. To je nujno, da ne bo prišlo do popolne razprodaje družbene lastnine pod ceno.

● Združenje lastnikov razlaščenega premoženja je te dni preselilo svoj sedež. Njihov novi naslov je zdaj: Komenskega 11, Ljubljana.

DELO plus

Pozimi bomo vedeli, kdo je kdo med Slovenci in Neslovenci

Pri agenciji Art bodo namreč izdali priročnik, v katerem bodo zbrani relevantni podatki o potencialu Slovencev

Lahko se zgodi, da boste zelo kmalu v poštnem nabiralniku našli osebni biografski vprašalnik. Morda ste ga že dobili... Agencija Art (Prešernova 3, Ljubljana) namreč pripravlja knjigo Kdo je kdo za Slovence, ki je prva tovrstna publikacija pri nas. Kakor pravita direktor edicije Brane Gradišnik in njegov glavni urednik Ivan Kreft, bodo v knjigi zajeti osnovni podatki o življenju in delu več tisoč posameznikov, Slovencev in Neslovencev, ki so zelo pomembni za našo kulturo, znanost, gospodarstvo, politiko, upravo in druga področja narodovega življenja.

Pri zbiranju gradiva so se povsem podredili volji povabljencev – ti imajo torej do kraja proste roke pri odločanju, ali se bodo odzvali njihovemu vabilu ali ne. Gradivo pripravlja skupina entuziastov. Njihova prednost je v tem, da so majhna skupina in zato toliko bolj prožna in hitra založba. Tako se pripravljajo tudi na prihodnost, ko bodo subvencije manjše. To je projekt za zbiranje akumulacije, je med drugim povedal Brane Gradišnik. Trudijo se biti čim bolj enotni pri merilih in seveda objektivni. Pravijo, da se ne bodo spuščali v subjektivno presojo, temveč bodo v čim večji meri uporabljali že uveljavljena formalna in druga merila. Da je projekt resen, verjetno meni tudi tiskarna Ljudske pravice, s katero je založba v sklepni fazi dogovorov o sovlaganju.

Želo so odločni; pravijo, da tisto, kar obljubljajo, tudi izpolnijo. Edicija bo izšla pozimi leta 90/91.

Brane Gradišnik pa je že napovedal nove podvige – ustanovitev elitnega knjižnega kluba za nekomercialne naklade (za 800 do 1000 bralcev).

JELKA ŠUTEJ ADAMIČ

Priznanje P. Oblaku

Podpredsednik evropskega parlamenta je pred dnevi na sedežu evropske Akademije umetnosti v Rimu podelil akademskemu slikarju Poldetu Oblaku najvišje letošnje odlikovanje Grand Prix Méditérranné. Obenem je slikar Oblak dobil tudi prvo nagrado Norveške za svoja slikarska dela.

Univerzitetni profesor v pokoju dr. Julij Titl iz Kopra p

Ne Estonija ne Slovenija nočeta biti evropski drobiž

Vladni delegaciji Slovenije in Estonije sta se zlasti domenili za usklajeno nastopanje na konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi

LJUBLJANA, 6. julija – »Slovenija in Estonija ne želita biti drobiž v Evropi, marveč jo soustvarjati na povsem suveren način,« je sinoči ob koncu obiska predsednika estonske vlade Edgarja Savisaarja dejal njegov gostitelj, predsednik republiškega IS Lojze Peterle, hkrati je izrazil svojo nejevoljo in nejevoljo svojega gosta nad dejstvom, da je v evropski politiki še močno navzoč »kvantitativni vidik«, se pravi, da se teža in pomen držav in narodov merita po njihovi velikosti. Nasploh je osrednji politični pomen tega obiska v trdno izraženem hotenju, da se republiki, skupaj z drugimi, ki jih poraja proces emancipacije v ZSSR, Jugoslaviji in sploh na Vzhodu, vključita kot enakopravni udeleženki v drugo konferenco o varnosti in sodelovanju v Evropi.

Razvoj v nekdanji socialistični Vzhodni Evropi gre v smer, ki vodi v tržno gospodarstvo, demokratične družbe in suverene narodne države, je rekel Savisaar. »Smo pa šele na začetku poti k takšni novi družbeni ureditvi,« je poudaril in dodal, da bi si pri tem želeli več podpore od drugih držav.

Predsednik republiške skupščine dr. France Bučar je estonskemu gostu izročil angleški prevod (v slovesni izvedbi) izjave, ki jo je novi slovenski parlament na začetku svojega dela sprejel v podporo treh pribaltskih republik, ki so odločene obnoviti svojo predvojno državno neodvisnost. Savisaar pa je odvrnil, da bi morda tudi estonski vrhovni sovjet že sprejel ustrezno izjavo v podporo slovenskemu sklepu o popolni suverenosti, če ne bi tik pred tem deputati odšli na poletne počitnice: to bodo storili takoj na prvem prihodnjem zasedanju.

Nova estonska vlada, ki je nastala po spomladanskih demokratičnih volitvah, na katerih je podobno kot v Litvi (že nekaj mesecev prej) in Latviji prišla na oblast ljudska fronta (Savisaar pa je eden njenih prvih voditeljev), se otepa z dvojne vrste opozicijo: po eni strani gre za »rusko impersko misleče ljudi«, torej iz vrst rusko govorečega prebivalstva in t. i. internacionalističnega gibanja, po drugi strani pa so to ostanki partijsko-državne birokracije, ki jih nova demokratična oblast spravlja ob privilegije. Posebna težava za delo estonske vlade in parlamenta je še v tem, da si vsezvezni organi še vedno lastijo pravico, da (ne) odobravajo njunih ukrepov, je rekel Savisaar.

Za Estonijo in obe drugi pribaltski republiki je trenutno najpomembnejše vprašanje, kako čimprej priti z Moskvo do pogajanj in sporazuma, ki bi trem nasilno priključenim republikam (v duhu pakta med Stalinom in Hitlerjem iz leta 1939) zagotovil popolno državno samostojnost.

Estonska ljudska fronta in slovenski Demos vzpostavljata politično sodelovanje. Kot je Edgarju Savisaarju zagotovil dr. Jože Pučnik, bo Demos poslal avgusta v Bratislavo svoje predstavnike, morda celo najvišje. Tam se bodo namreč sestala zmagovita politična gibanja iz Češkoslovaške (Havlov Državljanski forum oziroma slovaško gibanje Javnost proti nasilju), Poljske (Solidarnost), Madžarske (Demokratični forum) in treh pribaltskih republik Litve (Sajudis), Latvije in Estonije (ljudska fronta). Verjetno bodo tam tudi hrvaški predstavniki. Ker pa ista skupina dežel in političnih sil snuje alternativno rešitev za razpadajoči vzhodni svet za vzajemno gospodarsko pomoč (SEV), je mogoče pričakovati pomembne pobude tudi na tem področju. Že septembra se bodo članice te nove skupnosti sestale z zahodnoevropskimi partnerji na Dunaju.

Od gospodarskih stikov si je težko obetati kaj velikega v krajšem času, kajti Estonija je kljub uzakonjeni gospodarski samostojnosti znotraj ZSSR še vedno premočno vklenjena v sovjetski gospodarski organizem in premalo prilagojena mednarodnemu trgu, da bi si lahko privoščila kakšne večje projekte. To pa ne pomeni, da z obeh strani ni velikega zanimanja. Predstavništvo Slovenijalesa iz Moskve že nekaj časa obdeluje estonski trg. Partnerjem so že ponudili dobavo za opremo njihove lesne industrije, kooperacijo pri izdelovanju čistilnih naprav za lesno industrijo, opremo za šole, bolnišnice in hotele, polnilne linije za živilsko industrijo in še druge njim zelo potrebne projekte. Za estonske gospodarstvenike pa je – podobno kot povsod drugje na sovjetskem trgu – težko rešljivo vprašanje, s čim blago plačati.

Lažje je na področju znanosti ali kulture. Estonci imajo nekatere vede močno razvite (npr. fiziko), tako da bi s pridom zamenjavali strokovnjake. Sodelujeta že univerzi v estonskem mestu Tartu (ena najbolj častitljivih univerz v tem delu Evrope) in Ljubljani. Estonci že skoraj sto let gojijo tradicijo pevskih shodov, zato je Lojze Peterle dal pobudo, naj bi naš pevski tabor iz Šentvida pri Stični izmenjaval pevce z Estonijo. Naša stran je predala estonski seznam predlogov za konkretne oblike sodelovanja na področju znanosti. Zlasti tu bi lahko kmalu nastale nove povezave Slovenije s skandinavskim in pribaltskim prostorom, Estonijo pa bi uvajali v projekte delovne skupnosti Alpe-Jadran.

ANTON RUPNIK

PRVA POMOČ ZA SZ

BEN, »Süddeutsche Zeitung«, München

28. kongres KPSZ rešuje usodo partijskega aparata

Čistega vina je delegatom nalil Boris Jelcin, ki je opozoril na ofenzivo konservativnih sil – Nujne korenite spremembe, ne pa železna roka

OD NAŠEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 6. julija – Na kongresnem zasedanju se nadaljuje plenarna razprava o reorganizaciji KPSZ. Boris Jelcin je v manj kot desetminutnem nastopu opozoril, da 28. kongres rešuje usodo partijskega aparata, ne pa usode države in KPSZ. Opozoril je na ofenzivo konservativnih sil. Pristojne komisije izpopolnjujejo dokumente zasedanja, med najpoglavitnejše sodita programska izjava in nova ustava KPSZ. Šef KP Rusije Ivan Polozkov ocenjuje, da je zasedanje burno, aktivno in konstruktivno. Vrhovni sovjet Ukrajine je imenoval posebno komisijo, njeni člani pa naj bi prepričali ukrajinske rudarje, naj se odpovejo stavki.

Sodeč po dosedanjih razpravah, delegati ne vedo natanko, kakšna naj bi bila reorganizirana KPSZ. Čistega vina jim je natočil predsednik parlamenta Ruske federacije Boris Jelcin. Dejal je, da je KPSZ začela kongres z velikim bremenom in kopico problemov. Največji problem vidi v ofenzivi konservativnih sil, in to prav zdaj, ko so vrhovni sovjeti na vseh ravneh začeli prevzemati oblast in ko sta se razmahnili demokracija in glasnost. Po njegovih besedah se ni mogoče izogniti vtisu, da so se konservativne sile odločile za politiko revanšizma, kar je med drugim dokazal tudi ustanovni kongres KP Ruske federacije.

Jelcin je poudaril, da so zgrešeni računi tistih, ki upajo, da bo s tem, ko bo KPSZ zapustilo napredno članstvo, partijska lastnina ostala nedotakljiva. »Nujno bo namreč napočil čas nacionalizacije partijske lastnine,« je dejal Jelcin. V zelo dinamičnem nastopu je poudaril, da se je partijsko vodstvo odtujilo narodu in da mora prevzeti odgovornost za velike napake, storjene doslej. V KPSZ so nujne korenite spremembe, je menil Jelcin in na tem mestu obnovil že nekaj svojih znanih tez. Podobno kot včeraj vojni zgodovinar Dmitrij Volkgonov je danes tudi Jelcin zagovarjal, da bi se KPSZ morala preimenovati v »stranko (partijo) demokratičnega socializma«. Zavzel se je za nujno razmejitev partijskih in državnih organov, poudaril nujno depolitizacijo državnih organov, vštevši organe pravosodja, armado, državno varnost in notranjo vojsko. Po Jelcinovih besedah se mora partija preoblikovati v široko zvezo demokratičnih sil, če se sploh želi ohraniti na površju. Menil je, da je v ZSSR napočilo obdobje hitrih procesov, kar za perestrojko ni vselej dobro. Poudaril je tudi zahtevo, naj bi v pol leta razpisali nove volitve na alternativnih temeljih.

Med dopoldanskim delom petega kongresnega dne se sicer ni zgodilo nič posebno pretresljivega, nemara pa velja opozoriti na govor umetnika Mihaila Uljanova, ki je med drugim kritiziral vse, ki napadajo Gorbačova, in dejal: »Bog nas varuj nove železne roke. Ta nam gotovo ni več potrebna, potrebna pa nam je močna država, ki bo sposobna zaščititi lastnega državljana. Želimo živeti skladno z zakonom in zdravim razumom. Če bi očeta perestrojke, Gorbačova, poskusili odstraniti s funkcije generalnega sekretarja KPSZ, bi bila to huda napaka in napad na demokracijo,« je dejal Uljanov. Prvi sekretar moldavske partije Petre Lučinskij pa je menil, da bi nov CK KPSZ po kongresu moral sklicati srečanje predstavnikov vseh političnih gibanj in zvez v ZSSR, ki naj bi se sestali za okroglo mizo in se naposled dogovorili o »dokumentu državnega soglasja«.

● Več kot zanimivo je, da je prav hkrati z Jelcinovim nastopom potekala tudi velika tiskovna konferenca, na kateri so govorili delegati kongresa, med njimi šef KP Ruske federacije Ivan Polozkov. V dokaj medlem političnem nastopu je med drugim poudaril, da pričakuje v drugi polovici kongresnega zasedanja burnejšo razpravo, ki naj bi bila povezana z izvolitvijo novega partijskega vodstva in ustreznih partijskih organov. Razprave dosedanjega petdnevnega zasedanja je ocenil kot nemirne, aktivne in v celoti konstruktivne.

Pomenljiv je med drugim rezultat glasovanja, ki predstavnikom treh platform (demokratske, leningrajske in marksistične) dovoljuje nastop na kongresu. Za takšen sklep je glasovalo 3029, proti njemu pa 382 poslancev. Zgovoren je še nastop delegata Kugiltinova, ki je brez napisanega besedila, tankočutno in malone v literarnem slogu, zavrnil kritike na račun Gorbačova in dejal, da v državi razvoj dogodkov skoraj ni mogel biti drugačen. Vsi, ki so namreč še nedolgo tega mislili drugače kot partijsko (državno) vodstvo, so bili bodisi izgnani v tujino bodisi uklenjeni v molk, potisnjeni v ilegalo ali pa so trohneli v Sibiriji.

V zvezi s splošno rudarsko stavko, napovedano za 11. julij, je vrhovni sovjet Ukrajine že sestavil posebno delegacijo, katere člani naj bi prepričali rudarje, naj opustijo misel nanjo. Ukrajinska vlada je na vlado premiera Nikolaja Rižkova naslovila telegram, ki se zavzema za oblikovanje in realizacijo programa pomoči rudarjem.

MIHA LAMPREHT

Zmešnjava v Liberiji je popolna

Predsednik Samuel Doe je baje privolil v odstop – Prebivalstvo beži pred maščevalci z obeh strani – Američani so pripravljeni pomagati predsedniku pri odhodu iz države

OD NAŠEGA DOPISNIKA

NAIROBI, 6. julija – Kljub novicam, da je liberijski predsednik Samuel Doe končno le privolil v odstop, napetost v prestolnici Monroviji še ni popustila. Uporniki so že prodrli v njeno predmestje, središču pa se še izogibajo. Toda mesto je že teden dni brez vode in elektrike ter zadnje tri dni tudi brez telefonskih in teleks zvez s svetom. Zavračanje upornikov, da bi Doeju zagotovili varen odhod, je med prebivalstvom še okrepilo strah pred maščevalnim obračunavanjem z nedolžnimi civilnimi pripadniki nasprotnih plemen. Zato se ljudje množično zatekajo v šest zbirnih središč, ki jih je v Monroviji odprl Mednarodni rdeči križ, čeprav brez zagotovil tako upornikov kot vladnih čet, da bodo spoštovali njihovo nedotakljivost.

Doe je v odstop menda privolil potem, ko so mu odhod svetovali tudi njegovi najožji in najzvestejši sodelavci na čelu s podpredsednikom Monibom, ki so ga v torek zvečer obiskali v rezidenci, ki so mu jo na obali Atlantskega oceana zgradili Izraelci, 500 do zob oboroženih mož njegove osebne garde pa jo je spremenilo v pravo trdnjavo. Toda Doe za svoj odhod še vedno postavlja tri pogoje. Tako bi oblast želel predati prehodni vladi, ki ji ne bi načeloval vodja upornikov Taylor, zahteva pa tudi varnost za pripadnike svojega manjšinskega plemena Khran, zlasti tiste, ki so načelovali liberijski vojski, in seveda zagotovilo, da bo lahko nemoteno odšel v tujino. Ob tem se očitno še vedno poigrava z mislijo, da bi se namesto v tujino umaknil na sever države in tam nadaljeval boj proti upornikom, ki so medtem že zaprli vse izhode iz Monrovije in mu tudi zato nočejo več zagotoviti varnega prehoda, temveč mu grozijo s sojenjem za zločine desetletne vladavine. Toda njihov tiskovni predstavnik Tom Woweiyu je namignil, da ne bi imeli nič proti, če bi ga na primer Američani še spravili iz države, preden jim pade v roke.

Američani ne skrivajo, da so Doeju pripravljeni pomagati pri odhodu in ga je že obiskal ameriški veleposlanik v Liberiji, podrobnosti pogovora še niso objavili. Hkrati so na bojnih ladjah, zasidranih pred Monrovijo, oklicali najvišjo stopnjo pripravljenosti, upornike pa pozvali, naj

SAMUEL DOE

sprejmejo načrt gospodarske skupnosti zahodnoafriških držav ECOWAS, po katerem naj bi v Liberiji po Doejevem odhodu ustanovili široko zasnovano prehodno vlado. Ta bi po njihovem edino lahko ustavila medplemensko obračunavanje in bi v šestih mesecih pripravila svobodne volitve pod mednarodnih nadzorom.

Samo v zadnjih dveh dneh je bilo v Monroviji več deset novih žrtev medplemenskega obračunavanja, bodisi znašanja Doejevih vojakov nad pripadniki plemen Gio in Mano, od koder izhaja večina upornikov, bodisi znašanja upornikov nad pripadniki Doejevega plemena Khran in nad trgovci iz plemena Mandingo, ki so menda pomagali vzdrževati Doejevo oblast.

Toda Taylor se bo ob vojaških uspehih nerad odrekel absolutni oblasti, ki mu je zdaj že tako rekoč na dosegu roke, čeprav v želji po mednarodnem priznanju v zadnjem času tudi sam obljublja ustanovitev širše zasnovane vlade narodne rešitve, v kateri bi njegova domoljubna fronta (NPFL) seveda imela prevladujoč vpliv, o vprašanju volitev pa ostaja dvoumen. Liberija si zato tudi po Doejevem odhodu očitno ne bo mogla zares oddahniti.

VOJKO PLEVELJ

Vojna proti dobičkarjem

BUKAREŠTA, 6. julija (Tanjug) – Romunska policija je pred dnevi napovedala vojno tihotapcem, roparjem, brezdelnežem, kockarjem in drugim špekulantom, ki hočejo dobro živeti brez dela. Samo v zadnjih 24 urah so preiskali 136 potniških vlakov in en posebni vlak in odkrili 74 mladoletnikov, ki so zbežali od doma.

PORTRET

Vaclav Havel

V povolilni Češkoslovaški ni bilo kadrovskih presenečenj: potem ko je Čalfa ostal predsednik vlade, Dubček predsednik parlamenta, je Vaclav Havel še naprej na položaju predsednika vlade. Volitve predsednika v parlamentu resda niso bile ravno prepričljive –vse skupaj se je zdelo dokaj komično – a vendarle Havlova zmaga ni bila v nobenem trenutku vprašljiva. Skratka, ČSFR bo še naprej predstavljal pisatelj in dramatik, ki je s svojimi osebnimi dejanji veliko prispeval k normalizaciji.

Vaclav Havel se je rodil 5. oktobra 1936 v Pragi, v premožni družini. Kasneje je študiral (vmes je maturiral na večerni gimnaziji) na praški umetnostni akademiji (oddelek za dramatiko) in se zaposlil v praškem teatru ABC. Zaslovel je leta 1963 z delom Vrtna zabava in dve leti pozneje z Memorandumom. Sredi sedemdesetih let se je priključil Listini 77, organizaciji za varstvo človekovih pravic in leta 1977 so ga zato tudi zaprli za 14 mesecev in ga zaradi »protidržavne dejavnosti« do leta 1979 držali v hišnem zaporu. Ko se je priključil še Odboru za obrambo po krivici preganjanih (1979), so ga zaprli za 4 leta in pol in ga marca 1983 izpustili. Pozneje so ga strogo nadzorovali, a se je februarja 1989 spet znašel v zaporu (do maja). Ob novembrski vstaji je njegova Listina (pozneje Državljanski forum) prevzela stvari v svoje roke, izpeljala upor, tako da je bil

Havel že 29. decembra lani izvoljen za predsednika države, kar bo še naslednja (predvidoma štiri) leta. Prejel je veliko nagrad in odlikovanj (mirovna nagrada nemških knjigarnarjev, prix plaisir du théâtre, Erazmovo nagrado, nagrado Olofa Palmeja . . .). Toda zadnje čase je bolj politik kot pisatelj: napisal je le deli Živeti z resnico (1987) in Pisma Olgi (1989).

D. K.

Letalski napad

RAŠAJA, 6. julija (Tanjug) – Izraelska vojaška letala so danes zjutraj napadla položaje prosirske palestinske skupine v dolini Bekaa na vzhodu Libanona. Štiri letala so bombardirala oporišče poveljstva ljudske fronte za osvoboditev Palestine v kraju Sultan Jakub.

DELO plus

Kaj smrdi v Podjetju za vzdrževanje avtocest?

Grmade še čakajo zadnje čarovnice

DARIJAN KOŠIR

Tirana na prepihu

Ta hip še ne moremo povsem zanesljivo povedati, ali se je v preteklih dneh na tiranskem trgu Skender bega res kaj hudega dogajalo, ali pa se je zgolj ponovil januar, ko so novinarji titograjske televizije zaman čakali na meji, da bi svetu prvi sporočili novico o revoluciji v zadnji evropski trdnjavi stalinizma. Vendar je beg več kot tisoč ljudi v eksteritorialni prostor tujih veleposlaništev zanesljivo znamenje vrenja, kakršnega država še ni doživela. Izkušnje propadajočega komunizma pa učijo, da je bila običajno potrebna le iskra nezadovoljstva, povezana z begom množic na tuje, in umetni družbeni sistem se je v hipu sesul. Trenutno lahko samo čakamo, ali bo ta logika obveljala tudi za Albanijo.

Odpiranje je gotovo hud problem za tako neprodušno zaprt sistem, kakršen je bil albanski: takoj ko iz mozaika vzameš košček, se slika začne podirati in težko jo je znova sestaviti, in običajno je treba popustiti. In Albanija se je dejansko začela rahlo odpirati: v nekaj tednih smo bili priče zelo spektakularnim zunanjepolitičnim potezam, kakršni sta denimo obisk generalnega sekretarja OZN Cuellarja v Tirani in prošnja za status opazovalke na köbenhavnskem KVSE in pri delu te petintrideseterice nasploh. Zunanjepolitično odpiranje je običajno zgolj posledica notranje demokratizacije, včasih pa le krinka za domači teror. Notranjega odpiranja ni bilo zaslediti, saj doslej še ni bilo nikakršnih demonstracij niti množičnejših prebegov. Takratni zbor študentov na osrednjem tiranskem trgu je bil torej prvi poskus preverjanja notranje odprtosti države, ki pa je odgovorila z močjo enega najhujših represivnih aparatov in na tiste, ki so bežali, streljala. Ponovil se je torej klasični vzhodnoevropski obrazec iz lanskega leta: odpiranje, demonstracije, vojaški in policijski poseg, prebegi, vnovične demonstracije. Ko je takšen krog sklenjen, je njegovo ponavljanje težko prekiniti. In tokratne demonstracije oziroma pobegi v tuja veleposlaništva so prvo upanje, da bo notranja dinamika začela lomiti tudi albanski režim.

Ko je Albanija poskušala sesti za isto mizo z udeleženkami procesa evropske varnosti in sodelovanja, se je ujela v past: sedaj mora izpolnjevati tudi določene pogoje za sedenje ob tej mizi in streljanje na bežeče ljudi najbrž ne sodi mednje. Odtod tudi silovita reakcija predvsem italijanske strani (Michelis je bil nenavadno oster), pa tudi grške, kar je v dobršni meri nadaljevanje januarskih pritiskov, ko je prišlo do spopadov med albansko oblastjo in pripadniki grške manjšine v severnem Epiru. Ena od možnosti je seveda tudi pot nazaj v izolacijo, s čimer pa problemov ni mogoče odpraviti, ampak zgolj prikriti. Toda bolj verjetno je, da se bo tudi združujoča in zbližujoča se Evropa kmalu naveličala ravnanja tiranskega režima; takrat bo dovolj še en takšen incident, kakršen se je zgodil v torek in sredo, in upor bo tu. Tako vsaj kaže izkušnja romunskega režima. Zato bo zanimivo počakati na rezultate zasedanja najvišjih partijskih in državnih organov: če bo prišlo do čistk v vrhu Sigurimija in vojske, potem lahko rečemo, da se v Albaniji dejansko nekaj kuha, če pa bodo prebege ljudi označili kot »dejanje imperialističnih sil«, potem je precejšnja verjetnost, da bo tudi tokrat iskra hitro ugasnila.

Zato torej ne bi smeli biti presenečeni, če tudi tokrat z »revolucijo« ne bo nič. Kitajski primer iz lanskega leta kaže, da se tudi v veliko bolj odprti in razvijajoči se državi lahko »zdrave sile« obdržijo na oblasti ne glede na ceno; zato je kaj takšnega v veliko večji meri izvedljivo tudi v državi, ki je bila doslej najbolj zaprta in najbolj nerazvita na stari celini pa tudi na svetu.

SREČANJA V IZRAELU

Nerazumljiva jugoslovanska politika

Raul Taitelbaum je ugledni izraelski novinar in levičarski politik jugoslovanskega rodu. Rodil se je v Prizrenu leta 1931, drugo svetovno vojno je preživel v koncentracijskih taboriščih Italije in Nemčije, po povojni preselitvi v Izrael se je uveljavil kot urednik izraelskega časopisa Yediot Ahronoth, kot politik pa v Združeni delavski stranki MAPAM.

Izraelcev jugoslovanskega porekla ni ravno veliko, približno osem tisoč. Toda v židovski državi so se uveljavili, cenijo jih kot dobre delavce, intelektualce, univerzitetne profesorje, arhitekte, zdravnike in tako naprej. Raul Taitelbaum je takole ocenil jugoslovansko skupnost v Izraelu:

Taitelbaum: Še vedno smo čustveno navezani na domovino, zanima nas, kaj se dogaja v Jugoslaviji, in veseli smo, če nas kdo obišče. Pred vojno je v Jugoslaviji živelo približno 80 tisoč Židov, vojno pa jih je preživelo samo 15 tisoč. Če Jugoslavijo primerjamo z drugimi evropskimi državami, jih ni bilo veliko, še posebej ne v Sloveniji. Toda v fašističnem pokolu med drugo svetovno vojno jih je bilo ubitih kar 80 odstotkov. Toda razen hrvatskih ustašev, ki so sodelovali v pobijanju, jugoslovanski narodi niso bili krivi. Svoje stare domovine se radi spominjamo tudi zato, ker v Jugoslaviji ni bilo velikih protižidovskih pogromov, kot na primer v Romuniji, Poljski ali na Madžarskem. Med drugo svetovno vojno so številni Židje sodelovali v narodnoosvobodilnem boju, mnogi na zelo vidnih položajih. Izraelci jugoslovanskega porekla pa smo zdaj kar nekakšen propagandni center za Jugoslavijo. Med nami ni prepirov zaradi nacionalnosti, zato si želimo, da bi tudi Jugoslovani rešili svoje težave. Enkrat letno organiziramo svojo jugoslovansko zabavo, kjer pojemo naše pesmi in obujamo spomine. V Jeruzalemu imamo celo amatersko folklorno skupino, napisali smo monografijo o vseh židovskih skupnostih v Jugoslaviji od pradavnine, zgodovinar dr. Šelah pa pripravlja knjigo o fašističnem pogromu v Jugoslaviji.

– Kako ocenjujete dejstvo, da bo Jugoslavija morda zadnja med državami Vzhodne in Srednje Evrope vzpostavila diplomatske odnose z Izraelom?

Taitelbaum: Nihče od nas tega ne razume, čeprav poznamo uradna stališča. Vse skupaj je še posebej nerazumljivo, ker uživa Jugoslavija v Izraelu velik ugled. Osebno mislim, da je Jugoslavija že zamudila najmanj deset let, kajti obnovitev diplomatskih odnosov bi bila logična ob podpisu campdavidskega mirovnega sporazuma z Egiptom, ko se je Izrael umaknil s Sinaja. Končno je bil prav Egipt povod za prekinitev diplomatskih odnosov med državama. Zdaj so Jugoslavijo prehitele skoraj vse vzhodnoevropske države, ki so imele in še imajo velikanske materialne interese v arabskih državah.

V sodobnem svetu so diplomatski odnosi zato, da omogočijo dialog, in so veliko pomembnejši med državami, ki se ne strinjajo, kot pa med tistimi, ki se. Morda se v Jugoslaviji tudi ne zavedajo, da je neobstoj diplomatskih odnosov dejanje nepriznavanja države? Kako bi se počutila Jugoslavija, če bi neka država prekinila diplomatske odnose z njo? Prav gotovo bi to razumela kot neprijateljsko dejanje. Tudi Izrael kot razmeroma nova država čuti tako. Govorim kot človek, ki je zelo kritičen do izraelske zunanje politike. Predvsem pa mislim, da je prekinitev diplomatskih odnosov z Izraelom bolj prizadela tiste države, ki so to naredile. Vzhodnoevropske države so to priznale, na primer češkoslovaški predsednik Havel, ki je pred nedavnim obiskal Izrael. Zato je Izrael zavrnil jugoslovanski predlog, da bi najprej vzpostavili konzularne odnose. Pred nekaj leti bi takšen predlog pozdravili, danes pa ne zadostuje več.

Prepričan sem, da članstvo v neuvrščenem gibanju Jugoslavije ne bi smelo ovirati, saj imajo številne neuvrščene države odnose z Izraelom. Poleg tega bi lahko Jugoslavija s svojim posebnim položajem v svetu odigrala veliko večjo vlogo v bližnjevzhodnem sporu, če bi imela diplomatske odnose z Izraelom. To bi bilo veliko bolj konstruktivno od samega sodelovanja v resolucijah raznih mednarodnih teles.

V Vzhodni Evropi je Izrael v zadnjem obdobju dosegel velike diplomatske uspehe, toda notranjepolitično dogajanje zaostruje odnose s tradicionalnimi prijatelji. Kaj menite o novi Šamirjevi vladi?

Taitelbaum: To je morda najbolj desničarska vlada, kar smo jih imeli, hkrati pa zelo nestabilna. Ta ozka koalicija desničarskih strank je samo odraz globoke razdeljenosti izraelske družbe na dva nasprotujoča si dela in po mojem mnenju ne bo mogla izvesti mirovnega procesa. Najpomembnejše karte ima v tem trenutku v rokah Washington, ki bi lahko vplival, saj sedanji položaj povečuje vpliv islamskih elementov v arabskih državah in med Palestinci. Sicer pa bo iskanje miru dolgotrajen proces, saj je med Izraleci in Palestinci globoko nezaupanje. Ko je Jaser Arafat priznal Izrael, je naredil zgodovinski korak. Zdaj je treba nadaljevati in po mojem mnenju je na vrsti Izrael. Žal se v sedanji vladi ne vidi, da se že polovica Izraelcev zavzema za kompromis, zato mislim, da ne bo dolgotrajna.

BARBARA KRAMŽAR

TRAGEDIJA AFRIŠKIH NOMADOV

Pokol Tuaregov v Nigru

Nedavni pokol Tuaregov v Nigru, ko sta vojska in žandarmerija v maščevalnem (po trditvah vlade v Niameyu kaznovalnem) pohodu pobili na stotine pripadnikov tega ljudstva, je vnovič opozoril na tragično usodo nomadov na sahelskem obrobju Sahare in v širšem afriškem prostoru. Na velikih prostranstvih Sahela, večinoma puščavskih in polpuščavskih, živi okrog 20 milijonov nomadskih ljudstev in med njimi skoraj milijon nekdaj ponosnih in bojevitih Tuaregov, za katere se zdi, da jih je globoka afriška gospodarska, socialna, politična, kulturna in še kakšna kriza potisnila v najbolj brezupen položaj.

Do maščevalnega ali kaznovalnega pohoda nad nigerske Tuarege je po uradnih pojasnilih prišlo zato, ker so manjše skupine oboroženih Tuaregov v začetku maja napadle sedež lokalne oblasti (podprefekture) na jugu države. V Niameyu pravijo, da so Tuaregi z orožjem hoteli prikrojiti zakone po svojih merilih in običajih, medtem ko obupani nomadi zatrjujejo, da so se z vsemi sredstvi prisiljeni bojevati za preživetje, češ da vlada generala Alija Saibuja (na oblast je prišel z državnim prevratom septembra pred tremi leti) ni le pozabila nanje, marveč jih je potisnila v položaj drugorazrednih državljanov brez vsakih političnih in socialnih pravic.

Najbrž bi bilo pretirano trditi, da samo nigerska vlada ni naklonjena nomadskemu, pastirskemu življenju Tuaregov, marveč se jim bolj ali manj podobno dogaja v vseh državah, po katerih so razkropljeni, v Mavretaniji, Alžiriji, Maliju in Čadu, kjer živijo (poleg Nigra) »modri ljudje«, kakor so jih nekoč zaradi oblačil in polti imenovali antropologi in popotniki, ki so se čudili, kako morejo Tuaregi preživeti v skrajno negostoljubnih puščavskih prostranstvih. Črnogledi strokovnjaki napovedujejo Tuaregom in drugim nomadom izumrtje, medtem ko drugi menijo, da se bodo morali prilagoditi novemu, poljedelskemu življenju.

Tragedija Tuaregov in drugih nomadov se ni začela včeraj, saj se mnogi spominjajo hudih predkolonialnih in kolonialnih časov, ko so bile velike nomadske družine med hudimi sušami in lakoto prisiljene prodajati otroke za hrano. Po prepričanju afriških in tujih antropologov in strokovnjakov svetovne organizacije za okolje (UNEP) so nomadi najbolj boleče občutili zgrešene ekonomske in razvojne poteze afriških vlad v pokolonialnem obdobju in nekateri pravijo, da se je s »pomladjo afriških narodov« (romantična oznaka za šestdeseta leta nastajanja novih afriških držav) pravzaprav začela agonija milijonov nomadov. Leta je postajala še hujša vzporedno s poglabljanjem ekološke krize (bolj umestno bi bilo govoriti o katastrofi) na tako imenovani črni celini, za katero sedaj celo nekatere vladajoče oligarhije sramežljivo priznavajo, da je v veliki meri, če ne celo predvsem posledica zgrešenih gospodarsko-razvojnih odločitev.

Vodnjaki so pospešili pustošenje

Bridkost takšne gospodarske usmeritve še posebej občutijo nomadska ljudstva, čeravno ne gre zanikati, da je vrsta afriških vlad storila marsikaj, da bi izboljšala njihove ekonomsko-socialne razmere, vendar kaj, ko so se tudi dobronamerne odločitve spremenile v svoje nasprotje. Tako se je na primer dogajalo na marsikaterem sahelskem področju, kjer so z vladnimi naložbami izkopali in zgradili vodnjake, da bi z njimi pritegnili na določena področja nomadsko prebivalstvo, ki se je nekoč neovirano gibalo po saharskih in sahelskih prostranstvih in se skupaj s čredami selilo za pašo, po nastanku neodvisnih afriških držav pa so jih novi oblastniki čedalje bolj zapirali za državne meje, pogosto s silo.

● Hlastanje afriških vlad po hitri industrializaciji z zastarelo in ekološko škodljivo tehnologijo (tako so prodajali in še prodajajo donedavni kolonialni gospodarji in druge razvite ter socialistične države), gradnja megalomanski objektov in tovarn, ki jih v Afriki imenujejo bele slone in vztrajajo pri monokulturnih narodnih ekonomijah, so afriške države pospešeno odrivale na svetovno ekonomsko obrobje in v čedalje bolj neenakopravno odvisnost od bivših kolonialnih metropol in industrijsko razvitega sveta. Vse to je pripeljalo do absurdnega položaja, ki ga domači in tuji strokovnjaki na kratko označujejo takole: afriška gospodarstva proizvajajo in pridelujejo tisto, česar ne potrebujejo, in za dragocene devize kupujejo vse tisto, kar nujno potrebujejo za preživetje – od hrane, zdravil in umetnih gnojil. Afrika je bila še pred dobrega pol stoletja sposobna prehraniti svoje prebivalstvo, v pokolonialnem obdobju pa se je uvoz hrane povečeval iz leta v leto in ob prelomu tisočletja bo ta celina skoraj povsem odvisna od tuje hrane.

In naprej: verodostojni podatki pravijo, da je kar 80 odstotkov afriških pašnikov v zadnjih desetletjih bistveno manj plodnih in uporabnih. O usodnih globalnih ekoloških spremembah pričajo trditve, da je že sedaj v velikih delih Sahela do 30 odstotov padavin manj na leto kot pred dvema ali tremi desetletji. V Maliju ponekod tožijo, da so se v 20 letih letne povprečne padavine zmanjšale kar za 60 odstotkov, pri čemer govorijo o verjetnih posledicah tople grede. S tem pojavom povezujejo naraščanje povprečnih letnih temperatur, saj se je ozračje ponekod v relativno kratkem času segrelo za pet stopinj.

Mesti Timbuktu v Maliju in mavretansko prestolnico Nuakchott večkrat navajajo kot primera daljnosežnih podnebnih sprememb in z njimi povezane nomadske tragedije (ob tem na represivno politiko afriških režimov ne bi smeli pozabiti). Starodavna saharsko-sahelska prestolnica je z okrog 15.000 prebivalcev kot mrgoleč otok v morju peska, na katerega vedno bolj pritiskajo puščavski nomadi, ki tam iščejo možnosti za preživetje. Pred kakšnim desetletjem je okolica Timbuktuja po spomladanskih deževjih ozelenela, kar se sedaj ne dogaja več, zato tudi ni več hrane za ljudi in živali.

Nedolgo tega je bil Nuakchott zaspano mestece nekaj več kot pet tisoč prebivalcev, ki sedaj ponuja povsem drugačno podobo. Mavretansko glavno mesto se je spremenilo v največje begunsko taborišče v Afriki, ki šteje več kot 600.000 ljudi, med njimi večinoma Tuaregov, ki živijo v slumih v obupnih razmerah. Nomadsko prebivalstvo pritiska tudi v druga večja zahodnoafriška mesta, kjer se nekoč svoboden in ponosen živelj spreminja v iskalce zaposlitve in beračе.

Ali je nomade še mogoče rešiti?

Ravno Tuaregi imajo dodatno otežen položaj, ker zaradi razpršenosti po petih afriških državah povsod predstavljajo manjšino, ki se sooča s propadanjem tradicionalnih vrednot in patriarhalne tradicije in s težavnim prilagajanjem novim političnim, gospodarskim in socialnim razmeram, ki so jim večidel izrazito nenaklonjene. Afriški poznavalci menijo, da bi bilo mogoče Tuaregа rešiti pred socialnim, gospodarskim in kulturnim propadanjem z novimi programi, po katerih naj bi se nekdanji večni popotniki postopoma spremenili v poljedelce. V afriških državah so ustanovili nekaj eksperimentalnih nomadsko-poljedelskih naselij, v katerih Tuarege in druge učijo pridelovanja riža, pšenice in drugih kmetijskih kultur. Videti je, da se nomadi le stežka privajajo na novo življenje, o čemer pričajo njihove prošnje, naj jim dajo kamele in nekaj glav govedi ali drobnice, da se bodo mogli vrniti v puščavo, kjer so njihovi predniki v nenehnem spopadanju s kruto naravo živeli dolga stoletja in razvili avtentično nomadsko (pastirsko) kulturo z zaokroženim sistemom vrednot, ki zdaj pred socialnimi, gospodarskimi in političnimi pritiski neusmiljeno propadajo in izginevajo.

Tuaregi in drugi nomadi se očitno težko privadijo na življenje v urbaniziranem okolju celo takrat, kadar si najdejo zaposlitev in zagotovijo sredstva za preživljanje. Po eni strani sami ne najdejo smisla v novem življenju (»življenje v mestih je prazno in hrupno, čeprav je bolj udobno kot v puščavi, kjer sta doma mir in prostost«), zaradi česar se počutijo kot ljudje brez korenin. Po drugi strani so antropologi priče hitremu, socialnemu propadanju nomadskih družin v začasnih puščavskih naseljih, kjer po odhodu odraslih ostajajo ženske, otroci in ostareli. Zlasti veliki suši v

ITALIA'90

DELO finale

Današnji spored

Italija – Anglija (za 3. mesto)

Bari – Štadion Vittorija, sodnik Quiniou (Francija), ob 20. uri.

■ **ITALIJA** (postava iz polfinala): 1 – ZENGA, 2 – BARESI, 3 – BERGOMI, 4 – FERRI, 7 – MALDINI, 4 – DE AGOSTINI, 11 – DE NAPOLI, 13 – GIANNINI (15 – BAGGIO), 21 – VIALLI (20 – SERENA), 17 – DONADONI, 19 – SCHILLACI; na klopi: 12 – TACCONI, 8 – VIERCHOWOD, 18 – MANCINI; selektor: VICINI.

■ **ANGLIJA** (postava iz polfinala): 1 – SHILTON, 3 – PEARCE, 5 – WALKER, 12 – PARKER, 14 – WRIGHT, 8 – WADDLE, 6 – BUTCHER (20 – STEVEN), 17 – PLATT, 19 – GASCOIGNE, 9 – BEARDSLEY, 10 – LINEKER; na klopi: 13 – WOODS, 2 – STEVENS, 16 – MC MAHON, 21 – BULL; selektor: ROBSON.

Jutrišnji spored

ZRN – Argentina (za 1. mesto)

Rim – Olimpijski štadion, sodnik Codesal (Mehika), ob 20. uri.

■ **ZRN** (postava iz polfinala): 1 – ILLGNER, 3 – BREHME, 4 – KOHLER, 5 – AUGENTHALER, 6 – BUCHWALD, 14 – BERTHOLD, 10 – MATTHÄUS, 8 – HÄSSLER (2 – REUTER), 20 – THON, 9 – VÖLLER, (13 – RIEDLE), 18 – KLINSMANN; na klopi: 12 – AUMANN, 15 – BEIN, 11 – MILL; selektor: BECKENBAUER.

■ **ARGENTINA** (postava iz polfinala): 12 – GOYCOECHEA, 18 – SERRIZUELA, 19 – RUGGERI, 20 – SIMON, 4 – BASUALDO (2 – BATISTA), 7 – BURRUCHAGA, 10 – MARADONA, 14 – GIUSTI, 16 – OLARTIGOECHEA, 8 – CANIGGIA, 6 – CALDERON (21 – TROGLIO); na klopi: 22 – CANCELARICH, 9 – DEZZOTTI, 15 – MONZON; selektor: BILARDO.

Pred štirimi leti je pokal dobil Maradona

RIM – Na 13. SP leta 1986 v Mehiki so naslov svetovnega prvaka osvojili Argentinci, ki so v velikem finalu premagali ZR Nemčijo s 3:2 (1:0). Na sliki: Armando Diego Maradona, tedanji in zdajšnji argentinski kapetan, na ramenih navijačev po finalni mehiški zmagi. V nedeljo zvečer se bosta finalista iz Mehike pomerila v velikem finalu v Rimu. Se bo Maradona vnovič veselil? (Foto: arhiv Dela).

Šampanjec je že pripravljen

Zahodnonemški novinarji so tako prepričani o zmagi nogometašev ZR Nemčije, da so za selektorja Franza Beckenbauerja že kupili veliko steklenico – Tudi Völler – Bilardo v težavah

RIM – Na prvenstvu velikih senzacij nekaj vendarle ni presenečenje: pred današnjim malim in jutrišnjim velikim finalom je razmerje Evropa : Južna Amerika nekako v mejah pričakovanega – 3:1. V Južni Ameriki bi bilo bržčas drugače, v dosedanjih petih povojnih prvenstvih v Evropi pa je bilo trikrat 3:1 in dvakrat 4:0. Toda Argentina, ki je zasedla napovedan položaj Brazilcev, ima priložnost, da ponovi podvig Brazilcev iz leta 1958 na Švedskem, ko jim je kot doslej edinim iz Južne Amerike uspelo zmagati v Evropi.

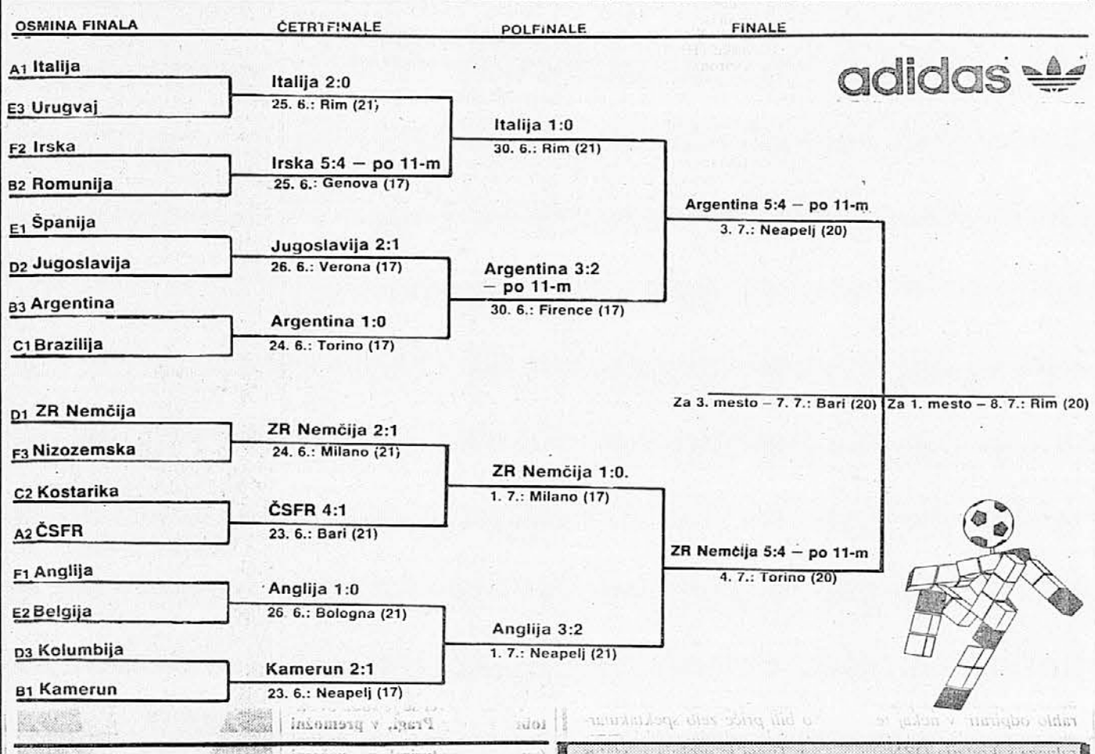
Toda razpored zadnjih štirih moštev, ki so še v konkurenci, je seveda drugačen od pričakovanj. Italijanom so vsi pripisovali največ možnosti ne le za nastop v finalu, ampak tudi za osvojitev naslova. Njihov neuspeh z Argentinci je bil samo zadnji izmed šokov prvenstva, a bržkone ne čisto nakljućen. Njihove igre do polfinala so sicer dajale ugoden lepotni vtis, toda že tedaj se je zdelo, da imajo premalo zares udarnih in prodornih igralcev (izjeme: Schillaci, Donadoni in Baggio). Oba branilca sta bila še kar solidna v obrambnih vlogah, v napadu pa skoraj nista sodelovala. Zvezni igralci so spretno igrali »od noge do noge«, toda ko je bilo treba zares napasti, je bil učinek skromen. V konici napada tako rekoč popolna zmeda, bržkone tudi zaradi prevelikega števila igralcev. Schillaci, novi zvezdnik, je začel kot rezervist, se proslavil z odličnimi goli, toda ta silak je bržkone »uničil« igro. Najbrž bi bilo bolje, če bi ga Vicini vse do konca varoval kot jockerja, Italijani bi imeli igro, ko pa ne bi stekla, bi nastopil razbijaški Sicilijanec. Nekako nehote se je vsiljevala primerjava s tistim moštvom, ki je leta 1982 v Španiji osvojilo naslov svetovnega prvaka. Poglejmo primerjave: Zoff – Zenga, Gentile – Bergomi, Bergomi – Ferri, Collovatti – De Agostini, Scirea – Baresi, Conti – Donadoni, Tardelli – De Napoli, Rossi – Schillaci, Oriali – Giannini, Grazziani – Vialli, Cabrini – Maldini. Moštvo iz Španije je bilo bolj »defenzivno«, a je bilo bolj učinkovito. Ni dvoma, da so bili »Španci« posamično bolj kakovostni, pravo primerjavo bi lahko izmed današnjih vzdržali le Baresi s Schireo, Vialli z Grazzianijem in morda Schillaci z Rossijem, pri čemer pa je treba upoštevati, da je bil Rossi učinkovitejši, hkrati pa je manj »motil« igro. In Bearzot – Vicini? 1:1, nobeden izmed njiju ni bil kak veliki strateg.

Namesto v nedeljo v rimskem finalu torej azzurri danes na štadionu San Nicola v Bariju s čvrstimi Angleži. Ob zares moški igri, ki je bila značilna za dosedanje tekme, bi Italijani prav lahko še enkrat pogoreli. Angleški selektor Bobby Robson je bil ves čas na udaru kritike zaradi »dekadentne« igre, toda z uvrstitvijo v mali finale je že presegel pričakovanja javnosti, katere apetiti pa so zdaj narasli. 23-letni Paul Gascoigne iz Tottenhama, okrog katerega se vrti igra Otočanov, je za mnoge odkritje prvenstva. Toda v malem finalu ga zaradi dveh kartonov ne bo. Ali bo stari dobri Chris Waddle, ki igra prav tako raznovrstno, danes lahko prevzel njegovo vlogo? V tem tiči tudi odgovor na vprašanje, kakšne so možnosti Angležev, ki bodo samo z močjo najbrž težko strli odpor zvitih in lahkotnih Italijanov. »Mi to moremo,« pravi Bobby Robson, ki se poslavlja od Angležev. In Azeglio Vicini mu odgovarja: »Utrujeni smo in potrti, tako kot Angleži, toda tretje mesto bo obliž za rane, ki jih bomo celili najmanj pol leta.« In napovedal štiri novince: Vierchowooda, Ancelottija, Marocchija in Bertija.

Zahodnonemški novinarji so selektorju Franzu Beckenbauerju že kupili velik šampanjec, ki naj bi ga v nedeljo odprl malo po 22. uri v slačilnici olimpijskega štadiona v Rimu. Argentina ima sicer Maradono, pravijo, da je z njo tudi bog, toda ekipa ZRN je vendarle favorit tega finala. Zahodni Nemci so bili tako kot Argentinci dvakrat svetovni prvaki (zmagovalec bo torej po številu naslovov dohitel Brazilce in Italijane), toda bolj aktualni sta dva vice-naslova Zahodnih Nemcev z zadnjih prvenstev v Španiji 1982 in v Mehiki 1986. In zdaj so boljši, kot so bili tedaj. Imeli so premalo ustvarjalnih igralcev (1982 le Stielike, Breitner in Rummenigge, leta 1986 le Matthäus in Rummenigge), zdaj je zanje že – tako kot za Jugoslovane na primer – značilna delitev na »delavce« (Brehme, Berthold, Kohler, Augenthaler, Buchwald) in »ustvarjalce« (Hässler, Matthäus, Littbarski, Thon, Bein, Reuter). Zahodnonemško moštvo ne pooseblja več le silne moči in volje, ampak tudi pravo in kombinatorno igro. Ali je Beckenbauerjeva zasluga? Najbrž ne, »bundesliga« je vendarle vse bolj na »prepihu« z vplivi iz Italije in Južne Amerike, izolacija in samozadostnost nemškega nogometa pa skoraj že sodita v zgodovino. Argentinci vendarle niso tako trdi kot Angleži, če bodo opravili z Maradono, potem je zanje tri četrtine dela opravljenega. Rudi Völler, za katerega je kazalo, da je »mondiale« zanj končan, si je opomogel, tako da bo Beckenbauer lahko sestavil tako rekoč idealno moštvo. Völler in Berthold bi utegnila biti še posebna aduta, kajti igrata pri Romi in bosta nevtralne italijanske navijače iz Rima, ki tudi ne marajo Maradone, usmerila na zahodnonemško stran. »Tudi če gre za nepredvidljive in nenavadne Argentince, ne smemo odstopiti od našega koncepta igre: koncentrirano in agresivno,« pravi Lothar Matthäus, ki bi si z zmago v finalu skoraj zagotovo priboril tudi naslov »naj« igralca.

Argentinci so pred finalom v porazнem položaju: brez Giustija, Olarticoechee, Battiste in Caniggie, ki so kaznovani. Po tolikih čudežih in srečnih okoliščinah končno za Argentince tudi kazen, ki jo je nemogoče nadoknaditi? Ali pa je to samo nov izziv za Maradono in njegove asistente, ki nikoli ne priznajo vdaje? Selektor Carlos Bilardo je vidno vznemirjen: »Brez zvezne vrste smo, tekma pa naj bi se odločala na sredini igrišča. Nova sestava ni uigrana, toda finale je tak izziv, da o našem maksimumu tudi v tej tekmi sploh ne dvomim,« je dejal Bilardo po zadnjem treningu, na katerem je uigraval zasedbo Goycoechea, Basualdo, Simon, Ruggieri, Serrizuela, Sensini, Burruchaga, Troglio, Dezotti (Balbo), Calderon, Maradona. Zanimanje za argentinsko zasedbo je bilo dva dni pred tekmo izjemno, pa čeprav Bilardo zares nima velike možnosti izbire. Argentinci torej predstavljajo enajsterico, ki je bolj »defenzivna« kot kdajkoli doslej na tem prvenstvu. Seveda odkriva tudi ambicije Argentincev v tej igri: čakanje na to, da se bodo naleti Zahodnih Nemcev umirili, ter protiudari z Maradono v glavni vlogi. Ta tokrat ne bo mogel računati na uigrane kombinacije s hitrim in spretnim Caniggio, ki bi utegnil nemškim branilcem povzročati hude preglavice, zato se bo moral as med asi sam spuščati tudi v kazenski prostor. Ko je Diego v akciji, je enajstmetrovka vselej možna. V morebitnem podaljšku, ko se temperamentni Argentinec razjezi, toliko bolj. Ena izmed možnosti pa so tudi streli z bele točke, če je Goycoechea ugnal Jugoslovane in Italijane, lahko tudi Zahodne Nemce. Toda 90 ali 120 minut je vendarle dolgih, ekipa ZRN pa je na prvenstvu brez favoritov, vendarle favorit finala.

FRANCI BOŽIČ

Srečka Katanca uspešno operirali

GENOVA – Jugoslovanski nogometni reprezentant Srečko Katanec je imel že od konca italijanskega prvenstva težave s kolenom. Na tekmi osmine finala Jugoslavija : Španija se mu je poškodba poslabšala. Te dni so mu v Genovi uspešno operirali koleno. Po zagotovilu zastopnika Sampdorie, pri kateri Katanec igra, bo Srečko nared do 31. t. m., ko se bodo začele klubske priprave za novo prvenstvo.

ZR Nemčija – favorit v londonskih stavnicah

Zadnja napoved na stavnih lističih v Londonu pred finalom 14. svetovnega nogometnega prvenstva, ko se bodo v nedeljo 8. julija v Rimu spoprijeli najboljši nogometaši ZR Nemčije in Argentine, daje oklepnikom prednost pred gavči. Najbolj znani angleški razpisovalec stav William Hill namreč meni, da so fantje Franza Beckenbauerja favoriti. Njihove možnosti so po njegovi presoji 9:4, možnosti nogometašev Carlosa Bilarda pa le 7:4.

Dnevnik SP

S pomočjo na daljavo od doma do stika s Carlosom Albertom

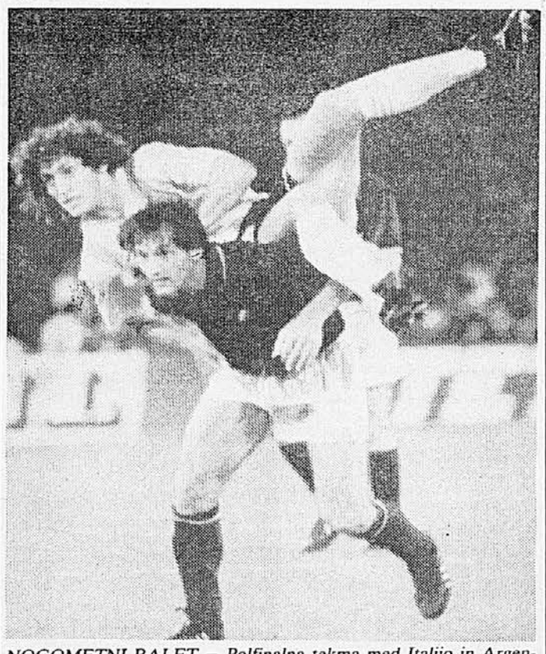
RIM – »Ste iz Jugoslavije? Ljubljane?« Da. »Potem ste iz časopisa Delo, ali ne? Tu je vabilo za vas za razglasitev ankete za naj dogodek svetovnih prvenstev v hotelu Hilton,« me je nagovoril mladi businessman v amerikanščini, z malce italijanskim naglasom. Od presenečenja bi me skoraj kap: kako ta Italo-Američan Tony Signore vse to ve? Toda razložil je: »Sem supervisor za public relations pri Master Cardu v New Yorku, moj prijatelj pa je Ljubljančan Tomaž Pistotnik, direktor naše Eurocardove podružnice za Jugoslavijo. Tomaž mi je maja pomagal ob predstavitvi Bobbyja Charltona, ki skupaj s Socratesom dela za nas. V Zagrebu je bilo super, vem tudi, da je Delo objavilo intervju.«

Lovorika za naj dogodek je pripadla Brazilcem s Pelejem na čelu za zmago v finalu mundiala leta 1970 nad Italijo (4:1). Tolažba za poznejših 20 let neuspehov. Tony me je nagovoril v veliki gneči okrog Carlosa Alberta tedanjega kapetana, ki mu je direktor Master Carda Richard Child izročil lovoriko.

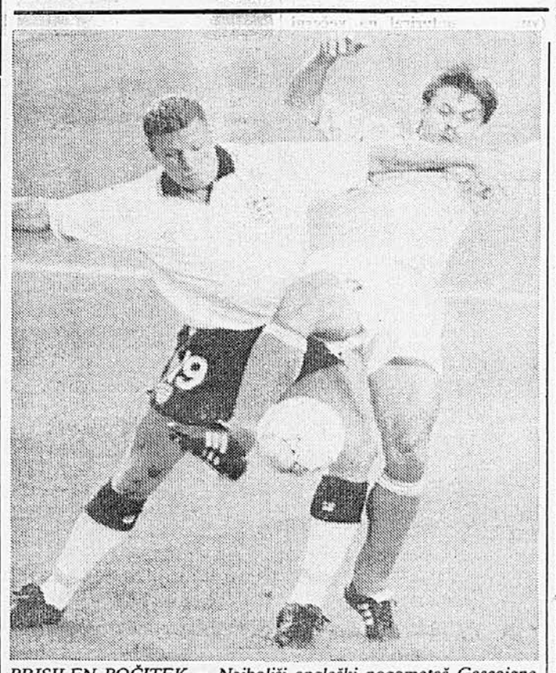
Južnoameriški radijski reporterji so godrnjali, Carlos Alberto pa mi je z nasmeškom namenil pet minut: »Prvenstvo je zame razočaranje, sama fizika in malo tehnike. Preveč je defenzivne igre, tekme so tako pomembne, da igralci pri onemogočanju tekmecev ne izbirajo sredstev. Zmaga ZRN v finalu z Argentino bo le nadaljevanje te logike, prevlade atletike nad tehniko. Jugoslavija? Oh, to je nekaj drugega, Jugoslovani vztrajajo pri tehniki, vsa čast jim, toda videli ste takim ne uspeva. Zapomnil sem si številko 10, pravite, da je Stojković. Občudoval sem ga že lani, ko je igral proti Braziliji v Recifeu. Super igralec, kakršnih celo v Braziliji ni več.« Ko sem se izvijal iz množice mikrofonov, me je še pocukal za rokav in prišepnil: »Prihodnjič več sreče.« Hvala Carlos Alberto, hvala Tony Signore.

Toda ali lahko tudi jaz kaj storim za Tonyja, ki mi je kot edinemu Jugoslovanu omogočil kratek pogovor? Tony je napisal v mojo beležnico: »Tomaž, prisrčna hvala za vse, kar si zame storil v Jugoslaviji. Tony.« Ni kaj, cenjen poslovnež tale Tomaž Pistotnik, eden iz mlade garde Conradijevih direktorjev pri Kompasu, ki mi pri delu na mondialu pomaga na daljavo. V Rimu, iz Ljubljane. Hvala tudi tebi, Tomaž.

FRANCI BOŽIČ

NOGOMETNI BALET – Polfinalna tekma med Italijo in Argentino je bila ostra, kar potrjuje tudi posnetek boja med Italijanom De Agostinijem (v temnejšem dresu) in Argentincem Trogliom. (Telefoto: Reuter)

PRISILEN POČITEK – Najboljši angleški nogometaš Gascoigne (19), na sliki v dvoboju z Buchwaldom (ZRN), proti Italiji za 3. mesto ne bo igral, ker je na polfinalni tekmi dobil drugi rumeni karton. (Telefoto: Reuter)

Rezultati in lestvice

Skupina A

1. kolo: Italija : Avstrija 1:0 (0:0), ČSFR : ZDA 5:1 (2:0).

2. kolo: Italija : ZDA 1:0 (1:0), ČSFR : Avstrija 1:0 (1:0).

3. kolo: Italija : ČSFR 2:0 (1:0), Avstrija : ZDA 2:1 (0:0).

Italija	3	3	0	0	4:0	6
ČSFR	3	2	0	1	6:3	4
Avstrija	3	1	0	2	2:3	2
ZDA	3	0	0	3	2:8	0

Skupina B

1. kolo: Kamerun : Argentina 1:0 (0:0), Romunija : SZ 2:0 (1:0).

2. kolo: Argentina : SZ 2:0 (1:0), Kamerun : Romunija 2:1 (0:0).

3. kolo: Argentina : Romunija 1:1 (0:0), SZ : Kamerun 4:0 (2:0).

Kamerun	3	2	0	1	3:5	4
Romunija	3	1	1	1	4:3	3
Argentina	3	1	1	1	3:2	3
SZ	3	1	0	2	4:4	2

Skupina C

1. kolo: Brazilija : Švedska 2:1 (1:0), Kostarika : Škotska 1:0 (0:0).

2. kolo: Brazilija : Kostarika 1:0 (1:0), Škotska : Švedska 2:1 (1:0).

3. kolo: Brazilija : Škotska 1:0 (0:0), Kostarika : Švedska 2:1 (0:1).

2. kolo: Belgija : Urugvaj 3:1 (2:0), Španija : J. Koreja 3:1 (1:1).

3. kolo: Urugvaj : Južna Koreja 1:0 (0:0), Španija : Belgija 2:1 (2:1).

Španija	3	2	1	0	5:2	5
Belgija	3	2	0	1	6:3	4
Urugvaj	3	1	1	1	2:3	3
J. Koreja	3	0	0	3	1:6	0

Skupina D

1. kolo: Kolumbija : ZAE 2:0 (0:0), **ZRN : Jugoslavija 4:1 (2:0),**

2. kolo: **Jugoslavija : Kolumbija 1:0 (0:0),** ZRN : ZAE 5:1 (2:0).

3. kolo: **Jugoslavia : ZAE 4:1 (2:1),** ZRN : Kolumbija 1:1 (0:0).

ZRN	3	2	1	0	10:3	5
Jugoslavija	**3**	**2**	**0**	**1**	**6:5**	4
Kolumbija	3	1	1	1	3:2	3
ZAE	3	0	0	3	2:11	0

Skupina E

1. kolo: Belgija : Južna Koreja 2:0 (0:0), Urugvaj : Španija 0:0.

Skupina F

1. kolo: Anglija : Irska 1:1 (1:0), Nizozemska : Egipt 1:1 (0:0)

2. kolo: Anglija : Nizozemska 0:0, Irska : Egipt 0:0

3. kolo: Anglija : Egipt 1:0 (0:0), Nizozemska : Irska 1:1 (1:0).

Anglija	3	1	2	0	2:1	4
Irska	3	0	3	0	2:2	3
Nizozemska	3	0	3	0	2:2	3
Egipt	3	0	2	1	1:2	2

Slovenijašport OPREMLJEVALEC adidas JUGOSLOVANSKE REPREZENTANCE

Se bo ponovil Stockholm 1958?

Evropejci so z Južnoameričani doslej petkrat igrali v finalu SP in petkrat izobesili belo zastavo, enkrat celo na svoji celini – Zmagovalec bo ujel Brazilijo in Italijo

Vsak finale dosedanjih 13 svetovnih prvenstev je bil zgodba zase. In če se je mogoče iz teh zgodb kaj naučiti ali vsaj potegniti rdečo nit, potem je favorit za 14. naslov Argentina. Tako vsaj pravi tradicija, ta pa tudi v nogometu nekaj velja. Ne glede na izid pa se bo eno ali drugo moštvo pridružilo na lestvici doslej najbolj uspešnih moštev Braziliji in Italiji, ki vodita s po tremi naslovi.

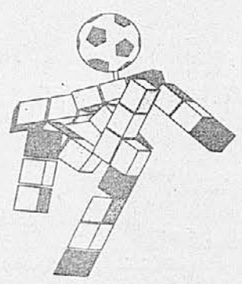
Zgodovina finalnih dvobojev svetovnih prvenstev je hkrati zgodovina nogometnega obračuna Južne Amerike in Evrope, kajti vanj še nikoli ni poseglo nobeno od moštev iz drugih delov sveta. Še najbližje temu je bila reprezentanca ZDA na prvem svetovnem prvenstvu v Urugvaju leta 1930, ko si je skupaj z Jugoslavijo delila 3. mesto, saj za bronasto kolajno tedaj še niso igrali. Domači teren je bil v zgodovini svetovnih prvenstev odločujoči dejavnik. Južnoameričani so bili doslej šestkrat gostitelji svetovnega prvenstva in vselej je naslov prvaka osvojilo eno njihovih moštev – v Urugvaju leta 1930 in v Braziliji leta 1950 so slavili 1. mesto in naslov Urugvajci, v Čilu 1962 in Mehiki 1970 je zmagala Brazilija, v Argentini 1978 in Mehiki 1986 pa Argentina. Evropa tokrat osmič gosti najboljše nogometaše sveta, na prejšnjih sedmih prvenstvih pa so naslove prvakov osvojili: Italija doma 1934, v Franciji 1938 in v Španiji 1982 ZRN v Švici 1954 in doma 1974, Anglija prav tako doma 1966. Enkrat samkrat je Evropejcem spodletelo in sicer leta 1959 v Stockholmu, ko jim je tisti sijajni rod Brazilcev (Gilmar, D. Santos, Bellini, Orlando, N. Santos, Zito, Didi, Garrincha, Vava, Pele, Zagolo) z zmago nad Švedsko v finalu v Stockholmu s 5:2 (2:1) odnesel edini naslov s stare celine. In prav ta zmaga je bila tista, zaradi katere sedaj Južnoameričani pred letošnjim finalom vodijo s sedmimi naslovi svetovnih prvakov pred Evropo, ki jih je zbrala šest.

Po logiki domačega terena bi torej v nedeljo na olimpijskem štadionu v Rimu morala imeti prednost reprezentanca ZRN, vendar pa tradicija govori drugače. Evropska moštva so se v dosedanjih 13 finalih petkrat pomerila z južnoameriškimi, resda le enkrat na svoji celini (kot že rečeno Švedska proti Braziliji) in doživela pet porazov, vključno z zadnjim prvenstvom v Mehiki pred štirimi leti, ko sta se za naslov prav tako borili Argentina in ZRN. Revanša torej za Franza Beckenbauerja in njegove varovance ne bo lahka. Je pa res, da si je reprezentanca ZRN v zgodovini svetovnih prvenstev pridobila nekaj večji ugled kot Argentina. ZRN je doslej na prvenstvih (vključno z letošnjim) dosegla kar 62 golov več kot Argentina (144:82) in jih resda tudi prejela 32 več (90:58). V povprečju so Zahodni Nemci dosegli po 2,14 gola na tekmo, Argentinci pa le 1,74. ZRN je tokrat že dvanajstič na SP (tako kot Italija, Brazilija pa ima dve udeležbi več), odigrali so 67 tekem (v polfinalu proti Angliji so prehiteli Brazilce, ki imajo 66 tekem), jih dobili 38, 15-krat so igrali neodločeno in nabrali vsega 14 porazov, kar znese 91 točk (Brazilija 99). Argentina se je svetovnih prvenstev udeležila desetkrat in je s 24 zmagami, 9 neodločenimi izidi in 14 porazi ter 57 točkami doslej četrta najuspešnejša reprezentanca za Brazilijo, ZRN in Italijo. Za njimi so Anglija (48 točk v 44 tekmah), Urugvaj (38/37), SZ (36/31) itd.

V dosedanjih bojih za naslov je mogoče najti še nekaj podukov. V nobeni od trinajstih finalnih tekem o naslovu prvaka še niso odločale enajstmetrovke, niti tedaj leta 1950 v Braziliji, ko v finalu nista igrala zmagovalca polfinalnih tekem, temveč zmagovalci štirih skupin, ki so igrali vsak z vsakim. Če bo tako tudi tokrat, si bodo najbrž prijatelji nogometa, ki so bili temu pogosto tako nepravičnemu razpletu na letošnjem prvenstvu že nekajkrat priča, najbrž kar oddahnili. Odločali pa so podaljški – in to kar trikrat.

Dosedanja SP

LETO	PRIREDITELJ	FINALE	
1930	Urugvaj	Urugvaj : Argentina	4:2 (1:2)
1934	Italija	Italija : ČSR	2:1 (1:1, 0:0)
1938	Francija	Italija : Madžarska	4:2 (3:1)
1950	Brazilija	Urugvaj : Brazilija	2:1 (0:0)
1954	Švica	ZRN : Madžarska	3:2 (2:2)
1958	Švedska	Brazilija : Švedska	5:2 (2:1)
1962	Čile	Brazilija : ČSR	3:1 (1:1)
1966	Anglija	Anglija : ZRN	4:2 (2:2, 1:1)
1970	Mehika	Brazilija : Italija	4:1 (1:1)
1974	ZRN	ZRN : Nizozemska	2:1 (2:1)
1978	Argentina	Argentina : Nizozemska	3:1 (1:1, 1:0)
1982	Španija	Italija : ZRN	3:1 (0:0)
1986	Mehika	Argentina : ZRN	3:2 (1:0)

Leta 1930 so Italijani na svojem svetovnem prvenstvu proti Čehoslovaški šele 10 minut pred koncem premagali slovitega Planička ter si z golom Orsija priigrali podaljšek, v katerem je Schiavio vendarle zagotovil naslov svojim. Leta 1966 je sloviti Wembley obnemel v zadnji minuti rednega dela, ko je nemški branilec Weber spremenil smer silovitemu strelu Seelerja in je žoga presenetila angleškega vratarja Banksa. V podaljšku je prišlo do tistega še danes spornega gola, ko je Hurst silovito zadel prečko in se je žoga odbila na golovo črto, sodnik Dienst pa ga je priznal šele po posvetovanju s svojim pomočnikom Brahamovom. Hurst je nato s še enim izvrstnim zadetkom (na tej tekmi je sam dosegel 3) vendarle zaključil to izredno dramatično predstavo. Zadnjič so o naslovu odločali podaljški leta 1978 v Buenos Airesu. Argentinci so v 37. minuti že slavili naslov prvakov in svojega heroja Maria Kempesa, ko jih je v 81. minuti ohladil Naninga, ki je v nizozemski reprezentanci malo pred tem zamenjal Repa. Toda v podaljšku te trde in grobe tekme, polne provokacij, sta najprej Kempes s pravo mojstrovino, nato pa še Bertoni dokončno pokopala vse upe Nizozemcev.

Še nekaj zanimivosti iz finalov. Golov ni manjkalo. Na dosedanjih trinajstih so jih skupno dosegli kar 61 ali 5,08 na tekmo. Največ golov je bilo na že omenjeni tekmi med Brazilijo in Švedsko v Stockholmu leta 1958, kar 7, ta zmaga Brazilcev s 5:2 pa je bila skupaj s tisto nad Italijo s 4:1 v Mehiki leta 1970 tudi najvišja doslej v finalih svetovnih prvenstev. Strelci so bili torej v finalih vselej dobro razpoloženi, zanimivo pa je, da je bil najboljši strelec prvenstva le štirikrat tudi član moštva, ki je osvojilo naslov svetovnega prvaka. To so bili Brazilci Ademir (9 golov) v Braziliji 1950, Argentinec Kempes (6) v Argentini 1978 in Italijana Rossi (6) v Španiji 1982 ter Schiavio (4) v Italiji 1934, vendar pa si je sledniji delil prvo mesto s Čehoslovakom Nejedlyjem in Nemcem Conenom. V nedeljo bi se to nemara lahko posrečilo Matthäusu, ki ima ta čas 4 gole ali pa njegovima tovarišema Völlerju in Klinsmannu (oba imata po 3), seveda če bodo Nemci kot prvi Evropejci premagali južnoameriškega predstavnika v finalu in če ta čas vodilni Schillaci (5) v tekmi za 3. mesto proti Angliji ne bo imel svojega dne.

Weizsäcker in Kohl na Olimpicu

Predsednik Zvezne republike Nemčije Richard von Weizsäcker, kancler Helmut Kohl in kandidat Socialdemokratske stranke (SPD) za zahodnonemškega premiera Oscar Lafontaine si bodo v nedeljo 8. julija na olimpijskem štadionu v Rimu ogledali finalno tekmo 14. svetovnega nogometnega prvenstva, ko se bodo izbranci Franza Beckenbauerja pomerili z dosedanjimi prvaki Argentinci. Ni pa še znano, kateri argentinski funkcionar si bo ogledal odločilno tekmo. Predsednik republike Carlos Menem si je 8. junija na milanskem štadionu Giusseppe Meazza ogledal slovesno otvoritev, vendar je po nepričakovanem porazu izbrancev Carlosa Bilarda na srečanju z afriškimi »levi« globoko razočaran odpotoval iz Italije. Še več, kritiziral je igro Maradone in njegovih tovarišev, kar pa se mu je kasneje maščevalo, saj so se argentinski reprezentanti z zmagami nad Brazilci, Jugoslovani in Italijani vendarle uvrstili v finale.

Monzon v Elcheju

Argentinski reprezentant Pedro Monzon, ki je doslej igral v Independienteju iz Buenos Airesa, bo nadaljeval kariero v španskem drugoligašu Elche. Osemindvajsetletni Monzon bo podpisal pogodbo po finalu svetovnega prvenstva.

Dr. Elsner: »Prvak bo ZR Nemčija« Dr. Verdenik: »Odločitev bo tesna«

Naša najuglednejša nogometna strokovnjaka in komentatorja DELA FINALE si nista enotna pri napovedih o novem svetovnem prvaku in o zmagovalcu tekme za tretje mesto

LJUBLJANA – Naša komentatorja in najuglednejša nogometna strokovnjaka, dr. Braneta Elsnerja in dr. Zdenka Verdenika, smo zaprosili za mnenje, kdo bo zmagovalec finalne tekme za 3. mesto med Italijo in Anglijo ter za naslov svetovnega prvaka med Argentino in ZRN.

Dr. Elsner meni, da Italijani niso v prednosti pred Angleži, da pa bo prvak ZR Nemčija. Dr. Verdenik pa daje prednost Italijanom, o novem prvaku pa se ni mogel odločiti.

Številna presenečenja

Zaključni del tekmovanja, če sem štejemo osmino, četrtino in polfinale, torej skupaj 14 tekme, je bil v primerjavi s prvim krogom tekmovanja (36 tekem) bolj presenetljiv. Izpadi Svedske in Skotske, in še posebej SZ (kljub nekaterim precej boljšim igram od Anglije in Argentine), so le potrdili dejstvo, da na vseh velikih tekmovanjih v športnih igrah, kjer je konkurenca vsaj približno izenačena, že v prvem krogu nepričakovano izpadejo celo favoriti za boljša mesta. Izpadi Brazilije, Španije in Italije iz boja za najvišje mesto so bili še bolj presenetljivi, saj sta Italija in Brazilija sodili v najožji krog favoritov. Glede na potek posameznih tekem pa je bilo presenečenj še več.

Značilno je, da so iz nadaljnjega tekmovanja izpadala moštva prav takrat, ko so pokazala svojo najboljšo igro in nadigrala tekmeca. Spomnimo naj se le na srečanja Brazilije in Jugoslavije proti Argentini, Belgije in Kameruna proti Angliji, Španije proti Jugoslaviji, Irske proti Italiji. Med presenečenja sicer ne moremo šteti izpada Nizozemske proti ZRN, saj bi bila tudi obratna odločitev mogoča. Bojim se, da smo finale tega prvenstva že gledali in da je en od »finalistov« izpadel že v osmini finala. Tempo, taktična postavitev igre, kreativnost igralcev v posamičnih akcijah in medsebojnem sodelovanju je bila na zelo visoki ravni.

Razlika med prvim in drugim, mnogo kvalitetnejšim delom tekmovanja je očitna. Vzrok je samo eden: sistem tekmovanja.

Ta omogoča tudi z neodločenimi rezultati vstop v nadaljnje tekmovanje, torej dopušča manj napadalno in s tem manj dinamično in rizično, dolgočasno in tudi destruktivno igro. V sistemu izpadanja to ni več mogoče, čeprav je bilo že opaziti tendenco iskanja odločitve v podaljških in 11-metrovkah.

Slabost v sistemu daleč najdaljšega športnega tekmovanja, 52 tekem v 31 dneh, že sedaj pred oldočilnima tekmama za 3. oziroma 1. mesto vznemirja ne le nacionalne nogometne zveze temveč tudi FIFA. Ponovno predvidevajo spremembe. Povratek na le 16 udeležencev (najbrž nesprejemljiv), 24 moštev v osmih skupinah po tri, 24 moštev v štirih skupinah po šest, 32 moštev v osmih skupinah po štiri, ukinitev neodločenih rezultatov, so le nekateri predlogi. Prav gotovo je, da bodo Afričani na naslednjem prvenstvu imeli več predstavnikov.

In še pogled k finalnima tekmama. Prav mogoče je, da bomo gledali tekmi po 120 minut in izvajanje 11-metrovk. Razočaranje Italijanov je bilo tako veliko, da to lahko odločilno vpliva na njihov nastop, posebej še zato, ker tudi kondicijsko ne zapuščajo najboljšega vtisa. Kljub podpori gledalcev ne vidim nobene prednosti za gostitelje SP.

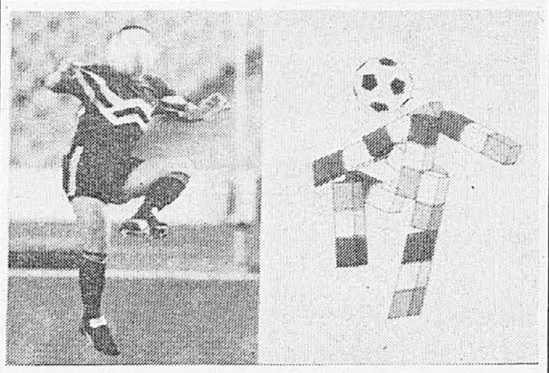
Slabi Argentinci v začetnih tekmah so se vidno popravili. Toda izpada štirih standardnih igralcev, zlasti Caniggie, najbrž ne morejo nadomestiti. Zato napovedujem, da bo ZRN novi svetovni prvak.

dr. BRANE ELSNER

Rahla prednost Italije, ZRN in Argentina pa izenačeni

V boju za 3. mesto so Italijani v rahli prednosti pred Angleži. Kljub šoku, ki so ga doživeli po porazu z Argentinci, bo Italijanom verjetno uspelo urediti vrste. Tekma za 3. mesto sicer ni enaka boju za prvaka, vendar se bodo Italijani zelo potrudili, saj bodo skušali zapustiti čim boljši vtis. V moštvu nimajo posebnih težav. Tare jih le poškodba Ferrija. Največja odlika Italijanov je zelo hitro vračanje igralcev na svojo polovico, kjer hitro oblikujejo agresivno consko obrambo. Zato se ni čuditi, da so na dosedanjih tekmah v rednem delu dobili le en gol. Bržčas bodo tudi Angleži imeli težave pri prehajanju pred italijanska vrata. Skušali ga bodo reševati z dolgimi podajami v konico napada hitremu Beardsleyu in najnevarnejšemu strelcu Linekerju. Napadali bodo po krilnih položajih ter skušali s podajami pred vrata in visokimi skoki doseči ugoden izid. Ker je tak način igre zaradi vključevanja branilcev (Pearceja in Parkerja) precej tvegan, je pričakovati hitre napade Italijanov s kratkimi podajami skozi sredino, kjer bosta najnevarnejša Schillaci in Baggio. Tudi drugi spretni zvezni igralci bodo skušali izkoristiti odsotnost visokih angleških branilcev.

Za Angleže igra proti gostiteljem SP ni poseben psihični pritisk. Pravzaprav jim je vseeno, ali igrajo na domačih ali tujih tleh. So psihično stabilni, agresivni in samozavestni, telesno pa dobro pripravljeni. Angleži pa bodo z odsotnostjo osrednjega organizatorja igre Gascoigneja (2 rumena kartona) precej oslabljeni.

Ciao je najbolj priljubljen

Čeprav 14. svetovno nogometno prvenstvo še ni končano, že zdaj lahko rečemo, da je uradna maskota italijanskega mondiala 90 presegla priljubljenost simbolov s prejšnjih svetovnih prvenstev. Maskota prvenstva v Mehiki leta 1986 je bil Pique, v Španiji 1982 Naranjito, v Argentini 1978 Gauchito, v ZR Nemčiji 1974 Tip in Tap itd. »Čeprav je marsikdo dvomil o uspehu figurice – nogometaša v italijanskih zeleno-belo-rdečih barvah – je uspeh presegel tudi največja pričakovanja. Ciao ni priljubljen samo med nogometnimi privrženci po vsem svetu, ampak je dosegel tudi precejšen finančen uspeh,« pravi generalni direktor organizacijskega komiteja 14. svetovnega nogometnega prvenstva Luca di Montezomolo. Na sliki: Maradona simulira Ciaoa.

Napoved – 55:45 odstotkov za Italijane. Tekma se bo najverjetneje končala v rednem času.

V velikem finalu imajo nogometaši ZRN in Argentine ogromen motiv za naslov prvaka. ZRN si želi Argentincem oddolžiti za poraz pred 4 leti v Mehiki, Argentina pa dokazati primat v tem desetletju. Argentina bo z odsotnostjo štirih nogometašev (Olartigoechee, Caniggie, Giustia in Batiste) precej oslabljena. Vendar pa lahko vključitev novih igralcev pomeni dodaten motiv za celotno moštvo. Znani so primeri, da moštva v podobnih zadregah igrajo še bolj čvrsto (večja mobilizacija telesnih in duševnih moči). Toda težko bodo nadomestili igralsko kakovost omenjenih igralcev, še posebej Caniggie, na katerega je moralo več branilcev nasprotnikov nenehno paziti, pri čemer so drugi argentinski igralci dobili več manevrskega prostora.

Bilardo bo najverjetneje sestavil podoben taktični načrt kot proti Italiji. Argentinci naj bi z agresivnim conskim branjenjem že na nasprotnikovi polovici igrišča skušali zatreti napade ZRN. Prav v teh vlogah so Argentinci zelo disciplinirani in uigrani. Odlika Argentincev so tudi nenadna sprememba ritma, natančne, hitre podaje ter enostavne rešitve Maradone, ki soigralcem kot za šalo pripravlja priložnost za gole. To pomeni, da bo morala ZRN več napadati skozi zgoščen prostor pred argentinskimi vrati, kjer pa bo najtežje priti do strela. To težavo bo ZRN skušala premagati z dolgimi prenosi žoge z ene strani igrišča na drugo, vključevanjem zveznih in obrambnih igralcev prek krilnih položajev in skozi sredino, kjer naj bi odlična strelca Matthäus in Thon z udarci iz druge vrste skušala zadeti mrežo. Matthäus tokrat bržčas ne bo igral tako rezervirano kot proti Angliji (bal se je drugega rumenega kartona) in bo pokazal vse, kar zna. ZRN je glede telesne pripravljenosti v prednosti. Njeni igralci so hitrejši in agresivnejši. V taktičnem pogledu so moči izenačene. ZRN igra sodobneje, pri improvizaciji pa so močnejši Argentinci. Oboji so stabilni, znajo se zbrati v odločilnih trenutkih, zato bo boj zelo zanimiv. Oba selektorja bosta skušala vsiliti tekmecu svoj slog igre, pri čemer bosta skušala onemogočiti najnevarnejša mesta v nasprotnem moštvu. Maradono bo bržčas čuval Kohler.

Tako odprtega boja, kot smo mu bili priča na tekmi med ZRN in Anglijo, tokrat ni pričakovati. Zmagalo bo moštvo, ki bo imelo pobudo in naredilo manj napak, saj odločitev iz protinapadov ni pričakovati.

Napoved: 50:50 v odstotkih.

dr. ZDENKO VERDENIK

Cene vstopnic padajo

Še pred tremi dnevi v Italiji ni bilo dobiti vstopnice za finalno tekmo 14. svetovnega nogometnega prvenstva, ki bo v nedeljo, 8. julija, na olimpijskem štadionu v Rimu. Nekateri ljubitelji nogometa so ponujali zanje celo 1,2 milijona lir (970 dolarjev), a zaman. Vsi so namreč računali, da bo v odločilni tekmi mondiala '90 nastopila italijanska reprezentanca. Ker pa so »azzurri« v polfinalu nepričakovano izgubili z Argentinci, se je zanimanje za finalno tekmo med domačimi navijači naglo zmanjšalo. Tako je zdaj mogoče dobiti vstopnice, ki so v redni prodaji stale 180 dolarjev, že za 120 dolarjev, kupujejo pa jih predvsem navijači zahodnonemške reprezentance, ki bo v finalu igrala z Argentino.

Angleži so divjali tudi na vlaku

V francoskem mestu Dijon so odstranili z mednarodnega ekspresnega vlaka Torino–Pariz pet britanskih državljanov in jih prijavili sodniku za prekrške. Po tekmi ZRN – Anglija v Torinu se je namreč kakih 150 angleških navijačev prek Francije vračalo domov. Ker ji je bila večina dobro »nalitih«, so začeli maltretirati potnike. Nekateri so se celo spopadli z mejno policijo in carniki – v pretepu je bilo ranjenih sedem uradnih oseb. V Dijonu pa so vlak pričakali policisti in pet najhujših razgrajačev izročili sodišču.

Zaradi azzurrov razbil televizor

Italijanski časopisi so polni »drastičnih primerov« razočaranja ali žalovanja zaradi porazov svoje nogometne reprezentance na Apeninskem polotoku, pa tudi v drugih državah. Neki navijač italijanske reprezentance iz Rovinja je po koncu televizijskega prenosa polfinalne tekme z neapeljskega stadiona San Paolo vrgel televizor skozi okno svojega stanovanja v tretjem nadstropju. Sprejemnik se je razletel na koščke, vendar k sreči ni bil nihče ranjen. Njegov rojak, lastnik gostišča Boćar, je v jezi nad zmago gavčov zmetal iz svojega lokala na ulico vse stole...

Astrologi na popravnem izpitu

Najbolj znani italijanski astrologi so pred začetkom 14. svetovnega nogometnega prvenstva napovedovali, da se bosta 8. julija v finalu mondiala 90 v Rimu sestali reprezentanci Italije in ZR Nemčije in celo da bodo domačini dobili odločilno srečanje. Argentinci so izbrance Aseglia Vicinia izločili že v polfinalu, zato so se »zvezdogledi« še enkrat sestali in popravili napoved. Že prej pa so naredili še eno napako: predvidevali so, da se bodo med štiri najboljše ekipe uvrstili tudi Sovjeti in Brazilci. No, njihov sloves se je precej zmanjšal.

Maradone so se stepli

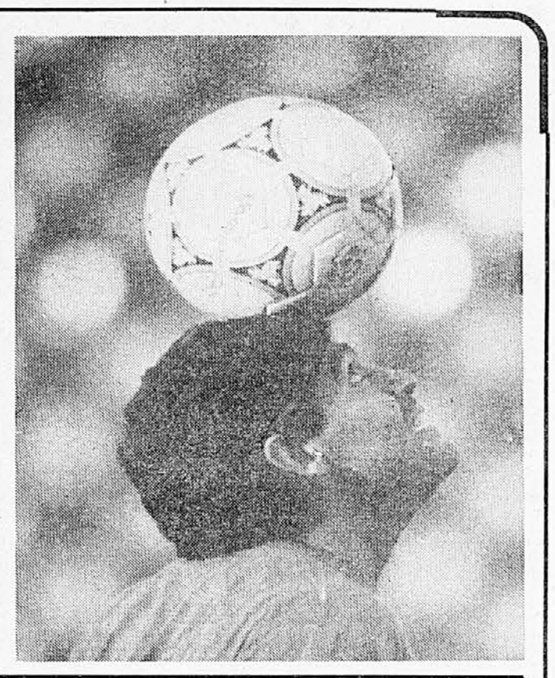
Dva ključna igralca priljubljenega nogometnega moštva Rome, reprezentanta ZRN Völler in Berthold, se pripravljata, da bosta dokončno osvojila večno mesto. Oba se zavedata, da bo v nedeljo ves olimpijski štadion na strani Nemčije. Vsi bodo zoper osovraženega Maradono, nogometnega idola Neaplja. Vnovič bo reprezentanca ZRN, tako kot je že v Milanu, igrala na »domačem« terenu. Kot da bi bil Rim Frankfurt ali München...

Rudi Völler se je že znebil skrbi, da za nedeljski veliki finale ne bi bil nared, saj so bolečine na nogi pojenjale prej, kot je bilo pričakovati. Lahko je zares zadovoljen, zakaj kazalo je kaj slabo. Lahko se je zadovoljno smehljal, medtem ko je pripovedoval: »Gledalci na olimpijskem štadionu bodo vsi za nas. Motivi so jasni: najprej zato, ker je Argentina preprečila finale Italiji, dalje, ker Maradono nič kaj radi ne vidijo v Rimu, ne gre pa tudi pozabiti, da z Bertholdom igrava pri Romi in da bo Riedle dosegel še marsikak gol za drugi rimski klub Lazio. Vendar pa vse gledalce, ki bodo v nedeljo prišli na olimpijski štadion, napromo proti Angliji, a ne samo s to tekmo, ves čas svetovnega prvenstva v Italiji igramo velik nogomet,« trdi Völler.

Poškodba na tekmi z Anglijo Völlerja sploh ni ovirala, da ne bi že naslednji dan treniral. Ves je že nestrpen v pričakovanju velikega finala: »Prav nič me ne zanima seznam najboljših strelcev svetovnega prvenstva '90. Samo naslov svetovnih prvakov. Bilo bi že čudovito, ko bi odločil zmago prav moj gol. Bomo videi. Žares komaj čakam, da bom stekel na igrišče olimpijskega štadiona. Rad bi dokazal, koliko veljam, česa vsega je sposobna naša reprezentanca. Že dolgo časa sanjamo o finalnem dnevu. Sedaj že štejemo ure.«

Tudi Thomas Berthold je navdušen, da bo igral finalno tekmo svetovnega prvenstva 1990 pred svojimi rimskim navijači: »Skoraj ne morem verjeti, da je to res. Finale šampionata pred gledalci, ki so mi zares blizu. To se uresniči malokateremu igralcu. Žal mi je za Maradono, vendar bo argentinski velemojster igral pred gledalci, ki mu ne bodo privoščili ene same uspešne poteze.«

Reprezentanca ZRN pa se ne zanaša zgolj na italijanske

šam: ne žvižgajte Maradoni. Aplavdirajte Nemčiji, ne žalite pa Južnoameričanov. Jaz sem velik prijatelj kapetana argentinske reprezentance. Nečesa ne bom nikoli pozabil. Bilo je pred tremi leti, ko so me operirali v Paviji. Takoj, ko sem se zbudil iz narkoze, so mi prinesli telegram z najboljšimi željami, da bi čim prej okreval. Veste, kdo je bil podpisan – Diego Maradona... Kaj takega človek zlepa ne pozabi.«

Völler tudi ni v strahu, da bi reprezentanca ZRN izgubila rimski finale proti Argentini, kot ga je pred štirimi leti v Mexicu. »Naša reprezentanca je veliko močnejša kot pred štirimi leti. To smo dokazali tudi s tekgledalce, saj pričakujejo v nedeljo na olimpijskem štadionu tudi kakih trideset tisoč obiskovalcev iz Nemčije, med katerimi bo tudi kancler Helmut Kohl, ki je že obljubil Beckenbauerju, da bo v vskem primeru prišel v Rim, čeprav bo moral za nekaj ur odložiti potovanje na sestanek v Houston. Kancler Kohl je reprezentanci obljubil tudi posebno predsedniško letalo, s katerim bodo v ponedeljek zjutraj nogometaši poleteli v Frankfurt.

V nemškem taboru je potemtakem velik optimizem. Nobene živčnosti, zgolj nestrpnost, da bi se odločilna tekma čim prej začela. V argentinskem taboru pa je prav v pričakovanju finalnega obračuna izbruhnil škandal, prepir s policijo in tepež, ki najbrž ne bo nič kaj pomirjujoče vplival na razpoloženje pred nedeljskim finalom.

Začelo se je v četrtek popoldne, ko je Raul Alfredo Maradona, brat slavnega argentinskega nogometaša, sedel v Diegov ferrari in se s svakom odpeljal iz Trigoria, kjer je nastanjena argentinska reprezentanca. Raula Maradono je kmalu nato ustavila karabinjerska patrulja, ki je ugotovila, da je fant brez dokumentov. Raul Maradona je naprosil karabinjerje, naj ga spremljajo v športno središče, kjer je nastanjena reprezentanca Argentine, da se bo identificiral. Karabinjerji so mu ugodili, v Trigorii pa so najprej naleteli na Claudio, ženo Diega Maradone, ki je zagotovila, da so fantovi dokumenti ostali v Neaplju, kjer je Raul prisostvoval tekmi med Argentino in Italijo, nato pa je v naglici odpotoval v Rim. Že spočetka pa so karabinjerji zasegli reprezentantov hitri ferrari, kar je očitno hudo razjarilo argentinskega reprezentanta, ki se je med tem priključil. Diego Maradona je začel vpiti na karabinjerje, češ da so uprizorili pravo zaroto proti njemu in argentinski reprezentanci. Prepir pa se je kaj hitro sprevrgel v tepež, prihitela je še policija in finančni stražniki, ki so zaprli vhod v športno središče, da bi preprečili televizijskim skupinam snemanje škandala. Medtem se je pretep nadaljeval. Kaže, da je bil najbolj vnet Diegov svak, za katerega je nek policaj pozneje dejal, da je prava gora in da ga je četverica komaj ukrotila. Posledice pretepa v argentinskem taboru so bile, da so morali dva stražnika ranjena odpeljati v bolnišnico.

Kaže, da je pretep umiril trener argentinske reprezentance Bilardo, ki je kajpada posredoval, ostaja pa vprašanje, kakšno bo poročilo mož postave, med katerimi sta bila dva lažja ranjena. Maradono in njegovo sorodstvo lahko kaj hitro doleti obtožba zaradi upiranja uradni osebi in poškodbe dveh policajev. Vsekakor nič kaj prijeten dogodek pred nedeljskim finalom v Rimu, pred katerim je že tako vsa Italija nastrojena proti Maradoni in argentinski reprezentanci. Prepir pa se je kaj hitro sprevrgel v tepež, prihitela je še policija in finančni stražniki, ki so zaprli vhod v športno središče, da bi preprečili televizijskim skupinam snemanje škandala. Medtem se je pretep nadaljeval. Kaže, da je bil najbolj vnet Diegov svak, za katerega je nek policaj pozneje dejal, da je prava gora in da ga je četverica komaj ukrotila. Posledice pretepa v argentinskem taboru so bile, da so morali dva stražnika ranjena odpeljati v bolnišnico.

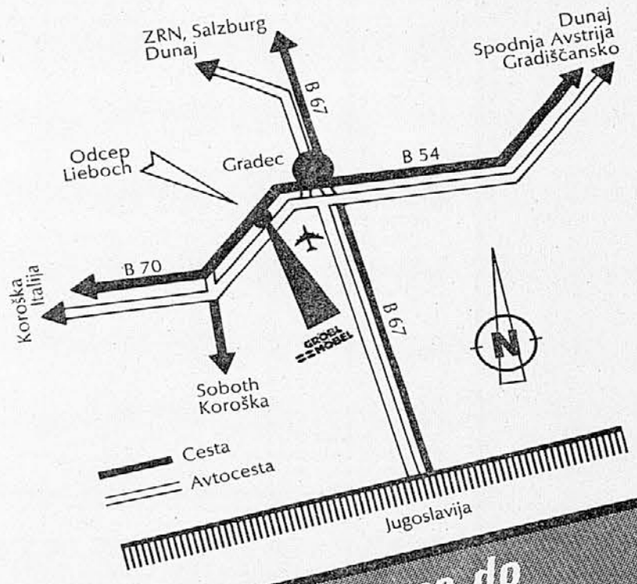
Kaže, da je pretep umiril trener argentinske reprezentance Bilardo, ki je kajpada posredoval, ostaja pa vprašanje, kakšno bo poročilo mož postave, med katerimi sta bila dva lažja ranjena. Maradono in njegovo sorodstvo lahko kaj hitro doleti obtožba zaradi upiranja uradni osebi in poškodbe dveh policajev. Vsekakor nič kaj prijeten dogodek pred nedeljskim finalom v Rimu, pred katerim je že tako vsa Italija nastrojena proti Maradoni in argentinski reprezentanci.

Skrivnost argentinskega uspeha

● Skrivnost uspeha najboljših nogometašev Argentine, ki so se v nasprotju z vsemi pričakovanji prebili v finale 14. svetovnega nogometnega prvenstva v Italiji je – v kuharju. Italijanski »vohuni«, ki so pred polfinalno tekmo z azzurri v Neaplju spremljali gavče v športnem centru Trigoria, so ugotovili, da so Argentinci pripeljali na Apeninski polotok istega kuharskega mojstra, ki je pripravljal jedi že izbrancem Carlosa Bilarda na prvenstvu v Mehiki leta 1986. Še več, isti kuhar je skrbel tudi za nogometaše v ekipi Luisa Cesarja Menottija na svetovnem prvenstvu leta 1978, ko so Argentinci prvič osvojili naslov svetovnega prvaka. Menotti je torej leta 1982 naredil napako, ko je na prvenstvo v Španiji vzel drugega kuharja. To se mu je maščevalo: Argentinci so izgubili naslov najboljših nogometašev. Carlos Bilardo je zdaj popravil njegovo napako in gavči pričakujejo, da bodo v nedeljo na olimpijskem štadionu v Rimu premagali tudi zahodnonemško reprezentanco.

Poletna razprodaja od 12. 7. do 26. 7. 1990

In tako se gre h Gröblu:

Ne pozabite: v soboto, 7. julija, imamo odprto ves dan od 8.00 do 17.00.

Gröbl ima za do -60%

To Gröblovemu pohištvu nikakor ni všeč, vendar mora ven. Do 60% ceneje, vendar pa s 100%-no kvaliteto. In če želite, z brezobrestnim Gröblovim posojilom. Pridite, splačalo se vam bo. Od 12. do 26. julija.

Na pomoč! Mečejo me ven – za 4.990,– šilingov!

Dvojno ležišče, ca. 160 x 200 cm, z vzmetmi Nosag. Na zalogi je le omejeno število ležišč. Gröblova cena znaša samo ATS 4.990,–.

Vse ponudbe so veljavne do 26. 7. oz. dokler traja zaloga. V navedene cene je vštet prometni davek, veljajo pa za plačilo v gotovini. V dostavnih cenah je vključena dostava na dom do 150 km znotraj države. Za tiskovne napake in pomote ne odgovarjamo; pridržujemo si pravico do spremembe modelov.

GRÖBL MÖBEL Kvaliteta zare

GRÖBLOVE PRODAJALNE: LIEBOCH pri Gradcu 9943/03136/2929 KÖFLACH · LEOBEN · KNITTELFELD · PINKAFELD · WEIZ

Finalista Edberg in Becker Dostojno slovo Ivaniševića

Šved je zanesljivo ugnal Ivana Lendla s 3:0 – Naš igralec dobil prvi niz, nato pa zapravil priložnost v drugem – Tie break tudi v 4. nizu

LONDON – V finalu teniškega turnirja v Wimbledonu se bosta tako kot lani pomerila Boris Becker in Stefan Edberg. Goran Ivanišević se je dostojno poslovil od tega slovitega turnirja, na katerem je dosegel svoj doslej največji uspeh, a se ga bo najbrž vselej spominjal tudi z nekaj grenkega priokusa. Seveda pa bo to razočaranje zagotovo lažje preživel kot drugi poraženi polfinalist, prvi na lestvici ATP Ivan Lendl.

Boris Becker je s 4:6 7:6 (7:5), 6:0, 7:6 (7:5) dokazal neumestnost špekulacij kar lepega dela angleškega teniškega občinstva, ki je pričakovalo, da bo 18-letnemu Jugoslovanu, ki ni bil postavljen kot nosilec, uspelo presenetiti enega največjih favoritov. S tem bi se Ivanišević pravzaprav približal Beckerjevemu podvigu, ko je s 17 leti kot popoln outsider postal najmlajši zmagovalec tega največjega in najbolj slovitega teniškega turnirja na svetu. Začetek je sicer nekaj takega zares obetal. Becker je izgubil že uvodno igro na svoj servis in Ivanišević v nadaljevanju te prednosti s topovskimi servisi ni več spustil iz rok. Beckerja se je v drugem nizu začela lotevati nervoza, kajti mlajši tekmec je z nepričakovanimi odgovori nekajkrat popvsem razbil igro. V 3. igri je imel Ivanišević tri priložnosti za break, v 5. še dve, v 11. igri pa je Becker vendarle izgubil na svoj servis, ne da bi osvojil eno samo točko. Splitčana je to očitno tako zmedlo, da je nato zapravil igro na svoj servis. Kljub temu je izvrstno začel tudi tie break in vodil že s 3:0, kasneje pa je slabo ocenil dve visoki Beckerjevi žogi in izgubil s 5:7. To ga je očitno tako potrlo, da ga v nadaljevanju preprosto ni bilo mogoče prepoznati. Ni sicer mogoče reči, da se ni boril, bil pa je predvsem premalo zbran, zato je v tem tretjem nizu hitro potonil.

V nadaljevanju se je Ivanišević sicer pobral in je bil v četrtem nizu znova povsem enakovreden slovitemu tekmecu, če ni bil celo za odtenek boljši. Ivaniševićev servis je bil Beckerju nerešljiva uganka in je zato tudi nekaj lažje prihajal do točk, zato pa je bil Nemec precej bolj učinkovit v igri na mreži, kjer je znal rešiti tudi povsem izgubljene žoge. Tekmeca sta zmagovala v igrah na svoj servis in znova je odločil tie break, kjer se je pač poznalo, da je Boris Becker vendarle precej bolj izkušen igralec. Kljub temu si je Goran Ivanišević prislužil gromek aplavz, pa tudi iskrena čestitka nasprotnika mu je potrdila, da tokrat ni bil daleč od uspeha.

Edberg je gladko s 6:1, 7:6 (7:2), 6:3 odpravil Ivana Lendla, ki je letos izpustil pariški turnir prav zato, da se je nemoteno pripravljal na edini turnir, kjer mu še ni uspelo zmagati. Toda tokrat je bil prvi igralec sveta daleč od tiste forme, ki jo je pokazal pred tem na turnirju Queens kluba. Le v drugem nizu se je nekaj bolje upiral razigranemu Švedu, ki mu je tokrat uspevalo prav vse, toda tudi to je bilo premalo za uspeh Čehoslovaka.

»Seveda sem razočaran,« je dejal po dvoboju na tiskovni konferenci Lendl.« Če izgubiš po ne ravno bleščeči igri, pač ne moreš biti dobre volje. Edbergu enostavno nisem mogel do živega.«

Na mladinskem turnirju v Wimbledonu se Jugoslovanu Saši Hirszonu ni uspelo uvrstiti v polfinale. V četrtfinalu ga je premagal Američan Baron s 6:3, 7:6 (7:4).

KOLESARSTVO

Na Touru vse po starem, v 5. etapi Nijdam (Niz)

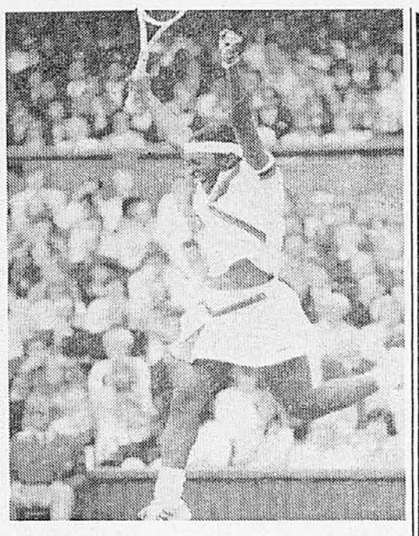
VITTEL – S peto etapo od Saarebourga do Vittela (202 km) se je včeraj nadaljevala 77. mednarodna kolesarska dirka Tour de France. Zmagal je Jelle Nijdam (Nizozemska), ki je pobegnil glavnini le nekaj kilometrov pred ciljem skupaj z Belgijcem Guyem Nulensom, nato pa je v ciljnem šprintu ugnal šestčlansko skupino. Za njim so se zvrstili Danec Jesper Skibby, Belgijec Museeuw, Italijan Fidanza in Jekimov (SZ) – vsi v času zmagovalca. Glavnina skupaj z vodilnim Kanadčanom Stevom Bauerjem je privozila na cilj samo 8 sekund kasneje. Vrstni red po 5. etapi: 1. Bauer (Kan) 28:45,01, 2. Pensec (Fra) +0:34, 3. Maassen (Niz) +37, 4. Chiappucci (It) +1:05,, 5. Solleveld (Niz) +7:26, 6. Alcala (Meh) +10:02, 7. Kelly (Irska) +10:03, 8. Rooks (Niz) +10:09, 10. Peiper (Avstralija) +10:16, itd. Danes bo na sporedu 6. etapa od Vittela do Epinala (63 km, individualni kronometer).

Portorož in Ptuj med nagrajenci

BEOGRAD – Upravni odbor kolesarske dirke po Jugoslaviji je ocenil, da je bil najuspešnejši etapni gostitelj Portorož, za leteče cilje pa je dobil nagrado Ptuj; najboljši novince je bila Koprivnica.

46. dirka po Jugoslaviji bo od 15. do 23. junija 1991 (9 etap, 1200 km). Cilj prve etape s Krka bo v Lipici, od koder bodo kolesarji vozili do Karlovca, Banja Luke, Travnika, Sarajeva, Titovih Užic in Valjeva do Beograda.

Danes Navratilova : Garrison

LONDON – S tem ženskim finalom v Wimbledonu 1990 realno ni bilo mogoče računati, četudi so zadnji rezultati obeh ameriških teniških igralk pričali o njuni dobri formi. Prav 26-letna Zina Garrison in 33-letna Martina Navratilova sta namreč zmagovalki obeh preizkušenj pred Wimbledonom, obeh na travi. Temnopolta Američanka je zmagala v Birminghamu, Navratilova, po rodu Čehinja, pa že devetič v Eastbourneju, kar je imela tudi za dober znak pred Wimbledonom, ki bi ga tudi rada osvojila devetič. Zina Garrison, v Wimbledonu peta nosilka, je zdaj sploh prvič v finalu kakega turnirja za grand slam. V Wimbledonu je bila polfinalistinja leta 1985, v New Yorku lani in predlani, v Avstraliji pa leta 1983. Navratilova (druga nosilka) je bila doslej v finalih turnirjev za grand slam (štirje največji na svetu) nič manj ko 28-krat, zmagala pa je 17-krat (Wimbledon 8, ZDA 4, Avstralija 3, Francija 2). In še medsebojna bilanca – do konca leta 1989 je bilo razmerje zmag 26:1 za Navratilovo. Na sliki: po uvrstitvi v polfinale – Navratilova (levo) je premagala Argentinko Sabatini, Zina Garrison pa po naši Seleševi še prvo nosilko in branilko naslova Steffi Graf. (Telefoto: Reuter)

Borut Bilač na Siciliji spet rekorden

V Cagliariju je premagal močno konkurenco z 824 cm – Serija štirih odličnih skokov

CAGLIARI – Borut Bilač, slovenski rekorder v skoku v daljavo iz Postojne, nadaljuje serijo rekordnih natopov: v četrtek zvečer je na mednarodnem mitingu na Siciliji ponovno izboljšal svojo najboljšo znamko (doslej 822 cm) za dva cm – na 824! Povrh tega je ugnal tri odlične Italijane – Figerija (815), Campusa (806) in Evangelistija (803) ter Američana Laina (797). Naš rekorder je že v prvem poskusu pristal natanko pri 800 cm, nato pa je skakal takole: 2. skok-prestop, 3. –785,4. –824 (rekord), 5.-814,6-810 cm. Imenitna serija torej, ki priča o odlični formi in izredni tekmovalni samozavesti našega atleta, ki je dozorel in zdaj uveljavlja svoje nesporne potenciale.

Na mitingu so nastopili še nekateri drugi naši atleti. Zelo dober je bil Zadrčan Miolović na 800 m (1:46,84) – tretji za zmagovalcem Mousso Fallom (Sen) 1:46,73. Tretji mesti sta zasedla tudi Apostolovski v skoku v višino (215 cm) in Kopitar na 400 m ovire (51,28), Čolovićeva je bila s skromnim izidom 2:05,83 četrta na 800 m, tako kot tudi Mačev (47,85) na 400 m.

V povratni tekmi Olimpija proti Švicarjem

V tretjem kolu Intertota gostujejo Ljubljančani v Zürichu pri Grasshoppersu

LJUBLJANA – Po zmagi in neodločenem izidu bodo nogometaši v 3. kolu pokala intertoto gostovali v Zürichu pri Grasshoppersu, švicarskemu prvaku, ki so ga za Bežigradom visoko premagali – s 4:1. Švicarji naj bi tokrat zaigrali v najboljši postavi, Olimpija pa bo nastopila s »poskusno« enajsterico, kajti trenerja Soškić in Jovičević še vedno le preizkušata igralce.

Jasno je, da je nekaj standardnih igralcev že znanih (Di. Vrabac, Emglaro, Jermaniš, čeh, Pate), drugi pa se bodo morali, ob kar močni konkurenci, dokazati v tekmah mednarodne lige in drugih nastopih pred prvenstvom. Olimpija potihem upa na prvo mesto v svoji skupini in s tem na nagrado (40.000 švicarskih frankov). Prodora na evropsko nogometno sceno pa si v Ljubljani nadvse želijo.

Zato bo tokrat tekma proti Grasshoppersu kar primerna preizkušnja za moštvo in za posameznike. Ljubljančani tudi v naslednjem kolu gostujejo – pri FC Berlin. Škoda je le, da so nogometaši Olimpije izgubili točko proti Bayerju (Ü), ki velja za najmočnejšo ekipo 10. skupine. Toda Olimpija naj bi za Bežigradom »mlela« tekmece, pred, med ali po prvenstvu . . .

JURE ZORČIČ

Vijoličasti v nedeljo s Hajdukom

Prijateljska nogometna tekma se bo v Ljudskem vrtu začela ob 16. uri

MARIBOR – Nogometaši Maribora Branika, ki so pred tednom dni začeli vaditi za novo tekmovalno sezono 1990/91 v MRNL-zahod, bodo jutri ob 16. uri v LV gostili splitskega prvoligaša, enajsterico Hajduka. Vijoličasti se bodo predstavili mariborskim gledalcem v novi postavi, saj so v prestopnem roku moštvo zapustili Ekmečšić, Momčilović, Vigec in Kolar.

»V novem prvenstvu bomo nekoliko oslabljeni, kar pa ne pomeni, da se ne bomo še naprej enakovredno kosali s tekmeci. Bakula in Tarana (prej Čelik), Jelić (Zadar) in vratar Dabanović (Dravinja) so nove okrepitve našega moštva. Razveseljivo je, da smo v slabem letu vzgojili nekaj obetavnih, mladih domačih fantov. Žal se je zapletlo okoli Dejana Baumana. Čeprav ga je omrežil splitski Hajduk, zanj se je zanimala tudi Olimpija, je še vedno s pogodbo (do 31. 7. 1992) vezan z našim klubom.

Redno vadijo: Miletić, Dabanović, Leitinger, Hribar, Petrović, Križan, Tarana, Daljević, Ekart (obramba), Milidrag, Kotnik, Binkovski, Volk, Jelić, Dujmušić, Poznič, Bakula in Makragić. Zanesljivo bomo boljši kot lansko jesen, to pa že veliko pomeni,« je dejal trener Maribor Branika Marin Bloudek.

Vijoličasti bodo 9. t.m. odpotovali na priprave v Črno. B. F.

OD TOD IN TAM

Nogomet ogrozil obisk v Wimbledonu

LONDON – Svetovno nogometno prvenstvo in dobre igre angleške reprezentance so doslej ogrozile organizatorje wimbledonskega teniškega turnirja. Obisk je precej manjši kot prejšnja leta. Kakor je prirediteljem težko, da se angleški nogometaši niso uvrstili v finale, so si vendarle oddahnili. Menijo, če bi se bila Anglija uvrstila v finale, bi prejkone prodali 60.000 vstopnic manj kot lani. Organizatorji so tudi sicer zmanjšali število vstopnic, ker so vse tribune prenovili in modernizirali. Vseeno, tolikšnega padca obiska pa le ni pričakoval nihče. Doslej so največ vstopnic na en dan prodali minuli petek – 31.332. Lani je na ta dan tekme obiskalo 39.813 ljubiteljev tenisa.

SZ za igre dobre volje

INDIANAPOLIS – Trije svetovni rekorderji bodo na čelu sovjetske atletske reprezentance na »igrah dobre volje«, ki se bodo začele 20. t.m. v ameriškem mestu Seattlu. To so svetovni rekorder v skoku ob palici Sergej Bubka, skakalka v daljavo Galina Čistjakova in metalka krogle Natalija Lisovskaja. Ob teh zvezdnikih bodo v ekipi še drugi atletski asi, med njimi skakalec v daljavo Robert Emijan, ki je dosegel drugi najboljši rezultat vseh časov, nekdanji svetovni rekorder v metu kladiva Sergej Litvinov in dobitniki olimpijskih kolajn iz Seula Rodion Gataulin (palica), Igor Lapšin (troskok), Tamara Bikova (višina) in drugi.

Nov teniški center v New Yorku

NEW YORK – Odprto prvenstvo ZDA v tenisu, eden izmed štirih turnirjev za veliki slam, bo od leta 1995 na novem teniškem kompleksu, ki ga bodo kmalu začeli graditi. To je sporočil predsednik ameriške teniške zveze David Markin. To veliko tekmovanje bo do leta 1994 na terenih Flushing Meadows, ki je leta 1978 zamenjal Forest Hills. Odločitev o gradnji novega teniškega središča so sprejeli zato, ker je sedanji center zelo blizu letališča La Guardia. Teniški igralci in igralke so se pritoževali, da jih moti ropot letal.

Evropska tekmovanja

BERN – Evropska nogometna zveza UEFA je sprejela nov sistem odrejanja nosilcev pri žrebanju za evropske nogometne pokale. UEFA bo izbrala nosilce na osnovi koeficienta uspešnosti v minulih petih sezonah. Po novem sistemu bodo neodločen rezultat točkovali z eno točko, zmago z dvema, uvrstitev v četrtfinale prinaša točko bonifikacije in še eno za vsako nadaljnjo uvrstitev. Skupno število točk bodo vsem delili s številom odigranih tekem. Tako bodo izbrali po 16 nosilcev (že v sredo med žrebanjem v Ženevi). V pokalu šampionov ima najboljši koeficient Olimpique – 1,8125, potem Bayern 1,6154 in Real – 1,4750, med pokalnimi zmagovalci Samdoria (Genova) – 1,6364, Juventus 1, 6176 in Dinamo (Kijev) – 1,5600, v pokalu UEFA pa Malines 1,8261, Benfica 1,5862 in Köln 1,5357.

Portorož in Ptuj med nagrajenci

BEOGRAD – Upravni odbor kolesarske dirke po Jugoslaviji je ocenil, da je bil najuspešnejši etapni gostitelj Portorož, za leteče cilje pa je dobil nagrado Ptuj; najboljši novince je bila Koprivnica.

46. dirka po Jugoslaviji bo od 15. do 23. junija 1991 (9 etap, 1200 km). Cilj prve etape s Krka bo v Lipici, od koder bodo kolesarji vozili do Karlovca, Banja Luke, Travnika, Sarajeva, Titovih Užic in Valjeva do Beograda.

DELO plus

Zdovc in košarkarji Hrvatske osebno po ameriške vizume

Zato jim je odpadel včerajšnji dopoldanski trening v Novem Sadu – Drugi brez težav – Jure že normalno igral

LJUBLJANA – Čeprav so kandidati za košarkarsko reprezentanco, ki bo prihodnji mesec v Argentini na SP naskakovala eno izmed prvih treh mest, izredno homogena skupina, v kateri ni ne nacionalnih ne političnih problemov, pa vseeno prihaja do delitev, na kakršne doslej sami niso bili navajeni. Prav čudna je bila včerajšnja.

Jure Zdovc iz Slovenije in igralci iz Hrvatske so morali skupaj s tehnikom Bajrovićem in zdravnikom Soudilom v Beograd, kajti ameriško veleposlaništvo je zahtevalo, da osebno dvignejo vizume, ki jih reprezentanca potrebuje za nastop na ameriških »igrah dobre volje« v Seattlu. Tri ure so čakali na veleposlaništvu, da so preverili podatke in jih med drugim po tradiciji tudi vprašali, ali so komunisti.

Dopoldanski trening je za to skupino tako šel po vodi, medtem ko so igralci iz drugih republik lahko mirno trenirali.

»Že v četrtek zvečer sem tudi jaz spet normalno sodeloval na treningu,« je po telefonu veselo sporočil **Jure Zdovc.** »Malo je bilo še strahu, vendar je bilo z nogo vse v redu. normalno sem igral v raznih taktičnih variantah na dva in na en koš. Tudi trener Ivković je bil spet zadovoljen.«

– Verjetno imaš zdaj posebej zavarovano poškodovano nogo.

»Fizioterapevt mi jo je skrbno bandažiral, v copatu pa imam tudi spužvast vložek ob problematični kosti. Prav ta vložek in novi copati so me bolj motili kot pa poškodba sama. V novih copatih sem dobil seveda žulje, toda to ni nič v primerjavi s poškodbo, ki me je pestila pred dnevi. Zaradi žuljev človek še potrpi, vsaj jaz znam stisniti zobe. Samo da je konec skrbi s kostjo! Upam vsaj.«

Kandidati za reprezentanco bodo v ponedeljek prek Ljubljane odpotovali v Trst, kjer jih v torek čaka prijateljska tekma z Italijani, nato pa v sredo igrajo povratno tekmo v Pulju. S. T.

Konec v Novem Sadu

NOVI SAD – Po petih dneh so tukaj končali mladinsko državno prvenstvo v tenisu: Finalni izidi, mladinci: Manola (Metalac, Zgb): Djukić (Vojvodina) 6:3, 6:2; mladinke: Ivanović (Vojvodina): Burić (Medveščak) 6:2, 6:3; mešane dvojice: Djukić, Bošnjaković (Vojv.) : Vujić, Petkušeski (B. L., Reka) 5:7, 6:4, 7:6 (7:5); dvojice mladink: Burić, Janković (Medv,. Mlad.): Ipša, Randjelović (Split, Dinamo Panč.) 6:4, 6:2.

Težje šele v polfinalu

ATENE – Izžrebali so skupine za svetovno prvenstvo v vaterpolu, ki bo skupaj s plavalnim januarja 1991, v avstralskem Perthu. Žreb je reprezentance razdelil takole – **skupina A** : Grčija, Italija, Sovjetska zveza, Nova Zelandija; **skupina B: Jugoslavija**, Španija, Romunija in zastopnik Azije; **skupina C:** ZDA, Avstralija, Francija in zmagovalec kvalifikacijskega turnirja; **skupina D:** ZRN, Madžarska, Kuba in zastopnik Afrike.

Po tri ekipe iz skupin A in B se uvrstijo v prvo polfinalno skupino, po tri iz skupine C in D pa v drugo, pri čemer rezultati iz predtekmovanja veljajo. V zaključnih bojih bo nato igral zmagovalec polfinalne skupine A z drugouvrščenim skupine B ter prvi iz B z drugim iz A, nakar bosta zmagovalca teh polfinalnih bojev igrala za prvo, poraženca pa za tretje mesto.

Jugoslavija : Avstralija 55:52 (30:22)

SEUL – V 1. kolu mednarodnega turnirja košarkaric je Jugoslavija premagala Avstralijo s 55:52 (30:22). Gledalcev: 2.000.

Sovjetska zveza je premagala Korejo s 84:71 (42:38).

Debevec na svetovni pokal

V ekipi, ki bo nastopila v Rio de Janeiru, sta še Jasna Šekarić in Mirjana Horvat – Vodja odprave Lojze Mikolič – V sredo otvoritev, v četrtek prva tekma

LJUBLJANA – Jugoslovanska strelska reprezentanca je sinoči iz Ljubljane odpotovala v München, od tam pa danes v Rio de Janeiro, na šesto in zadnjo letošnjo tekmo za svetovni pokal. Na pot čez Atlantik so odšli Rajmond Debevec, Jasna Šekarić in Mirjana Horvat, vodja te skromne odprave pa je Lojze Mikolič, trener ljubljanske Olimpije in pomočnik zveznega selektorja.

Jugoslovani bodo tokrat prvič nastopili v Riu de Janeiru, ki sicer letos že tretjič zapored prireja svetovni pokal. Toda tudi to pot so si vsi popotniki v Južno Ameriko morali denar zagotoviti sami. Za Debevca in Mikoliča je največ primaknil Slovin Martini, del pa sta prispevali še republiška in mestna ZTKO. Na podoben način sta si pomagali tudi Jasna Šekarić in Mirjana Horvat, ki bo tokrat sploh prvič nastopila zunaj Evrope.

● Odhod ekipe SFRJ v Brazilijo je bil pravzaprav še dan pred odhodom v zraku, kajti v Strelski zvezi Jugoslavije v Beogradu menda niso vedeli, da so za pot v Brazilijo potrebni vizumi. Tako so to morali urejati zadnji dan. Debevec je s potnimi listi z letalom odletel v Beograd, od tam pa sta se z Jasninim avtom vrnila v Ljubljano . . . Prav neverjetna malomarnost mož iz Beograda . . .

Konkurenca bo tokrat v Riu de Janeiru močnejša kot v zadnjih dveh sezonah, kajti tekma v Braziliji bo za mnoge zadnja zahtevnejša preizkušnja pred svetovnim prvenstvom avgusta v Moskvi. »Prav zaradi tega odhajam na ta svetovni pokal. To bo res nekakšen preskus forme pred SP, še zlasti z zračno puško. Če ne bi odšel v Rio, bi bil pred svetovnim prvenstvom skoraj dva meseca brez močne tekme v tej disciplini, to pa seveda ni najboljše,« je pred odhodom dejal petkratni svetovni rekorder Rajmond Debevec, ki bo v Riu de Janeiru gotovo v središču pozornosti med nastopajočimi. Na visoke uvrstitve računa tudi Jasna Šekarić, ki je v obeh pištolskih disciplinah med najboljšimi na svetu. Uganka je po svoje Mirjana Horvat, ki je po srebru na EP v Arnhemu (z zračno puško) precej padla v formi. Tekma v Riu je zdaj zanjo predvsem priložnost za osvojitev olimpijske kvote, z dobrim rezultatom pa seveda lahko poseže tudi po kolajni, saj je doslej že dokazala, da zna premagati tudi najboljše.

Otvoritev tekmovanja za svetovni pokal bo v sredo. V četrtek, 12. t. m., bo tekma članov z zračno puško, kjer bo seveda nastopil tudi Debevec. V petek bodo nastopili vsi Jugoslovani. Jasna bo tekmovala s standardno MK pištolo, Mirjana z zračno puško, Debevec pa se bo poskusil v olimpijskem matchu (MK puška 60 leže). V soboto bosta dekleti opravili še drugi nastop: Šekarićeva z zračno pištolo, Horvatova pa z MK puško 3 × 20. Veliki finale bo seveda zadnji dan tekmovanja, v nedeljo, ko bo na sporedu še strelski maraton za člane. V nedeljo zvečer bo nato jugoslovanska reprezentanca že odpotovala v domovino. V Ljubljano naj bi predvidoma prispeli v torek.

Jugoslovanski strelci so na letošnjih petih tekmah za svetovni pokal osvojili nič manj kot 14 kolajn (6, 5, 3). Od tega jih je natanko polovica last Rajmonda Debevca, ki je letos zmagal že trikrat: z zračno puško v Los Angelesu in Zürichu, v strelskem maratonu pa je zmagal v Münchnu, tedaj s tremi svetovnimi rekordi. Jasna ima šest odličij, od tega tri zmage, eno kolajno pa je prispeval Goran Maksimović. Debevec je tudi edini, ki je letos nastopil na vseh tekmah za svetovni pokal.

BRANKO SOBAN

PO OLIMPIJSKO KVOTO – Mirjana Horvat (Foto: Branko Soban).

Alojz Lah tretji, Dušan Mavec peti

Danes in jutri nova tekma v dresuri v Goodwoodu, a brez naših

LJUBLJANA – Skupina najboljših dresurnih jahačev in jahačic z vsega sveta se prav danes in jutri v Goodwoodu meri za nove točke svetovnega pokala v prostem programu z glasbo. Na zadnjem tekmovanju pred svetovnim prvenstvom konec meseca v Stockholmu sodelujejo zastopniki kar 12 držav, tako da gre kar za nekakšno generalko za SP, čeprav bodo manjkali nekateri najboljši, med njimi tudi jahači iz Lipice, ki prav te dni pilijo formo za Stockholm.

Dresurni jahači so doslej opravili dve tekmi za svetovni pokal: v Lipici je zmagala Christine Wels (ZRN, Drukit), V Schotnu (Belgija) pa Louise Nathorst (Švedska, Chirac), na poti do finala (15.–17. 3. 1991 v Parizu) pa bo še osem tekem.

Zaradi uspeha v Lipici je Alojz Lah v skupni oceni še tretji, Dušan Mavec pa peti. Vrstni red: 1. Wels (ZRN, Drukit) in Nathorst (Šved., Chirac) po 12, 3. **Lah (Jug, Maestoso Thais XXI)** in Klimke (ZRN, Rocco Granata) po 9, **5. Mavec (Jug, Pluto Canissa IV)** in Rueben (ZRN, Schiwago) po **7,**, 7. Dallos (Madž., Bordal) in van Grunsven (Niz., Prisco) po 5 . . . **13. Fabris (Jug. Favory Wera IV) 2** 2 itd. Točke je dobilo doslej 16 jahačev in jahačic. H. Ü.

Samo še tri dni vadbe pred odhodom v Novo Zelandijo

Začetek nove sezone svetovnega pokala v alpskem smučanju že konec tega meseca – Mitja Kunc že vadi z ekipo

LJUBLJANA – Po besedah glavnega trenerja naše moške reprezentance v alpskem smučanju, Matjaža Kranjca, je bil sedemdnevni trening v Saas Feeju le napol uspešen, ker je bilo vreme pretoplo, sneg pa premehak za vadbo. Podobne razmere pa so bile tudi na drugih ledenikih, tako da nobena reprezentanca ni imela kaj prida treninga. V Hintertuxu je naša ženska reprezentanca celo prekinila vadbo in odpotovala domov.

Naslednji trening, zadnji pred odhodom na začetek svetovnega pokala v Novi Zelandiji, bodo imeli naši v Hintertuxu od te nedelje do srede. Med to vadbo bo tudi kontrolno merjenje časov vseh tekmovalcev, nato pa bo trener sestavil reprezentanco za Novo Zelandijo. Kakor je povedal trener Kranjc, so se na dosedanjih treningih najbolj izkazali Robič in Grilc v veleslalomu ter Jovan in Benedik v slalomu.

Štiričlanska reprezentanca bo odpotovala v Novo Zelandijo 16. t. m., tekmovalni spored prve prireditve za svetovni pokal v novi sezoni pa je dva veleslalom in dva slaloma 30. in 13. t. m. ter 1. in 2. avgusta. Za sedaj so novozelandski prireditelji tekmovanja za svetovni pokal še v velikih težavah. Zapadlo je vsega 5 centimetrov snega, zato so na hitro začeli izdelovati umetnega, da bi bili pravočasno nared za štiri tekme.

Na treningu v Saas Feeju je bil prvič po poškodbi gležnja tudi mladi Mitja Kunc, ki se je lahko že povsem vključil v vadbo, videti pa je, da mu manjkajo junijski treningi na snegu. Tomaž Čižman je bil med vadbo tri dni bolan, ob koncu treninga je obvestil trenerja, da ne namerava več trenirati in tekmovati v reprezentanci.

»To je za naše smučanje velika škoda. Prepričan sem, da Čižman v amaterskem športu še ni rekel zadnje besede,« pravi trener Matjaž Kranjc, ki meni, da bi prav v novi sezoni Čižman lahko še marsikaj dosegel, nima pa tudi več toliko težav z gležnjem. »Čižman je dragocen v reprezentanci ne samo zato, ker bi lahko dosegal še dobre rezultate, ampak bi kot izkušen tekmovalec lahko za seboj potegnil mlajše reprezentante. Vendar pa vsakomur želim, da bi si uredil življenje po svojih željah, zato Čižmana pri njegovih načrtih ne nameravam ovirati,« je povedal trener Kranjc.

J. D.

Turnir malega nogometa

GANČANI – Nogometni klub Gančani v murskosoboški občini organizira turnir v malem nogometu, ki bo jutri, 8. t. m. na lepo urejenem športnem igrišču v Gančanih. Turnir se začne ob 9. uri, kavcija za prijavljene ekipe pa znaša 700 dinarjev.

F. M.

Lepoglavski maraton trinajstič

LEPOGLAVA – Atletski klub Lepoglava in DŠR Partizan Lepoglava pripravljata 13. Lepoglavski maraton. Tek bo v nedeljo, 15. t. m., na relaciji Jalkovec–Lepoglava (35 km). Štart bo ob 6. uri v Jalkovcu pri Varaždinu, potlej pa bodo udeleženci tekli v smeri Poljana–Beretinec–Tužno–Radovan–Šalinovec–Ivanec–Lepoglava. Zbor nastopajočih bo ob 5. uri na štadionu Slobode v Varaždinu ali v Lepoglavi izpred restavracije (5,00) ali na štartu.

Kategorije bodo – do 19 let, od 20 do 29 let, od 30 do 39 let, od 40 do 49 let, od 50 do 59 let, nad 60 let in ženske. Okrepčevalnice bodo po 10 km (čaj, voda). Gostitelji so poskrbeli za brezplačno namestitev v Lepoglavi za vse, ki bodo za to prosili.

Prvi trije v vsaki kategorji bodo dobili nagrade, trije najhitrejši v skupni oceni pa pokale. Vsi udeleženci bodo dobili diplome in spominke. Posebna pokala so organizatorji namenili najstarejšemu in najmlajšemu tekaču. Za vse prireja organizator kosilo ob 11. uri, rezultate pa bodo razglasili ob 12. uri.

Prijave do 13. t. m. na naslov: AK Partizan Lepoglava, 42250 Lepoglava. Navedite ime in priimek, naslov, letnico rojstva, organizacijo ali mesto. Informacije po telefonu (042) 641-864 (Neven Putar) ali (042) 641-022 (Stjepan Loparić).

H. Ü

Rezultati so odmevni, problemi pa brez pomoči nerešljivi

Slovensko športno zvezo na Koroškem bo tudi v novem mandatnem obdobju vodil dosedanji predsednik dr. Ludvik Druml

CELOVEC – Pred dnevi je bil v dvorani Mladinskega doma redni občni zbor Slovenske športne zveze, ki so se ga udeležili tudi predsednik Združenja slovenskih športnih društev v Italiji Odon Kalan, predsednik ZTKOS Ivo Zorčič ter sekretar Rudi Ziernicki.

Bolj kot o opravljenem delu v preteklem obdobju, ki je bilo v nekaterih klubih izredno bogato, po kakovostnih rezultatih pa tudi odmevno v Avstriji in drugih državah (smučarski skoki, namizni tenis, nogomet), je razprava tekla o organizacijskih in kadrovskih problemih, s katerimi se v športu soočajo že dalj časa. Morda prav v tem neuspešnem reševanju ključ vzrok neudeležbe nekaterih zastopnikov klubov na občnem zboru.

Razprava je bila zaradi številnih kritičnih in samokritičnih pripomb zelo zanimiva in je pokazala, da je samo z amatersko-prostočasovno dejavnostjo brez kakršnekoli pomoči Zveze slovenskih organizacij težko uspešno koordinirati delo klubov, ob tem pa se skrbeti za njihovo materialno plat, vključevanje v redna tekmovanja in povezovanje z društvi v Sloveniji, s slovenskimi društvi v Italiji in športnih med Slovenci na Madžarskem. Poleg tega pa je naloga Slovenske športne zveze še v tem, da skrbi za iskanje in strokovno izpopolnjevanje lastnih kadrov, kar je za narodno skupnost posebnega pomena. Prav zaradi tega je bila na prisotnega tajnika Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Marjana Šturma naslovljena »zahteva«, da se vsaj reševanje organizacijsko-administrativnega dela zagotovi prek redno zaposlenega človeka (lahko tudi v okviru Slovenske prosvetne zveze), kar je v preteklosti že bilo. Tajnik ZSO je zagotovil, da bo organiziral v okviru zveze razpravo tudi o dejavnosti in odmevnosti športa med Slovenci ter se pogovoril o predlagani profesionalni zaposlitvi.

V razpravi sta sodelovala tudi Odo Kalan in Ivo Zorčič, ki sta prisotne seznanila s športnimi dogajanji v svojih okoljih in s programom bodočega sodelovanja.

Po dolgotrajnem prepričevanju in dogovarjanju med člani zveze, je dosedanji predsednik Slovenske športne zveze dr. Ludvik Druml ostal predsednik organizacije še za naslednje dveletno obdobje, podpredsednik je Danilo Prušnik, sekretar pa Franc Rulitz. I. I.

Pionirski turnir v Puštalu

ŠKOFJA LOKA – V soboto, 7. t. m., bo na igrišču v Puštalu mednarodni nogometni pionirski turnir, na katerem bosta poleg domače enajsterice LTH igrali še ekipi z avstrijske Koroške DSG Sele in ATUS Bistrica v Rožu. Tekmovanje se bo začelo ob 14,30. P. P.

HOKEJ NA LEDU

Avstrijski klubi proti prvenstvu z našimi

CELOVEC – Načrtovano skupno hokejsko prvenstvo med Avstrijo in Italijo se je razblinilo, potem ko je bilo videti, da sta se strani že dokončno sporazumeli, račune pa jim je prekrižal italijanski olimpijski komite CONI. Celo avstrijski podkancler Riegler med nedavnim obiskom v Italiji ni mogel prav nič pomagati ali spremeniti, predsednik CONI Maffei je ostal pri svojem »no.«

Poslej so si v Avstriji prizadevali, da bi organizirali skupno prvenstvo z Jugoslavijo. »Z jugoslovanske strani je zanimanje,« zagotavlja predsednik avstrijske zveze dr. Hans Dobida, vendar poudarja, da je medtem splahnelo zanimanje šestih članov avstrijske lige. »Vse bi propadlo že na stroških potovanj, denimo do Beograda,« je rekel Manfred Mayer, govorec prvaka VEU Feldkirch. Podobno mislijo tudi v Innsbrucku: »Ni denarja za financiranje teh potovanj.«

V Celovcu in Beljaku pa vlečejo na dan športne vzroke, ki nasprotujejo karavanški ligi. »To je povsem nerealistično,« meni Walter Lang, predsednik podprvaka VSV, »šestčlanska liga bi bila še najmanjše zlo. Za inž. Hansa Zollnerja, finančnega šefa KAC, moštva z največ naslovi avstrijskega prvaka, je prvenstvo z jugoslovanskimi gledalci premalo privlačno. Boji se, da gledalci ne bi sprejeli moštev in namiguje: »K prijateljskim tekma z Jesenicami in Olimpijo je prišlo komaj 100 gledalcev.«

Tudi ATSE Graz se je izrekel proti projektu z Jugoslovani. »Po športni plati bi bilo tako prvenstvo brez vrednosti in za gledalce nezanimivo,« je izjavil trener Znenahlik.

RUDOLF CIJAN

Za državne naslove v Zagrebu in Titogradu

LJUBLJANA – Tudi ta konec tedna bo po državi več strelskih tekmovanj. Najbolj zanimivo bo gotovo v Zagrebu, kjer se na strelišču v Lužah (tam je bilo lani tudi EP) merijo najboljši jugoslovanski strelci v trapu in skeetu. Prijavljenih je blizu sto tekmovalcev, med njimi tudi precej iz Slovenije. Nas lanskem DP je s tretjim metom presenetil Bokavšek (Dolomiti), na najmanj eno odličje pa slovenski strelci računajo tudi letos. Zvezni selektor Slavko Milič bo po državnem prvenstvu določil ekipo, ki bo čez teden dni nastopila na balkanskem prvenstvu v Istanbulu. Drugo državno prvenstvo bo v Titogradu, kjer se bodo za državne naslove pomerili pionirji z MK puško 3×10 strelov. Iz Slovenije je normo za nastop na DP izpolnilo pet pionirjev in pionirk. V Rečici pri Laškem bo danes 3. kolo v republiški ligi s serijsko MK puško, kjer pričakujejo vse najboljše slovenske strelce. B. S.

Reprezentanca za SP v Moskvi

LJUBLJANA – Zvezni selektor jugoslovanske strelske reprezentance Božo Matović je po posvetovanju s svojimi pomočniki določil reprezentanco SFRJ, ki bo avgusta nastopila na 45. svetovnem prvenstvu v vseh strelskih disciplinah (štiriletni ciklus) v Moskvi. V ekipi bo le 11 strelcev in strelk. Rajmond Debevec, Goran Maksimović in Nemanja Mirosavljev bodo nastopili v vseh treh članskih preizkušnjah: zračna puška, olimpijski match in strelski maraton. V treh disciplinah z MK in zračno puško za dekleta bodo nastopile: Mirjana Horvat, Suzana Skoko, Biserka Vrbek, Aranka Binder in Lidija Mihajlović. Z zračno in MK pištolo bodo v Moskvi nastopile Jasna Šekarić, Eszter Poljak in Mirela Skoko. Reprezentanca bo imela priprave od 24. julija do 1. avgusta v Nov

Turisti od danes ne potrebujejo potnega lista

LJUBLJANA, 6. junija – Opolnoči od petka na soboto začnejo veljati olajšave za prihod tujih turistov v Jugoslavijo v letu evropskega turizma in pravilnik o obrazcih ter načinu izdaje certifikatov. Sredstva javnega obveščanja so sicer oznanjala, da bodo omenjene olajšave začele veljati že 1. julija, vendar se je to zgodilo s precejšnjo zamudo, če pri tem upoštevamo, da se glavna turistična sezona pri nas začne že sredi junija.

Kot smo zvedeli v oddelku za mejne zadeve in tujce pri RSNZ, bodo tuji turisti lahko prišli k nam le z osebno izkaznico oziroma ustreznim dokumentom za istovetnost. Na meji bodo dobili potrdilo o vstopu v SFRJ v letu evropskega turizma, ki velja le 30 dni. Tako se bodo policisti na meji izognili zamudnemu zaračunavanju takse in izdajanju potrdil o vstopu. Policisti bodo v tem primeru izpolnili oziroma vpisali na potrdilo vrsto in registrsko številko dokumenta, s katerim se tuji turist predstavi oziroma izkaže svojo istovetnost ter državo, iz katere prihaja, in vtisnili žig z datumom in imenom mejnega prehoda, kjer je prišel k nam.

Tujim turistom od sobote dalje ne bo treba imeti vizumov, ker jih je Jugoslavija enostransko ukinila. Izjema so le državljani Albanije, Filipinov, Gane, Grčije, Irana, Šri Lanke in Turčije. Ob tem gre omeniti, da certifikate dobijo samo tujci, ki prihajajo kot turisti in ki imajo sredstva za bivanje pri nas ali so si vzdrževanje zagotovili na drug način. Potrdila o vstopu v Jugoslavijo ne morejo dobiti potniki s potnim listom za tujce, za osebe brez državljanstva in begunce. Ta omejitev velja do 31. januarja prihodnjega leta.

ŽARKO HOJNIK

СФР ЈУГОСЛАВИЈА - SFR JUGOSLAVIA - SFR OF YUGOSLAVIA

СЕРТИФИКАТ О УЛАСКУ У СФРЈ У ГОДИНИ ЕВРОПСКОГ ТУРИЗМА
SERTIFIKAT O ULASKU U SFRJ U GODINI EVROPSKOG TURIZMA
POTRDILO O VSTOPU V SFRJ V LETU EVROPSKEGA TURIZMA
СЕРТИФИКАТОТ ЗА ВЛЕГУВАЊЕ ВО СФРЈ ВО ГОДИНАТА НА ЕВРОПСКИОТ ТУРИЗАМ
CERTIFICATE ON ENTRANCE IN SFRY IN THE YEAR OF EUROPEAN TOURISM

Врста, број и датум издавања исправе о идентитету - Vrsta, broj i datum izdavanja isprave o identitetu - Vrsta, številka in datum izdaje listine o identitetu - Вид, број и датум на издавање на исправата за идентитетот - Type, number and date of issuance of the identity document

Држава издавања исправе о идентитету - Država izdavanja isprave o identitetu - Država izdajatelj listine o identiteti - Државе на издавање на исправата за идентитетот - The state of the issuance of the identity document

JESENICE

Назив граничног прелаза и датум уласка у СФРЈ - Naziv graničnog prelaza i datum ulaska u SFRJ - Naziv mejnega prehoda in datum vstopa v SFRJ - Имиња на граничниот премин и датум на влегувањето во СФРЈ - Border check-point and the date of entrance in SFRY

52

(M.P.)

00091501

THE CERTIFICATE VALUES TOGETHER WITH IDENTITY DOCUMENT 30 DAYS FROM THE DATE OF ENTRANCE IN SFRY.

POTRDILO O VSTOPU V SFRJ – Z osebno izkaznico in s tem potrdilom bodo tujci pri nas lahko bivali 30 dni. Dobro pri tem je, da vsaj večine ne bo motila precej površna slovenščina...

Umaknjena tožba proti novinarjem

PTUJ, 6. julija – Kot je ptujskim novinarjem, ki jih je tožila ptujska Perutnina oziroma pet njenih vodilnih mož z direktorjem Alojzem Gojčičem na čelu, sporočila sodnica Biserka Rejic, je tožba zoper njih umaknjena. Po prvi tožbi je bilo toženih novinarjev trinajst, potem so tožbo proti Ludviku Kotarju z Radio Tednika Ptuj in Jožetu Slodnjaku, dopisniku Večera, umaknili, tako da je tožena ostala še enajsterica ptujskih novinarjev. Na prvem naroku 31. maja pa se poleg nekaterih manjkajočih ni pojavil niti eden izmed tožnikov, navzoč je bil le njihov odvetnik Jože Vidovič.

Po ugotovljenih napakah pri pošiljanju vabil (ta so dobivali ljudje z enakimi imeni in priimki kot toženi novinarji, le da za časopis še nikdar ničesar niso napisali), in ker ni bilo tožnikov, je sodnica obravnavo preložila na 28. junij, kasneje pa še na 5. julij. No, in včeraj jim je sporočila, da so tožniki tudi uradno umaknili tožbo proti vsem novinarjem, kakor so nekaj časa tudi napovedovali.

Po tem umiku tožbe bodo novinarji ptujskega aktiva sestavili posebno izjavo in jo objavili v javnosti.

Z. Š.

V Istri kljubujejo bolezni ovac, ki je nevarna ljudem

Bolezen, poimenovano tudi malteška mrzlica, so »odkrili« potem, ko je zbolela pacientka iz Kranja – Nevarno uživanje surovega ovčjega mleka, sirov, smetane

LJUBLJANA, 6. julija – Z zamudo, zato pa z zelo jasnimi dokazili je šele pred kratkim bilo območje Istre proglašeno za okuženo z nevarno boleznijo ovac, prenaša pa se tudi na ljudi. Gre namreč za brucelozo, bolezen poimenovano tudi mediteranska ali malteška mrzlica. Odkrili so jo pravzaprav po naključju pri nas v Sloveniji, pri članih družine iz Kranja, ki je v vasi pri Rovinju jedla mlad ovčji sir.

Kronologija odkrivanja te kužne in zdravju ljudi nevarne bolezni sega v drugo polovico marca, natančneje k 18. marcu 1990, ko je že omenjena družina iz Kranja obiskala znance v istrski vasi. Postregli so ji z mladim ovčjim sirom. Jedli so ga tudi člani družine in pet delavcev iz Makedonije, ki so pomagali pri reji ovac. Gostja iz Kranja se je doma 15. aprila zatekla po zdravniško pomoč. Tožila je, da jo boli glava, bolečine pa so se pojavljale tudi v sklepih, v vratu, slabo počutje pa je spremljala tudi povišana telesna temperatura. Pri ugotavljanju vzrokov te bolezni so bili odločilni izvidi, ki so jih 25. maja letos dobili s pomočjo laboratorijskih analiz zavoda za zdravstveno varstvo v Kranju – iz hemokulture odvzetega vzorca krvi so izolirali brucelo, veterinarska fakulteta v Ljubljani pa je kasneje potrdila izolacijo brucele.

O tem je bil takoj obveščen zavod za zdravstveno zaščito v Pulju, veterinarska služba Hrvaške pa je takoj odredila pregled ovac na tem območju. V treh krajih so na štirih gospodarstvih ugotovili okužbo ovac z brucelo, zato so nadaljevali s sistematičnim pregledom ovčjih tropov. Po podatkih, ki smo jih dobili pri direktorju slovenske veterinarske uprave so pri doslej pregledanih ovcah ugotovili precej močno okužbo, saj je od že pregledanih živali kar 31 odstotkov okuženih z brucelo. Hrvaška veterinarska uprava je izdala odredbo, da morajo z narkozo ubiti vse okužene tropе živali (227 ovac so že pobili) in jih poslati v kafilerijo v Zalogu (temu območju je zaloška kafilerija najbližja), kjer naj jih dokončno uničijo.

Začasno je prepovedana tudi uporaba ovčjega mleka in mlečnih izdelkov s tega območja, sprejeti pa so tudi vsi drugi ukrepi, med katere sodi natančen pregled ovac in koz na območju sedmih občin v Istri in odrejanje ukrepov za sanacijo razmer.

»Veterinarska služba v naši republiki vsako leto pregleda posamezna območja in ugotavlja ali niso tudi pri nas ovce in koze morebiti okužene z brucelo. Doslej nismo odkrili okuženih živali. Največjo nevarnost za prenos okužbe – za brucelozo v Istri sumijo, da je prišla z okuženimi ovcami iz Makedonije in Kosova – predstavlja divji promet ovac in koz ter nomadska paša, ko kar nekaj tisoč ovac iz drugih republik v zimskem in zgodnjem pomladanskem času pride na prehranjevanje v Slovenijo. Seveda je zato težko napovedovati, kako dolgo se bomo še uspeli braniti pred vnosom te nevarne bolezni, še posebej, ker sploh ne vemo, kako zelo je ta bolezen razširjena v Makedoniji in na Kosovu.« pravi direktor slovenske veterinarske uprave.

Kako se lahko obvarujemo pred to boleznijo? Da ne uživamo surovega neprekuhanega mleka in izdelkov iz takšnega mleka, da ne kupujemo izdelkov, predvsem sirov, ki jih ponujajo prodajalci (v Istri je znana množična prodaja kar ob avtomobilskih cestah) brez ustreznih dovoljenj in potrdil.

MARJETA ŠOŠTARIĆ

● Bruceloza se prenaša na ljudi z mlekom in mlečnimi izdelki (neprekuhano ali slabo prekuhano mleko) ter z mesom, ki ni termično obdelano. Še posebej nevarna je smetana ovčjega mleka, saj vsebuje 14-krat več brucel kot posneto mleko. Nevarnost okužbe so tudi stiki z obolelimi živalmi, ki so povrgle. Zelo tvegano je tudi uživanje ovčjega sira, saj se brucele v njem ohranijo tudi več kot tri mesece. Ljudje, ki zbolijo za brucelozo (bolezen je dolgotrajna in traja več mesecev in celo let) imajo pogosto temperaturo, ki niha (tudi do 40 stopinj Celzija), tožijo za bolečinami v sklepih, pogosti so glavoboli, močnejše je znojenje, vse te bolezenske znake pa spremlja velika utrujenost.

Sina je zabodel v trebuh

MOZIRJE, 6. junija – Preiskovalni sodnik celjskega temeljnega sodišča je minulo sredo na dan borca pripri 53-letnega Franca C. iz Rečice ob Savinji. Osumljen je poskusa umora svojega 19-letnega sina Aleksandra, ki ga hudo ranjenega zdravijo v celjski bolnišnici. Do prepira in kasneje do obračuna z nožem je prišlo 4. julija nekaj pred polnočjo. Tedaj se je Franc C. vnjen vrnil domov in začel zmerjati ženo. Ne dolgo zatem je prišel domov tudi sin Aleksander, ki je očeta opozoril, da naj matere ne zmerja. Med njimi se je vnel prepir, tako da se je mati vmešala med očeta in sina, ki je potem odšel po stopnicah iz hiše. Tedaj je oče vzel kuhinjski nož in z njim grozil ženi. Skušala ga je pomiriti, a ni nič zaleglo. Zato je odšla za sinom, ki pa se je medtem že vrnil. Razburjeni oče je z nožem zabodel sina v trebuh in ga hudo ranil. Miličniki so ga odpeljali k preiskovalnemu sodniku.

Ž. H.

DELO plus

ŠTIRIINDVAJSET UR

Usodno prehitevanje

NOVO MESTO, 6. julija – Dvainpetdesetletni Mihajlo Lazić iz Zagreba se je v sredo popoldne peljal z osebnim avtom po magistralni cesti od Ljubljane proti Zagrebu. Pri Mokricah je zapeljal iz kolone in začel prehitevati avtomobil pred seboj, takrat pa mu je nasproti pripeljal s tovornjakom 27-letni Stojan Bartolj iz Velike Loke pri Trebnjem. Čeprav je Bartolj močno zaviral in se umikal v desno, sta vozili trčili, v razbitinah osebnega avtomobila pa je umrl voznik Lazić. (U. Š.)

V trgovino po motor

LJUBLJANA, 6. julija – V sredo ponoči je neznanec vlomil v trgovino Tehnounion na Vošnjakovi ulici. Vključil je stikalo za avtomatsko odpiranje vrat in iz trgovine odpeljal motorno kolo BMW, vrata pa so se za njim avtomatično zaprla. Tehnounion je oškodovan za 126 tisočakov. (U. Š.)

Gosta je »postregel« z udarcem

LJUBLJANA, 6. julija – Pri moščanskih miličnikih se je oglasil državljan Velike Britanije in povedal, da je minuli torek zvečer s svojim prijateljem iz Švedske večerjal v diskoteki M kluba na Kajuhovi. Ko sta hotela plačati, se jima je račun zdel previsok in sta zahtevala, naj jima 23-letni natakar Ratko Dž. prinese originalen račun. To je Ratka razjezilo in je s pestjo udaril Angleža v obraz, nato ga je zgrabil, medtem pa je gostu neznanec iz žepa potegnil denarnico z 800 DEM in 140 funti. Zoper natakarja so napisali kazensko ovadbo. (U. Š.)

Nepravilno prehiteval

LJUBLJANA, 6. julija – Med prehitevanjem na cesti med Domžalami in Kamnikom je 39-letni Dragan Kočar čelno trčil v osebni avto, ki ga je nasproti pripeljal 29-letni Branko Rusjan iz Ljubljane. Rusjan je bil na kraju nesreče mrtev. Hudo ranjena sta bila tudi njegova sopotnica Romana Rep in voznik Kočar. (B. Č.)

Dvakrat vlomila

LJUBLJANA, 6. julija – Kriminalisti UNZ Ljubljana okolica so napisali kazensko ovadbo zoper dva mladoletnika, 16-letnega A. Ž. in 17-letnega N. S., oba iz Mengša. Fanta sta od 6. junija pa do prijetja dvakrat vlomila v samopostrežno trgovino v Mengšu, od koder sta odnesla hrane, oblačil in nekaj ur, za 15.000 din. Plen sta skrila v nekem gospodarskem poslopju v Mengšu. Na vesti pa imata tudi tatvino perila in smučarskih čevljev, v skupni vrednosti 12.000 din. Večino ukradenih predmetov so našli in jih vrnili dvema oškodovancema in trgovini. (U. Š.)

Umrl pod traktorjem

TRBOVLJE, 6. julija – Brez vozniškega dovoljenja in vednosti staršev je 15-letni Gregor Polanec iz Praproč včeraj ob 15.30 vozil neregistriran traktor mimo domače hiše. Zapeljal je na panj, traktor se je prevrnil in fanta pokopal pod seboj. (B. Č.)

Indijska konoplja na vrtu

MEDVODE, 6. julija – Na vrtu stanovanjske hiše 28-letnega Branka Z. v Medvodah so kriminalisti odkrili 11 rastlin indijske konoplje, ko pa so podrobneje pregledali hišo, so našli še tri grame marihuane. Napisali so predlog sodniku za prekrške. (U. Š.)

Oropan klub

LJUBLJANA, 6. julija – Neznanci so te dni ponoči »obiskali« prostore Kajak kanu kluba Rašica v Tacnu. Podvig je bil precej uspešen, saj so odnesli več teniških loparjev, video kamero, videorekorder in dve potapljaški obleki ter klub oškodovali za 60.000 dinarjev. (U. Š.)

Izginila prikolica in kolo

LJUBLJANA, 6. julija – Naš državljan, sicer začasno zaposlen v ZR Nemčiji, je na Trgu francoske revolucije parkiral osebni avto, h kateremu je imel pripeto tovorno prikolico, na njej pa motorno kolo suzuki. Ko se je naslednjega jutra vrnil, je opazil, da sta prikolica in kolo izginila. Neznani zmikavt mu je povzročil za 140.000 dinarjev škode. (U. Š.)

Oropali Belgijca

LJUBLJANA, 6. julija – Bilo je minuli torek, nekaj čez polnoč, ko se je belgijski državljan sprehajal po ulici Moše Pijade. K njemu so pristopili trije mlajši moški in ga prosili za cigarete. Ko je Belgijec segel v hlačni žep, mu je eden od trojice iz žepa na srajci izmaknil 500 din, nato pa so vsi trije pobegnili. Iščejo jih. (U. Š.)

Zaradi naliva poplava v Portorožu

PORTOROŽ, 6. julija – Velik naliv je danes na Obali povzročil nemalo težav. Na hidrometeorološki postaji na Belem križu so nam povedali, da je v poldrugi uri padlo več kot 36 mm dežja, veter pa je s posameznimi sunki dosegel tudi sto kilometrov na uro. V središču Portoroža je prišlo do prave poplave. Ponekod se je nabralo do 60 centimetrov vode, tako da je med drugim zalilo tudi poslovne prostore agencije Kvarner Ekspres in cvetličarno Hotelov Palace. Gre za precejšnjo škodo, ki je še niso ocenili. Iz portoroške krajevne skupnosti pa so nam sporočili, da so za poplavo verjetno krivi komunalci, ki že dolgo niso ščistili odtočnih kanalov. (B. Š.)

Obvestilo čebelarjem

o donosih medu na opazovalnih postajah gozdnega medenja

področje	opazovalna postaja	datum donosa	donos na panj	vrsta paše
	Topolšica	3. 7. 90	teh. izrav.	kostanj
	Topolšica	4. 7. 90	teh. izrav.	kostanj
	Fala	3. 7. 90	+0,20 kg	kostanj, lipa
Gorski kotar	Ravna gora	3. 7. 90	teh. izrav.	hoja

Medex, Pospeševalna služba čebelarstva

Preveč vode in premalo maščob

LJUBLJANA, 6. julija – Za maslo, uvoženo s Češke, so lani poleti po nalogu sanitarnega inšpektorja ugotovili z analizo in superanalizo, da je vsebovalo preveč vode in premalo maščob. Zaradi tega gospodarskega prestopka, kršitve zakona o standardizaciji, so zato na ljubljanskem temeljnem sodišču v teh dneh obsodili vodjo delovne enote mehki siri – maslo pri Mercatorjevih Ljubljanskih mlekarnah na plačilo 50 dinarjev kazni, kar je že dve leti najvišja možna kazen za odgovorno osebo. Pravne osebe niso obsodili, ker se je ta preoblikovala, pač pa namesto nje nastopa druga, torej ni bila podana pravna kontinuiteta.

Pri Mercatorjevih Ljubljanskih mlekarnah so uvoženo maslo prepakirali in ga poslali v prodajo, med drugim tudi v Mercatorjevo poslovalnico številka 7 v Krškem, kjer je inšpektor zanj 5. julija lani odredil pregled. Maslo je sicer čisto malo odstopalo od normativov, toda predpis je predpis. Ironija je, da bi maslo morali bakteriološko in kakovostno preveriti že ustrezni organi pri uvozu. Ali tega niso storili?

B. G.

Ker ni naredil izpitov, je mladoletnik zabodel očeta

Sedemnajstletni učenec iz Preserij pri Domžalah je staršema zagotavljal, da v redu opravlja izpite, a je mati odkrila resnico

DOMŽALE, 6. julija – V minulih dneh smo bili priča, kakšne strese so doživljali mladostniki in njihovi starši ob koncu šolanja. Primer, ki se je zgodil v Preserjih pri Domžalah pa je dokaj nov in tudi skrb zbujajoč.

Sedemnajstletni fant iz Preserij je imel v šoli nekaj težav in so ga izključili iz drugega letnika. Kljub temu pa so mu omogočili, da bi opravljal izpite. Fant se je menda učil in staršem vneto zatrjeval, kako dobro opravlja izpite. Pred tremi dnevi pa je njegova mati (fant je sicer edinec) odkrila, da z izpiti ni nič in da se je dijak staršema vneto lagal. Svoje odkritje je povedala tudi sinu, ki se je še najbolj ustrašil, da bo za vse izvedel oče, saj mu je ta ob njegovi izključitvi iz šole že napovedal, kaj ga čaka, če ne bo naredil izpitov.

Včeraj okoli 16. ure je fant prišel domov, kjer je našel le očeta, ki je ležal v dnevni sobi. Prepričan, da je mati očetu že povedala o njegovih učnih »uspehih« pa tudi zaradi tega, ker sta se v zadnjem času z očetom večkrat prepirala, je mladoletnik zagrabil za nož. Očeta je večkrat zabodel, potem je očetu le uspelo vstati. Nekaj časa sta se ruvala v dnevni sobi, nato pa sta se, kot kaže, umirila in fant je očeta odpeljal v zdravstveni dom v Domžale. Tam so ugotovili, da so vbodne rane precej hude in so očeta poslali v ljubljanski UKC. Oče je ostal na zdravljenju v Ljubljani, in je izven življenjske nevarnosti, sina pa so v Kliničnem centru prijeli, odpeljali na postajo milice, kjer so ga izročili preiskovalnemu sodniku.

Toliko o dogodku, ki je sam po sebi dovolj zgovoren. Vsiljuje se kopica vprašanj, a ta naj za zdaj ostanejo nezapisana...

U. Š.

Med pogovorom ob denarnico

LJUBLJANA, 6. julija – Občan je prijavil, da so ga minuli torek okoli 21.30 zvečer na Hrvatskem trgu ogovorili trije neznani moški. Medtem ko se je z dvema zapletel v pogovor, mu je tretji iz zadnjega hlačnega žepa izmaknil denarnico, v kateri je imel 100 dolarjev in 1200 dinarjev, tako je oškodovan za 2.500 din. (U. Š.)

Porezala dva kilometra bakrene žice

LOGATEC, 6. julija – Možakar, ki je včeraj nekaj po 14. uri med Kalcami in Grčarevcem pri Logatcu na ptt drogu rezal žico, je imel smolo, saj ga je pri tem opazil mimoidoči občan in obvestil miličnike. Ti so se takoj odpeljali na kraj dogajanja in prijeli 42-letnega Milorada S. iz Ljubljane. Ker so sumili, da ni bil sam, so pripeljali še službenega psa, ki je dober kilometer stran našel 43-letnega Ljubljančana Dragana A. Miličniki so na pomoč poklicali še kriminaliste UNZ Ljubljana okolica, ki so ugotovili, da sta bila Milorad in Dragan zelo pridna, saj sta že v noči s srede na četrtek med Logatcem in Postojno porezala okoli 2 km telefonskega kabla. Miličniki in kriminalisti so zasegli 640 kg bakrene telefonske žice, par plezalk in kombinirke. Žica je bila že spravljena v sodih, v katerih sta jo hotela zmikavta odpeljati na ljubljanski odpad. Škodo bo PTT organizacija še ugotovila, telefonski promet v Grčarevcu in okoliških naseljih pa je bil nekaj časa prekinjen.

U. Š.

»A« postane »e«, poštenjak pa »tat«

LJUBLJANA, 6. julija – Najbolj nedolžen tiskarski škrat, ki spremeni samo eno črko, denimo »a« v »e«, je včasih povsem dovolj, da ima nič kriv in povsem nedolžen občan manjše ali večje neprijetnosti. In če kdo zapisano v časopisu prebere še površno, so seveda takšne težave še večje.

Nekaj podobnega se je zgodilo tudi ob zapisu, objavljenem v Delu 20. junija, v katerem naš reški sodelavec opisuje dogodivščine z ukradenim avtomobilom alfa romeo LJ 465-85, ki ga je Rečan Boris Mohorič na avtomobilskem sejmu na Preluku kupil od someščana Petra Dolenška, ta pa le teden dni prej od nekega Petra Dolenca. Da ne bi ponavljali celotne zgodbe, raje kar takoj zapišimo, da se je »zapletlo« s Petrom Dolenškom, ki se v resnici piše Dolanšek, stanuje pa v Mihačevi Dragi na Reki. (Mimogrede: tudi ta nima nič s kakšno krajo avtomobilov). Zaradi tega Dolenška oziroma Dolanška pa je imel težave 57-letni Ljubljančan Peter Dolenšek, ki je tudi edini s takšnim imenom in priimkom v Sloveniji. Ima namreč veliko znancev in kako jih tudi ne bi imel. Že od leta 1949 dela na železnici, kot prometnik ali šef postaje je služboval v Prestranku, Postojni, na Rakeku, v Logatcu, Borovnici, Brezovici, Zalogu, Lazah, Savi, Hrastniku, Sevnici, Grosupljem, Trebnjem in Novem mestu, zdaj pa je že 15 let na upravi ŽG Ljubljana, kjer se ukvarja z osebnimi dohodki. In Petra Dolenška so začeli ustavljati znanci in prijatelji, ter ga začudeno spraševali, kaj je s tistim avtomobilom in če je morda zdaj v teh hudih časih postal še tat. (To, da je pisalo, da je »Dolenšek« someščan Mohoriča, so, kot kaže, vsi spregledali). Nekaj časa je bilo še zabavno, potem pa ni šlo drugače in... Prišel je tudi v uredništvo Dela.

Torej: Peter Dolenšek, ki stanuje Ob sotočju 16 v Ljubljani, ni ukradel alfe romea, tega avtomobila tudi videl ni, sam pa se sicer vozi v dve leti starem moskviču...

UROŠ ŠOŠTARIČ

Strupeno blato iz TGA Kidričevo spet prebilo nasip (tretjič)

Odgovor Danilu Topleku, predsedniku PO TGA Kidričevo, na njegovo reakcijo o pronicanju rdečega blata iz odlagališča v Strnišču

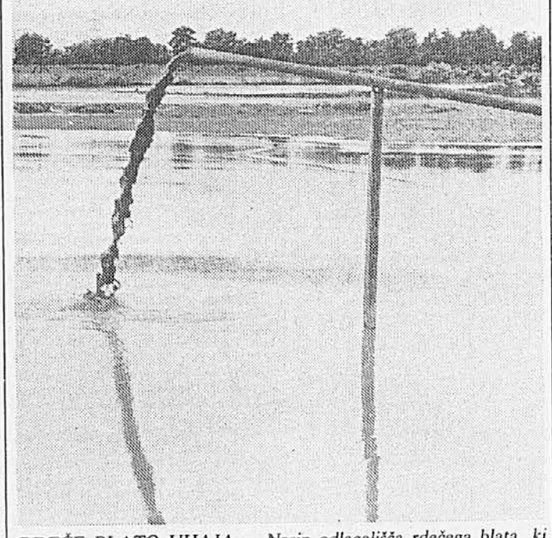
PTUJ, 6. julija – Vsakokrat, ko se nad bazenom pitne vode pod Dravskim poljem nekaj dogaja, se ljudje upravičeno vznemirijo, pravzaprav povsem enako, če zvedo, da je iz halde, kjer se nabira rdeče blato TGA Kidričevo, začelo teči skozi luknjo ali pronicati po tisočerih kapilarah, med praznikom, v nedeljo ali kar na navadni dan.

Zaradi tega je reakcija prvega človeka TGA Kidričevo Danila Topleka na pisanje o dejstvih v zvezi s severnim nasipom enega od odlagališč, na opis stanja manj razumljiva in prepričljiva, kot če bi že februarja letos, ko je prvič začelo teči iz odlagališča, javno povedal, da je zadeva res tako nedolžna kot trdi sedaj. Zame je dovolj, da na tisti polovici njive, ki je bila popljavljena s snovjo, ki je pricurljala iz odlagališča, buče niso niti vzklile, pšenica pa ob tem delu nasipa kaže na produktivnost kmetijstva s preloma stoletja. Tudi skrbi prebivalcev bližnjega Strniščа in vseh, ki pijemo vodo izpod Dravskega polja, so dovolj dober razlog za novinarski pogled na kraj dogodka.

Danilu Topleku kot vodilnemu delavcu seveda kaže verjeti in zaupati v njegovih pet točk razlage dogajanja ob odlagališču. Ni pa še poskrbel, da bi se njegove ocene ujemale z ocenami poznavalcev tega problema v podravski regiji in republiki. Samo v tovarni lahko le on govori in daje dovoljenja za izjave javnosti, pa naj so obrazi tistih, ki sproti nadzorujejo, analizirajo ali pa samo vedo za dogajanje ob odlagališčih rdečega blata ob novinarskih vprašanjih še tako zaskrbljeni.

Če je taka različnost razlag za Danila Topleka že sama po sebi iskanje senzacionalizma, ki jo lahkotno podtakne z obtožbo »površnosti in netočnosti, ki ne prispevajo k objektivnemu obveščanju javnosti«, bi pravico do svoje razlage moral izkoristiti že februarja, ko je začelo pronicati in ne šele sedaj, ko je po krajši zamašitvi lukenj (ali kapilar kot jih imenuje on) začelo ponovno teči iz odlagališča rdečega blata TGA Kidričevo.

BRANKO VODUŠEK

RDEČE BLATO UHAJA – Nasip odlagališča rdečega blata, ki nastaja pri proizvodnji v Tovarni glinice in aluminija Kidričevo, že več mesecev prepušča. Tekočino sicer lovijo z drenažo in črpajo v drugo odlagališče, toda strokovnjaki in inšpektorji ocenjujejo, da je nekaj pronica tudi v Dravsko polje. V odlagališče sedaj spuščajo zgoščene odpadke, da bi njihovi delci morebiti preprečili nadaljnje odtekanje iz odlagališča. (Foto: B. V.)

NESREČE PRI DELU (2)

Evropski vzorec spremljanja

Urejanje evidenc ter številne probleme s področja varstva pri delu bo treba uskladiti z mednarodnimi konvencijami ter zahtevami ES

LJUBLJANA, 6. julija – Neurejeno evidentiranje nesreč pri delu je poglavitni krivec za nepopoln pregled nad dejanskim stanjem na tem področju in za slab vpogled v resnično problematiko poklicnih obolenj.

Da bi se sedanje stanje na področju vodenja evidenc s področja varstva pri delu izboljšalo, je republiški inšpektorat za delo dal ustreznim inštitucijam številne predloge in pobude za ureditev omenjenih evidenc. Urejanje evidenc ter številne probleme s področja varstva pri delu zajema osnutek sprememb in dopolnitev republiškega zakona o varstvu pri delu, ki ga pripravlja republiški komite za delo. Spremembe in dopolnitve zakona o varstvu pri delu morajo biti usklajene z mednarodnimi konvencijami in zahtevami Evropske gospodarske skupnosti ter drugimi evropskimi predpisi in standardi s področja varstva pri delu.

Od 61 primerov poškodb pri delu, ki so se končale s smrtnim izidom, so inšpektorji za delo raziskali 29 primerov. Obravnavali so tudi 446 primerov težjih poškodb, 16 kolektivnih nesreč in 56 primerov nevarnih pojavov.

Zaradi neupoštevanja predpisov s področja varstva pri delu so inšpektorji za delo v letu 1989 podali 344 prijav javnemu tožilstvu, 383 prijav sodniku za prekrške in izrekli 326 mandatnih kazni.

Vzroki, zaradi katerih prihaja do poškodb delavcev pri delu, so številni in so od primera do primera zelo različni, v praksi pa se samo ponavljajo: strokovna izobrazba delavcev, zdravstveno stanje, delovne izkušnje, delovna disciplina, neustrezne mikroklimatske razmere, opuščanje uporabe osebnih varovalnih sredstev (zlasti v poletnih mesecih v času sezonskega dela itd.), zaradi neustreznega oziroma neprimernega tehnološkega postopka, zaradi tega, ker stroji in sredstva za delo niso bili v brezhibnem stanju, zaradi neupoštevanja predpisov in navodil varstva pri delu itd. Vsi ti vzroki pa so tesno vezani s človeškim faktorjem oziroma z delavcem, ki je poškodovan.

Pri pregledih delovnih priprav in naprav so ugotovili – podobno kakor v preteklem obdobju – da je približno 80 odstotkov strojev amortiziranih in zato ne zagotavljajo več varnega dela. Od delavcev, ki delajo ob stroju, in vzdrževalcev zahtevajo veliko napora ter maksimalno koncentracijo pri delu, pri čemer so delavci izpostavljeni dodatnim psihičnim obremenitvam, zaradi katerih prihaja do poškodb.

UROŠ DJURIČ

Umrla potnica avtobusa

LJUBLJANA, 6. julija – Za posledicami nenavadne prometne nesreče je včeraj v ljubljanski bolnišnici umrla 65-letna Ana Čukajne iz Ljubljane. Do nesreče je prišlo, ko je voznik zglobnega avtobusa Novica Steletović, ki se je hotel izogniti tovornjaku, nenadoma močno zavrl. Več potnic je padlo po tleh, pri čemer se je Ana Čukajne tako hudo ranila, da je v bolnišnici umrla. (B. Č.)

E. H. James

34

ZGODBA O KRUHU

Dekret je govoril o razlastitvi zemlje, ki da postane ljudska lastnina. Kmetje so sledili pozivu kmečkih sovjetov, napadali dobro stoječe kmečke pristave, jih plenili, požigali in odnašali vse, kar se je dalo odnesti, vmes pa se med seboj pretepali za plen. Skratka, v krvavi in resnični obliki se je zgodilo, kar je pred sto leti v Tolstojevem romanu Vstajenje doživel knez Nehljudov, ki je pod vplivom angleških idej hotel podariti zemljo svojim tlačanom, ti pa so ga najprej otopelo, molče in sovražno gledali, potem pa se začeli med seboj prepirati, kdo bo kaj dobil.

V revoluciji je bilo kmetu rečeno, da zemlja ni več last gosposke in bogatinov, ampak ljudska last. Kaj je to v resnici pomenilo, ni nihče vedel, ne avtorji dekreta o razlastitvi ne kmetje. Lenin je nekaj mesecev pred tem pisal: »Kmetje hočejo obdržati svoje drobno gospodarstvo. Naj jim bo! Kakor hitro bo zemlja konfiscirana in bo proletariat prevzel oblast, bo vse ostalo diktirala praksa.«

O tej praksi pa kmetje niso nič vedeli, ko so, sledeč navodilom kmečkih sovjetov, začeli zasedati zemljo, ropati, uničevati in požigati bogate kmetije. Šele ko so prišli informirani in oboroženi delavci in jim naropano pobrali češ, »to ni vaše, ampak pripada državi«, se je kmetov polastil občutek, da ljudje iz mest drugače pojmujejo socializem kakor oni sami.

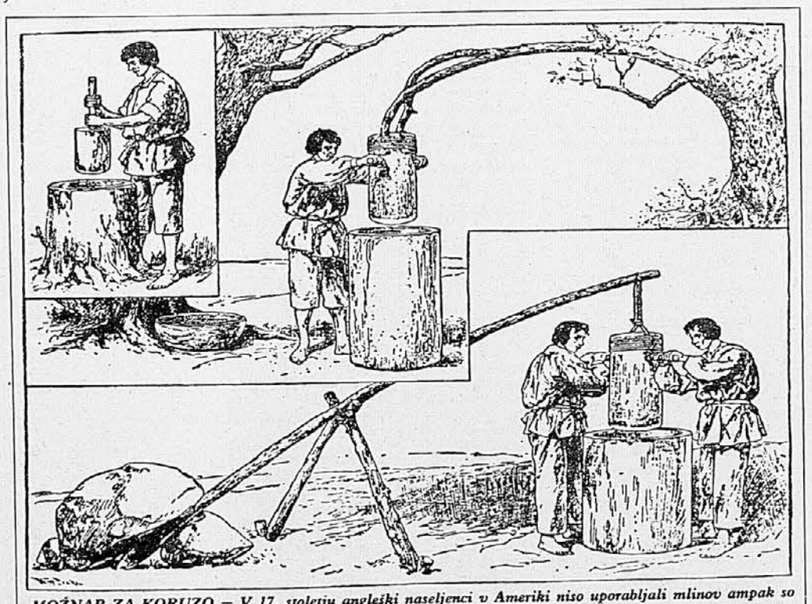
Po dekretu je bila zemlja ljudska last. Čigava last pa je ljudska lastnina? Ali je lastnina vseh ali lastnina države? In predvsem, kdo bo odločal o tej lastnini, kdo bo gospodaril z njo in jo upravljal?

To je bilo sporno vprašanje revolucije, ki si je kladivo in srp izbrala za svoj simbol.

Vojna lakote med »rdečo« in »zeleno« fronto

»Brez kladiva tudi srp ne bi bil skovan, so govorili dlavci iz mest, misleč pri tem, da kmetje brez delavske podpore ne bi socializirali zemlje.

Kmetje pa so razmišljali po svoji logiki. Mi orjemo, sejemo in žanjemo, iz našega zrnja se peče kruh. Pa ti pridejo mestni ljudje in hočejo ta kruh zase, čeprav niso orali ne želi. Naj plačajo zanj, če ga hočejo jesti... Toda mesto ni imelo s čim plačati, ker so tovarne stale ali v najboljšem primeru delale za potrebe revolucionarne armade. In tako se je v Rusiji začela vojna lakote med »rdečo« in »zeleno« fronto. Na deželo so prihajali delavski odredi z jasnim geslom:« Kruh ali smrt«. Mesta so pač morala? jesti in rdeča armada tudi. In kmetje so s puškami, ki so jih prinesli s seboj, ko so zapuščali bojišče, branili vsako vrečo žita. Kakor so kmečki kantoni v Švici leta 1798 raje uničevali žito, ga stresali v potoke ali požigali in podirali mline, kakor da bi s svojim kruhom prehranjevali francosko revolucionarno vojsko, tako so v ruski revoluciji počeli mužiki, ki jih je revolucija osrečila z dvoumnim dekretom o zemlji kot ljudski lastnini. Tragedija je spominjala na »nihilistično sladostrastje, ki ga zbuja samomor, če pri tem tudi sosed zleti v zrak...

MOŽNAR ZA KORUZO – V 17. stoletju angleški naseljenci v Ameriki niso uporabljali mlinov ampak so koruzo, edino hrano, ki jim je pomagala preživeti, drobili v možnarjih.

V času, ko so na zahodnem bojišču ameriške armade počasi prodirale proti Renu »s petimi vrečami najboljše kanadske moke na vsak bajonet«, je Rusija tonila v kaosu lakote in krvavega boja med mestom in vasjo. Zastavek tega boja je bil prastar: kruh.

In v Rusiji se je potrdilo, kakor že tolikokrat v zgodovini. Kljub temu, da so bili delavci bolj osveščeni, bolj organizirani in bolje oboroženi, so v tem boju med mestom in vasjo zmagali pridelovalci kruha. Sovjetska država se je 21. marca 1921 odpovedala monopolu nad hrano. Kmetje so morali davčne obveznosti do države poravnati v naturalijah, kar jim je žita ali drugih pridelkov ostalo, pa so lahko prodali po svobodnih cenah na svobodnem trgu.

Taktični umik, ki so ga napravili boljševiki, je takoj pokazal blagodejne posledice. Pridelek na vasi se sicer ni večal v taki krivulji kakor v času Stolipinove reforme, vseeno pa dovolj hitro, da tista najhujša lakota ni več tako neizprosno pritiskala na mesto in na vas.

Predah v rahlem boljšanju prehrambnega položaja je trajal sedem let. Nad Rusijo se je znova zgrnila senca lakote, ko je Stalin agrarno deželo hotel spremeniti v najmočnejšo industrijsko državo na svetu. Davek za ta zgrešeni poskus je plačala vas. Leta 1928 ni bilo več njive, ki bi bila kmetova zasebna last. Zemlja, živina, orodje in ljudje, vse je postalo inventar velikih, slabo opremljenih in še slabše upravljanih kolhozov in sovhozov, ljudska in državna lastnina, ki ne priznava osebne odgovornosti, razen v primerih, ko jo definira politika. Deset let pozneje je bilo v Rusiji 243.000 kolhozov in sovhozov in politika je ocenila, da se je sovjetsko kmetijstvo povzpelo na stopnjo agromehaničnega poljedelstva na zemlji, ki je bila pred 1928. letom last 39 milijonov kmetov.

Praksa in zgodovina sta dali drugačno oceno, katere kazalci so bolj prepričljivi od političnega vrednotenja: kronično pomanjkanje hrane, ki je na robu lakote, milijoni kmetov v taboriščih zaradi »agrarnih zločinov« (skrivanje živil, sabotaže in »sabotaže«, kraja kmetijskih pridelkov, neizpolnjevanje norm, popolnoma brezbrižen odnos do ljudske lastnine in podobno) in v zadnjih dveh ali treh desetletjih milijoni ton žita, uvoženega vsako leto iz Združenih držav, Kanade in Avstralije. Vse to v državi, ki ima neizmerna prostranstva najrodovitnejše zemlje na svetu, znane pod imenom »černozjom«.

Pšenični imperij, ki mu je postavil temel

Iz sveta avtomobilizma • Iz sveta avtomobilizma

• Kaj bomo lahko kupili še letos?

Jugoslovanski avtomobilistični trg se je tudi po zaslugi zasebnega uvoza novih tujih avtomobilov ali posredovanja zasebnih podjetij pri tem nakupu kar precej spremenil. Tuji avtomobili tako niso naprodaj le pri uradnih zastopnikih tujih avtomobilskih tovarn pri nas, pač pa si lahko vsak Jugoslovan omisli avtomobil, ki mu je všeč, pa pri nas še ni na voljo – če le ima dovolj globok žep. Prav zaradi tega je sedaj težko trditi, da je ta in ta avtomobil nekakšna novost na našem trgu. Če pa vendarle upoštevamo samo tisto, kar prihaja čez mejo ob pomoči konsignaterjev in je zato naprodaj tudi za dinarje (kar ob zasebnem nakupu na tujem ni), potem je tudi »uradna« ponudba avtomobilov kar pestra. Tako bo mogoče ob posredovanju beograjske Zastaveimpex konec leta kupiti letošnjo novost fiat tempo. Morda bo Jugoslovanom kodajatvami vred približno 167 tisoč dinarjev, izvedenka F (s precej dodatne opreme) pa nekako 182 tisoč dinarjev. Nekaj več upanja je za tiste, ki bi si radi omislili večjo mazdo 626. Beograjčani ponujajo prav tako dve različici, in sicer limuzino ter hatchback, po precej negotovih obljubah pa bo mogoče mazde 626 kupiti ali vsaj naročiti konec avgusta ali septembra. Limuzino bodo prodajali po 249, hatchback pa bo naprodaj za 252 tisoč dinarjev.

nec leta na voljo tudi toyota celica (športni kupe), čeprav je napoved na precej majavih nogah, kajti drugi modeli Toyote se prodajajo zelo dobro. Beograjski Generalexport naj bi prav tako proti koncu leta popestril izbiro sedanjih modelov mazd, saj naj bi začel prodajati mazdo MX-5 (roadster, ki se dobro prodaja

v ZDA). Beemwejev prestižnik, kupe 850 i, je seveda avtomobil, ki si ga tudi v najbogatejših državah ne more privoščiti prav vsak. Toda čeprav ima pod palcem veliko, se mora postaviti v kar precej dolgo vrsto. Zato je seveda kaj malo upanja, da bi bil BMW 850 i že letos

naprodaj tudi pri nas, čeprav te možnosti pri ljubljanskem Tehnounionu kljub vsemu popolnoma ne zavračajo (znana pa je že maloprodajna cena – približno 1,8 milijarde dinarjev). Jeseni se bo nissanom, ki jih je mogoče kupiti sedaj, pridružila še letošnja Nissanova novost primera (avtomobil, ki ga je mogoče primerjati z vectro, peugeotom 405, mazdo 626 itd.). Vse kaže, da bo nekako v istem času naprodaj tudi lanska novost opel calibra (kupe z izredno ugodno ceno – vsaj v ZRN). Zanesljivo bo septembra mogoče kupiti tudi peugeot 605 (zastopnik je Tehnoservis). Ljubljanski Autocommerce že začenja prodajati mercedes 190 z novim, 1,8-litrskim bencinskim motorjem. Že vse od lanske predstavitve v Frankfurtu Jugoslovani čakajo na daihatsuja applause (mariborska Jeklotehna), medtem ko je zanesljivo, da bo renault clio z blagoslovom IMV-Revoz iz Novega mesta na voljo oktobra. Auto Hrvatska (Suzuki) obljublja, da bo septembra mogoče naročiti suzuki swift limuzino (sedaj samo kot hatchback). Ali bodo vsi ti (pa še kakšen) avtomobili ob pomoči konsignaterjev res prav kmalu pri nas, je odvisno od marsičesa: od dobrih ali nekoliko manj dobrih odnosov med konsignaterji in matičnimi tovarnami, od dogajanja v Jugoslaviji nasploh in na avtomobilskem trgu posebej, od prihodnjih ukrepov in še kaj bi se našlo. Toda nekaj drži – časi avtomobilske monotonosti, ki smo jih bili vajeni, se ne bodo več ponovili.

• Precej kupcev, malo možnosti

Povpraševanje predvsem po japonskih avtomobilih in dokaj skromne dobave, ki so tudi posledica posebnosti jugoslovanskega avtomobilističnega trga, je čakanje raztegnilo tja do jeseni ali konca leta. Tako je tudi pri beograjskem Generalexportu, ki ima v svojem prodajnem programu dve mazdi 323 (limuzino oziroma sedan in petvratni kupe z oznako F), vendar se zdi, da bo večina kupcev letos težko prišla do teh vozil. Kljub vsemu vsaj informativno zapišimo ceni za obe različici: limuzina stane z vsemi

in radijska antena, zatemnjena stekla, kovinska barva, električno odpiranje in zapiranje oken, po tretjini predeljiva zadnja klop itd.) z 1,5-litrskim motorjem in 76 KM (55 KW) za nekako 163 tisoč dinarjev. Ljubiteljem terenskih vozil ponujajo pajero v krajši karoserijski izvedbi in s tremi vrati, pa 2500-kubičnim turbodizlom (9– KM ali 70 KW) za približno 315 tisoč dinarjev (končne cene se spreminjajo predvsem zaradi različne vrednosti jena, saj ta ni tako stabilen kot, denimo, zahodnonemška marka). Vse kaže, da bo ponudba pri Unikomercu še nekaj časa skromna, kajti nič ne kaže, da bi bilo na voljo več različic ali morda tudi galant, ki je bil zadnjič naprodaj še lani.

Pripravil: Janez Kovačič

• Mitsubishiji pri Unikomercu šele novembra

Tudi pri zagrebškem Unikomercu je dolga vrsta čakajočih tedaj, ko gre za nakup mitsubishijev. Trenutno Zagrebčani tudi v ljubljanski poslovalnici ponujajo le tri modele, in sicer terensko vozilo pajero ter osebna avtomobila colt in lancer. V vseh treh primerih pa so naprodaj le osnovne različice, čeprav je pri lancerju in tudi coltu v osnovno ceno všteto precej dodatne opreme. Sedaj sprejemajo naročila oziroma predplačila, kar pomeni, da kupci vplačujo osnovno ali tovarniško ceno ter še nekatere druge stroške, vozila pa naj bi dobili novembra. Sicer pa stane mitsubishi colt GL 1,3 (1300-kubični motor, 69 KM ali 50 kW, s tremi vrati) približno 154 tisoč dinarjev, nekaj dražji pa je seveda večji lancer. Ta je na voljo v različici GLX (zvočniki

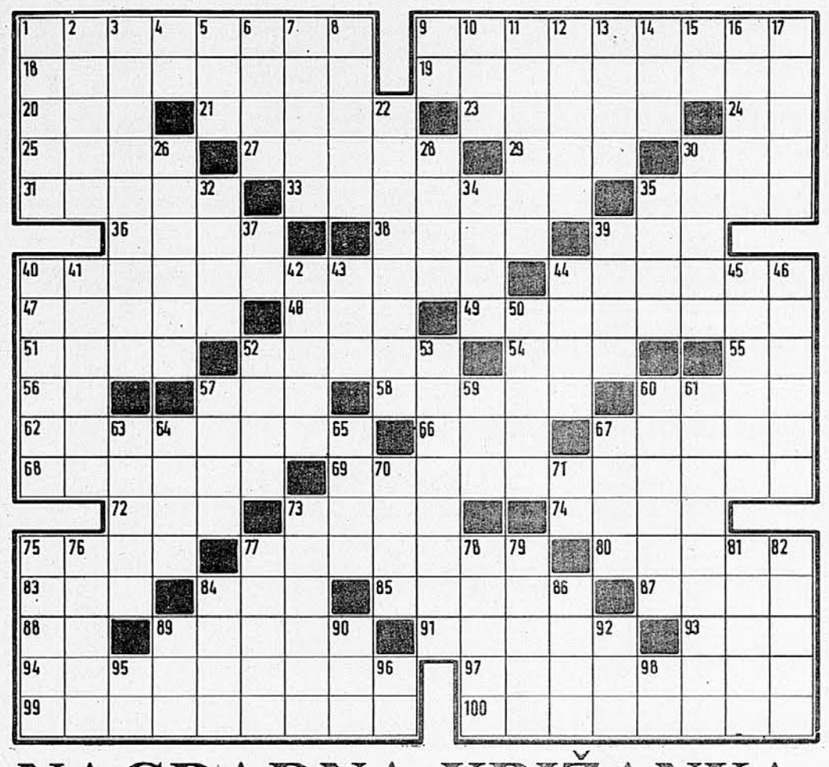
na najemnina 1.000 dinarjev, kar vključuje 150 prevoženih kilometrov na dan in posebno kasko zavarovanje. Vsak kilometer, ki ga prevozite čez to normo, stane dodatnih 2,90 dinarja. Ob rezervaciji je treba plačati 30 odstotkov celotnega zneska najema, preostalo pa dva tedna pred najemom. Kilometrino obračunajo, ko vrnete vozilo, tedaj pa vam vrnejo tudi tisoč dinarjev, kolikor je treba odšteti za kavcijo. Avtodom je mogoče najeti za najmanj teden dni, pri podjetju Caravan pa pravijo, da so s temi cenami konkurenčni družbenemu sektorju. Načrtov je še precej, marsikaj pa je odvisno od razmer na tem specifičnem trgu. Zanimiva je ideja o tem, da bi trgovino staro za novo na nek način preselili kar v istrske kampe. Znano je namreč, da bi marsikdo svojo staro prikolico prodal, pa je ta preveč nezanesljiva za cesto. Zato naj bi Caravan kar v kampu ocenil staro prikolico in kupcu – če bi se ta tako odločil – novo pripeljal nazaj. Svojo dejavnost bodo prihodnje leto razširili še na Zagreb in Beograd, kjer – kot pravijo – kupcev kljub visokim cenam niti ni tako malo.

• Caravan ponuja prikolice in avtodome

Ob pravi poplavi zasebnih podjetij, ki prodajajo nove tuje avtomobile (ali posredujejo pri nakupu), je ljubljansko podjetje Caravan (pri Koseškem bajerju) prava bela vrana. Kot pove že ime, se ukvarja s prodajo počitniških prikolic in avtomobilov, lisingom, oddajanjem prikolic in avtodomov v najem, v načrtu imajo tudi oskrbo istrskih kampov z nadomestnimi deli za počitniške prikolice in še marsikaj. S svojo dejavnostjo so vsaj v tem trenutku zapolnili precejšnjo vrzel na domačem trgu s počitniškimi prikolicami, pri čemer je razumljivo, da vse sloni na proizvodnem programu novomeške Adrie Caravan. Trenutno imajo v zalogi tri tipe prikolic (prima 400 SL, prima 430 TL in optima 500 ZQ), ki v maloprodaji stanejo od 66 do 92 tisoč dinarjev. Seveda pa kupcu ustrežejo tudi tedaj, ko se odloči za kakšno drugo prikolico oziroma vse tisto, kar izdelujejo Novomeščani (skopska Treska je očitno vse manj prisotna na domačem trgu). Kdor ugotovi, da je nakup počitniške prikolice preveliko breme, se lahko odloči za najem po naslednjih cenah: teden dni (prikolica prima 400 SL) stane 1.800 dinarjev. Če počitnikuje več kot teden dni, je popust 5-odstoten, če pa ste v prikolici več kot 14 dni, je popust 10-odstoten. Podobno je pri avtodomih, ki postajajo zaradi svoje mobilnosti vsaj na Zahodu vse bolj priljubljeni. Caravan prodaja vseh sedem različic avtodomov Adriatik po cenah od 544 do 589 tisoč dinarjev. Ker se za nakup odločijo le redki, je več zanimanja za najem. V tem primeru je dnev-

• Dvoživka opel + heku car camp

Udoben kot avtodom, hiter kot osebni avtomobil, bi lahko zapisali ob tistem, kar se skriva za imenom heku car-camp. Zadeva je navidez precej preprosta in jo v državah, kjer je tako imenovana aktivna oblika turizma že precej uveljavljena, dokaj dobro poznajo. Znano je, da v nekaj zadnjih letih prodaja klasičnih počitniških prikolic, ki jih je mogoče priključiti k avtomobilu, počasi upada. Razlogi so znani, kajti počitniška prikolica je precej nerodna, poleg tega pa je najpreprosteje, če jo postavite v kamp in je ne premaknete do konca dopusta. Zaradi te neprilagodljivosti so nastali avtodomi, ki pa so v zadnjem času na voljo v številnih različicah. Domišlijija predvsem manjših izdelovalcev tako rekoč ne pozna meja, na roko pa jim gre tudi sodobna avtomobilska industrija in tehnološke možnosti. Tako je nastalo omenjeno vozilo oziroma počitniška prikolica, ki jo preprosto pritrdijo – v tem primeru – na opel kadeta v različici GSi. Skupaj z avtomobilom je vozilo dolgo 6250 milimetrov, široko 1960 milimetrov, visoko 2420 milimetrov in težko skoraj 2000 kilogramov. Priklop prikolice na avtomobil je preprost oziroma podoben opravilu, ki ga morate opraviti pri klasični prikolici, le da je pri hekuju prikolica fiksirana še na strehi vlečnega vozila. Sicer pa je v prikolici dovolj prostora za dva odrasla in še dva ne preveč velika otroka, hkrati pa je na voljo vse, kar sodoben potnik potrebuje: štedilnik, kopalnica s straniščem, rezervoar s pitno vodo in rezervoar za odpadno vodo itd. Ker je prikolica primerno oblikovana, je mogoče po zatrjevanju izdelovalca voziti tudi s hitrostjo do 150 kilometrov na uro, kar pa je seveda odvisno od vlečnega vozila. Kaj pa cena? V Zvezni republiki Nemčiji stane heku car camp skupaj s kadetom GSi 59 tisoč DEM, le prikolica pa je naprodaj za 28.900 DEM.

NAGRADNA KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. sin rimskega cesarja Klavdija, zastrupljen na Neronovo povelje, junak Racinove tragedije, 9. priprava za čiščenje ali mehanično ločevanje enih snovi od drugih, 18. vrsta pisave, 19. tuje žensko ime, 20. ime slovenske pesnice Škerl, 21. okras na glavah korintskih in rimskih stebrov, posnet po listih sredozemske rastline, 23. bitje, ki povzroča, da človeku jed ne tekne (po ljudskem verovanju), 24. kratica za decimeter, 25. zloglasni otok v severnem Jadranu, 27. travnat svet na koncu njive, kjer se pri oranju obrača plug, 29. položaj telesa, ko telovadec sedi na orodju ali na tleh, 30. zelo kratek čas, 31. poldrag kamen z belimi in črnimi progami, 33. ime ruskega pisatelja Tolstoja, avtorja romanov »Trnova pot«, »Peter Veliki«, »Aelita«, 35. manjši kos blaga, ki ostane pri krojenju, 36. slovenski pesnik in pisatelj (Miran, 1900 do 1942), 38. stanje, ko se ne govori, 39. mala predigra v starem španskem gledališču, 40. mesto v vzhodnem Sremu (dve besedi), 44. ruska dolžinska mera, 47. enočlenski algebrajski izraz, enočlenik, 48. znamenje, navadno v obliki stebra, 49. nravni lik, značaj človeka, 51. opis, prikaz, 52. član posebnih napadalnih oddelkov italijanske vojske v prvi svetovni vojni, 54. katran, 55. avtomobilska oznaka Hannovra, 56. kratica za košarkarski klub, 57. ime že umrlega srbskega pisatelja Fincija, 58. drag kamen, navadno belo rumene barve, 60. vrsta majhnih konj, 62. trener, 66. desni pritok Mekonga v Burmi, 67. avstrijski zgodovinar (Heinrich Ritter von, 1878 do 1951), 68. eden od Dumasovih mušketirjev, 69. privrženka, prijateljica stare Avstrije in habsburške monarhije, 72. junak staroindijskega epa Mahabharata, 73. glavo in trup povezujoči telesni del, 74. neodločen izid šahovske igre, 75. škrat, palček, ki varuje zaklade v zemlji, 77. ime bosenskega političnega delavca Pozderca, 80. umetno narejena, nekoliko nagnjena površina za lažji dostop na nižji ali višji nivo, 83. zahodnoevropski veletok, 84. družabna prireditev s plesom, 85. sodobni indijski pisatelj (Mulk Radž), 87. italijanski skladatelj (Nicolo, 1715 do 1801), 88. avtomobilska oznaka Velike Britanije, 89. ime slovenskega lahkoatleta Živka, 91. madžarsko moško ime, 93. reka v vzhodni Angliji, 94. otvoritev šahovske igre, ki jo je uvedel Aljehin, 97. velik, močan človek, 99. angleški feldmaršal, v prvi svetovni vojni načelnik angleškega generalštaba (sir William Robert, 1860 do 1933), 100. letni ali polletni obrok za odplačevanje dolga in obresti.

NAVPIČNO: 1. izdelek ali pridelek, namenjen tržišču, 2. redek radioaktivni žlahtni plin, ki nastane pri razpadanju urana, 3. večinski prebivalci Apeninskega polotoka, 4. kemijski znak za titan, 5. ime ruske plesalke Pavlove, 6. ime slovenskega etnologa in romanista Kureta, 7. ekvadorski pisatelj in dramatik, katerega dela imamo tudi v slovenščini (Jorge), 8. cevast prostor pod zemljo za odvajanje odplak, 9. avtomobilska oznaka Skopja, 10. vek, doba, 11. slovenska revija za mlade matematike, fizike in astronome, 12. velikan v grški mitologiji, nepremagljiv, dokler se je dotikal zemlje, 13. angleški filmski režiser (Carol, »Tretji človek«), 14. ptič severnih morij, 15. osebni zaimek, 16. v grški mitologiji sin tebanskega kralja Laja in Jokaste, mož lastne matere, 17. naprava, s katere izstreljujejo rakete, 22. vrsta rudnine bele ali svetlo zelene barve, imenovane po dolini v Švici, 26. prvi mitološki letalec, Dedalov sin, 28. stara prostorninska mera za vino, 30. veliko listnato drevo s hrapavim deblom in trdim lesom, 32. nepriješten občutek zaradi neprimernega ravnanja, 34. njivski plevel, 35. plutovina, 37. kemijski znak za kasiopij, 39. bajeslovni kralj Britanije, junak Shakespearove tragedije, 40. nizko južno drevo s sladkimi sadovi, 41. sodobni slovenski pisatelj in dramatik (Igor), 42. pomladanski mesec, 43. stena, 44. posledica potega z nožem, 45. strokovnjak s srednjo tehniško izobrazbo, 46. zdravilna gorska rastlina, 50. zvezda prve velikosti v ozvezdju Orla, 52. mesto v južni Franciji, 53. maščoba okoli črev, 57. enovalentni radikal iz ogljika in vodika, baza alkohola, etra in drugih spojin, 59. znoj, 60. naslov vodilnega škofa kake dežele, 61. pretok tekočine iz posode po nagnjeni, navpični površini, 63. jugoslovanski dirigent in skladatelj (Oskar), 64. verski poglavar muslimanov, 65. sodobni slovenski kipar (Stane), 67. rumena ali rjavkasta rudnina, titanit, 70. sredstvo, s katerim lovijo ali zastrupljajo zveri ali roparske ptice, 71. oranje, 73. ime že umrlega slovenskega muzikologa Voduška, 75. večje naselje na Primorskem, rojstni kraj pesnika Mateja Bora, 76. kraj v Goriških Brdih, 77. pripadnik severne in severovzhodne afriške narodnostne in jezikovne skupine, 78. krilo, jopa (narečno), 79. ime pesnika Aškerca, 81. sol oljne kisline ali njen ester, 82. prepovedana priprava za lov ptic in druge divjadi, 84. danski fizik, nobelovec (Niels, 1885 do 1962), 86. francoski finančni in upravni strokovnjak (Pierre, 1767 do 1829), 89. nizozemski šahist (Hans), 90. čutilo za vid, 92. reka v nizozemski provinci Noord Brabant, 95. začetnici slovenskega kiparja in grafika Boljke, 96. avtomobilska oznaka Ancone, 98. začetnici jugoslovanskega elektrotehnika Tesle. (DUŠAN ŠKEDL)

Nagradni razpis

Za pravilne rešitve nagradne sobotne križanke bo delil žreb odslej nagrade v skupni vrednosti 1.600 dinarjev, in sicer takole:

1. nagrada: 500 din
2. nagrada: 300 din
osem nagrad po 100 din

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo Dela, poštni predal 29, 61001 Ljubljana. Na pisemski ovitek napišite NAGRADNA KRIŽANKA 7. 7.. Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki bodo v uredništvu do torka, 17. julija.

Reševalci iz Ljubljane lahko vržejo rešitev v nabiralnik nagradnih ugank na ploščadi pred Domom tiska na Titovi 35.

Nagrajeni reševalci

Za nagradno križanko, objavljeno v sobotnem DELU 23. junija, smo dobili 1022 rešitev. Žreb je prisodil nagrade naslednjim:

1. nagrada (500 din): Alenka Premru, Gubčeve brigade 82, 61000 Ljubljana

2. nagrada (300 din): Slavko Potrata, Kol. 1. maja 5, 61420 Trbovlje

Osem nagrad po 100 din prejmejo:
Rudi Gobec, Dalmatinska 15, 62000 Maribor
Ema Peruš, Podkraj 6, 62390 Ravne na Koroškem
Tamara Kokot, Na zelenici 1, 63000 Celje
Cvetka Javornik, Herbersteinova 10, 61000 Ljubljana
Vojka Škapin, Cesta na Markovec 15, 66000 Koper
Stanislav Rihter, Ulica 25. maja 15, 68257 Dobova
Veronika Glavač, Jama 19, 64211 Mavčiče
Jožica Čarman, Velika Čolnarska 11, 61000 Ljubljana

Rešitev nagradne križanke

VODORAVNO: 1. gejzir, 7. fetus, 12. Daladier, 14. Betetto, 16. konica, 17. pulover, 19. Ekk, 21. obtok, 22. Armand, 23. črta, 24. brat, 25. oribi, 26. Antonov, 29. zar, 30. fraza, 31. Klerk, 32. pi, 33. AV, 34. Haifa, 35. Eneas, 36. loa, 37. Alenka, 39. Kmecl, 40. Sadr, 41. hrast, 42. laz, 43. Piki, 44. Baal, 45. pav, 46. agora, 48. prst, 49. Keops, 51. Mateja, 53. Asa, 54. Maina, 55. zelot, 56. BC, 58. ST, 59. Nenni, 60. malik, 61. osa, 62. Tibulus, 64. Aetij, 65. brak, 66. očrt, 67. tundra, 69. oralo, 70. rja, 71. Skelton, 73. Izidor, 74. Evgenij, 76. cionizem, 78. Arran, 79. Kharga.

Anekdota za danes

Na današnji dan leta 1930 je umrl angleški pisatelj Conan Doyle, ki je ustvaril literarni lik detektiva Sherlocka Holmesa (rojen 1859.).

Conan Doyle je začel kariero kot zdravnik v enem od londonskih predmestij, a pacientov je imel presneto malo. Ko je bilo treba izpolniti davčno prijavo, je napisal tako rekoč po pravici, da ni imel nobenih dohodkov, toda njegovo prijavo so zavrnili s pripombo: »Zelo nezadovoljivo.«

Conan Doyle je pripisal: »Popolnoma se strinjam z vašim mnenjem,« in je poslal davčni službi prvotno prijavo še enkrat.

7. julij

*Hrvaški književnik **Miroslav Krleža** se je rodil 7. julija 1893 v Zagrebu. Gimnazijo je obiskoval v Zagrebu, kadetsko šolo v Pecsu in vojaško akademijo v Budimpešti. Med prvo svetovno vojno se je bojeval v Galiciji in na Karpatih, po vojni je bil med ustanovitelji in urednіki več naprednih revij, nato pa svoboden umetnik do leta 1950, ko je postal direktor Jugoslovanskega leksikografskega zavoda v Zagrebu (do smrti leta 1981). Njegova dela so prevedena v 40 jezikov in zanje je prejel številna priznanja.*

Krležево delo ni samo obsežno, je tudi raznovrstno. Najprej je zaslovel kot lirik in dosegel v vrsti liričnih pesniških zbirk subtilno umetniško višino, ki je brez primere v dotedanji hrvatski liriki. Sem spadajo njegove tri Simfonije, simfonična pesnitev Pan in prvič v Ljubljani izdana pesniška zbirka Balade Petrice Kerempuha, napisane v stari kajkavščini. Krleževa lirika je izraz intenzivnega doživljanja narave in poezije o človeku in njegovem večnem boju za srečo. V prozi se je uveljavil kot romanopisec in novelist. Najpomembnejša pripovedna dela so romani Banket v Blitvi, Na robu pameti in Povratek Filipa Latinowicza. Kot novelist pa se je uveljavil z zbirko Hrvatski bog Mars in z deli, ki obravnavajo snov iz vojaškega in vojnega življenja (Bitka pri Bistrici Lesni). Znan in priznan je Krleža tudi kot dramatik, saj je napisal celo vrsto dramskih del, med katerimi so največ igrana Gospoda Glembajevi, Leda in Agonija.

Svojo neverjetno širino je Krleža pokazal tudi v esejih (o Leninu, Lunačarskem, Barbussu), ki spadajo med najboljše eseje v marksističnoleninistični filozofiji in estetski teoriji. Krleževi publicistični spisi, ki so se dotikali aktualnih dogodkov, so po znanju in udarnosti prehitevali svoj čas in bili mnogokrat prepovedani. V razdobju med obema vojnama je bilo delo Miroslava Krleže eden vidnih izrazov napredne miselnosti v hrvatski kulturi.

Dogodki na današnji dan

1860 *Rodil se je avstrijski skladatelj **Gustav Mahler** (umrl leta 1911), zadnji veliki romantik.*

1887 *Rodil se je eden največjih sodobnih slikarjev **Marc Chagall** (umrl leta 1985), izredno samosvoj umetnik, ki se ni pridružil nobeni veljavni umetniški smeri.*

1941 *V vasi Bela Crkva so počili prvi partizanski streli in naznanili začetek vseljudskega upora v Srbiji (**dan vstaje Srbije**).*

1969 *Na 8. seji izvršnega biroja predsedstva ZKJ so ocenili stališče slovenskega IS o razdelitvi cestnega sklada in gradnji cest kot nesprejemljivo in za obliko pritiska na IS. Pobudnike cestne afere je obsodil tudi 8. plenum CK ZKS (**cestna afera**).*

8. julij

Vatroslav Lisinski, *najizrazitejši hrvatski skladatelj prve polovice devetnajstega stoletja, se je rodil 8. julija 1819 v Zagrebu. Končal je pravo, ker pa se je bolj zanimal za glasbo kot za paragrafe, se je pridružil ilirskemu gibanju, ki je hotelo ustvariti hrvatsko umetniško glasbo nacionalne smeri kot protiutež umetnosti tedanjega vladajočega razreda. Po velikem uspehu njegovega priložnostnega zbora iz Zagorja, so navdušeni rodoljubi zahtevali od Lisinskega, naj po zgledu ruskega skladatelja Glinke napiše nacionalno opero. Lisinski je napisal opero Ljubezen in zloba, ki je bila prvič izvedena leta 1846 v Zagrebu. To je bil usoden dogodek za mladega skladatelja. Pustil je uradniško mesto in šel v Prago študirat glasbo. Po štirih letih napornega študija in revnega življenja se je vrnil v domovino prepričan, da bo lahko uresničeval ilirske ideje. Toda Hrvatska je svojega prvega poklicnega skladatelja sprejela hladno. Časi ilirskega navdušenja so minili, gospodarske, družbene in politične razmere pa niso bile zrele za uresničevanje njegovih drznih idej. Tako je Lisinski, namesto da bi postal pedagog na glasbeni šoli v Zagrebu, sprejel mesto na sodišču, nekaj let pozneje, leta 1854 pa je razočaran nad nerazumevanjem in premagan od bolezni umrl v Zagrebu, zagrenjen in osamljen.*

Vatroslav Lisinski ima za razvoj hrvatske glasbe predvsem glasbeno ideološki pomen. Postavil je temelje za vsa poznejša glasbena prizadevanja in njen razvoj, opozoril je na neusahljiv vir narodne pesmi in na pomen tehnike skladanja, si prizadeval za izpopolnjevanje in skušal odpraviti diletantizem glasbenega pouka. Lisinski je bil prvi hrvatski skladatelj, ki je začel pisati v nacionalnem duhu. Čeprav zaradi prezgodnje smrti ni mogel uresničiti vseh svojih idej, je nakazal smer, po kateri morajo kreniti skladatelji pri ustvarjanju izvirne umetne glasbe.

Dogodki na današnji dan

1621 *Rodil se je francoski basnopisec **Jean de Lafontaine** (umrl leta 1695).*

1809 *Rodil se je hrvatski pisatelj, politik in pobudnik ilirizma **Ljudevit Gaj** (umrl leta 1872).*

1837 *Rodil se je nemški izumitelj, graditelj zrakoplovov **Ferdinand von Zeppelin** (umrl leta 1917).*

1851 *Rodil se je britanski arheolog **Arthur John Evans** (umrl leta 1941), raziskovalec mikenske kulture.*

1885 *Rodil se je nemški filozof **Ernst Bloch** (umrl leta 1977).*

ODETTE FERRY

Satanov poročevalec

1. nadaljevanje

Željno je motril stroje, stal ure in ure, ne da bi se zganil, v kakšnem kotu in prebiral članke čez ramena lektorjev, preden so besedila odšla v tisk.

Pri tem je pozabil na vse drugo: na nesnažno, tesno stanovanje, v katerem so se razen matere drenjali še trije bratje in dve sestri; zatohel vonj po ostankih hrane in mačjem urinu, ki je človeku zaprl sapo, brž ko je vstopil v hišo; pretepe pijancev, ki mu zvečer niso dali zaspati in so ga tako prestrašili, da je s težkim srcem čakal materino vrnitev.

V šoli se je dobro učil. Učitelj ga je imel rad, saj je spoznal, da je drugačen od sošolcev. V očeh tega dečka je videl hrepenjenje po znanju. Vendar je na obrazu trinajstletnika bilo tudi nekaj moteče odraslega.

Mogoče bi bil fant s pomočjo učitelja dobil štipendijo, da bi študiral, vendar mu je v tem času umrla mati. Njegov oče je prihajal, kolikor daleč mu je segal spomin, domov le občasno, in samo toliko, tako je bilo videti, da je ženi naredil otroka. Česarkoli se je že lotil, če je bil rudar, zidar, pleskar ali natakar, nikoli ni imel niti centa v žepu. Takoj ko je prišel, je izbrskal denar iz omare, kjer ga je mati navadno skrivala, in pojedel vso zalogo hrane, ki jo je prinesla iz restavracije in bi morala zadoščati za cel teden. Potem je brez besede odšel.

Ko so pokopali mamo, je Chuck jokal, za čuda pa je hkrati čutil tudi oljajšanje. Uboga, od eksistenčnega boja izmučena žena, ki je sprejemala vse udarce usode, ne da bi se jim kdaj uprla, mu je vzbujala sočutje. Na svoje brate in sestre pa je gledal kakor na manjvredna bitja, s katerimi ga ni nič povezovalo. Že dolgo časa, prazaprav že od njihovega rojstva, jih je črtal iz svojega življenja kakor zoprne živali. Mislili so le na hrano, se prepirali za vsak grižljaj mesa in se stepli za kos staršega kolača. »Na nogah montirani vampi,« si je rekel. Brezčutno je zrl za njim, ko so jih odpeljali sočutni sosedi.

Na srečo se je bil Chuck telesno nenavadno lepo razvil. Iz majhnega, šibkega dečka je zrasel krepak fant z močnimi kostmi in jeklenimi mišicami. Bil je nenavadno velik za svoja leta.

Chuck se je hitro naučil, kako se mora uveljaviti. Vedel je, da ga pri New York Heraldu cenijo, in to mu je dvignilo hrbtenico. Poiskal je šefa prodaje, ki mu je takoj zaupal sveženj časopisa, da bo preskusil njegove sposobnosti pri prodaji.

Tistega dne ni bilo nobene senzacije, nobenega krvavega kriminala ali razburljive ugrabitve otroka. Bila je čisto navadna izdaja, ki je vsebovala govore senatorjev, intervencijo OZN v neki deželi, oglase in športna poročila.

Kljub čisto običajni izdaji je Chuck že v pol uri prodal svoj sveženj časopisov. Odhitel je nazaj, tekel med avtomobili in se s komolci prebijal skozi množico na 42. cesti, da se je prvi vrnil v časopisno hišo. Sprejeli so ga z navdušenimi vzkliki in tako je prvič v življenju spoznal zmagoslavni občutek uspeha. Občutek, ki ga nikdar več ni pozabil.

Vendar je bil poklic prodajalca časopisov zanj le prehoden. Z njim si je služil vsakdanji kruh in si pridobival vedno več časopisnega znanja. Omogočil pa mu je tudi, da je lahko čakal na pravo priložnost.

Stanoval je v mansardi z nekdanjim sošolcem Tonijem, kurirjem v nekem supermarketu. S konzervami, ki jih je Toni izmaknil v trgovini, sta se hranila zdalj bolje zdaj slabše. Kadar sta nepričakovano dobila napitnino, je Chuck zvlekel Tonija v New York. Šla sta čez Brooklinski most. Na drugi strani Hudsona, kjer so neonske luči rožnato obarvale nebo, se je šele začelo življenje, pravo življenje, drugačen svet.

In medtem ko sta mladeniča strmela v pročelje Radio-City-Music-Halla, preplavljenega z lučmi, je Tatum razodel Toniju svoje načrte za prihodnost, kajti bil je že v letih, ko se mora človek nekomu zaupati. Zagotovo bo nekega dne odšel iz predmestja in se vselil v luksuzno stanovanje, je rekel. Postal bo eden izmed najslavnejših novinarjev na svetu, eden tistih časnikarjev, za katerih sodelovanje se redakcije potegujejo z visokimi ponudbami. Prijatelj ga je poslušal z odprtimi usti.

Chuck si je prisegel, da bo nekega dne član uredništva New York Heralda. Da bi prispel tja, si je izmislil jasen načrt.

Najprej mu je prišla prav bolezen nekega pisarniškega vajenca, da se je javil pri šefu personalnega oddelka. In ker je vedel, da ima le-ta enako starega sina, mu je zaigral strašno ganljivo sceno. Četrt ure je bil v očeh poslušalca in tudi v svojih lastnih očeh vzorna sirota, ki skrbi za svoje brate in sestre, si zanje trga kruh od ust. Njegov govor, ki ga je opravil s tresočim glasom in jecljanje, je rodil zaželeni uspeh. Ne le, da so ga takoj sprejeli v službo, ampak je povrhu dobil še bankovec za pet dolarjev. Da bi za najmlajšo, ki je baje morala hoditi bosa, lahko kupil čeveljčke. Razumljivo, da je porabil denar za čisto drugačne namene. Chuck in Toni sta si zanj kupila vstopnici za kino.

Sarah Harrison

VROČI DIH

16. nadaljevanje

V ponedeljek je podpisan izvod romana še vedno ležal na kuhinjski mizi, dr. Ghikasa pa ni bilo od nikoder. Tistega jutra sem potrebovala nekaj več kot le glas irskega disc jockeya, če sem se hotela spraviti za pisalni stroj. Zato sem si potem, ko sta Gareth in Clara odšla vsak v svojo šolo, oblekla tekaško opremo. Spot, ki je opazil vse te priprave, se je skušal skriti pod posteljo, vendar sem ga neusmiljeno pregnala.

Ko me prijazni ali občudujoči prijatelji sprašujejo, zakaj tečem in kakšne koristi pravzaprav imam od tega, imam takoj pripravljen odgovor. Tek je spremenil moje življenje, sem zavzeto govorila. Nimam več težav s težo, ne muči me več depresija. Prav dobro se počutim. Ta zagotovila so jih utišala, čeprav jim nisem povedala vse resnice. Preprosta resnica je bila, da je bil tek tako zoprn, tako mučen in tako neizmerno dolgočasen, da je v primerjavi z njim postalo ostalo življenje veličastno.

Pri vsem tem pa sem si tudi osvobodila duha. Bila sem popolnoma drugačno bitje od tistega, ki se je pred letom dni začelo ukvarjati z joggingom.

V začetku sem se skrivala za senenimi kopicami in parkiranimi avtomobili in zardevala od zadrege, ko so mimo prihajali znanci. Zdaj pa sem z dolgimi koraki tekla v svojem lastnem svetu in se nisem zmenila za žvižganje, posmehovanje ali pa pozdrave. In ko sem bila enkrat zunaj vasi in sem topotala po odprti cesti, me nazaj v ta svet ni mogel prenesti niti ropot motornih dirk.

Tekal sem z mrko vztrajnostjo. Premišljevala sem o Marii. Zdaj bi že bil čas, da orišem skrajnosti njenega zamotanega značaja, ki se nagiba zdaj k svetlolasemu, aristokratskemu Richardu, zdaj k zagorelemu vrtnarjevemu pomočniku s premoženjem v hlačah. Kako naj to naredim? Opazovala sem mahedranje Spotovega repa, ki se je nad mladim ohrovtom na njivi vil v obliki vprašanja. Lov je vedno dobra rešitev. Ko se bo kosala z jahalnimi spretnostmi Hawkhurstov in še posebej z Richadovimi, bo Maria zgrmela s konja v jarek. In prvi obraz, ki ga bo zagledala, ko bo prišla k zavesti, bo vrtnarjev in k njenim bledim ustnicam bo pritiskal posodo z vodo . . .

Edina težava je bila v tem, da iz vsega tega nisem mogla izpustiti dr. Ghikasa. Če sem hotela ali ne, je njegova lepo oblikovana glava kukala izza vsakega grma. Epruvete z laboratorijskimi vzorci so gledale izza vsake kupe, napolnjene z vinom. Njegov setetoskop je švigal iz vse te zmešnjave. Črna zdravniška torba pa je kot čudoviti anahronizem ležala sredi velike dvorane v Kersey House. Iz svojega spomina nisem mogla zbrisati podobe njegove elegantne postave v oblačilih iz tistega časa.

Resno sem premišljevala, da bi vsebino romana spremenila tako, da bi v njem namenila nekaj prostora tudi čustvenemu in čudovitemu tujcu iz neznanih krajev. Tako zatopljena sem bila v svoje sanje, da nisem opazila Spota, ki se je nenadoma ustavil in si začel ogledovati razpadajoče truplo zajca. Od presenečanja me je kar spodneslo, tako da sem padla v blato. Dvignila sem se vsa umazana, vendar nepoškodovana, namenila dve dobro odmerjeni brci psu in tekla naprej.

Pretekla sem že tri stranice pravokotnika, ki je meril okoli štiri milje. Približevala sem se cesti, po kateri sem se vedno vračala domov v Basset Mango. Privezala sem Spota na vrvico in si zastavila nalogo, da bom v sedmih minutah pretekla pot, ki je merila miljo.

Po nekaj stotih jardih sem se zavedela, da mi sledi avtomobil. Skočila s

DNEVNA OBVESTILA

CANKARJEV DOM

Ponedeljek, 16. 7., otvoritev ob 19. uri.

MARC CHAGALL
100 litografij k La Fontainovim Basnim
Galerija CD, 30, 15 din; **do 9. 9.**
od 12. do 20. ure, nedelja od 15. do 18. ure
(vhod iz Kidričevega parka)

Od 15. do 22. 7.: POLETNA ORGELSKA ŠOLA pod vodstvom prof. Gerharda Weinbergerja, vsak dan od 10.–13. in od 16.–18. ure. Zaključni koncert bo v soboto, 21., ob 20. uri, vstop prost. (Gallusova dvorana, pasivni udeleženci 200 din)
Torek, 17. 7., ob 20. uri: ALICE COOPER – strupeni show, rock koncert Alica Cooperja z gosti. (Dom sportova Zagreb, vstopnice v predprodaji 175 din, na dan koncerta 210 din, prodaja vstopnic agencije KOMPAS).

informacije

Center za informacije in prodajo vstopnic bo zaprt do 29. 8.

Mestno gledališče ljubljansko

Smo ambiciozni in uspešni!
Če ste ambiciozni in uspešni tudi vi, se nam pridružite!
POSTANITE NAŠ DIREKTOR!
POSTANITE NAŠ UMETNIŠKI VODJA!
Ne spreglejte našega razpisa 15. avgusta 1990!
Mestno gledališče ljubljansko
BITI ALI NE BITI
(W. Shakespeare: Hamlet 3. dej., 1. prizor)

SNG MARIBOR
SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE

DRAGI NAŠI ZVESTI ABONENTI IN LJUBITELJI GLEDALIŠČA:
Gledališka sezona je pri kraju in zato se vsem svojim obiskovalcem zahvaljujemo za zvestobo našim dramskim, opernim in baletnim predstavam.
REPERTOAR DRAME SNG ZA SEZONO 1990/91
W. Shakespeare: HAMLET – Mit o maščevanju gledališča
G. Buchner: VOJČEK – Mit o ljubezenskem zločinu
P. Magelli: SONČNI HARLEKIN – Mit o commedii dell' arte
W. Shakespeare: KRALJ LEAR – Mit o tragičnem samouničenju
ANATOMSKO GLEDALIŠČE
ANATOMICA III.: Mit o čarobni piščali
ANATOMICA IV.: Mit o zločinu in kazni
Ponovitve:
J. W. Goethe: FAUST, F. Wedekind: LULU, D. Z. Frey: KRI IN KOŠUTE
REPERTOAR OPERE IN BALETA SNG ZA SEZONO 1990/91
F. Loewe–A. J. Lerner: MY FAIR LADY – musical
G. Verdi: TRAVIATA
E. Wolf–Ferrari: ŠTIRJE GROBIJANI
U. Zimmerman: BELA ROŽA
R. Wagner: VEČNI MORNAR
Ponovitve:
P. I. Čajkovski: HREST AČ – balet, E. Grieg: PER GYNT – balet, H. Wolf: CORREGIDOR, G. Verdi: NABUCCO, F. Lehar: VESELA VDOVA
SNG MARIBOR in POLETNE PRIREDITVE LENT '90 predstavljajo plesni projekt
JOKASTA
JOKASTA – v peklenskem stroju med ljudmi in bogovi.
MAJA MILENOVIĆ WORKMAN – koreografija
MARKO JAPELJ – scenografija
SVETLANA VISINTIN – kostumografija
JASON HWANG – glasba
Plešejo: MATEJA REBOLJ v vlogi Jokaste, MARKO MLAČNIK v vlogi Oidipa in MATEJA BUČAR, IVICA KNEZ, MINKA VESELIČ, VALENTINA TURCU, HELENA KRIEGER, PIA MLEKUŠ, ANA TROJNER, KLAUDIJA STANIŠIČ.
Premiera 8. julija ob 21. uri v Minoritski cerkvi.
Predstave bodo: 9., 10., 11., 12., 13. in 14. julija ob 21. uri
OBVESTILO O VPISU V ABONMA ZA NOVO SEZONO
Dosedanji abonenti bodo lahko svoje abonmaje obnovili do vključno 8. septembra, nove abonente pa bomo vpisovali od 10. do vključno 15. septembra.
GENERALNI SPONZOR 25. BORŠTNIKOVEGA SREČANJA

SLOVENIJALES Mednarodno podjetje

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

SOBOTA IN NEDELJA

POLETNI KINO
ob 21.15
DOBRO JUTRO, VIETNAM (GOOD MORNING VIETNAM), ZDA, 1989, vojna drama. R: Barry Levinson (Rain Man). I: Robi Williams (Društvo mrtvih pesnikov). KLASIFIKACIJA SPS: A. Film se izteka.
Če bo deževalo, bomo film predvajali v dvorani KINOTEKE.

KINOTEKA
Julijski program – Oskarjevci na obisku:
ob 19. uri
TOOTSIE, komedija. I.: Dustin Hoffman, Jessica Lange. (Oskar 1983)

KOMUNA
počitnice v kinu:
ob 9. uri
AMERIŠKA PRAVLJICA, ZDA, risanka;
ob 11. uri
MIKROKOZMOS (INNERSPACE), ZDA, Z/F komedija;
ob 17., 19. in 21. uri
SHIRLEY VALENTINE, V. Britanija, 1989, komedija. I.: Pauline Collins. KLASIFIKACIJA SPS: A. Film se izteka.
V NEDELJO NI PREDSTAV OB 9. IN 11. URI.

UNION
ob 16., 18. in 20. uri
NIČ NE VIDIM, NIČ NE SLIŠIM (SEE NO EVIL HEAR NO EVIL), ZDA, 1989, komedija. I.: Gene Wilder, Richard Pryor.

MINI KINO UNION
ob 17., 19. in 21. uri
ŽRTVE VOJNE (CASUALTIES OF WAR), ZDA, 1989, vojna drama. I.: Michael J. Fox. Film se izteka.

VIČ
ob 18. in 20. uri
FANTOM IZ NAKUPOVALNEGA CENTRA (THE PHANTOM OF THE MALL ERICS REVENGE), ZDA, 1989, grozljivka.

BEŽIGRAD
ob 18. in 20. uri
PLES V TEMI (DANCIN'THRU THE DARK), V. Britanija, 1989, komedija. KLASIFIKACIJA SPS: B.

ŠIŠKA
ob 18. in 20. uri
SMRTNI ZADETEK (DEAD BANG), ZDA, 1989, akcijski. I.: Don Johnson (Detektiv iz Miamia). Film se izteka.

TRIGLAV
ob 18. in 20. uri
OREL PRAVICE (LEGAL EAGLES), ZDA, 1989, akcijska kriminalka. I.: Robert Redford. Repriza. Film se izteka.

MOJCA
ob 16.30
ČUDEŽNI GRM, ZDA, risanka.

SLOGA
ob 10. in 12. uri
MLADA LADY CHATTERLEY ZDA. Repriza.
ob 14., 16., 18. in 20. uri
NEBESKE LISIČKE, ZDA;
ob 22. uri
PLAVI ANGEL, ZDA. Repriza. V NEDELJO NI PREDSTAV OB 10., 12. IN 14. URI.

DOMŽALE:
ob 18. in 20. uri
NEDOLŽEN (AN INNOCENT MAN), ZDA, 1989, thriller. I.: Tom Salleck.
ob 22. uri
VROČE USTNICE, ZDA.
V NEDELJO NI PREDSTAV OB 22. URI.

Prodaja vstopnic uro pred prvo predstavo.

KINO MARIBOR SPORED ZA SOBOTO
PARTIZAN: amer. kom. KDO MI UBIJE ŽENO (RUTHLESS PEOPLE), ob 17., 19. in 21. uri.
UNION: hong. ak. film BOŽJI OKLEP (THE ARMOUR OF GOD), ob 17., 19. in 21. uri.
GLEDALIŠČE: amer. ak. kom. OGNJENE ULICE (STREETS OF FIRE), ob 16.30 in ob 18.30.
KINO UDARNIK JE POLETI ZAPRT?
MATINEJSKI SPORED – KINO PARTIZAN: amer. kom. KDO MI UBIJE ŽENO, ob 10. uri; EROTIČNA MATINEJA z amer. ero. filmom NEUTRUDNI LJUBIMEC, ob 12. uri.
NOČNI KINO – KINO GLEDALIŠČE: ero. film GRAFENBERGOVA TOČKA, ob 20.30; amer. ero. film LJUBEZENSKE SANJE, ob 22.00 uri.

VRHNIKA: amer. JURIŠ NA BAZO GLORIA, ob 18. uri.
LOGATEC: hong. TIGER V AKCIJI, ob 20.30.
SORA – ŠKOFJA LOKA: amer. SMRTONOSNO OROŽJE (II. del), ob 18.30 in 20.30.
CENTER – KRANJ: amer. LOV NA RDEČI OKTOBER, ob 17., 19. in 21. uri.
STORŽIČ – KRANJ: amer. SILA ZUNAJ ZAKONA, ob 16. in 18. uri; amer. ZELO NEZVESTA ŽENA, ob 20. uri. Mladini do 18. leta ne dovolimo ogleda filma!
ŽELEZAR – JESENICE: amer. DEMON V OMARI, ob 17. in 19. uri; amer. PORNO PUNČKA, ob 21. uri. Mladini do 18. leta ne dovolimo ogleda filma!
DUPLICA: amer. POLICIJSKA AKADEMIJA (VI. del) – OBLEGANO MESTO, ob 17. in 19. uri; amer. MOŽ Z RDEČIM ČEVLJEM, ob 21. uri.
RADOVLJICA: amer. RIBA PO IMENU VANDA, ob 18. uri; amer. TV NOVICE, ob 20. uri.
BLED: hong. BRUCE LEE SUPERSTAR, ob 18. in 20. uri.
BOHINJ: VOHUN V ZASEDI, ob 20. uri.
ZAGORJE: amer. INDIANA JONES (III. del), ob 18, uri; amer. RDEČA SONJA, ob 20. uri.
DELAVSKI DOM – TRBOVLJE: amer. BOLNIČARJI NA KOLESIH, ob 18. uri, amer. ŠEFINJA PA ZNA, ob 20.30.
HRASTNIK: amer. VESOLJSKI BRODOLOMCI (II. del), ob 10. uri; amer. UPOR NA VOJAŠKI AKADEMIJI, ob 17. uri; amer. MRTVO HLADEN, ob 19. uri; amer. SEKS MED DELOVNIM ČASOM, ob 21. uri.
DOL PRI HRASTNIKU: amer. POLICIJSKA AKADEMIJA (IV), ob 19. uri.
DOM KULTURE – NOVO MESTO: amer. LAMBADA, ob 18. in 20. uri; amer. LAHKO NA VSAK NAČIN, ob 22. uri.
DOM JLA – NOVO MESTO: amer. BRUCE LEE – SUPERSTAR, ob 19. uri.
GROSUPLJE: hong. AKCIJA TERORIZEM, ob 20. uri.
ROGAŠKA SLATINA: amer. NOČ V HARLEMU, ob 20. uri; amer. NIKDAR NE SPI Z MANO, ob 22. uri
ŠMARJE PRI JELŠAH: amer. VESOLJEC, ob 20. uri.
NOVA GORICA: amer. TOP GUN, ob 18.30 in 20.30, ob 22.30 amer. DEKLETA IZ TAKSIJA.
SVOBODA – ŠEMPETER PRI GORICI: amer. RAMBO III, ob 20.30.

KINO MARIBOR SPORED ZA NEDELJO
PARTIZAN: amer. komedija, KDO MI UBIJE ŽENO (RUTHLESS PEOPLE), ob 17., 19. in 21. uri.
UNION: hongk. akcijski, BOŽJI OKLEP (THE ARMOUR OF GOD), ob 17., 19. in 21. uri.
GLEDALIŠČE: amer. akcijska komedija, OGNJENE ULICE (STREETS OF FIRE), ob 16.30 in ob 18.30.
KINO UDARNIK JE POLETI ZAPRT!
MATINEJSKI SPORED – KINO PARTIZAN
amer. komedija, KDO MI UBIJE ŽENO, ob 10. uri;
amer., EROTIČNA MATINEJA z erotičnim filmom NEUTRUDNI LJUBIMEC, ob 12. uri;
NOČNI KINO – KINO GLEDALIŠČE:
erotični, GRAFENBERGOVA TOČKA, ob 20.30;
amer. erotični film, LJUBEZENSKE SANJE, ob 22. uri.

OBVESTILA

Zaradi prodaje lokala, sprejemališče brusilnice. Marjan Vovk, Ljubljana, Trubarjeva 31. Prosim cenjene stranke, da s potrdilom prevzamejo predmete, ki so jih dali brusiti, in sicer do 23. 7. 90. p-807011-O

KUHAMO GROZNO, PRIDEMO VEDNO PREPOZNO
BIMBO najhitrejša dostava tople hrane in pijače na dom.
Tel. (061) 317-831

Ponedeljek, 16. 7., ob 21. uri, poletno gledališče Križanke:
The continental singers.
Mednarodno priznana krščanska vokalno-instrumentalna skupina, na svetovni turneji tudi skozi Slovenijo: sodobne krščanske pesmi, gospel ... Izziv, obogatitev in glasbeni užitek! Vstopnina je 50 din. 705142-O

URŠKA
več kot plesna šola
NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU
hala B2/II – tel.: 327-651
INFORMACIJE, REZERVACIJE, VPIS: od 10. do 12. ure in od 15. do 20. ure
Vabimo k vpisu v julijsko plesno šolo, ki bo potekala:
– vsako dopoldne od 9. do 12. ure za otroke in mladino
– vsak večer od 19. do 22. ure za odrasle.
ZAPLEŠIMO V POLETJE Z URŠKO

KLUB K4 KERSNIKOVA 4 LJUBLJANA
sobota: **BURNING DOWN THE DISCO.**
nedelja: **ROZA DISCO.**

Vse naše paciente obveščamo, da bo specialistična ambulanta za Plastično kirurgijo in opekline na Polikliniki, Njegoševa 4, pritličje »C« hodnik, med letnimi dopusti od 1. julija do 1. septembra 1990 odprta samo za nujne primere in sicer med 10. in 12. uro dopoldne, vsak delavnik razen sobote.
Prosimo za razumevanje!
Univerzitetna klinika za plastično kirurgijo in opekline, UKC Ljubljana

BABILON
Sreda, 11. julija: gostovanje italijanskega virtuoza na harmoniki Pepina Principa ob spremljavi tria Vanje Lisaka iz Zagreba.
Četrtek, 12. julija: nastop plesne skupine iz Poljske »The monroe girls« – modna revija erotskega perila in izbor »Miss topless«.
Vsak dan v tednu bo popestren še z nastopom show skupine iz Poljske »Non monseur«.

GOSTIŠČE

Okarina Bled
Petek, 6. julija, zvečer nastopa tenorist VOLJEN GRBAC.
Sobota, 7. julija, zvečer nastopa kitarist MARIO ŠIMUNOVIĆ.
Informacije po tel. (064) 77-458.

Dežurna ptt enota, 61106 Ljubljana, Pražakova 3, Ljubljana
Sporoča, da telegrafske, telefonske in poštne storitve opravlja tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih od 0–24.
Blagajna (izplačila in vplačila na hranilne knjižice in čeke poslovnih bank in Poštne hranilnice, vplačila na položnice, menjalna služba) je ob sobotah odprta od 7.–18., ob nedeljah in praznikih pa od 8.– 12. ure

Black Jack club
NEDELJA, 8. julija: GLASBA 60-TIH Z ANSAMBLOM »BOOGIE«.

ŠOLSTVO

OBVESTILO
Obveščamo, da bo Vladimir Drusany, mag. strojništva, javno zagovarjal svojo doktorsko disertacijo z naslovom
INTERDISCIPLINARNO ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI PRI DELU V SISTEMU: ČLOVEK, STROJ, OKOLJE, SEGMENTU ORGANIZACIJE DELA
Zagovor bo v četrtek, 12. julija 1990, ob 10. uri v dekanovi sobi Fakultete za organizacijske vede Kranj, Prešernova 11/II.
Disertacija je na ogled v tajništvu fakultete, Prešernova 11, Kranj.

SOS telefon za ŽENSKE IN OTROKE – ŽRTVE NASILJA
VSAK DAN od 18. do 23. ure na št. (061) 441-993.

Osnovna šola Janeza Hribarja, Stari trg pri Ložu
sporoča popravek razpisa za dela in naloge
učitelja likovnega in glasbenega pouka
(objava 5. 7. 1990), ki ga potrebujemo od 1. 9. do 13. 11. 1990, in ne kot je bilo pomotoma objavljeno.

INTEX Banja Luka Predstavništvo Lj.
sprejme v redno delovno razmerje za nedoločen čas
šest komercialistov
za prodajo tekstilnih izdelkov na področju R Slovenije.
Pogoji:
– SSI
– lastno vozilo
INTEX Ljubljana, Sp. Rudnik II/18.
705085-130

Združenje lastnikov razlaščenega premoženja
obvešča članstvo in javnost:
1. Pisne prijave pod šifro »Denacionalizacija« pošiljajte začasno na: Socialdemokratska stranka, Komenskega 11, 61000 Ljubljana.
2. Razgovori bodo le v uradnih prostorih, ki jih bo združenje lastnikov razlaščenega premoženja kmalu dobilo in o tem takoj obvestilo javnost.
807182-O

STIKOVA VROČA LINIJA
ZVEDELI VČERAJ – VELJA DANES!

Razstava in prodaja	domače in umetne obrti ter unikatnega stekla, ki jo je pripravil odbor pri Zvezi obrtnih združenj v prostorih združenja, Celovška 71, Lj.
NAJCENEJŠI PRALNI STROJ IN VIDEOREKORDER GORENJE	Pralni stroj tip 350 samo 5.499,00 din in videorekorder Gorenje samo 6.836,00 din za gotovino v **ERA NAMA** in **STANDARD** v Titovem Velenju. Informacije po tel. (063) 853-418, 854-621.
NIŽJE CENE ZA IZDELKE TOKO V METALKI	Ne zamudite v **LJUBLJANSKI BLAGOVNICI METALKA** veljajo nižje cene za **omejeno količino** izdelkov iz umetnega usnja TOKO: damske torbice **30% cenejše,** potovalni kovčki, športne torbe, moški poslovni kovčki in damski neseser kovčki pa so **20% cenejši!**
LETNI ODDIH V ZDRAVILIŠČU TERME ČATEŽ	Od 25. 6. do 31. 8. 1990 ugodni 7- in 10-dnevni paketi; **za otroke do 14 let 30 odstotni popust.** Informacije in rezervacije: Terme Čatež, telefon (0608) 62-110 in vaša turistična agencija.
POLETNA PONUDBA IN NOVOSTI PRI KURIVOPRODAJI!	Pripravili smo poletni cenik – ponudba je med najboljšimi, to smo preverili. Nekaj cen brez prometnih davkov: HIDROKOL barva za zid 5,70 din/kg, BELTON lazura za les 50,50 din/kg, VIRGA ekološka barva za les 64,60 din/kg, modularni blok 6,28 din/kom, IZOTEKT V3 243,80 din/10 m², TERVOL poltrdi, 8 cm 47,64 din/m², NOVOTERM 5 cm trdi 44,81 din/m², LAMELNI PARKET hrast VS kl. 94,59 din/m², uvožen oljni gorilec 5.5 500,00 din. NOVOSTI: Blago na paletah razložimo na vašem domu do 7 m v višino ali s tovornjaka. Svetujemo pri nakupu lončenih kaminov »KERAMIKE PIONIR«, ki jih prodajamo po tovarniških cenah. KURIVOPRODAJA, Letališka 1, tel. 441-582, poslovalnica Šentvid in Novo mesto.
Agencija HOLERMUS Ormož	Organiziramo **najcenejše** dopuste in počitnice v **Španiji, Grčiji, Franciji,** ter poceni sindikalne izlete. Tel. (062) 701-299.
SOBOTNO KOSILO	Goveja juha z vlivanci, piščančja prsa v kaprni omaki, mlad krompir, paradižnikova solata, marelični kompot – **45 din. GOSTINSKO PODJETJE ČRNUČE, PE BEŽIGRAJSKI HRAM,** tel. (061) 322-714.
Samopostrežna trgovina SEZAM, Titova 311/a, Črnuče	200 m od črnuškega mostu je ob glavni cesti odprta nova trgovina z bogato izbiro pijač, delikates in drugih živil. Trgovina je odprta vsak dan od 7.30–21. ure, ob nedeljah od 8.–11. ure.
NOVO V BUTAN PLINU na Verovškovi 70 v Ljubljani	Po izredno ugodnih cenah vam nudimo 95 l plinske hladilnike – mogoča kombinacija plin–elektrika–akumulator – samo 5.990,00 din. Nudimo vam tudi bogato izbiro uvožene kamp opreme.
PARADOX, p. p. 43, 61231 Ljubljana	**Poznate svojega partnerja? Poznate sebe?** Kaj je tisto, kar vaju veže in kaj je tisto, česar bi se morali izogibati? Naročite samo za vas izdelan: PRIMERJALNI HOROSKOP S PARTNERJEM (22 strani), 210,00 din OSEBNI HOROSKOP (30 strani), 180.00 din NAPOVEDOVALNI HOROSKOP (3 mesece, 6 mesecev), 160,00 (200,00) din NUMEROLOGIJA (vaše ime + rojstni podatki), 150,00 din **Ime, datum, kraj in uro rojstva** pošljite na zgornji naslov. Plačilo po povzetju.
FUX POTOVANJA VABI Titova 93, Lj., tel. (061) 318-311	**28. 7.–4. 8. Škotska** gradovi, destilerije in otok Handa na severu; **4. 8.–11. 8. Škotska** gradovi, destilerije, otoki Iona, Mull in Skye; **24. 8.–31. 8. Islandija**
LAREX, d.o.o. zasebna avto šola	obvešča vse kandidate za voznike B kat. o ponovnem razpisu tečaja iz CPP, ki bo 30. 7., ob 19. uri. Prijave sprejemamo na sedežu šole, Zarnikova 3 (pri Ambroževem trgu – Poljane) Lj., tel. (061) 323-061, od 8.–18. ure vsak dan, razen sobote.
KLUB VICTORIA Restavracija, nočni klub, jahalni klub	vas vabi v novo restavracijo in nočni klub na Lavrici, Babnogoriška 33. Restavracija je odprta vsak dan, razen ponedeljka od 17.–02. ure, ob sob., ned. in praznikih pa že od 12. ure naprej. Nočni klub obratuje od 21.–04. ure vsak dan. Vabimo vas tudi v šolo jahanja v našem jahalnem klubu. Inf. in rez. po tel. (061) 667-349.
ŠPANIJA C.T.I.	Prevoz v Španijo in nazaj po zelo ugodni ceni. Inf. po tel. (063) 26-828 (ob delavnikih).
UVOŽENE AVTOMOBILSKE PREVLEKE IN PREPROGE	**AVTOSTIL Rakek** vam nudi: avtomobilske prevleke za vse tipe vozil po 649,00 din; avtomobilske preproge po 381,80 din, akumulatorje Top-la, čelade nolan, plašče Sava, aluminijaste obroče (ZRN), metlice brisalcev Aroso, avtomobilske svečke Champion, Marelli, Belco. Prednji odbijači za jugo po 689,00 din, PVC zaščite blatnikov za jugo 237,00 din ... **AVTOSTIL Rakek, tel. (061) 796-151.**
Dober dan, Mercator vsak dan	Vse naše cenjene kupce obveščamo, da smo v prenovljeni **Blagovnici Mercator-Nanos v Ajdovščini odprli bogato založeno diskontno prodajalno** z živili, kjer boste lahko nakupovali po izredno konkurenčnih cenah. **Blagovnica je odprta vsak dan od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.** Pridite in prepričajte se. Vabi vas kolektiv Blagovnice Mercator-Nanos v Ajdovščini.
V SLOVENIJALESU še za 10–40% ceneje	V vseh PRODAJNIH CENTRIH in SALONIH POHIŠTVA Mednarodnega podjetja SLOVENIJALES prodajamo v mesecu juliju pohištvo na 3–6 obrokov iz zaloge tudi do 30% ceneje, za gotovinsko plačilo pa nudimo še dodatnih 10% popusta. Poleg pohištva pa smo našim kupcem pripravili tudi veliko izbiro drugega blaga po izredno ugodnih cenah.
V MAXIJU TELEFONI ISKRA – 35% CENEJŠI!	Gotovo si želite nov, sodobnejši Iskrin telefon. V Maximarketu vam bomo za vaš stari model. Iskrinega telefona ponudili novega, ki ga boste kupili tudi za 35% ceneje. Priložnost lahko izkoristite do 17. julija na oddelku električnih aparatov v 2. nadstropju. Dobimo se v Maxiju!
ANGLEŠČINA NEMŠČINA IN MULTICOM TUDI POLETI (061) 324-347	Podjetje za poučevanje tujih jezikov **MULTICOM, p. o.,** Lj., Dvoržakova 8 (pri Bavarskem dvoru) vam predstavlja **NOVE POLETNE TEČAJE TUJIH JEZIKOV,** še hitrejše, bolj sproščene, v majhnih skupinah, z več uporabnega jezika in ... 25% cenejše. **PRIČETEK V PON. 9. 7.** Posebna ponudba: programi za osnovnošolce, srednješolce in popravne izpite. Prijave po tel. (061) 324-347, od 11. do 14. ure, le še do sobote **7. 7. 90**

STIKOVA VROČA LINIJA
ZVEDELI VČERAJ – VELJA DANES!

OBRATOVALNICA FORTUNA, p. p. 348, 61101 Ljubljana	**PREIZKUSITE UDOBJE PREJEMANJA NASLOVOV USTREZNIH PARTNERJEV ZA ZAKON ALI PRIJATELJSTVO NA DOM! Izpolnite le vprašalnik in FORTUNA VAM BO Z RAČUNALNIŠKO OBDELAVO PODATKOV IN FOTOGRAFIJ PO METODI, ki jo v zahodnih državah uporabljajo že DESETLETJA, odprla pot številnih možnosti.** Nikamor vam ne bo treba hoditi, pošljite le naslov z navedbo starosti in izobrazbe in posredovali vam bomo podatke o delovanju z vprašalnikom. Cene so različne: od 100–500 din.
»P3«, d.o.o., Psihološko svetovanje in psihološka priprava	– strokovna pomoč pri reševanju problemov v medosebnih odnosih – sprostitveni programi za lažje kljubovanje stresom in odpravljanje psihosomatskih težav – psihološka priprava na nastope, izpite, operativne posege ipd. Tel. (061) 225-322, vsak ponedeljek in četrtek od 19.–20. in petek od 13.–14. ure.
Turistična agencija EUROPA, Brežice, tel. (0608) 61-006, predst. v Ljubljani, tel. (061) 313-493	**ŠPANIJA** (10 dni, odhoda 2. in 16. 8.), cena 1.120,00 din + 400 DEM, (8 dni, od 25. 8.–1. 9.) cena 1.120 din + 195 DEM. Polni penzioni + prevoz z modernim turističnim avtobusom. **ROMANJE NA POLJSKO** (od 5. 8.–10. 8. 90), cena 960,00 din + 160 DEM **MATURANTSKI IZLET** NA POLJSKO – VISLA (od 30. 8.–4. 9. 90), cena 850,00 + 80 DEM
POČITNIŠKI PAKET do 20. 7. 10% CENEJE	NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO Termalni bazen (34–36°C). **Zdravilišče RADENCI,** hotel RADIN, tel. (069) 73-006 in 73-331.
SANJA d.o.o.	Nameravate obnoviti, popraviti **počitniško prikolico** ali jo celo prodati? Oglasite se na **Reboljevi 7, Lj.-Bežigrad.** Nudimo vam kompleten servis in prodajo. **Tel. (061) 349-954,** od 8.–16. ure, vsak dan.
AGROTEHNIKA TRGOVINA KMEČKA TRGOVINA	Tudi danes vam trgovine **Agrotehnike** nudijo priznane **kmetijske stroje** po ugodnih konkurenčnih cenah. **Gnojila in sredstva za varstvo rastlin** dobite po konkurenčnih cenah. Originalni **nadomestni deli** so v zalogi. Kupujte vse na enem mestu – v trgovinah **Agrotehnike.** Prihranili si boste čas in denar! Obiskujte trgovine **Agrotehnike.**
NEDELJSKO KOSILO	Goveja juha z ocvrtim grahom, nadevana svinjska rebra, naravna omaka, mlad krompir, mešana solata, marmeladna rulada – **45 din. GOSTINSKO PODJETJE ČRNUČE, PE ROGOVILC,** Titova 284, tel. (061) 372-183. Goveja juha s fritati, puranovo pečeno stegno, mlad krompir, mešana solata, sadna kupa – **45 din. GOSTINSKO PODJETJE ČRNUČE, PE ŽAGAR,** Gameljska 1, tel. (071) 372-604.
Vaših računovodskih težav in skrbi je konec	Če ste srednje ali manjše podjetje, se ne mučite z njimi. Za vas bomo z veseljem strokovno in kakovostno opravili vse računovodsko-knjigovodske storitve, vključno z obračunom osebnih dohodkov ter izdelavo letnih in medletnih bilanc. Ne odlašajte! Pokličite nas. ZOP – Zavod za organizacijo poslovanja, Lj., Titova 118, RAČUNOVODSKA SLUŽBA, tel. 347-758.
THE CONTINENTAL SINGERS, Ponedeljek, 16. 7. 90, KRIŽANKE, Ljubljana	Mednarodno priznana krščanska glasbena skupina na svetovni turneji tudi skozi Slovenijo! V ponedeljek, 16. 7. 90, ob 21. uri v poletnem gledališču Križanke v Ljubljani. Več kot 30 mladih – vokalistov, instrumentalistov in tehnikov, oblikuje nov program, z živo glasbo in besedo. »Prisluhni in poglej na svoje življenje v novi luči!« Pridite, čakajo vas navdih, ohrabritev, izziv in glasbeni užitek ob The continental singers!
UVOŽENE KLJUKE ZA OKNA IN VRATA TMP, podjetje za inženiring in trgovino, d.o.o., tel. (061) 217-389	Kataloška prodaja z največjo izbiro uvoženih medeninastih, kovanih ali aluminijastih kljuk (prek 300 modelov) za vrata in okna; uvoženo okovje za pohištvo iz medenine, kovanega železa ali aluminija (izbor po katalogu), prek 50 modelov panelnega lakiranega parketa (intarzije), ki ga lahko polagate na vsako ravno podlago (tudi na talno gretje). Vse našteto si oglejte v naših prostorih v nebotičniku vsak dan med 8. in 12. uro. Končno tudi pri nas ugodna ponudba najkvalitetnejših tujih proizvajalcev okovja in parketov.
HI-FI CENTER, Resljeva 34, Lj., Prodaja biaga Podjetja MATE, tel. (061) 313-686	Cenjeni kupci, ponujamo vam to, kar ste si želeli! Za vsak žep, okus in željo! Izredna ponudba barvnih TV sprejemnikov, zaslon od 37 do kraljevskih 82 cm. Toliko priznanih znamk na enem kraju ne boste našli nikjer drugje: **LOEWE OPTA, GRUNDIG, ITT-NOKIA, SELECO, ORION, SANYO, TV STAR, SAMSUNG, GORENJE, ULTRAVOX ...** Odločitev o nakupu bo lahka, ker lahko izbirate med sprejemniki s pomočjo **SAT TV PROGRAMOV.** Izbira akustičnih aparatov: od mini tranzistorskih sprejemnikov do glasbenih stolpov. Videorekorderji, videoplayerji, videokasete (JVC, SAMSUNG, ITT-NOKIA, SONY). Za glasbenike, ljubitelje glasbe in otroke: **CASIO ELEKTRONSKE KLAVIATURE** (orgle) in INŠTRUMENTI: elektronska kitara in saksofon ter električni klavir CASIO kot vrhunec ponudbe. **NOVOST:** telefonski aparati **PANASONIC** (26 spominov, komuniciranje brez slušalke) in ponudba avtoradiev (ICS, GRUNDIG). Še najpomembnejše: možnost potrošniškega posojila, plačila z osebnimi čeki poleg konkurenčnih cen in izredne ponudbe. HI-FI center je pravi naslov za vaše želje.
TIMIT AVTOŠOLA d.o.o.	organizira tečaj cestnoprometnih predpisov B kat. 16. 7. Prijave za tečaj in praktično vožnjo sprejemamo po **tel. 348-338 ali na naslovu: Titova 198.**
BUTIK ROKI na Tržaški 7	vam ponuja bogato izbiro bermud od 2–14 let po ceni od 150–220 din.
KOSOBRIN, Vodnikova 89 vam ponuja:	mot. kosilnice ALKO, model 48BS, brez koša samo 3.986,00 din, s košem model 48BH 5.459,00 din. Poganja ju neosvinčen bencin. Za vroče dni smo priskrbeli program Gardene: tuše, pištole, namakalce ...
POHIŠTVO SISTEM »M« 20% CENEJE	**V METALKINEM SALONU POHIŠTVA** na Stritarjevi 7 v Stari Ljubljani **so cene komponibilnemu** SISTEMU »M« znižali za **20%!** Za SISTEM »M«, ki ponuja enkratno možnost celotne opreme stanovanja ali hiše **v enotnem stilu,** so značilne **izvirne** in **neuniformirane rešitve.** Možnost plačila z **bančnim posojilom!** Prodaja **razstavnih eksponatov** (kuhinja MATIC in sedežna garnitura META po **znižanih cenah!** Možnost projektiranja in naročila pohištva po **posebnih željah.** Obiščite Metalkin salon pohištva, ki je odprt od 9.–19., ob sobotah pa od 9.–13. ure.
SOVJETSKA ZVEZA UGODNO	10-dnevno potovanje z avtobusom, letalom in vlakom. **BUDIMPEŠTA–LVOV–LENINGRAD–MOSKVA–KIJEV–BUDIMPEŠTA.** Odhod iz Ljubljane 25. 7. Prijave pri **YUGOTOURSU,** Titova 36, Lj., tel. (061) 321-794, 321-795 in pri pooblaščenih agencijah v Sloveniji.
Trgovska podjetja, in tekstilni butiki!	Ne zamudite ugodne poletne ponudbe **bermuda hlač** iz bombaža in viskoze že od 72,18 din naprej, **nedrčkov** v 4 barvah že od 27,93 din naprej in **športnih majic** z ovratnikom. **MIT – ALEX d.o.o.,** tel. (061) 214-212, int. 275.
Seminar PLAČILNI PROMET IN ZUNANJE-TRGOVINSKO POSLOVANJE ZASEBNIH PODJETIJ	Dne 11. 7. 1990, ob 9. uri v osrednji dvorani, Miklošičeva 24, Ljubljana. Prijave in inf.: **AKTIVA, d.o.o.,** Miklošičeva 24, Lj., tel. 322-641, int. 333 in 328. Št. žiro računa: 50101-601-19249 **OPOZORILO:** Ponovitev predavanja Uporabno računovodstvo in finance zasebnih podjetij bo 25. 7. 1990, ob 16. uri.
ETUI ZA ČEKE tel. (061) 712-167	V zalogi imamo več vrst etuijev za čeke Ljubljanske banke in poštne hranilnice za samo **65 din.** Pri večjih količinah še popust. **KRONA, Usnjena galanterija.**
ROMANA PO ITALIJANSKO	**Sladokusci, pozor! Pekatete iz** Ljubljane. Najstarejša tovarna testenin v Sloveniji uvaja nove izdelke iz uvožene pšenice DURUM pod blagovnim znakom **Romana.** Med uvajanjem izdelkov od **1. 7.–15. 7. 90** jih boste lahko kupovali po posebno ugodnih cenah.
Odločite se za nakup avtomobila wartburg	Z vgraditvijo moderno zasnovanega štiritaktnega VW bencinskega motorja so odpadli vsi pomisleki proti nakupu avtomobila wartburg. Neprijetnega smradu ni več, ostale pa so dobre lastnosti, s katerimi si je pridobil širok krog zadovoljnih kupcev. Modeli turist limuzina STD TRANS (pick up) so na voljo pri AVTOIMPEXU, Ljubljana, Celovška 150, tel. (061) 551-463.
AVKCIJA, KAKRŠNE PRI NAS ŠE NI BILO	Antikvitete in umetniški predmeti novejše dobe: slike, kipi, porcelan, keramika, tapiserije in nakit. Ogled: 12. in 13. 7. 1990, od 15.–19. ure v preddverju poročnih dvoran na Ljubljanskem gradu. Avkcija (javna dražba) bo 13. 7., ob 18. uri. Program bo popestrila Agencija Vanesa z gala modno revijo. Sponzorji: Varnost, VIZ, Enigma. Inf. po tel. (061) 371-030. Vabi vas **SMARAGD.**
NAJCENEJŠE POHIŠTVO OMEGA COMMERCE, Dolenjska c. 53, Lj.	Pohištvo vseh vrst domačih in tujih proizvajalc

MALI OGLASI
TEL. 318-866
Pri okencu:
Šubičeva 1, Titova 35
Sprejem oglasov vsak dan
od 7. do 19. ure
ob sobotah in dan pred praznikom
od 7. do 11. ure.
Oglase za naslednji dan sprejemamo:
na okencih **do 9.30,**
po telefonu **do 10.30**

STANOVANJA

prodam

DVOSOBNO stanovanje, v Medvodah, 57,51 m², s centralno in telefonom, prodam. ☎ (061) 612-238. **t-43912-10**

ENOSOBNO stanovanje, 44 m² v Ljubljani, prodam za 80.000 DEM din. protivr. Ponudbe pod »Za gotovino 10% popust«. **t-44109-10**

GARSONJERO 30 m², v Lescah, prodam. ☎ (064) 33-733. **t-44154-10**

POREČ–ČERVAR, manjše stanovanje, opremljeno, ugodno prodam. Informacija uslužna. ☎ (053) 36-243 ali 32-728. **t-44180-10**

KOMFORTNO 80 m² veliko stanovanje v Kamniku prodam za gotovino. 3. nadstropje, dvigalo. Stanovanje bi bilo vseljivo čez 2 leti. ☎ 831-242, popoldne. **p-5427-10-st**

ENOSOBNO stanovanje 24 m² v Domžalah, Županičičeva 6, prodam. ☎ (061) 714-008 od 7.–10. in 16. do 21. ure. **pt-43764-10**

ENOSOBNO stanovanje v središču Domžal, ugodno prodam za gotovino. ☎ (061) 713-050. **pt-44065-10**

DVE trisobni stanovanji, komfortni, z ločenim vhodom, v hiši, prodam, lahko tudi za posamezne prostore. Klet, vrt, garaža, telefon. Ponudbe pod »Kodeljevo«. **704976-10**

PRODAM renovirano, popolnoma opremljeno stanovanje, 75 m², s telefonom na čudoviti lokaciji v Škofji Loki. ☎ (064) 633-342. **p-705128-10**

STANOVANJE, 96 m², v Kosezah, prodam. ☎ (061) 574-389. **p-807064-10**

DVOSOBNO manjše stanovanje, prodam za Bežigradom, Pohorskega bataljona 213, z novo opremo. Ogled v torek od 10. do 15. ure, sobota od 12. do 17. ure, nedelja od 9. do 14. ure. **p-807136-10**

STANOVANJE, 63 m² v Logatcu prodamo. Brane Vadjunec, Tovarniška 12 a, Logatec. **5408-10-st**

STANOVANJE, 70 m², v I. nadstropju, Trubarjeva cesta v Ljubljani, prodam za 1300 DEM din. protivrednosti m². Ponudbe pod »Gotovina«. **t-44340-10**

KOMFORTNO dvosobno stanovanje, 50 m², na Bratoševi pol., vseljivo 1. 5. 1991, prodam. Plačilo do 70% kredita. ☎ 348-510. **t-44368-10**

ŠTIRISOBNO stanovanje, v Črnuški gmajni, z atrijem prodam za 200.000 DEM v dinarski protivrednosti. ☎ (061) 373-145. **t-44374-10**

ENOSOBNO stanovanje, staro 3 leta, na Viču, 41 m², s telefonom, centralno, balkonom prodamo za 90.000 DEM v dinarski protivrednosti. ☎ (063) 857-532. **t-44386-10**

PRODAM trisobno komfortno stanovanje v Ljubljani, 74 m². Ponudbe pod »Dravlje«. **807191-10**

PORTOROŽ–LUCIJA. Prodam lastniško štirisobno mansardno stanovanje, 5 let staro, z dvema velikima terasama, po 7 m², z garažnim boksom, uporabne cca 120 m². Pogled na morje ali zamenjam za manjše. Možno je plačilo razlike v obrokih. ☎ (063) 714-456 ali 776-731. **754-10-st**

TRISOBNO sončno stanovanje, 74 m², centralno ogrevanje, 34 km iz Ljubljane – Litija, prodam za 80.000 DEM dinarske protivrednosti. Ponudbe pod »Ugodno«. **5340-10-st**

V PULI prodam enosobno stanovanje, 37 m², + klet in del vrta, v starejši hiši, 1. nadstropje. ☎ (066) 62-747. **t-43817-10**

TRISOBNO lastniško stanovanje v privatni hiši, z balkonom, pogledom na morje, na relaciji Piran–Portorož, prodam. Možnost delnega plačila s kreditom. ☎ (066) 75-766, v soboto popoldan in (066) 76-562, v ponedeljek dopoldan. **t-43850-10**

GARSONJERO v Kranju prodam najboljšemu ponudniku. ☎ (064) 35-276. **t-43903-10**

STANOVANJE ali hišo z vrtom in garažo, primerno za oobrt na Tolminskem, prodam. ☎ (067) 23-864. **705047-10**

STANOVANJE za Bežigradom 40 m², prodam. Cena 1700 DEM za 1 m² v din. protivrednosti. Ponudbe pod »Takoj vseljivo«. **sta-2588-10**

DVOSOBNO stanovanje v Mostah 55,74 m² prodamo za 99.000 DEM v din. protivred., od 9. do 13.30 vsak dan, ob sobotah od 10. do 12. ure, ☎ (061) 443-242. **st-5443-10**

ENOSOBNO stanovanje z atrijem v Lj/Dravlje, prodam za 22000 DEM/m² v din. protivrednosti. ☎ (061) 577-389, dopoldan. **t-44568-10**

ENOINPOLSOBNO stanovanje v Novih Jaršah, 41 m² za gotovino in gotovinski kredit, prodam. ☎ (061) 441-923. **t-44581-10**

LASTNIŠKO stanovanje, Portorož – Lucija, 38 m², balkon 8m², telefon, centralna, 1. nadstropje, prodam za 2300 DEM v din. protivred. za m². ☎ (061) 571-063 ali pod »Poletje '90« **t-44603-10**

DVOSOBNO stanovanje 53 m², na Viču, prodamo. ☎ (061) 266-195. **t-44653-10**

DVOSOBNO manjše stanovanje za Bežigraom, Pohorskega bataljona 213, Lj., prodam. ☎ (061) 341-853. **807230-10**

KOPER Semedela. Enoinpolsobno stanovanje, prodam. ☎ (061) 323-724 **807237-10**

NOVO stanovanje 35 m² s telefonom in garažo v Zupančičevi jami, prodam najboljšemu ponudniku. Ponudbe pod »Novo«. **807247-10**

GARSONJERO 22m² v Šiški, prodam za 20.000 DEM. Ohmanec, Vodnikova 21, Šiška. **807261-10**

V STARI Ljubljani, prodam dvosobno mansardno stanovanje v velikosti 45 m². Cena 1300 DEM/m². Ponudbe pod »Ob Ljubljanici«. **807282-10**

Želite prodati, kupiti, zamenjati ali oddati stanovanje, hišo, parcelo, vikend, lokal?

Oglasite se pri nas na Zaloški c. 99, ali pa nas pokličite vsak delavnik med 9. in 13.30 ali v soboto med 10. in 12. uro, tel. (061) 443-242.

Poleg iskanja ugodnih ponudnikov urejamo tudi vse pravne posle v zvezi z vašo nepremičnino, po potrebi preskrbimo cenilca.

5442-10

V GROSUPLJEM prodam stanovanje 70 m². Ogled v večernih urah. Zaviršek Franc, Adamičeva 3 D, 61290 Grosuplje. **t-44687-10**

ENOSOBNO stanovanje v Šiški – Djakovičeva ulica, 31 m², prodam za 56000 DEM din. prot. ☎ (061) 217-320. **t-44701-10**

kupim

GARSONJERO ali enosobno stanovanje s telefonom v Ljubljani, kupim do 50.000 DEM v din. protivrednosti. Ponudbe pod »Nižje nadstropje«. **t-43873-12**

STANOVANJE, ki je lahko zasedeno, s starejšo osebo, kupim na obroke, za preužitek in oskrbo. Ponudbe pod »V Ljubljani ali na morju«. **t-4446-12**

STAREJŠE stanovanje, do vrednosti 70.000 DEM, kupim. ☎ (061) 225-172. **sta-2592-14**

DVO ali trisobno stanovanje v Kranju kupim do 75.000 DEM. Ponudbe pod »Kratek opis«. **t-43758-12**

V PIRANU, Luciji ali Portorožu kupim stanovanjski objekt ali zamenjam za garsonjero v Ljubljani. ☎ (061) 554-013, od 19. do 21. ure. **t-44379-12**

KUPIM pet- ali večsobno stanovanje v Ljubljani. Navedite ceno in lokacijo. Ponudbe pod »Center«. **807191-12**

najamem

DEKLE in fant iščeta stanovanje v Ljubljani. ☎ 371-961 do 15. ure. **5357-13-st**

SOBO v centru ali bližini, po možnosti posebni vhod, iščem. Ponudbe pod »Redno plačilo«. **p-5392-13-st**

IŠČEM SOBO v Ljubljani po možnosti v centru. Ponudbe pod »Zanesljiv plačnik«. **p-5393-13-st**

DVOSOBNO ali večje stanovanje za dobo enega leta iščem. ☎ (061) 273-385, interna 23. **pt-43787-13**

ENOSOBNO stanovanje ali garsonjero najame mlada uslužbenka za daljši čas. Ponudbe pod »Takoj«. **pt-43865-13**

ENOSOBNO ali dvosobno stanovanje, lahko neopremljeno, v Dravljah ali Kosezah za eno leto najamem. Ponudbe pod »Predplačilo«. **pt-43940-13**

DVOSOBNO stanovanje opremljeno s telefonom, v Ljubljani, najamem za eno leto od 1. avgusta ali 1. septembra dalje. Ponudbe pod »Najboljši ponudnik«. **pt-705064-13**

OGREVANO trosobno stanovanje v Ljubljani, v bližini Centra, iščem. ☎ (061) 21-102. **t-43950-13**

ŠTUDENTKA išče garsonjero ali sobo s souporabo kopalnice in kuhinje na relaciji Center–Vič Rudnik. Predplačilo. ☎ (062) 212-435, zvečer. **763-13**

ENOSOBNO stanovanje kjerkoli v Ljubljani, najamem od septembra do novembra, od vselitve v lastno. ☎ (061) 261-260. **5396-13-st**

ENO DO DVOSOBNO stanovanje, cca 45 m², konfortno, iščem za nedoločen čas. Ponudbe pod »Večletno predplačilo«. **t-44332-13**

V NOVI GORICI iščem garsonjero ali enosobno stanovanje. Možnost predplačila. Pokličite v nedeljo od 9. do 16. ure. ☎ (064) 721-756. **t-44355-13**

MANJŠE STANOVANJE v Štepanjskem naselju najamem za določen čas. ☎ (061) 444-397. **t-44367-13**

BRATA zdravnik in pravnik na podiplomskem študiju v Ljubljani, najameta stanovanje. ☎ (065) 26-514 med 20. in 22. uro. **705069-13**

TRIČLANSKA družina najame eno- do dvosobno stanovanje v Ljubljani ali bližnji okolici. ☎ (064) 78-279. Ponudbe pod »Redni plačnik«. **807197-13**

ZANESLJIV par takoj najame delno opremljeno enosobno stanovanje. Ponudbe pod »2000 din«. **807205-13**

MIREN PAR brez otrok, oba zaposlena, išče garsonjero ali enosobno stanovanje. Predplačilo po dogovoru. Ponudbe pod »Avgust«. **807206-13**

ŠTUDENTKI iščeta eno ali dvosobno stanovanje v centru Ljubljane, za dobo dveh let. ☎ (062) 811-260. **807133-13**

ZDRAVNIK specializant, išče mirno sobo ali garsonjero, po možnosti v bližini Kliničnega centra. Ponudbe pod »Za eno leto«. **807163-13**

GARSONJERO ali enosobno stanovanje išče mlad zakonski par. ☎ (061) 485-918. **807165-13**

DIPL. ING. elektrotehnike najame garsonjero ali manjše stanovanje. ☎ (061) 265-161, int. 353. **807172-13**

STANOVANJE v Kranju za kratek čas najamem. Ponudbe pod »Mlada družina«. **t-43759-13**

ZDOMEC najame ali kupi garsonjero ali samsko enosobno stanovanje od Kranja do Radovljice. ☎ (061) 781-108, v soboto od 18.–20. ure. **t-43856-13**

ŠAMSKI moški išče opremljeno garsonjero, po možnosti v Šiški. ☎ (061) 51-553, kličite zvečer. **705056-13**

MLAD PAR išče sobo z uporabo kuhinje in sanitarij. Lahko tudi manjše stanovanje. Ponudbe pod »250 DEM din. protivrednosti«. **st-5438-13**

STANOVANJE v Šiški nujno najamem. Možnost predplačila. ☎ (061) 614-677. **t-44464-13**

ŠTUDENTKA prvega letnika išče garsonjero ali sobo s kopalnico. Dogovor s starši. ☎ (062) 771-310, vsak dan od ponedeljka do petka po 16. uri. **t-44502-13**

MLAD raziskovalec z dekletom išče garsonjero ali enosobno stanovanje v Ljubljani. ☎ (061) 212-096 ali ob vikendih: ☎ (068) 24-764. **t-44509-13**

VEČJE število hiš in stanovanj v Ljubljani in okolici, najamem za dobo 1 do 3 mesecev. Plačam izredno dobro. ☎ (061) 485-500. **t-44634**

ENOSOBNO ali dvosobno stanovanje s telefonom najamem. ☎ (065) 75-489. **705086-13**

MLAD PAR išče sobo s souporabo kopalnice v Ljubljani ali okolici. Ponudbe pod »Sestra ki nudi tudi pomoč«. **705089-13**

ŠTUDENT najame garsonjero ali sobo s kopalnico in posebnim vhodom. ☎ (061) 347-262. **705097-13**

HIŠO najameta dva para brez otrok. Ljubljana ali okolica. ☎ (063) 24-663. Ponudbe pod »Hiša«. **705104-13**

ENOSOBNO stanovanje ali garsonjero najame absolvent matematike. Ponudbe pod »Kraljica znanosti« ali ☎ (061) 268-808. **705119-13**

IŠČEM SOBO s souporabo kopalnice. Plačam 100 DEM v din. protivednosti. Plačilo vsak mesec. Ponudbe pod »Redno plačilo«. **705140-13**

PAR z majhnim otrokom išče neopremljeno stanovanje ali garsonjero. Nudimo do 300 DEM polletno predplačilo. Ponudbe pod »Zelo nujno«. **807258-13**

Večje stanovanje ali hišo
v Ljubljani
vzamem v najem
za več let.
Tel. (061) 346-470, Zdene.
t-44486-13

UMETNIK najamem dvo ali trisobno stanovanje v bližini središča Ljubljane s telefonom. Možnost predplačila. Ponudbe po ☎ (066) 23-232. **st-5453-13**

ENOSOBNO stanovanje ali garsonjero v Ljubljani najamem. Enoletno predplačilo. ☎ (051) 423-443. **8707303-13**

SEDEŽNO garnituro, kotno, dnevno omaro in omaro za čevlje, ugodno prodam. ☎ (0601) 71-897. **t-43898-20**

SPALNICO, pralni stroj, zamrzovalno omaro, prenosni TV philips, zaslon 47 ter drugo pohištvo, ugodno prodam zaradi selitve. Mraović-Minić, Ul. Zofke Kvedrove 24/I., Ljubljana Šiška. **807173-20**

SEDEŽNO garnituro, pralni stroj in TV prodam. ☎ (061) 575-661. **t-44526-20**

ELEKTRIČNI štedilnik in zakonsko posteljo z jogijema, ugodno prodam. ☎ (061) 552-494. **t-44537-20**

KUHINJO Marles, belo, s štedilnikom 2 + 2, hladilnikom in 3 m² keramičnih ploščic za kuhinjo, ugodno prodam. ☎ (061) 484-053. **t-44549-20**

DVA FOTELJA in pralni stroj končar, ter termoakumulacijsko peč 2 kW prodam. ☎ (061) 486-321. **705091-20**

SPALNICO, novejšo, lepo ohranjeno, prodam. ☎ (061) 481-153. **705126-20**

SPALNICO oreh, dobro ohranjeno, poceni prodam v Idriji. ☎ (065) 76-141. **807212-20**

SEDEŽNO garnituro in otroško hojico chicho, prodam. ☎ (061) 50-204. **807272-20**

RAZTEGLJIV dvosed in dva jogija, poceni prodam. ☎ (061) 261-973. **t-44666-20**

GOSPODINJSKA OPREMA

prodam

UGODNO prodam barvno televizijo in zamrzovalno skrinjo 250 l. ☎ (061) 348-558, od 14. ure. **sta-2596-25**

PRODAM starejši pralni stroj gorenje za delc. ☎ (061) 484-793, po 18. uri. **st-5423-25**

PRODAM pomivalno omaro, dva korita z odcejalnikom in umivalnik. ☎ (061) 268-760 v večernih urah. **807291-25**

ZAMRZOVALNO omaro 180 litrov, prodam. Cena 3500 din. ☎ (061) 552-297, od 18. do 20. ure. **t-43789-25**

OGRADNI štedilnik gorenje prodam. ☎ (061) 832-953. **t-43869-25**

GORENJE štedilnik 2×2 – plin elektrika, malo rabljen, poceni prodam. ☎ (061) 224-989. **2572-25-sta**

CANDY domino, nov, še zapakiran, prodam za 7.400 din. Možen prevoz. ☎ (061) 219-803. **t-44416-25**

HLADILNIK gorenje H 717 super lux, kompresorski, 180 l, graderobne omarice, tridelne, kovinske, prodam. ☎ (061) 722-905, od 8. do 15. ure. **st-5455-25**

PRALNI stroj, Zanussi Končar, štedilnik Končar, 2+2 in stilno toaletno (lahko tudi pisalna) mizico prodam. ☎ (061) 348-921, interna 282 dopoldan, ali Ločnikar, Zekova 12, Kamnik. **t-44608-25**

PRALNI stroj Gorenje prodam. ☎ (061) 373-568. **t-44672-25**

PRALNI stroj zanusi Končar, star 10 let, dobro ohranjen, prodam. ☎ (061) 371-118. **t-43922-25**

kupim

ZAMRZOVALNIK do 50 l, kupim. ☎ (064) 23-238. **t-43947-26**

DOBRO ohranjeno mini Marles kuhino s hladilnikom, kupim. ☎ (064) 74-355. **t-44612-26**

OTROŠKA OPREMA

prodam

OTROŠKO kolo BMX zelo ugodno prodam. ☎ (061) 323-737, v nedeljo. **st-5397-30**

DEKLIŠKO poni kolo in otroška oblačila do enega leta starosti, prodam. ☎ (061) 667-166. **t-44578-30**

OTROŠKI voziček Tribuna in hodulico, poceni prodam. ☎ (061) 375-293. **t-44580-30**

NOV voziček Chico marela, ugodno prodam. ☎ (061) 446-694. **t-44651-30**

ZLOŽLJIV otroški športni voziček McLaren, prodam. ☎ (061) 558-121. **t-43772-30**

OTROŠKI voziček, prodam. ☎ (061) 711-863. **t-44398-30**

OTROŠKO posteljico, skoraj novo, rjavo, z jogijem, lepo ohranjeno, ugodno prodam. ☎ (061) 52-849. **705082-30**

OTROŠKI športni voziček za dvojčke, prodam. ☎ (061) 448-701. **t-44147-30**

OTROŠKO posteljico, otroški stol in košarico za dojenčka, prodam. ☎ (064) 80-744. **t-44179-30**

GRADBENI MATERIALI

prodam

SUHE smrekove plohe in deske, ter 600 kosov silikatne opeke, prodam. ☎ (068) 85-443. **t-43993-35**

BUKOVE deske, debeline 34 in 48 mm, cca 20 m², prodam. Cena po dogovoru. ☎ (061) 864-093. **t-44024-35**

MARMORNI fasadni omet – Kulirplast, 240 kg, prodam za 2.000 din. ☎ (061) 558-944. **t-44080-35**

KOMBI s plošče, prodam. Cena po dogovoru. Likovič, Iška loka 50a. **t-44090-35**

RABLJENO strešno kritino in snegolove prodam. Cena po dogovoru. ☎ (061) 223-697. **t-44117-35**

BAKRENE kljuke za žlebove, prodam po 110 din/kos. ☎ (063) 26-962. **pt-43717-35**

RABLJENO strešno opeko z ostrešjem, notranja in portalna vrata, poceni prodam. ☎ (061) 722-319. **pt-44133-35**

SMREKOVE plohe, 5 cm – 7 m³ in deske, 1,8 cm – 2 m², suhe, prodam. ☎ (061) 575-310. **p-705037-35**

PRODAM suhe hrastove plohe (slavonski hrast). Naslov: Ivanič Branko, Ig 322. **p-807257-35**

OPEKO – švedsko 25 × 12 × 9 (20.000 komadov), poceni prodam. ☎ (061) 224-989. **sta-2573-35**

STREŠNO opeko (folc), prodam. ☎ (061) 746-279. **sta-2577-35**

TOPLI MONTAŽNI dimnik 10 M, premer 16 cm, ugodno prodam. ☎ (061) 483-016. **st-5388-35**

KOMBINIRANO PEČ TAM–stadler 25.000 kcal z gorilnikom, poceni prodam. ☎ (061) 483-016. **st-5389-35**

PEČNICE za lončeno peč, rjave, ugodno prodam. ☎ (061) 226-701. **st-5411-35**

OKNA in vrata, dobro ohranjena, zelo ugodno prodam. ☎ (061) 264-782. **t-44253-35**

1 m³ tervola in colaric, prodam. Vida Kajtezović, Dalmatinova 11, Ljubljana, v soboto. **t-44267-35**

200 LITRSKE sode za nafto, ugodno prodam. ☎ (061) 713-394. **t-44321-35**

THYSSEN gorilec prodam za 3.000 din. ☎ (061) 711-615. **t-44393-35**

SMREKOVE plohe in deske prodam. Dvorje 56, Cerklje na Gorenjskem. ☎ (064) 42-037. **t-44399-36**

GARAŽNA vrata, kovinska, dvižna s posebnim vhodom, prodam. ☎ (061) 746-190, popoldne. **705063-35**

LESEN objekt, 4,5 × 7 m (možno kot trojna garaža), ugodno prodam. ☎ 345-616. **5341-35-st**

TEGOLO canadese, črno, 207 m², prodam 10 odstotkov ceneje. ☎ (063) 831-595. **t-43785-35**

BAKRENO pločevino 0,55 mm, prodam po 950 din za ploščo. ☎ (061) 654-566. **705050-35**

OKNO 120×120 in 120×100 cm, ugodno prodam. ☎ (061) 559-062. **705059-35**

STREŠNO aluminijasto pločevino, debeline 0,8 mm, v roli, nujno prodam 50% ceneje. ☎ (061) 641-176. **st-5451-35**

BUKOV lamelni parket, ugodno prodam. ☎ (061) 653-152. **t-44648-35**

OSTREŠJE 10 × 10, smrekove plohe in deske, ter špirovce, prodam. ☎ (061) 783-137. **t-44665-35**

PLOŠČE bakrene 0,55, ugodno prodam. ☎ (061) 371-712. **t-44683-35**

OSTANKE keramičnih ploščic nekdanje tovarne iz Račjega sela pri Trebnjem kupim. ☎ (061) 59-207. **tc-44712-35**

SUH parket dolžine 50 cm, bakreno pločevino in keramične ploščice, prodam. ☎ (061) 571-029. **2585-35-sta**

OSTREŠJE za enodružinsko hišo prodam. ☎ (061) 372-285. **t-44453-35**

100 m² UMETNEGA kamna za cokel prodam. ☎ (061) 882-913, po 18. uri. **t-44544-35**

KERAMIČNE ploščice, bele, 15×15 cm, 15 m² prodam. ☎ (061) 488-056. **t-44586-35**

REBRASTA guma, črna 3 mm (40 m²), neostik lepilo (36 kg), guma prešana 10 mm v ploščah (40 m²) ugodno prodam. ☎ 877-495. **705106-35**

LESENO hišico, novo, montažno, velikost 4,5 × 3 m, primerno za vikend ali vrtno uto, prodam za 17 starih miljard. ☎ (061) 211-012. **807262-35**

KROVCI pozor! Pocinkana pločevina v traku, ugodno naprodaj 472 kg. ☎ (061) 341-218 pop. in 262-600 dop. ☎ 262-600. **807304-35**

kupim

NOVOMEŠKI strešnik, rjavo rdeč, 400 komadov, kupimj. ☎ (061) 268-264. **t-44523-36**

STREŠNE letve 3×5, lege in špirovce, kupim. ☎ (061) 558-968. **t-44627-36**

50 m STARIH hrastovih tramov in desk različnih dimenzij kupim. ☎ 261-204. **705102-36**

KUPIM rabljeni les, punte, bankine, elemente in deske. Ponudbe pod Novogradnja. **807214-36**

APARATI IN STROJI

prodam

VF-APARAT, 1,5 kw, prodam. Anton Poljanec, Puštal 151, Šk. Loka, ☎ (064) 622-197. **ptt-716-40**

EKSCENTER stiskalnico 55 t, dobro ohranjeno, v obratovanju, prodam za 50.000 din. ☎ (061) 344-513. **2583-40-sta**

BREZČIČNI telefon, domet 30 km, avtomatsko telefonsko tajnico ter dvotarifni elektro števec in preklopno uro prodam. ☎ (061) 831-632. **5447-40-st**

STRUŽNI avtomat index 36, dobro ohranjen, prodam. ☎ (061) 443-118 in 485-566. **t-44438-40**

DEBELINKO in poravnalko, novo prodam. ☎ (061) 741-435. **t-44439-40**

MOTGORNO ŽAGO Alpina, profesional 90 in samostojno tračno žago tip 250, oboje še nerabljeno prodam. ☎ (061) 442-730. **t-44474-40**

ORODJE z delom in nov kompresor 450 l/min prodam. ☎ (068) 44-933. **t-44481-40**

STROJE in opreme za izdelavo lesenih žlic prodam za 39.000 din. Prodaja zagotovljena. ☎ (063) 24-989. **t-44528-40**

TRI ORODJA za brizganje plastike s tehnologijo, delom in zanimivim tržiščem, prodam. ☎ (061) 612-452. **t-44535-40**

OVERLOCK singer, šivalni stroj, namizni, 4-igelni, prodam. ☎ (061) 832-331. **t-44556-40**

HEIDELBERG tigel in Rotaprint 30 SK z viserji, obe izredno ohranjeni ugodno porodam z delom. ☎ (061) 488-016. **t-44602-40**

BULDOŽER caterpilar, starejši tip, prodam. ☎ (065) 53-775, zvečer. **t-44619-40**

GRADBENO dvigalo – konzolno, prenosni kompresor jager, enofazni števec, ugodno prodam. ☎ 877-495. **705107-40**

ČEVLJARSKI stroj za brušenje in rezkanje »vat«, prodam. ☎ (061) 832-469, ob delavnikih, od 8. do 17. ure, v soboto od 10. do 14. ure. **705127-40**

STISKALNICO 5 t, malo rabljeno, ugodno prodam. Kličite večkrat ☎ (061) 448-886. **807279-40**

MOTOKULTIVATOR mio acme s frezo, prodam za 18 M. ☎ (061) 772-955. **807293-40**

AGREGAT 1,5 KW briggs, 220 V, prodam. ☎ (061) 346-259. **st-5449-40**

Komisijska prodajalna
Cesar Šentjur
odkupuje
vse vrste rabljenih strojev. Naprodaj imamo vse vrste traktorjev, šivalnih strojev in brizgalnih strojev za plastiko.
Tel. (063) 741-932.
42769-40

PANAFAX UF 150 Panasonik, prodam. ☎(064) 80-691. **t-44626-40**

UNIVERZALNO stružnico Potisje US 51, 1500 × 540, dobro ohranjeno in ločno žago, poceni prodam. ☎ (067) 21-204 ali (067) 55-853. **t-44645-40**

SINGER centurion, dvojni transport, industrijski šivalni stroj, Pfaff entlarico, industrijsko, prodam. ☎ (061) 219-514. **t-44668-40**

ANKERWERK stroj za brizganje plastike, 35 g, ugodno prodam. ☎ (061) 712-946. **t-44671-40**

Prodajamo že uporabljene fotokopirne stroje
canon zoom ratio A3
izjemna priložnost – samo **3000 DEM**
stroj za kopiranje načrtov DO A0 samo 2700 DEM
Pri nas dobite tudi stroje za druge vrste kopiranja.
Telefonirajte nam in z veseljem vam bomo odgovorili v nemščini ali angleščini.
Tel. 9943 4274/51327
80724-40

POPOLNOMA novo galvansko opremo, prodam. ☎ (064) 36-426, po 20. uri. **5346-40-st**

TURBINSKO zobno vrtalko, ugodno prodam. ☎ (061) 653-840, od 7. do 14. ure. **t-43705-40**

INDEX OR 12, pee-wee, stroj za valjanje navojev, prodam. ☎ (0608) 67-583, po 16. uri. **t-43840-40**

AGREGAT 16 KW, diesel, prodam. ☎ (064) 24-175, od 8. do 16. ure. **t-43879-40**

POPOLNOMA novo galvansko opremo, prodam. ☎ (064) 36-426, po 20. uri. **5346-40-st**

KARAMBOLIRANI AVTOMOBILI
HONDA Civic 16 V, letnik 88, 89
MAZDA 323 F, letnik 90
MAZDA 323, letnik 87, 88, 89
FORD Escort 1,4, letnik 87, 88, 89
FORD Escort RS turbo, XR 3 i
KADETT 1,3 in 1,6, letnik 88–90
MERCEDES 190 E, letnik 88, 89
BMW 324 TD in 524 TD, letnik 88
AUDI 80 TD, letnik 87–90
AUTO RIEBERER
A-8071 VASOLDSBERG 59 pri Gradcu, izhod z avtoceste »Lassnitzhöhe«, tel. 9943/3135-6972 ali 66005

OTVORITEV NOVE TRGOVINE
STROJI ZA KAVO
STROJI ZA GASTRONOMIJO
KUHINJE ZA GOSTINSTVO
pri ADEG C&C
SILKO FAMEMA OEM
RATTINGER
CELOVEC, Bahnstr. 25,
tel. 9943/463-31966,
faks 9943/463-33506

OFFSETs troj, ramayor 312, ugodno prodam. ☎ (061) 215-796. **807164-40**

PISALNI stroj, regina olympia, AEG, prodam. ☎ (061) 579-667. **807166-40**

EKSCENTRIČNO stiskalnico 100 ton pritiska, brezhibno, ugodno prodam. ☎ (062) 811-453. **762-40**

PROFESIONALNI kombinirani cirkular za drva in les, motor 5,5 KW, list 600 mm krom vanadij, prodam za 9000 din. ☎ (061) 319-712. **5406-40-st**

STRUŽNI avtomat prodam. ☎ (0608) 33-298. **t-44242-40**

ZETOR 5211, dobro ohranjen, 800 delovnih ur, prodam. ☎ (063) 854-577. **t-44243-40**

RAGER Gumaš atlas 1500 in dvigalo za dvig motorjev in vozil do 500 kg, prodam. ☎ (066) 58-815. **t-44310-40**

AVTOMEHANIKI pozor! Avtodvigala dvosteberna skoraj nova in stroj za pranje na paro Kärcher HDS 760, prodam. ☎ (068) 76-270. **t-44315-40**

PLETILNI stroj še nerabljen, nujno in ugodno prodam. ☎ (064) 57-225. **t-44335-40**

VARILNI aparat, gradbeno dvigalo in železni oder ugodno prodam. ☎ (061) 340-447. **t-44377-40**

PLETILNI stroj, enoredni, brother KM 2000, prodam. ☎ (066) 75-744. **t-44416-40**

ZOBNIŠKI reduktor 4,5 kW, primeren za vlečnico, prodam za 8000 din. ☎ (061) 621-811. **t-44413-40**

PLETILNI stroj Brother first lady, malo rabljen, prodam. ☎ (061) 667-599. **t-44427-40**

REDUKTOR, nov, trostopenjski, 1:100, 36 kW in nihalni kotalni ležaj, s končno pušo, d = 80 mm, ter ovna ležaja ohišja, prodam. Zasip pri Bledu, Piškovca 3, ☎ (061) 455-233. **t-43951-40**

PLETILNI stroj passap duomatic – S, malo rabljen, prodam. ☎ (061) 851-811 int. 34, po 20. uri. **t-43980-40**

INDUSTRIJSKE šivalne stroje: Iberdek Kansai special japonski, owerlock yamato – japonski, ter šivalni stroj ruža Bagat, po zelo ugodni ceni, prodam. ☎ (061) 347-359. **t-43981-40**

STRUŽNI avtomat tornos 10, prodam. ☎ (066) 25-819, ali (066) 59-266. **t-44023-40**

STROJ za likanje 1 m firme bosch, ter pralni stroj bosch za posodo prodam. ☎ (064) 22-191. **t-44053-40**

NOVO vakumirko z orodjem za PVC kozarce, prodam. ☎ (063) 35-452. **t-44085-40**

MIZARSKO kobinirko 32 cm široko novo, z manj zahtevnim delom ali brez prodam ali zamenjam za manjšo, ter cepilko bratstvo 110, prodam. ☎ (064) 46-234. **t-44091-40**

VODNO črpalko trostopenjsko in motor 380 1/1 kW, prodam ☎ (061) 52-418. **t-44112-40**

STRUŽNICO, obdelovalno 1000×35 mm, električne škarje za razrez pločevine, 2m×2 mm, aparat za punktiranje, stiskalnica do 5 ton, stabilno krožno žago za železo, vrtalni stroj ter še ostale drobne pripomočke za kleparsko-strojno-mehanično delavnico, ugodno prodam. ☎ (0602) 41-034 ali 44-420 – služba dop. **44123-40**

AMERIKANER za žamanje desk, znamke esteer, ugodno prodam. ☎ (061) 847-114. **t-44145-40**

STROJ za valjanje navojev tip PEWE 20 UE, prodam. ☎ (067) 55-583. **t-44151-40**

PLETILNI stroj brother KH 890, dvoredni, z dodatki, prodam. ☎ (068) 27-112. **t-44184-40**

NOVO večnamensko krožno žago z vidia ploščo in oljni gorilnik, prodam. ☎ (061) 832-841. **t-44186-40**

ŠKARJE za razrez papirja, ugodno prodam. ☎ (068) 23-893. **t-44213-40**

AVTOMATSKE stroje za izdelovanje PVC vrečk s tiskom, prodajam. ☎ (043) 824-958. **t-43984-40**

NOV hidrofor 10% ceneje od novega prodam. ☎ 863-126. **pt-43690-40**

DVE STAREJŠI stružnici, premer 1000×2000 mm in 800×4000 mm prodam. ☎ (069) 21-265. **t-43706-40**

KOMPRESORJE stac 100, 200 in 300 litrov, nove, prodam. ☎ (067) 71-095, popoldan. **pt-43887-40**

STROJ za brizganje plastike ENGEL, 80 g, z več orodij, prodam. ☎ (0602) 42-415. **pt-44063-40**

REZKALNI stroj ALG 100 E, s kompletnim priborom in digitalnim odčitavanjem, prodam. ☎ (061) 737-327. **pt-44148-40**

ELEKTROMOTOR 25 KW, 2800 obratov, prodam ali zamenjam za 10 kW 1200 obratov ali podobno. ☎ (061) 215-577 ali 376-816. **pt-44370-40**

PASSAPP dvoredni pletilni stroj nujno prodam. Od ponedeljka po 16. uri. ☎ 221-547. **p-705134-40**

računalniki

AMIGA BLIZZARD – Najnovejši programi, kakovost zajamčena, brezplačen katalog, program + disketa – 25 din. ☎ (061) 331-583, Luc. Pod topoli 32, Ljubljana ali ☎ (061) 331-426, Andrej, v Murglah 74, Ljubljana. **po-808000-41**

SCHNEIDER PC-1640-SD, ugodno prodam. ☎ (061) 271-366. **t-44093-41**

AT 286 računalnik, odlična konfiguracija prodam za samo 26.000 din. ☎ (061) 576-453. **t-44437-41**

EVEREX AT, ameriške izdelave, 21 Mb HDD, 1 Mb RAM, hercules grafika, prodam. ☎ (061) 262-901. **t-44449-41**

AT Z 40 MB, s trdim diskom, coprocesor, avtocad za 2.700 DEM v dinarski protivrednosti prodam. ☎ (061) 341-895, v ponedeljek popoldan. **t-44542-41**

ATARI 1040, STF z opremo, prodam. ☎ (0608) 79-869. **t-44630-41**

COMMODORE 64, malo rabljen + kasetofon + joystick qvickshoot + kabli + igre + kasete, prodam. Cena 3500 din. ☎ (061) 347-922. **705156-41**

UGODNO prodam nerabljen atari 130 XE z disketarjem. ☎ (063) 701-876. **807241-41**

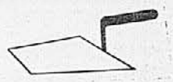
LAPTOP bondwell, IBM kompatibilen, prodam. ☎ (061) 447-698. **807244-41**

STROJI ZA GASTRONOMIJO & TEHTNICE
CELOVEC, St. Veiterstr. 56
WEISSER
- ELEKTRONSKE TEHTNICE
- STROJI ZA REZANJE
- REGISTRSKE BLAGAJNE
- STROJI ZA KAVO
- MLINČKI Z

KLEIN

MITSUBISHI MOTORS

- LIPNICA, 9943/3452-6766
- POCENI NOVA IN RAZSTAVNA VOZILA.
- TAKOJŠNJA DOBAVA
- DOBAVA FRANCO YU MEJA

ZIDARSKA skupina, opravlja vsa zidarska dela, tudi adaptacije. ☎ (061) 324-426. t-44512-165-1

SPREJMEM večja gradbena dela, razen fasad. ☎ (061) 852-030. 705145-165-2

OPRAVLJAM vsa pleskarska dela ter polaganje tapet in plute. ☎ (061) 444-475. 807285-165-6

SALON kleopatra – telesni styling, Vrhnika, Lošca 40. Na lahek način do vitkejše postave. Cosmomed, obdelava z dražilnim tokom, vam uspešno zmanjša mastno tkivo na problematičnih delih telesa. Naročanje vsak delavnik po ☎ (061) 752-561, od 8.–10. in od 13.–15. ure. 807294-165

MONTAŽA in prodaja satelitskih sistemov. Vse po ugodnih cenah. ☎ (061) 310-946, od 9.–12. ali 16.–19. 807306-165-52

QWER ASD

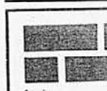
PODJETNIKOM in obrtnikom vodimo knjigovodstvo in bilance, svetujemo pri davčnem in finančnem poslovanju ter prodajamo računalniške knjigovodske programe. ☎ (061) 448-241 (341). Tess d.o.o. p-2569-165-sta

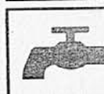
ZA PRODAJO polcelnih artiklov na terenu iščemo sodelavce. ☎ (068) 44-232. 807281-170-42

novus AVTO-STEKLO SERVIS

POPRAVLJAM poškodovana avtomobilska vetrobranska stekla vseh vrst. Dob pri Domžalah, Češenik 18, ☎ (061) 714-359. t-42945-165

POSTAVLJAM lončene peči, izdelujem odprte kamine, ročna izdelava, ter polagam vse vrste keramike in manjša zidarska dela. ☎ (066) 76-731 od 8. do 11. ure. pt-43218-165-02

VODOVOD in kanalizacija Čerin. Išćete mojstra, ki vam hitro in kvalitetno servira, adaptira in napeljuje nove inštalacije? ☎ (061) 453-244, vsak dan, od 6.30 do 7.30 in od 14.30 do 20. ure. pt-43238-165-8

SPOSOBNE akviziterje in vodje skupin za prodajo iskanih artiklov brez konkurence iščem. ☎ (067) 23-376 od 7.–9. ure. pt-43771-170-42

IŠČEM sposobne akviziterje in vodje skupin. Obeta se vam artikel, ki ga še niste prodajali. Javite se na šifro »Pametni zmagujejo«. p-4402-170-42

HIŠO, v centru Krka, prodam. ☎ (041) 216-955. t-44387-60

V STARIGRADU Paklenica, ugodno prodam hišo blizu morja. Možnost nakupa v dvoje. ☎ (057) 79-065, vsak dan od 7. do 11. ure. 705068-60

HIŠO s pogledom na otoče Brioni, novo, 400 m od morja po zelo ugodni ceni prodam. ☎ (052) 33-922. 807198-60

KOROŠKA, AVSTRIJA, VERLACH/BOROVLJE

Prodamo mešano gradbeno zemljišče (za stanovanje in firmo), 1625 m^2, dobra lega, 470 ATS/ m^2.

Informacije: DAS Š REAL SERVICE, Bahnhofstr. 49, 9020 CELOVEC, tel. 9943/463-33254, gospa LAZAR ali gospa SCHWÄRZLI

V CELOVCU ODDAM SKLADIŠČNE PROSTORE (HALO) – 500 m^2, 6 m visoke, z velikim dvoriščem, lahko tudi za konsignacijo! HALO – 200 m^2 z velikim dvoriščem in dodatnimi poslovnimi prostori. Obe hali sta ob glavni vpadnici z graške strani! Pisne ponudbe pošljite na naslov: HALA 2, A-9020 KLAGENFURT/CELOVEC, Postlagernd/poštno ležeče

V CELOVCU (1 km od Vrbskega jezera) ODDAM ali PRODAM 140 m^2 PROSTOROV ZA PISARNE ALI STANOVANJE. Pisne ponudbe pošljite na naslov: HALA, A-9020 KLAGENFURT/ CELOVEC, Postlagernd/poštno ležeče.

V RADEČAH pri Zidanem mostu, 20 min. z avtom iz Radeč, v Jelovu, prodam staro kmečko hišo z gospodarskim poslopjem – elektrika, voda, cca 500 m^2 njiva z gozdom, cca 2 ha, travnik 770 m^2, travnik z gozdom 4 ha, gozd s travnikom cca 5 ha (60% izsekano), prodam tudi posamezno, ugodno za vikend. ☎ (062) 20-153, zvečer. 752-60

HIŠO, starejšo prodam ali zamenjam za manjši vpeljani gostinski lokal. ☎ 442-086, Anica od 13. do 22. ure. a-2553-60-st

PRODAM hišo z dodatno lokacijo 1400 m^2 zemlje, 17 km iz Rudnika, za 200.000 DEM din. protiv. Ponudbe pod »Narava«. a-2562-60-st

STARO hišo, z zemljiščem pri Umagu, prodam. ☎ (053) 51-638, zvečer. t-43609-60

HIŠO v mestu Trn pri Banja Luki, končana 2 ploščа, na 700 m^2 zemljišča, prodam za 65.000 DEM din. protiv. ☎ 9943-62-45-76-467 t-43666-60

HIŠO v Šmarjeti, prodam. ☎ (061) 578-929. t-43672-60

HIŠO, enonadstropno, 660 m^2, staro 15 let, v bližini Kranja, prodam. Ponudbe pod »Lepa Gorenjska«. t-43776-60

DVODRUŽINSKO hišo v obrtni coni v Ptuju, prodam. Ponudbe pod »350.000 DEM v din. ptotiv. t-43859-60

VRSTNO hišo v Straži pri Novem mestu, v IV. gradbeni fazi, s telefonom, prodam. Vse informacije dobite po ☎ (068) 22-133. t-43892-60

PRODAM ali zamenjam obnovljeno hribovsko kmetijo, 15 km iz centra Ljubljane na lepi sončni legi, s 3 ha gozda, pašnika, njiv za poslovni prostor ali skladišče v Ljubljani. Ponudbe pod »Takoj«. a-2587-60-st

STAREJŠO hišo, takoj vseljivo, 9 km od opatijske rivijere, z gospodarskim poslopjem in vrtom prodam za 120.000 DEM v dinarski protivrednosti. ☎ (051) 714-237, sobota in nedelja. t-44460-60

HIŠO in gospodarsko poslopje ter 20 ha zemlje v Istri, na relaciji Pazin–Poreč prodam. ☎ (052) 25-672 ali 76-369. t-44478-60

ZELO ugodno prodam trenutno še ne zazidljive parcele od 700 do 1000 m^2 na Viču v Ljubljani. Cena 100 din/m^2. ☎ (061) 267-708. t-44540-61

HIŠO, manjšo v bližini Metlike, ugodno prodam. 72 m^2 stanovanjske površine, podkletena, stoji na parceli 1.000 m^2, je na novo adaptirana, takoj vseljiva. Primerna za vikend ali manjšo družino, mirno okolje. ☎ (068) 60-300. t-44543-60

NEDOKONČANO hišo na Pašmanu prodam po ugodni ceni. Ivica Lapov, Tkon. t-44604-60

PRI VRHNIKI prodam opremljeno, novo, enodružinsko hišo na parceli 1300 m^2. ☎ (061) 376-581 ali 315-212. t-44631-60

TAKOJ prodam vseljivo hišo 124 m^2 v bližini Nove Gorice. Klicati popoldan ☎ (065) 32-309. 807218-60

ZDOMCI – Povratniki pozor! V bližini Postojne prodam temeljito prenovljeno, pritličnо, vzorno opremljeno hišo, na sončni legi, z vrtom in sadnim drevjem. Vseljiva takoj. ☎ (061) 551-402, zvečer. 705098-60

PRODAM hišo, veliko 150 m^2 z malo vrta. Naslov Ul. borca Petra 14 A, Vič, Ljubljana. 705108-60

STANOVANJSKO hišo v Piranu – 130 m^2, primerno tudi za lokal, prodam ali zamenjam za hišo ali lokal v Ljubljani. ☎ (061) 574-784 v soboto popoldan. Ogled Rozmanova 23, Piran. t-44713-60

NEURBANIZIRANO zemljišče v Pomeru ob morju, prodamo po 20 DEM din. protiv./m^2. ☎ (052) 24-058. 705121-61

V MIRNEM kraju na Dolenjskem prodam zidanico z bivalnimi prostori in lepim vinogradom. Cena 25.000 DEM din. protiv. ☎ (061) 223-815. 705123-60

NOVO, takoj vseljivo opremljeno hišo 9×12, tri etaže, na Igu, prodam ali zamenjam za atrijsko stanovanje z doplačilom. Ponudbe pod »Janez«. 705150-60

HIŠO, zidanico, vinograd, gozd in drugo zemljo, primerno za kmečki turizem, prodam za 60.000 DEM din. protiv. ali zamenjam za nekaj manjšega. Ponudba pod »Ugodno«. 807240-60

HIŠICO z nekaj vinograda prodam ali zamenjam za osebni avto Semič in nekaj starega pohištva. ☎ (061) 312-902, v večernih urah. 807292-60

NA MAVERLENU pri Črnomlju ugodno prodam vinograd, sadovnjak, zidanico z inventarjem in telefonom. ☎ (068) 52-273. 807298-60

50 starih hiš z in brez zemljišča na območju Istre prodajamo. Cena od 70.000 din naprej

Prodamo tudi nove hiše od 80 m^2 naprej ter druge nepremičnine.

Delovni čas vsak dan razen četrtka in nedelje od 8. do 12. in od 17. do 18. ure, tel. (053) 49-205.

Iskra Marketing, Višnjan, Beograd ska 1. pt-42452-60

ZAZIDLJIVO parcelo v bližini Ljubljane, v izmeri cca 800 m^2, čimeneje kupim. Ponudbe pod »Mlada drožina«. 807171-62

KUPIM staro hišo z ograjenim vrtom, vodo in elektriko, do 35 km iz Ljubljane. Ponudbe pod »Do 40.000 DEM din. protiv.« 807176-62

PARCELO do 20 km iz Ljubljane kupim, plačam z gotovino. ☎ (061) 318-836. st-5413-62

STANOVANJSKO hišo v Slovenskem primorju kupim. ☎ (063) 726-184. t-44708-62

ZAZIDLJIVO parcelo, cca 1000 m^2, na območju Ljubljane, kupim za gotovino ali zamenjam za enosobno stanovanje v središču Ljubljane. Ponudbe pod »Cimprej«. p-806895-62

vikendi

PROSTE apartmaje za štiri do pet oseb od 7. julija do 9. avgusta oddajam. Za 4 osebe 420 din dnevno. ☎ (051) 751-135. t-44455-64

VIKEND na Dolenjskem, zidan, 100 m^2, s pripadajočim zemljiščem zelo ugodno prodam. Po želji oziroma dogovoru izvedem še za zadnja zaključna dela oziroma izboljšave. Ponudbe pod »210.000 din«. t-44479-64

VIKEND stanovanjske površine 100 m^2, podkleten, voda, elektrika, telefon, sadovnjak, delno opremljen, na parceli 1300 m^2, na mirnem kraju, 20 km iz Ljubljane, smer Domžale, prodam za 160.000 DEM v dinar. protiv. ☎ (061) 376-416 ali 372-804. t-44520-64

APARTMA v Barbarigi (pri Puli) oddajam. ☎ (051) 212-467, od 8. do 14. ure. t-44547-64

STE željni počitka in miru? Oddam dva lepa apartmaja na otoku Krku. ☎ (061) 832-951. t-44598-64

DVA APARTMAJA v Kranjski Gori–Podkoren, prodam. ☎ (064) 88-109. t-44600-64

APARTMA in sobe s kopalnico na otoku Krku–Njivice, oddam v najem. ☎ (051) 515-314, v ponedeljek in torek od 15. ure dalje. t-44640-64

NA OTOKU Žirje v zalivu Koromašna dajemo v najem vikend s štirimi ležišči in vsemi pritiklinami. ☎ (095) 76-851. 705116-64

PRODAM vikend na Starem vrhu nad Škofjo Loko ali zamenjam za stanovanje v Ljubljani ali v bližnji okolici. ☎ (061) 340-902. 807231-64

IZJEMNA priložnost! Nov, opremljen vikend na Rakitni prodam. Ponudba pod »Ugodno«. 807295-64

Želite oddati svojo počitniško hišo?

COMEOUS Tel.: 061-578 882

Turistična agencija, ki vam pripelje goste iz tujine.

Naša ponudba vključuje počitniške hiše na morju, ob jezerih, v hribih.

Za vključitev v katalog pokličite: (061) 578-882 ali pišite v našo pisarno: Ulica Franca Rozmana-Staneta 13, 64000 Kranj. 43130-64

Apartmaje oddajam v Lovišču na Pelješcu, kjer lahko lepo preživite vaš dopust v 4-posteljnih apartmajih, I. kat. ali v sobah I. in II. kat.

Rezervacije (050) 710-036.

43670-64

ABM KONTAKT, Ul. I. Price 9, Pula

prodaja: hiše v Pulju in okolici, stanovanja v Pulju, gradbene parcele, začetno gradnjo v Premanturi in neurbanizirane kamp parcele.

Inf. od ponedeljka naprej od 8. do 14. ure. Tel.: (052) 34-775.

43918-64

Nedokončano hišo pri Novigradu, nujno in ugodno prodam.

(053) 52-815.

t-44354-64

VIKEND, 14 km iz Reke, ugodno prodam. ☎ (068) 27-910. t-42840-64

ČUDOVITI vikend na lepem položaju ob reki Krki, blizu Čateških Toplic, prodam. ☎ (041) 438-450. t-43745-64

APARTMAJE in sobe oddajam turistom v Saliji, Dugi otok – Kornati in v Zadru za celo sezono. Vse je 1. kategorija, cenejše od turistične cene. Hrabar Tunij, Patizanski put 15 a, Zadar. ☎ (057) 431-754. t-43755-64

TRISOBNO stanovanje, v privatni hiši, v neposredni bližini morja na Dugem otoku pri Zadru, oddajam. ☎ (041) 322-229, od 17. ure naprej. 43773-64

DVA apartmaja, na Bibinjah pri Zadru, oddam. Lahko tudi samo sobe športnim potapljačem – preskrbljeno brezplačno polnjenje aparatov. ☎ (057) 61-285, od 15. ure naprej. t-43797-64

APARTMA, 45 m^2, v Kranjski Gori, prodam ali zamenjam za zazidljivo parcelo ali starejšo hišo. ☎ (061) 556-822, od 19. do 20. ure, ob delavnikih. t-43877-64

TRO ali dvosobni apartma na otoku Ižu v mestu Veli Iž, na Kornatih, oddam v poletnih mesecih. ☎ (057) 433-325, po 20. uri. t-43900-64

VIKEND v bližini Savudrije, tik ob morju, prodam. Ponudbe pod »Crveni vrh«. sta-2580-64

ZAZIDLJIVO parcelo, 950 m^2, za vikend, na Rakitni, prodam. Ponudbe pod »Bližina jezera«. t-42209-61

PARCELO, zazidljivo, 500 m^2, v Sostrem, prodam najbolješemu ponudniku. Ponudbe pod »Navedite ceno«. t-43811-61

GRADBENO parcelo, 1000 m^2, 100 m od morja, otok Krk – Klimno, ugodno tudi za apartmaje, prodam. ☎ (051) 512-090. t-44445-61

ZAZIDALNO parcelo 700 m^2 pri Šmarjeških toplicah (vas Mlada Gora) prodam. ☎ (041) 415-523, popoldne od 14. do 21. ure. Cena po dogovoru. t-44459-61

ZAZIDLJIVO parcelo 2000 m^2 in vseljivo kmečko hišo z gospodarskim poslopjem, 15 km iz Ljubljane, prodam. Ponudbe pod »Ugodno«. 705130-61

V BLIŽINI Šmartnega pri Litiji prodam parcelo z lokacijsko dokumentacijo. ☎ (061) 882-080. 705149-61

PRODAM parcelo z lokacijsko dokumentacijo, voda in elektrika na parceli. Med Lavrico in Škofljico, 7 kilometrov iz Ljubljane. ☎ (061) 807215-61

PRODAJAM parcele po 500 m^2 v Valbandonu pri Puli, 1.500 m od morja. ☎ (052) 36-746. 807246-61

PRI Dugi Uvali prodam parcele. ☎ (061) 59-223. 807284-61

10.800 m^2, PARCELE, prodam. Parcela se nahaja na sami meji urbanističnega plana, v bližini je voda in elektrika, 3 km od morja (naselje Kanegra). ☎ (053) 71-444, vsak večer od 20.30 do 24. ure. t-44228-61

1000 m^2, zazidljive parcele med Ankaranom in Škofijami, ugodno prodam. ☎ (066) 22-432, po 20. uri. t-44234-61

V ANKARANU (Hrvatini) prodam večjo parcelo. Ponudbe na Delo Koper pod »22 DEM – 1 m^2«. t-44275-61

VINOGRAD in travnik v izmeri 30 a, blizu Brežic – Sromlje, prodam. ☎ (0608) 62-944. t-44317-61

ZAZIDALNO vikend parcelo na Polšniku pri Litiji, prodam. ☎ (061) 881-527 t-44349-61

ZAZIDLJIVO parcelo na Crvenom vrhu pri Savudriji, prodam. ☎ (061) 578-840. t-43957-61

NA MARKOVCU pri Kopru prodam 2027 m^2 zemljišča z vodnjakom in razgledom na zaliv. Cena po dogovoru. ☎ (066) 33-221, int. 1335 ali zvečer (066) 59-116. t-43997-61

PARCELO na otoku Viru, 150 m od morja, izdelana plošča s kletjo, prodam. ☎ (061) 796-072. t-44029-61

PARCELO za kampiranje, prodam v Fažani pri Puli. ☎ (0601) 41-857. t-44030-61

PARCELO, zazidljivo, 410 m^2, v Spodnjih Pirničah, prodam. Ponudbe pod »25.000 DEM v din. protivrednosti«. t-44059-61

PARCELO 2000 m^2, pogoji za dve hiši, 4 km nad Opatijo, prodam. ☎ (051) 731-655, po 15. uri, Ristič. t-44164-61

NJIVO, 12.000 m^2, v Zadobrovi pri Ljubljani, prodam. Cena po dogovoru. ☎ (0601) 62-526. pt-42867-61

kupim

KUPIM hišo, lahko tudi starejšo do 20 km iz Ljubljane v vrednosti do 90.000 DEM. ☎ (061) 455-362. st-2558-62-a

KUPIM manjšo, starejšo hišico ali del hišice v okolici Ljubljane (do 25 km) od 50–60 DEM din. protiv. Ponudbe pod »Gotovina«. t-43750-62

MAZDA HOLIDAY »VARČNI MODEL«!

323 1,7 dizel SEDAN

stereo radio (stolp), okrasne črte, gumijasti predpražniki, zavesice

POSEBNA PONUDBA: 126.000 ATS neto

v zalogi samo 5 avtomobilov!

AUTOHOF,

CELOVEC, Völkermarkterstr. 270 (na obvoznici za Gradec), tel. 9943/463-37390-0

Odkup rabljenih avtomobilov:

zastava, golf, opel, renault 18 in renault 4, od letnika 78–84, lahko tudi z manjšimi poškodbami. Plačilo takoj, ogled vozila mogoč tudi na domu. Inf. (068) 58-120, od 7. do 21. ure. st-5405

ALFA romeo, speeder 2000, l. 79, dobro ohranjen, prodam. ☎ (062) 29-049. t-43786-70

ALFO romeo 33 1,3 S, l. 86, 60.000 km, prodam. ☎ (064) 721-490, dopoldan ali 721-436, popoldan. t-43860-70

ALFO SUD, letnik 1973, registriran do 17. 7. 1990, v voznem stanju, prodam za 1600 DEM din. protivred. ☎ (065) 89-313. t-44008-70

ALFA 33 1,3 S, l. 1987, garažirano, prodam. ☎ (0601) 22-681. t-44099-70

ALFA ROMEO giulietto 1.6, letnik 1982, dobro ohranjeno, malo voženo, prodam. ☎ (061) 772-053. t-44202-70

bmw

BMW 1602 prodam za dele. ☎ (067) 72-089. t-43742-71

BMW 320, letnik 1978, 130.000 km, registriran do 1. 7. 1991 prodam. ☎ (064) 69-646, Marko. t-43931-71

OSEBNI avtomobil BMW 316/4, letnik 1988, karamboliran, prodam. ☎ (061) 485-788. t-44060-71

BMW 316, 4 vrata, l. 85, kovinsko sive barve, ugodno prodam. ☎ (061) 324-844. t-44702-71

BMW 316, letnik 1977 ugodno prodam ali zamenjam. Rok Grašič, Nožice, Gostičeva 26, Radomlje. t-44218-71

BMW 316/4, junij 88, črne kovinske barve, dodatno opremljen, prodam. ☎ (061) 574-672, od 17. ure naprej. t-44366-71

BMW 518, letnik 1981, neregistriran prodam. ☎ (061) 268-028. t-44384-71

BMW 316 i, star šest mesecev, rdeč, barvna stekla, radio kasetofon blaupunkt, prodam. ☎ (071) 528-259. t-44491-71

BMW 316, letnik 88, prodam. ☎ (061) 342-091. t-44591-71

BMW 520, letnik 81, motor v okvari, prodam za 4.700 DEM v din. proti. ☎ (066) 23-756. t-44597-71

BMW 520 i, letnik april 88, karamboliran, prodam. Ogled na naslovu: BMW Servis, Ljubljana. ☎ (068) 40-074. t-44599-71

BMW 320 i, letnik 88, prodam. ☎ (061) 347-820. t-44617-71

citroën

CIMOS GS club, letnik 77., prodam. ☎ (061) 484-793, po 18. uri. st-5422-72

Vse za glasbeno šolo:

Klavirji, orgle, kitare, harmonike, citre, cimbale, flavte, pihalni instrumenti, tolkala, ojačevalci in dodatki, note in učni pripomočki za ljubiteljske in poklicne glasbenike. Velika izbira!

Beljak Bahnhofstr. 7 tel.: 9943/4242-24371,
Nikolaigasse 10–11, tel.: 9943/4242-27354

LINDNER Beljak

novi in rabljeni nadomestni deli, popravila

pon. – petek od 8. – 16. ure

Friedenstr. 22, tel. 9943/4242-42090

BX TRS 16 s klima napravo, avgust '89, prodam za 190.000 din. ☎ (066) 62-069. t-43942-72

AX diesel, star tri mesece, prodam ali zamenjam za cenejše vozilo. ☎ (063) 33-583. t-43982-72

RD 14 diesel, kovinske barve, star tri mesece, ugodno prodam. ☎ (061) 722-010, popoldne. t-44994-72

AX 14 diesel, letnik 11/1989, prodam ali zamenjam za manjši avto. ☎ (068) 49-320. t-44050-72

CITROEN AX 11 TRS, 1800 km, nujno prodam 15.000 DIN cenejc. ☎ (063) 34-397. pt-43831-72

MOTORNA VOZILA

prodam

alfa romeo

ALFO 33, 1,5, letnik 1984, prodam. ☎ (064) 40-158. t-44231-70

ALFO 33, 1,3 S, letnik november 86, prodam. ☎ (064) 75-294. t-44356-70

ALFO SUD 1,2 po delih ali celega prodam. Motor uvožen iz Italije. ☎ (061) 707-234. t-44360-70

ALFO 33, 1,5 bordo barve, letnik 86, 80.000 km, prodam za 14.000 DEM. ☎ (061) 266-122, po 16. uri. st-5431-70

ALFA 33 1,5 TI, star dve leti, opremljen, prodam. ☎ (066) 79-680. t-44534-70

ALFETA turbo diesel, letnik 81, prodam ali zamenjam. ☎ (066) 62-156. t-44589-70

POŠKODOVANO ALFO 33 S, letnik 88, prodam, poškodovana spredaj, prednje steklo celo. Cena 11.500 DEM ali protivrednost. Ogled »Avtoličarstvo« Obrtniška 10, Domžale. 807220-70

ALFA 33 S fire, oktober '87, črn, prodam. ☎ (061) 445-500. t-44101-73

ALFA 850, letnik '69, registriran do oktobra, motor obnovljen, karoserija dotrajana, cena 3500 din. ☎ (065) 78-033. t-44124-73

ALFA 1300 dobro ohranjen, industrijsko obnovljen motor, registriran do jan. 91, zelo ugodno prodam. Ogled vak delovni dan od 9. do 12. v Rožni dolini c 3/8, Ljubljana. 705058-73

UNO 60S okt. 87, garažiran, ugodno prodam. ☎ (061) 262-622. 5409-73-st

TERENSKO vozilo Fiat kampanjola, letnik 1978, v odličnem stanju prodam. Rajko Fornazarič, Renče 40, ☎ (065) 53-317. t-44278-73

FIAT UNO 60 S, letnik 1986, modre barve, prodam ali zamenjam za cenejši avto. ☎ (063) 27-856. t-44359-73

FIAT 126 PGL, letnik 87, prevožen 30.000 km, opečnate barve, prodam. ☎ (063) 811-996. t-44400-73

ALUMINIJASTA platišča + gume 195/55 × 13 michelin MXY orginal za R5 GT turbo 5 kom in fiat 126 P na novo prebarvan, izredno ohranjen z generalno, črne barve prodam. ☎ (061) 841-102. 807104-73

FIAT 128 S komplet ali po delih prodam. Cunilo brest 38 IG, ☎ (061) 210-010 int. 342, sobota. 807203-73

126 PGL, letnik 1988, 8500 km, garažiran, dobro ohranjen, prodam. ☎ (061) 712-946. t-44610-73

FIAT 127, 1050, letnik 1983, 90.000 km, dobro ohranjen, prodam. ☎ (061) 612-051. t-44685-73

UNO 60 S, bel 4/86, registracija do 4/91, 48.000 km prodam za 12.000 DEM v din. proti. ☎ (061) 261-563 t-44458-73

UNO 60 S, letnik 87, prodam. ☎ (066) 58-370. t-44468-73

FIAT TIPO 1,6 DGT, letnik april 90, kovinsko grafitne barve prodam za 33.000 DEM v din. proti. ☎ (061) 613-399. t-44477-73

FIAT PANDO 1000 S, FIRE, spredaj delno karamboliran, ugodno rodam za 55.000 din. ☎ (061) 342-914. t-44511-73

FIAT REGATO 100 S l. dec. 86, 50.000 km, prodam za 18.000 DEM din. proti. ☎ (061) 345-696. 705112-73

golf

GOLF star tri leta z dodatno opremo prodam. Ponudbe pod »Črn«. sta-2595-74

JETTO JX, letnik 87, bordo barve, prevožen ih 40.000 km, brezhibno, z avtoradiom blaupunkt, prodam za 130.000 din. ☎ (061) 576-031 od 15. ure naprej. t-44443-74

GOLF diesel, star eno leto in pol, zaleten, prodam. Ogled možen v nedeljo po 12. uri v Kamniku, U. Fm. palgavca 5. t-44490-74

GOLF JX diesel, letnik 86, 51.000 km, prodam za 14.500 DEM v din. proti. ☎ (061) 216-020. t-44552-74

GOLF diesel, 86, prodam. ☎ (061) 666-054. t-44570-74

GOLF JX diesel, letnik 88, prva registracija 4/89 prodam ter alfa soud, letnik 76, neregistrirana prodam. ☎ (061) 752-471, popoldne. t-44601-74

GOLF JGL, letnik 81, 79.000 km, prodam. ☎ (061) 322-208. t-44616-74

GOLF CL, bencin, pet prestav, let. 88 prodam. ☎ (061) 263-636. 807299-74

GOLF JX, l. 86, bele barve, prevoženih 50.000 km, prodam. Kličite v nedeljo po 18. uri ☎ 556-586. st-5457-74

GOLF JGL D 1984 ugodno prodam. ☎ (062) 412-677. 767-74

GOLF bencinar, september 79, 5 vrat, prodam. ☎ (061) 667-068. 2570-74-sta

GOLF JGLD S – paket, 5 let star, lepo ohranjen, prodam za dinarsko protivrednost 11.300 DEM. ☎ (061) 212-026. 5401-74-st

GOLF JXD l. 86, prevoženih 75000 km, 4 vrata, prodam za 16000 DEM. ☎ (061) 876-092, soboto popoldan. 5403-74-st

GOLF letnik 1982, prodam. Podlipnik, Mlaka 1, Pristava Tržič. t-44239-74

GOLF diesel, 1985, 4 vrata, prodam. ☎ (066) 34-181. t-44249-74

GOLF JGL diesel, letnik 83, 5 paket, ugodno prodam. ☎ (063) 858-194. t-44283-74

GOLF JX diesel, nov, prodam. ☎ (061) 832-961. t-44322-74

GOLF JXD, 10/89, štiri vrata, bele barve, prodam. ☎ (065) 76-572. t-44338-74

GOLF JGLD, letnik 1984, bele barve prodam. ☎ (066) 33-443. t-44343-74

GOLF za izvoz, diesel, letnik 1988, 17.000 km, avto radio prodam. ☎ (071) 202-352, dopoldan ali ☎ (071) 216-517, popoldan. t-44406-74

GOLF JGLD, l. 83, ugodno prodam. ☎ (063) 741-162. 753-74

KONSIGNACIJSKI golf GTD, srebrn, star dve leti, prodam. ☎ (061) 553-146. t-43676-74

GOLF JX bencinar, 86, prodam. ☎ (065) 76-035. t-43748-74

GOLF dizel, l. 87, prodam. ☎ (066) 59-550, od 6.30 do 15. ure ali 21-496 t-43775-74

GOLF l. 79, v manjši okvari, prodam. ☎ (061) 785-133, po 19. uri. t-43828-74

VW pasat-karavan, l. 74, zelo dobro ohranjen, reg. do aprila 91, garažiran. Prodam zaradi selitve. Mraković–Minić, Ul. Zofke Kvedrove 24/I, Šiška. 807175-74

GOLF dieseI, 1984, dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎ (061) 722-583. t-43985-74

GOLF C, letnik april 1985, prevoženih 51.000 km, prodam. Cena 14.500 DEM din. protivrednosti. ☎ (061) 711-670. t-44010-74

GOLF JX diesel, letnik april 1989, karamboliran, z rezervno karoserijo, prodam. ☎ (065) 26-647. t-44062-74

GOLF JGLD, bele barve, letnik 1985, S paket, garažiran, 70.000 km, prodam. ☎ (061) 261-712. t-44069-74

GOLF JX, letnik 7/88, 23.000 km, nove gume, avtoradio, prodam za 18.000 DEM v dinar. protivrednosti. ☎ (061) 832-967. t-44111-74

GOLF GTD, letnik 12/86, dodatna oprema, ugodno prodam. ☎ (063) 34-436. t-441159-74

GOLF JX diesel, letnik 85, 61.000 prevoženih km, prodam. ☎ (0601) 62-314. 2550-74-st

GOLF, letnik 86, 1300 kubikov, ugodno prodam. ☎ (061) 574-676. pt-43917-74

GOLF turbo diesel, let. 86, prodam. ☎ (063) 761-499. pt-44195-74

japonski avtomobili

DAIHATSU charade turbo dizel, star 3 tedne, dodatno opremljen, prodam. ☎ (061) 574-347. 5358-75-st

HYUNDAI 1,3 GS, s trojimi vrati, petimi hitrostmi, barve SB, hatch back, oddam vrstni red. Dobava julij 90. Mihael Novljan, Grosuplje, Pod gozdom c. 6/24. t-43691-75

DAIHATSU – SERVICE

delavnica, popravila, nadomestni deli za vse vrste osebnih vozil

Govorimo slovensko!

AUTOMARKT 2000, BELJAK JUG/pri KGM, Triglavstr. 11

23-2369

NISSAN pathfinder – B, star 6 mesecev, ugodno prodam. ☎ (065) 65-256. t-44326-75

NISSAN Sunny 1,6 SLX, letnik 11/1986, 40.000 km prodam. ☎ (067) 73-845. t-44350-75

NISSAN patrol TD 3,3, star 2 leti, prevoženih 25.000 km, prodam. ☎ (061) 654-550. t-44201-75

NISSAN micra, marec 1988, prodam. ☎ (062) 815-204. ptt-704-75

ODSTOPIM vrstni red za suzuki vitara – dobava v septembru. ☎ (061) 263-884. t-44087-75

ATEX: Tomšičeva 8, Brežice, (0608) 61-521

Ugodna prodaja MAZD tip 323 1,3–16 ventilov, pet brzin, FLIESBACH GLX – Cena brez carine 114.389 din, s carino 154.078 din,

626 2,0–12 ventilov 5 brzin Sedan diesel GLX brez carine 179.155 din, z carino 243.829 din. Franko Spedicija Sežana – rok dobave do 14 dni

t-44574-75

ODDAM vrstni red za Daihatsu, turbo diesel, dobava julija. ☎ (061) 483-878. t-44670-75

RENAULT

WURM KG

NADOMESTNI DELI

Posebna ponudba: zimske gume s platišči, servis, popravilo motorja in karoserije. Rabljena vozila vseh znamk

CELOVEC, St. Veiter Ring 25-27, tel. 9943/463-54400-0

SUBARU justy v 10 GL, letnik 1987, prodam. ☎ (061) 752-677. t-44088-75

HONDO aerodeck, december 1988, prodam ali menjam. ☎ (062) 35-436, zvečer. t-44110-75

CRX HONDO, 130 KS, novo, prodam. Klicati od ponedeljka dalje ☎ (061) 711-244. st-a-2606-75

mazda

929, 3,0 i, posebna cena za Jugoslovane, samo 5 vozil **198.500 ATS neto**

ABS, klimatska naprava, tempomat, električna pomična streha, centralno zapiranje, servo volan, 18 V, 6 cilindrov, 165 PS, 2995 ccm

626, 2,0 i, 1998 ccm od **138.000 ATS neto** naprej

626, 2,0 i, 1998 ccm, 140 PS, 5 vrat, 4 WS, ABS, 4 WD, servo volan, tempomat, aluminijasta platišča, centralno zapiranje posebna cena: **187.900 ATS neto**

626, 2,2 i, 4 WD, 115 PS posebna cena: **164.000 ATS neto**

Vsi 626 modeli po želji tudi s klimatsko napravo.

REZERVACIJA IN DOGOVOR O POBAVI ŽE PRI PREDPLAČILU V VIŠINI 1000 DEM!

AUTO – MARKO

LIPNICA, Marburgerstr. 24, tel. 9943/3452-3656

NOVO, neregistrirano toyoto corolo Lift back, zelo ugodno prodam. ☎ (071) 617-172. t-44564-75

TOYOTA corolla DX liftback stara tri leta, ugodno prodam. ☎ (064) 78-020. 705111-75

NISSAN micra odlično ohranjen 65.000 prevoženih km, registriran do an. 91, ugodno prodam. ☎ (064) 75-708. 705117-75

mercedes

MERCEDES 200 D prodam. Ogled popoldne, Verk, Leninov trg 19, Fužine. t-44487-76

MERCEDES 300 D, letnik 1980, prodam. Cena 139.000 din. ☎ (063) 26-962. pt-43716-76

MERCEDES 220 diesel, letnik 1973, reg. do 25. 12. 1990, prodam. ☎ (061) 310-375. pt-43836-76

MERCEDES 200 D, zelene barvě, letnik 1979, prodam. Je zelo dobro ohranjen. ☎ (061) 577-282, zvečer. pt-807157-76

MERCEDES 200, benzin, črne barve, tip 124, letnik 1986, prva reg. 30. 12. 1987, 24.000 km, brezhiben, garažiran, klima, dodatno opremljen, prodam. ☎ (061) 573-239. t-43959-76

MERCEDES tip 115 220 D, celega ali po delih, prodam. ☎ (061) 746-323. t-44089-76

MERCEDES karavan dizel, 124, prodam. ☎ (061) 741-225. t-43722-76

MERCEDES 240 D, prva registracija 6/84, in mercedes 200D, l. 89 tip 124, prodam. ☎ (066) 75-472. t-43808-76

**M

FIAT V TRSTU

TRIESTE AUTOMOBILI s. r. l.
v Rojanu – ul. dei Giacinti 2 – tel. 9939/40-411950, 411990

PLAHUTA GILBERTO & C. s. n. c.
ul. Flavia 104 – tel. 9939/40-813242, 827231, 829695

Posebna ponudba:
FIAT UNO CS 90 1100 za 7.235.000 lir

VSI MODELI FIAT

JUGO koral (45 odpade) kupim. V račun dam nov CTX 80 z doplačilom. ☎ (061) 342-790. t-44430-79

UGODNO prodam zastavo 101, letnik 79, generalno obnovljeno, prvi lastnik. ☎ (061) 345-966. 807199-79

LADO 1600, l. 80, poceni prodam. ☎ (061) 737-139. 807202-79

YUGO 45, junij 1984, registriran do junija 1991, ugodno prodam. ☎ (061) 553-620 ali na naslov: Konrad Rok, Šišenska 2, Lj. Šiška. st-5410-79

ZASTAVO 850, letnik 81, ohranjeno, reg. do aprila 91, prodam. ☎ (061) 841-302. t-44222-79

ZASTAVO 750, letnik 85, reg., prodam. ☎ (067) 23-274. t-44260-79

LADO samaro, letnik 1987, prodam. ☎ (061) 312-000, v nedeljo popoldan. t-44261-79

ZASTAVO 750, letnik 81, 33.000 km, ohranjeno, prodam. ☎ (061) 441-202, v ponedeljek. t-44264-79

FIAT 126 P, letnik 1984, 45000 km, zelo ohranjen, registriran do marca 1991, prodam. Damjan Ostrožnik Čolnišče 18, Zagorje ob Savi. ☎ (0601) 63-157. t-44278-79

ZASTAVO 750 – motor 850, z A testom, starejši letnik, zelo dobro ohranjen, z dodatno opremo, prodam. Ogled Stanežiče 21, Mrhar v soboto do 12. in v nedeljo dopoldan. t-44280-79

JUGO 55 6/88 in 126 P, 12/87, prodam. ☎ 487-648, nedelja popoldne. t-44281-79

YUGO, nov, reg., prodam ali zamenjam za 3 leta starega yugo. ☎ (058) 21-576. t-44292-79

126 P, letnik 1976, poceni prodam. ☎ (068) 21-576. t-44293-79

YUGO KORAL 45, letnik 12/89, kasko zavarovan, izoliran, priklop avtoradia, prodam za 8200 DEM v din. protivrednosti. ☎ (063) 831-138 po 16. uri. t-44305-79

ZASTAVA 128, letnik 88, z dodatno opremo, prodam za 8.000 DEM v dinarski protiv. ☎ (061) 574-098. t-44319-79

126 P, malo vožen, letnik 86, prodam. ☎ (061) 226-362. t-44320-79

126 P, zelo lepo ohranjen, letnik 78, ugodno prodam. ☎ (061) 861-567. t-44331-79

SAMARO 1300, 3 V, pet prestav, letnik 88, prevoženih 12.000 km, garažirano, bele barve, bosch elektronika, previleke, nujno prodam za 77.000 din. ☎ (063) 21-609, popoldan. t-44352-79

FIAT 126 P, letnik 87, z avtoradiom, manjšim volanom, registriran do 13. 8. 1990, prodam za 3800 DEM din. protivrednosti. ☎ (061) 344-927. t-44257-79

Z 101 lux, letnik 77 prodam. Anton Ficko, Petrovičeva 11, Lj. ☎ (061) 453-254. t-44391-79

JUGO KORAL 60, star 6 mesecev, z dodatno opremo, prodam za 10.000 DEM v din. protivrednosti. ☎ (061) 320-560. t-5364-79

JUGO florido – novo, prodam. ☎ (061) 51-058. p-5328-79-st

JUGO 45, letnik junij 1989, prodam. ☎ (061) 227-025. t-44657-79

126 P, starejši letnik, reg., prodam za 1200 DEM v din. protivrednosti. ☎ (061) 714-253. t-44669-79

YUGO 101 skala, 5 V, nov, neregistriran, barva višnja, ceneje prodam. ☎ (061) 722-276. t-44680-79

JUGO 55, temno modre barve, l. '84, prodam za 4300 DEM v din. protivrednosti. ☎ (061) 554-383. t-44696-79

ZASTAVO 101 GTL, letnik 1983, registrirano do 14. 8. 1990, zelo ugodno prodam. Šaflin, Gača 6, Črnuče. 2590-79-sta

ZASTAVO, let. 82, garažirano, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (061) 275-502. 2597-79-sta

ZASTAVO 850, letnik 1984, prevoženih 53.000 km, reg. do novembra 1990. Cena 2700 DEM ali protivrednost v dinarjih. ☎ (061) 345-777. 2601-79-sta

Z 126 l. 82 prevoženih 63.000 km, prodam. Cena po dogovoru. ☎ (061) 267-737, v soboto po 10 uri. 5418-79-st

Z 101 l. 12/87, prodam. ☎ (061) 343-244. 5421-79-st

Z 101, l. 77, prvi lastnik, prodam. ☎ (061) 446-403 v soboto, od 8. do 12. ure. 5429-79-st

101 GTL, l. 84, bele barve, garažirano, reg. celo leto, ugodno prodam. ☎ (061) 329-486. 5439-79-st

FLORIDO, novo nerabljeno in Z 128, novo ugodno prodam. ☎ (061) 831-632. 5448-79-st

Z GTL 55, letnik 1983, registrirano do julija 1991, prodam. ☎ (061) 454-592. t-4442-79

JUGO koral 55, 10.500 km, garažiran, dodatno opremljen prodam. ☎ (061) 261-563. t-44457-79

JUGO 55, bele barve, star 15 mesecev, z dodatno opremo, kasko zavarovan, prodam za 9.500 DEM v din. protivrednosti. ☎ (061) 443-839. t-44465-79

ZASTAVO 101 poly, letnik 1985, ugodno prodam. ☎ (061) 766-012. t-44562-79

Z 750, letnik 1984, 46.000 km, prodam. ☎ (061) 264-710. t-44563-79

YUGO 45, letnik 1983, in R 4 GTLJ, serviser, letnik 1985, ugodno prodam. ☎ (0602) 42-516. t-44472-79

FLORIDO, tovarniško novo, prodam ali zamenjam za cenejše vozilo. ☎ (061) 881-236, dopoldne ali 881-315, popoldne. t-44470-79

Z 750, letnik 1982, in Jugo 45, letnik 1981, prodam. ☎ (061) 746-151. t-44498-79

126 PGL, star 1,5 leta, prev. 13.500 km, prodam za 4700 DEM v din. prot. ☎ (0602) 35-376. t-44504-79

126 P, letnik 1980, še registriran, ugodno prodam. ☎ (061) 268-119. t-44517-79

ZASTAVO 101, GTL 65, letnik 1984, prodam. Cena 4.500 DEM v dinar. protiv. ☎ (061) 50-221. t-44532-79

ZASTAVO 101 mediteran, letnik 1976, garažiran, reg., prodam. ☎ (065) 71-831. t-44551-79

JUGO koral 45, karamboliran, stal 4 mesece, prodam. ☎ (061) 318-418. t-44558-79

SKALA 55, december 1988, ohranjena, prodam za 8.500 DEM v dinarski protivrednosti. ☎ (061) 51-309. t-44588-79

ZASTAVO 101, letnik september 1986, prodam. ☎ (061) 552-300, v soboto. t-44620-79

ZASTAVO 750, letnik 1984, prodam. ☎ (061) 654-127. t-44629-79

DOBRO ohranjeno Zastavo 101 S, letnik 1979, prodam za 2500 DEM v din. protivrednosti. ☎ (063) 831-511 int. 33, od 7.–15. ure. t-44638-79

LADO SAMARO 1300 S, novo, nevoženo, ugodno prodam. Bermanec, Trg okt. rev. 6, Lj. Fužine. t-44646-79

126 P 1977, obnovljen ugodno prodam. Rožna dolina C I/14. 705096-79

Z 750 LE, letnik 81/9, prevoženih 42.000 km, prodam. ☎ (061) 325-530 705109-79

FIČKA letnik 74, dokaj ohranjen, registriran do februarja 91 prodam za 700 DM ali din. pr. Pokličite na ☎ (061) 223-815. 705124-79

Z 128, garažiran, rdeče barve, april 88, 25000 km prodam. ☎ (061) 301-012, vsak dan od 17. ure dalje. 705136-79

JUGO SKALA 55 (zastava 101) letnik 1989 prodam. ☎ (061) 216-590 in (064) 74-016. 705137-79

ZASTAVO 101 GTL 55, 5 vrat, letnik 1984, ugodno prodam. ☎ (061) 371-001. 705141-79

ZASTAVO 101 GT 65, letnik 84, prodam. Černič Jože, Primičeva 45, Škofljica. 705144-79

P 126, letnik 81, karamboliran, prodam. ☎ (061) 746-370, popoldan. 807238-79

JUGO 45, nov, neregistriran, ugodno prodam. ☎ (061) 265-166. 807275-79

ZASTAVO 750 letnik 1985, prevoženih 48000, prodam za 2.600 DEM v din. prot. ☎ (061) 882-179. 807288-79

YUGO 45, letnik 84, prodam za 3000 DEM din. prot. ☎ (061) 341-764. 807301-79

druga motorna vozila

CABRIOLET fiat 850, speeder, garažiran, vzdrževan, dodatno opremljen prodam. Anžin, Medvedova 5, Kamnik. t-44452-80

FORD scorpion 2500, diesel GL, odprta streha, zavore ABS, 75.000 km, prodam. ☎ (061) 317-389. t-44462-80

AUDI 80 diesel, l. 88, nujno prodam ali menjam za golf. ☎ (0608) 32-469. t-44505-80

ATRAKTIVNO dvosedežni športni kabriolet – VW – porsche 914, prodam. ☎ (064) 78-788. t-44522-80

VW 1200 J obnovljen reg. do konca leta, prodam za 21.000 din. ☎ (061) 264-158. t-44530-80

ZELO dobro ohranjen peugeot, 205 GL, z dodatno opremo, prodam. Britof 343, Kranj. ☎ (064) 36-089. t-44531-80

WARTBURG karavan, l. 78, registriran do aprila 91, dobro ohranjen, prodam. ☎ (067) 51-010, int. 252, dopoldan in (067) 51-581, popoldan. t-44412-80

VW 1300, nemški, letnik 1970, registriran do maja 1991, prodam. ☎ (061) 323-418. t-44675-80

AUDI 80 CC, letnik 1986, prodam ali zamenjam za cenejši avto. ☎ (061) 867-137. t-44678-80

ŠKODO 120 LS, letnik 1979, registrirana do 6/91, prodam. ☎ (061) 321-536. t-44686-80

Brezplačno posredujem informacije o uvozu novih in rabljenih vozil
Ford ter motornih koles Kawasaki in Suzuki po najnižjih cenah.
(064) 85-579.
t-44703-80

SAAB 96, letnik 1973, registriran do novembra 1990, prodam. ☎ (061) 485-549. t-44707-80

LANCIA fulvia, letnik 1974, 1,3 S, 90 KS, 5 brzin, prodam ali menjam. ☎ (061) 447-356. t-44533-80

LADO niva, z dieselmotorjem, nebrezhiben prodam. ☎ (066) 62-156. t-44590-80

PEUGEOT 104, prodam po delih. ☎ (061) 349-494, popoldan ali ☎ (061) 261-258, dopoldan. t-44635-80

PASSAT turbo diesel, variant, bele barve, prodam ali zamenjam za golf diesel z doplačilom. ☎ (061) 349-494, popoldan ali ☎ (061) 261-258, dopoldan. t-44636-80

UGODNO prodam autobianchi junior, letnik 1981, garažiran, odlično ohranjen, zaradi bolezni, malo vožen. ☎ (061) 273-044. 705103-80

VW 1300, dobro ohranjen, letnik 70, prodam. ☎ (064) 57-851. t-44221-80

PEUGEOT 205 GL, ugodno prodam. ☎ (061) 59-310. t-44233-890

PEUGEOT 205 GL, kovinske srebrne barve, letnik 87, izredno ohranjen, prodam. ☎ (0601) 24-635. t-44297-80

PORSCHE 911, prodam ali zamenjam. ☎ (068) 50-125. t-44306-80

PEUGEOT 305 EX, 86, 42.000 km, kot nov, prodam za 14.000 DEM v din. protiv. ☎ (068) 76-051. t-44334-80

VW 1300 prodam. ☎ (061) 881-082. t-44353-80

PEUGEOT 104 SL, letnik 77 prodam. ☎ (064) 77-559. t-44390-80

PORSCHE 924 in simco sambo, letnik 82, odlično ohranjeno, prodam. ☎ (061) 218-376. t-5507-80

AUDI 60, registriran do 21. 5. 91, z novimi gumami, prodam. Na zalogi tudi rezervni deli. ☎ (0601) 81-174. t-44414-80

FORD ESCORT XR 3 I prodam. ☎ (061) 342-083, sobota do 13. ure, od 13. pa na Skerovi 13, Jakopič, v nedeljo na avto sejmu. t-44417-80

WARTBURG 353, starejši letnik, prodam za 13.000 din. ☎ (061) 576-451, od 8. do 14. ure. t-44433-80

SAAB 96 L, predzadnji letnik dec. 77, prodam za 6.500 DEM. Registriran od okt. 90., generalno obnovljen, številni novi deli, radio, plin. Potrebno samo barvanje. ☎ (061) 576-159, zvečer. 807180-80

AUDI 100 starejši letnik, brezhiben, z vlečno kljuko ugodno prodam. ☎ (061) 653-772. 807207-80

AUDI 1000 let. 72, obnovljen prodam za 18.000 din ali z doplačilom zamenjam za manjši – prednost fiat. ☎ (061) 653-772. 807208-80

AUDI 80 GLS, letnik 79, 73.000 km, prvi lastnik, garažiran, odlično ohranjen, prodam. ☎ (0602) 31-102. pt-702-80

AUDI 80 C diesel, letnik 85, 51.000 km, dobro ohranjen, prodam. ☎ (066) 35-726. t-42286-80

VW KOMBI bus, 1500 cm³, letnik 1976, generalno obnovljen motor, reg. do junija 1991, prodam. ☎ (061) 575-406. t-43848-80

PEUGEOT 205 GL, kovinske barve, prodam. ☎ (061) 723-545. t-43889-80

MOSKVIČ kot nov, letnik 1987, registriran do junija 1991, 15.000 km, zaradi upokojitve, ugodno prodam. ☎ (068) 28-846. t-43893-80

SEAT ibiza, 1,7 diesel, l. 87, ugodno prodam ali zamenjam. ☎ (063) 31-098, 28-657. t-43896-80

PEUGEOT 505, letnik 1982, 46000 km, odlično ohranjen, registriran do julija 1991 ugodno prodam. ☎ (061) 721-043. t-43964-80

OSEBNO terensko vozilo aro, letnik 89, prevoženih 8000 km, ugodno prodam. ☎ (062) 772-056. t-43991-80

AUDI 100 injection, letnik 85, prodam. ☎ (066) 51-640 t-44018-80

VW 1300, starejši letnik, registriran do oktobra, prodam. ☎ (061) 484-341 t-44077-80

CABRIO GSI 2000, prodam. ☎ (061) 223-590 t-44136-80

VW 1200, zadnji tip, zelo dobro ohranjen, 51000 km, prodam. ☎ (061) 741-572 t-44207-80

PORŠE 924, šibedah, registriran do 1. 11. 1990, nekaramboliran, garažiran, prodam za 16.800 DEM din. v protiv. V račun vzamem jugo 45. ☎ (061) 261-915. t-44209-80

MOSKVIČA 1500, z rezervnimi deli, neregistriran, prodam po ugodni ceni. Dušan Mirič, Ljubljanska 28, Bled. t-44046-80

VOLVO 343 DL Carmic l. 1979, prodam. ☎ (0601) 22-681. t-44098-80

MINI COOPER 1000, letnik 1976, vozen, registriran do 28. 2. 1991 ugodno prodam. ☎ (061) 737-817. t-44182-80

MG MIDGET MK 3 kabrio, rdeč, kot nov, letnik 76, cena 77.000 din. ☎ (062) 816-458. p-769-80

GOLF DIESEL l. 86 in fiat 126 P l. 88, prodam. ☎ (061) 735-180. t-44373-81

DVA peugeota 204, letnika 1972 in 1974, oba registrirana in vozna, prodam. ☎ 832-116. Palik Marjan, Tunjiška 2, 61240 Kamnik. p-5370-70-st

LANCO prizmo, letnik 1986, 46.000 km, prodam. ☎ (061) 773-651 t-43709-80

VW PASSAT, letnik 1988, 26.500 km, prodam. ☎ (061) 783-128 pt-43769-80

foto video hifi computer **NIEDERMEYER**

88 × V AVSTRIJI
CELOVEC, Alter Platz 11, 9943/463-56695
CELOVEC, Wiener Gasse 6, 9943/463-55425
BELJAK, Hauptplatz 17, 9943/4242-23563
GRADEC, Annenstrasse 35, 37, 9943/316-912813
GRADEC, Hans Sachs Gasse 14, 9943/316-831350

ORION VMC-439 S
CCD, 6-kratni makro objektiv, high speed shutter (1/1000 s), avtofokus, long play
1.200 DEM neto

V ZALOGI ŽE NOVI NIEDERMEYER KATALOG – 112 STRANI – BREZPLAČEN PRIDITE IN VZEMITE ALI PA POKLICITE IN VAM GA POŠLJEMO

AKAI VS-425 EV
HQ, VHS videorekorder z digitalnim tradingom, 8 programov/1 leto, stoječa slika, daljinsko upravljanje
723 DEM neto

AUDI 80 turbo diesel, l. 88 september, 40.000 km, kovinske barve z dodatno opremo po modelu audi 90, prodam za 45.000 DEM ali brez opreme, 41.000 DEM din. prot. ☎ (061) 721-532. pt-44521-80

motorna kolesa

SUZUKY 750 GSX, letnik 1980, trčen, prodam. Ogled pri klepарju, Sterle, Lipe 1, Crna vas, Ljubljana. pt-43890-81

BT 50 S, 50 km, star 1,5 leta, ugodno prodam. ☎ (063) 781-013. pt-43928-81

AUTOMATIC A3 ML, APN6, kolo »Rog« maraton, polosovino za renault R-16, vse novo, prodam. Ljubljana, Vodnikova 312, ☎ (061) 576-793 a-2565-81-st

BMW R 80 GS Paris–Dakar, z dodatno opremo, prodam. ☎ (064) 57-723, zvečer. t-42488-81

LAVERDO 500 S, letnik 1981/82, prevoženih 12.000 km, registrirana do junija 1991, prodam za 20.000 din. ☎ (069) 74-511 int. 246, dopoldan in (069) 23-642, popoldne in ob vikendih t-43795-81

MALO vožen CTX 80, letnik 1989/8, prodam za 13.000 din ali po dogovoru. ☎ (061) 737-101, zvečer. t-43796-81

VESPA PX 200 E, letnik 1986, rdeča, prodam za 18.000 din. ☎ (061) 487-780. t-43830-81

SUZUKI GSX 750, prodam. ☎ (065) 55-064. t-44022-81

CTX 80, nov, brezhiben, prevoženih 1000 km, prodam za 21.000 din. ☎ (061) 721-082. t-44048-81

KLR 650, l. 88, prodam. ☎ (065) 71-369. t-44083-81

BMW R 45, l. 80, zelo lepo ohranjen, prodam. ☎ (061) 375-138. t-44086-81

VESPO PX 200 E, z veliko dodatne opreme, prodam. Cena po dogovoru. ☎ (061) 313-811. t-44118-81

HONDO 900 F 2, Bol dor, letnik 1982, prodam. ☎ (063) 39-280. t-44135-81

TORI, star 2 leti, skoraj nevožen, prodam za 7000 din. ☎ (061) 226-447 t-44170-81

BMW R, 65 LS, letnik 83, prodam. ☎ (063) 741-971. t-44177-81

AVTOMATIK, letnik 85, izvozni model, zradi odhoda v tujino, poceni prodam. Ogled danes od 15. do 18. ure. Štebaj, Gerbičeva 33, Lj. t-44178-81

AVTOMATIK SL3, letnik 1988, odlično ohranjen, prodam. ☎ (061) 653-557. 704997-81

GILERO RX200, malo voženo, letnik 1989, ugodno prodam. ☎ (063) 856-668. 705045-81

NEVOŽEN avtomatik MS, letnik 1986/87, zaradi bolezni, 400 km prevoženih, prodam za 1.000 DEM. din. protivrednosti ☎ (061) 442-311. 705057-81

COLIBRI avtomatik, nov, prodam 10% ceneje. ☎ (061) 221-051. 807134-81

ČELADI AGV, metalno siva in rdeča, iz kevlarja ugodno prodam. ☎ (061) 372-324. 807178-81

VESPO PX 200 E, letnik 85, registrirana april 86, prodam. ☎ (063) 721-135. 764-81

TOMOS automatik, »Bulit« skoraj neraBljen prodam. ☎ (061) 51-324. sta-2579-81

SUZUKI 650 katana, ugodno prodam ali zamenjam. Rok Grašič, Nožice, Gostičeva 26, Radomlje. t-44217-81

KAWASAKI KLR 650, letnik 88, modro-zelene-bele barve, prodam. ☎ (061) 486-339. t-44226-81

MZ ETZ 125 ccm, letnik 89, prodam za 1.800 DEM din. protiv. ☎ (0608) 60-158. t-44245-81

CTX 80, letnik 1989, kot nov, prodam za 14.000 din. ☎ (061) 711-096. t-44252-81

TOMOS colibri, nov, ugodno prodam. ☎ (061) 225-953. t-44258-81

BMW R 65, LS, zelo ugodno prodam. ☎ (068) 65-331. t-44291-81

HONDO CB 400 N, l. 81, prodam. ☎ (093) 27-520, od 10. do 11. ure. t-44327-81

ETZ 150, z dodatno opremo, letnik 88, vožen eno sezono, 2300 km, prodam za 1.200 DEM din. prot. ☎ (066) 34-779, od 19. do 21. ure. t-44336-81

SUZUKI GSX 1100 EF, letnik november 86, 125 KS, kot nov, ugodno prodam. ☎ (063) 711-916. t-443654-81

KAWASAKI GPZ unitrak, letnik 84, prodam. ☎ (067) 73-845. t-44371-81

HONDO 900 boldor, lepo urejeno prodam za 4.000 DEM din. prot. ☎ (063) 752-150. t-44373-81

VESPO 50 ccm staro tri mesece, prodam za 25.000 din. ☎ (061) 320-925. t-44435-81

TOMOS COLIBRI še v garanciji odlično ohranjen, 270 km, prodam. ☎ (061) 572-020. 807189-81

BMW K 100 RT, letnik 1985, 26000 km prodam. ☎ (065) 86-090. t-43845-81

HONDO VF 750 F, letnik 84, prodam. ☎ (061) 712-577. t-43998-81

GILERO XR 1–125, letnik 1989 ugodno prodam. ☎ (064) 88-659. t-44440-81

ATRAKTIVNO hodno CBX, prolink, 6 cilindrov, 15.000 km, letnik 1984, kot novo, prodam ali zamenjam za BMW 316, 318 z doplačilom. ☎ (061) 341-797. t-44679-81

HONDO dominator, prodam. ☎ (061) 558-385. t-44700-81

HONDO 1,4 GL 7, rdeče barve, letnik 1988, 38.000 km prodam. ☎ (061) 766-030. t-44709-81

SUZUKI GS 400, jamaha RD 250, jamaha XT 550 S, ugodno prodam. Ogled od 8. do 13., na Dolomitski 12, Šiška. 2600-81-sta

GILERO 250 NGR, 1987, reg. do 4/91, odlično, servisirano, prodam za 42.000 din. ☎ (068) 24-867. 5419-81-st

PRODAM piaggio vespo, l. 83, odlično ohranjena 20.000 km, ☎ (061) 552-157, sobota od 14. ure dalje. 5420-81-st

VESPO 200 E, letnik 1984, dodatno opremljeno, prevoženih 7000 km, ugodno prodam. ☎ (061) 272-135. 5425-81-st

SUZUKI katana 550, l. 84, dobro ohranjen prodam za 5000 DEM din. protivrednosti. ☎ (061) 264-623, pop. 5436-81-st

SUZUKI GSX B 1100, letnik 87, rahlo poškodovan, ugodno prodam ali zamenjam za avto ali drugo motorno kolo. ☎ (061) 614-053. t-44441-81

CTX 80, nov, registriran z dodatno opremo, čelado in rokavicami prodam za 21.500 din. ☎ (061) 342-790. t-44451-81

MOTORNO kolo ATX prodam. ☎ (061) 711-912. t-44471-81

TOMOS colibri, nov, nevožen ugodno prodam. ☎ (066) 34-898. t-44483-81

APN 6, lepo ohranjen prodam za samo 2.800 din. ☎ (061) 332-460. t-44489-81

POŠKODOVAN, vozen kavasaki GPZ 500 S, star 6 mesecev, prodam. Cena 5.500 DEM v dinar. protiv. Setnikar, Gaberje 1, 61356 Dobrova, ☎ (061) 641-063. t-44492-81

VESPO 50 ccm z elektro štarterjem, novo, prodam. ☎ (061) 224-819. t-44496-81

TORI CROSS, prodam. ☎ (061) 621-621. t-44527-81

BMW R 80 ST, letnik 1984, 12.000 km, prodam. ☎ (061) 264-710 t-44565-81

TOMOS 15 SLC, letnik 1985, oktober in tomos colibri, letnik 1970, ugodno prodam. ☎ (0608) 61-817. t-44583-81

HONDA CBX 750 F, letnik 1986, ugodno prodam. ☎ (061) 211-693. t-44623-81

TOMOS electronic 90, prodam. ☎ (064) 68-515. t-44633-81

GILERO XR 1–125 letnik 1989, ugodno prodam. ☎ (064) 88-659. t-44440-81

ATX, motor nov, 2 meseca prodam. ceneje. Zakrajšek Marko, Tlake 11, Šmarje Sap. 705095-81

PRODAM avtomatik A 3 ML, dobro ohranjen, 1986. ☎ 552-582. 768115-81

MZ 250, l. 90, opravljen servis, pr 1000 km, zelo ugodno prodam. Lahkc na 2 obroka. ☎ (061) 342-682. 705139-81

HONDA 750 bold'or, letnik 81, prodam. ☎ (061) 570-098. 705158-81

NOV tomos BT 50 S, prodam 30% ceneje. ☎ (064) 621-522. 807224-81

SUZUKI 125 kros, ugodno prodam. ☎ (064) 621-522. 807225-81

YAMAHO XZ 550, l. 1985, prodam za 6.300 DEM din. protivrednosti in ETZ 250, nov, prevožen za 2.500 DEM din. protivrednosti. ☎ (061) 214 921. 807230-81

YAMAHA XT 600 terenska, prodam ali zamenjam za yamaho RD 350 F. ☎ (061) 447-532. 807249-81

TOMOS avtomatik, malo vožen dobro ohranjen, ter moško športno kolo, ugodno prodam. ☎ (061) 224-529. 807259-81

ATX 50 nov rdeč prodam. ☎ 268-116. 807297-81

kupim

GOLF JX diesel, letnik 87, od prvega lastnika, garažiran, kupim. Ponudbe pod »5 vrat«. t-44262-82

GOLF JGLD, S paket, kupim. Andrej. ☎ (063) 33-343. t-44193-82

garaže

GARAŽO v Novih Jaršah, nasproti Emona centra, prodam. ☎ (061) 451-493. t-43871-83

GARAŽO na Kodeljevem prodam. ☎ 551-493. 70548-83

GARAŽO ob Vodnikovi cesti prodam najboljšemu ponudniku. Ponudbe pod »Tripleks«. 807169-83

ZIDANA GARAŽA nova SPB poleg silosa v centru Domžal in audi 80 B letnik 89, april, 10.000 km, kovinska barva, šibedah, spojler, ugodno prodam. Inf. Pevec, Kovičeva 11, 61230 Domžale. ☎ (061) 712-194 st-5385-83

GARAŽO triplex na Viču, Reška ulica, prodamo. ☎ (061) 266-195. t-44654-83

GARAŽO takoj oddam v Mostah. ☎ (061) 442-133. 807250-83

deli za avto

MOTOR mercedes tip 360, generalno obnovljen, 190 konjskih moči, v garanciji, možna vgraditev v mercedes 12–13 ali 11–13 ter kabino in menjalnik prodam. ☎ (061) 773-585. t-44476-84

KAROSERIJO za opel kadett karavan, l. 81–85, kupim. ☎ (061) 667-027. t-44510-84

KAROSERIJO za opel kadett city, poškodovana leva vrata in bok, prodam. ☎ (065) 22-259. t-44557-84

DELE za NSU 1200 ugodno prodam. ☎ (063) 891-191, od ponedeljka do petka od 12. do 14. ure. t-44585-84

UGODNO prodam motor mercedes, 300 D, 80 letnik, odličen, kompleten, ☎ 225-122, Mahkovec, Dolenjska c. 129, Ljubljana. 807235-84

ZA R 4 prodam nove amortizerje za 25% osnovne cene. ☎ (061) 451-347. 807267-84

KUPIM avto dele za ford taunus 12 M, model 1967, desni prednji blatnik in desni žaromet. ☎ 554-209. 807308-84

RAZNE DELE za opel record 2,0, letnik 79, prodam. ☎ (061) 654-465 vsak dan od 14.–16. ure. t-44699-84

ZA CITROEN original francoski komplet bate in batne obročke, cilindre, kakor tudi končnike original nemške za vozila ford ugodno prodam. ☎ (072) 750-431. t-44119-84

MOTOR za R 4 GTL ter novo školjko za R 4, vse skupaj prodam za 17.000 din, lahko tudi posamezno. ☎ (061) 611-484. t-44225-84

PRTLJAŽNIK, brezhiben, nov, za renault in ostale vrste avtomobilov, ugodno prodam. ☎ (061) 327-700. t-44257-84

ŠKOLJKO Zastave 128, lahko delno karambolirano, kupim. ☎ (0601) 20-700. t-44302-84

DESNO STRANICO za golfa, stari tip prodam. ☎ (064) 633-453. t-44389-84

DIESEL MOTOR, mercedes 240, ugodno prodam. ☎ (061) 482-422. t-43977-84

RENAULT 18, prodam po delih. Skubic, Molska c. 1 A, Log pri Brezovici. t-44185-84

CITROËN ami 8, prodam po delih. ☎ (066) 34-060. pt-43821-84

ŠIROKE terenske gume pulda, godrich in platiša, vse 15 col, za nivo ali suzuki, prodam. ☎ (063) 781-013. pt-4327-84

tovorna vozila in prikolice

FAP 1620, let. 82, kesonar, prodam. Suha 51, Kranj. pt-43901-85

ZASTAVO TURBO zeta, 80–120, letnik 1988, 5 t, s cerado, 25.000 km, in avtodvigalo Fiat za nakladanje lesa, prodam. Resnik, Moste 76, pri Komendi. pt-44265-85

TAM 75, letnik 81, dobro ohranjen z avtoliftom, prodam. ☎ (063) 29-519. 755-85

TOVORNI avtomobil mercedes 1517, motor generalno obnovljen, prodam ali menjam za osebni avto, ali dostavni avto. Grandljič Stanislav, Ljubljanska cesta 44, Grosuplje. a-2561-85-st

TAM 130–110, dobro ohranjen, letnik 1981, in prikolico, letnik 80, prodam. ☎ (063) 855-532. t-43736-85

OM TIGROTO 55 kiper prodam. ☎ (065) 85-383. t-43807-85

TAM 170 T 14, gozdarski, prodam. ☎ (063) 775-039. t-43812-85

TOVORNO prikolico FRUHAUF 16 t, kiper, dolžine 7,5 m, prodam. Birsa, ☎ (065) 22-955. t-43834-85

TAM 190 T 15, kiper, prodam. ☎ (0602) 55-229, zvečer. t-43878-85

POLPRIKOLICO Trailor, starejši letnik, 2 osi, 24 ton, prodam. ☎ (062) 795-321. t-43907-85

MERCEDES 16-38, vlačilec, letnik 1983, reg., ugodno prodam. ☎ (062) 813-930. t-43924-85

MERCEDES 407 D, letnik 78, preurejen v camping vozilo in mercedes 206 D, letnik 72, ugodno prodam. ☎ (061) 482-422. t-43978-85

TAM 75 T/S/BUS, vozen B kategorijo, prodam. Janez Stopar, Tušiševa 33, Loka pri Mengšu. t-44061-85

ZASTAVO 70-10, letnik 1986, keson dolžine 5,20 m, dobro ohranjeno, ugodno prodam. ☎ (068) 58-118. t-44066-85

ŠPEDICIJSKI kason 6,40×2,45 m, prodam. ☎ (051) 807-359. t-44157-85

GENERALNO obnovljen TAM 125, z novim motorjem, prodam ali zamenjam za osebno vozilo. ☎ (068) 51-349. t-44161-85

MERCEDES 19-26, s cerado, aluminijasti keson, dolžine 7 m, uvožen pred 20 dnevi iz ZRN, prodam. ☎ (076) 72-550. t-44191-85

PAJKA za raztezanje avto-karambolov, prodam za 2500 DEM v din. protivrednosti. ☎ (061) 273-395. t-44219-85

MERCEDES 12–13, letnik 1977/78, aluminijasti keson, prodam. ☎ (063) 741-859. t-44230-85

PRIKOLICO za osebni avto 165×110×30, nosilnost 600 kg, prodam za 4.800 din. ☎ (061) 487-065. t-44232-85

MERCEDES 22-26, prikoličar, letnik 1976, prodam. ☎ (066) 52-035 t-44235-85

MERCEDES 12–13, letnik 1988, z dodatno opremo, prodam. Židak Alojz, Kladja 9, 68283 Blanca. ☎ (0608) 82-903, zvečer. t-44236-85

ZASTAVO POLY, letnik 1987, prodam. Gregor Franc, Radenci, Finžgarjeva 31. ☎ (069) 73-500. t-44268-85

TOVORNO vozilo zastava 80–10, opremljeno, z nerjavečo cisterno (5000 l) za prevoz mleka in pitnih tekočin, prodam; obenem tudi pogodbeno delo. ☎ (066) 58-322. t-44272-85

NA NOVO urejeno kipper polprikolico utva, črpalko in vse potrebno za kipanje pri tovornjaku MAN mercedes volvo in cisterno 33.000 l, balonerico izolirano in kombi mitsubishi, 6 in pol let star, 4 pogon, za 8 oseb, prodam ali zamenjam za keson polprikolico. ☎ (063) 831-481. t-44288-85

TAM 2001, reg. do 6/1991, prodam. Janko Lukan, Draga 2 A, Hrastnik. t-44298-85

VLAČILEC man 19-281, letnik 1982, prodam zaradi upokojitve. ☎ (0601) 39-121. t-44301-85

CATERPILAR buldožer B 9, letnik 1973, brezhiben, prodam. Prodam tudi polprikolico, vlačilec Gorica, za prevoz gradbenih strojev, letnik 1980, in prikolico kiper kogler, letnik 1981, karambolirano. Možne zamenjave. ☎ (061) 483-227. t-44324-85

SCANIO 111, špedicijski kiper, nosilnosti 13 t, s pomožno dvižno osovino, prodam. Kamion je reg. in odlično ohranjen. ☎ (064) 77-017, od 20.–21. ure. t-44325-85

MAN 16240 kiper, letnik 1975, odlično ohranjen, registriran do maja 1991, prodam ali zamenjam za osebni avto. ☎ (0608) 79-762. t-44339-85

FA LEMATEX Ges. m. b. H.
9020 CELOVEC, Rosentalerstr. 99 in 99 H, nasproti KGM, tel. 9943/463-261607, faks 9943/463-262515

VELIKA INVENTURNA PRODAJA

izredno poceni rabljeni šivalni stroji za osebno in industrijsko uporabo s kompletno elektroniko in avtomatskim rezanjem sukanca – **vseh znamk: BABYLOCK, BROTHER, PFAFF, ADLER, JUKI, DÜRKOPP itd. in kompleten šivalni pribor** (sukanci, elastika, svila, blago, šivalni stolčki itd.)

IZREDNO BOGATA IZBIRA IN IZREDNO NIZKE CENE!

COMPRO
Rosentalerstr. 189, A-9020 CELOVEC,
tel. 9943/463-282 344, faks 9943/463-282 275

PC-AT 12 **DEM 1111**
ohišje z napajalnikom 200 W
osnovna plošča 286-12/16 MHz, CPU 80286-12
512 KB RAM
disketni pogon 1.2 MB (NEC)
FDD/HDD krmilnik (2:1 interleave)
tipkovnica CHICONY, 101 tipka
monitor ADI 14" AMBER ali paper-white
Hercules grafična-printer kartica

SPORED ZA SOBOTO
TELEVIZIJA

LJUBLJANA I

8.50–12.20 in 15.30–1.10 TELETEKST RTV LJUBLJANA
8.50 VIDEO STRANI
9.00 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
RADOVEDNI TAČEK: LUNA
9.15 ZLATA PTICA: sedemletnica
9.25 ZBIS: B. Jurca: MIŠKO POLENO
9.35 MOJA DRUŽINA IN OSTALE ŽIVALI, angleška nadaljevanka, 1/13
10.05 ČUDEŽNA LETA, AMERIŠKA NANIZANKA, 3/18
10.30 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.05 VEČERNI GOST: POGOVOR S SAŠOM MIKLAVCEM
11.45 I. MEDNARODNI FESTIVAL PEVSKIH ZBOROV NAREČNEGA PETJA LJUBJANA, '90, 1. oddaja
12.20 VIDEO STRANI
15.45 VIDEO STRANI
15.55 POLETNA NOČ, ponovitev nadaljevank
MATI IN SIN, avstralska nanizanka, 7/14
POROTNIKI V SENCI, franc. nad., 4/7
NORI HOTEL, angleška nanizanka, 8. del
18.00 TV DNEVNIK 1
18.05 POSLOVNE INFORMACIJE
18.10 IZ TUJIH KUHINJ, ponovitev IZOBRAŽEVALNE SERIJE, 3/9
18.40 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
CVETLIČNE ZGODBE: Rumeni kanarček, ponovitev
18.55 MOJI KONJI
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 TV DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 UTRIP
20.20 ŽREBANJE 3×3
20.35 SREČANJE V MOJI DEŽELI

● **V soboto, 7. julija, ob 20.35. bo v Dolenjskih Toplicah tradicionalna prireditev za Slovence v svetu »srečanje v moji deželi«. Prireditev bo ob 12.30. odprl in udeležence pozdravil dr. France Bučar, predsednik Skupščine Republike Slovenije. Pred prireditvijo bo ob 11. uri na jasi maševal metropolit slovenski in nadškof ljubljanski dr. Alojzij Šuštar.**

21.05 OTROKA HOČEM OBDRŽATI, ameriški film
22.35 TV DNEVNIK 3
23.00 POLETNA NOČ
MATI IN SIN, avstralska naniz., 8/8*
POROTNIKI V SENCI, francoska nad., 5/7
NORI HOTEL, angleška nanizanka, 9. del
1.05 VIDEO STRANI

LJUBLJANA II

14.55 Wimbledon: TENIS (finale ženske)
17.30 SATELITSKI PROGRAMI – POSKUSNI PRENOSI
19.10 KAKO BIIT SKUPAJ, oddaja TV BG
19.40 ITALIA 90 FINALE
22.00/23.00 SATELITSKI PROGRAMI – POSKUSNI PRENOSI (do 1.30)

ZAGREB I

9.40 TV KOLEDAR
9.50 ČEBELICA MAJA, ponovitev risane serije
10.15 BARVA NOČI, NOČNI PROGRAM, ponovitev
DOOGIE, ameriška nanizanka
VLAK, 1 del nadaljevanke
12.05 SAGA O FORSYTHIH, angleška nadaljevanka
13.10 DA VPRAŠAMO SKUPAJ
14.45 DOGODIVŠČINE TOMA SAWYERJA, igrani fim
16.10 TV DNEVNIK 1
16.25 HRVAŠKI PISCI NA TV EKRANU – M. Krleža: V TABORIŠČU, igrani film
18.00 SEDMI ČUT, oddaja o prometu
18.30 PRISRČNO VAŠI, dokumentarna oddaja
18.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK 2
20.00 TAMARINDINO SEME, ameriški film
22.05 POROČILA
22.15 PAVAROTTI, CARERAS, DOMINGO, prenos iz Rima
1.00 INFORMATIVNA ODDAJA ZA GOSTE IZ TUJINE
1.05 BARVA NOČI, nočni program DOOGIE, ameriška nanizanka
VLAK, serijski film, 2/4
3.05 POROČILA
22.00 POROČILA
22.05 KRONIKA JUGOSLOVANSKEGA FESTIVALA OTROK
22.50 KRONIKA PULJSKEGA FILMSKEGA FESTIVALA
23.20 VILA ORHIDEJA
0.50 KRONIKA PULJSKEGA FILMSKEGA FESTIVALA

ZAGREB II

13.30 TEST
13.45 TV KOLEDAR
13.55 CIRKUS, otroška oddaja
14.25 KAKO BITI SKUPAJ
14.55 Wimbledon: TENIS, finale (ž)
17.30 REZERVIRAN ČAS
17.55 VELIKI ROP
19.30 ITALIJA 90
19.48 Bari: NOGOMET – finale

KOPER

10.00 RAZISKOVALNA BAZA – POSEBNA ODDAJA (ponovitev)
11.30 MOTOCIKLIZEM, V. N. Belgije: 250 ccm / nep. prenos
13.45 HOKEJ NHL
15.00 TENIS, WIMBLEDON / nep. prenos
18.50 TV NOVICE
19.00 TENIS, WIMBLEDON / nep. prenos
19.30 TVD STIČIŠČE
20.00 TENIS, WIMBLEDON / nep. prenos
20.45 HIGHLIGHTS
21.00 TENIS, WIMBLEDON (povzetek)
22.00 TV NOVICE
22.15 MOTOCIKLIZEM, V. N. Belgije: 125, 250, 500 ccm (povzetek) sledi: MOTOCIKLIZEM, V. N. Belgije: SIDECAR (posnetek)

AVSTRIJA I

9:00 POROČILA in DOGODIVŠČINE V VANCOUVRU, Kačji strup
9.30 ASTRONOMIJA, čudežna dela amaterskih astronomov iz Nemčije, Švice, Avstrije in Italije so predstavljena v tej reportaži.
10.15 UJETNIK DVORCA ZENDA, ponovitev
11.50 BLIŽNJI POSNETKEK, ponovitev
12.30 DISPUTATIONES, Nemščina – kam greš?
13.30 POROČILA
13.40 ZNANJE, ponovitev
14.20 MALI PLEZALNI IZLET, Kratki film o Grödnertalu z Marianne Hold
14.35 IZGINULA ŽENA
16.00 OTROŠKI WURLITZER
16.55 MINI ČAS V SLIKI
17.05 AH, TAKO – NARAVA IN TEHNIKA ZA OTROKE, Če bi kamni lahko govorili
17.35 MUPPET SHOW, gost – Candice Bergen
18.00 PAN – OPTIKUM
18.24 VPRAŠANJE KRISTJANOV, odgovarja pater dr. Wolgang Bildstein
18.30 ŠPORT
19.30 VREME
20.00 KULTURA
20.15 IZBERITE – ZAVRTELI VAM BOMO
1: BITKA ZA RIM, Po romanu Felixa Dahna
2: KLEOPATRA
3: SPARTAK
23.15 POROČILA
23.20 SMRT V SOBOTO
0.50 EX LIBRIS

AVSTRIJA II

13.45 BORZNO POROČILO
14.00 POROČILA IZ PARLAMENTA
15.00 ŠPORT
TENIS – WIMBLEDON
18.00 TOM IN JERRY, risanke
18.30 SLIKA AVSTRIJE
19.00 AVSTRIJA DANES
19.30 ČAS V SLIKI 1
19.53 ŠPORT
SP V NOGOMETU 1990, finale za 3. mesto, iz Barija
22.00 SLAVNOSTNI KONCERT, z Josejem Carrearasom, Placidom Domingom in Lucianom Pavarottijem
23.30 ZABAVNOGLASBANA ODDAJA
0.35 EX LIBRIS

RAI 1

7.00 FILM
8.30 KONCERT
10.10 DVOJNAPREISKAVA, 3.-zadnji del
11.00 APARTHEID
12.05 POLETNI MARATON
13.30 TV DNEVNIK / TRI MINUTE O...
14.00 MONDIAL
14.15 MOJ PRIJATELJ DELFIN, film
16.00 SEDEM TV DNI
16.15 MINUTA NIČ
16.45 SEDEM DNI V PARLAMENTU
17.15 DOKUMENTAREC
18.25 BIMBO BO CIRKUS
19.25 BESEDA IN ŽIVLJENJE: NEDELJSKI EVANGELIJ
19.40 MONDIAL
19.50 VREME
20.00 TV DNEVNIK
20.40 LJUBEZEN V NEW YORKU, film
22.45 TV DNEVNIK
22.55 Terme ali Caracalla: SLAVNOSTNI KONCERT
0.00 NOČNI TVD
0.30 ŠE O MONDIALU
1.05 SOBOTNI KLUB

RAI 2

7.00 LASSIE
7.55 JUTRANJI PROGRAM
10.45 EVROPSKI DNEVI, vodi Gianni Colletta
11.45 FILM
11.55 CAPITOL, serija
13.00 OB TRINAJSTIH
14.00 BEAUTIFULL
14.45 POSTALI BODO SLAVNI, serija
15.30 MR. BELVEDERE, serija
16.05 CELOVEČERNI FILM
18.55 DRIBLING – MONDIAL
19.45 SP V NOGOMETU, finale (za 3. mesto)
FILM
23.45 MONDIAL
0.30 ODDAJA

MADŽARSKA I

7.00 SONČNICA, program uredništva kulturnih oddaj
9.00 VIDEO STRANI
9.05 DOBRO JUTRO, MOJ BOG, spored za protestantsko mladino
9.10 TV TELOVADBA, za otroke
9.15 URNO Z NOGAMI, šport, igra in razgibavanje za otroke
10.45 POLIP, italijanska serija, pon. 6. dela
11.50 PANORAMA, svetovna politika, pon.
12.50 VYHONKY, narodnostni magazin v slovaščini
13.20 VIDEO STRANI
15.30 VIDEO STRANI
15.40 NONSTOP NONSES, Didi med gangsterji, nemški film
16.25 PEŠEM DONI, iz zabavišča Vigadó
16.55 VRTEČE SLIKE, priporočamo filme
17.15 FORMULA I, 13. (zadnji) del igrane serije
18.00 TV KINO, najava filma Ognjeni vozovi
18.20 SAVARIA '90, latinsko-ameriški plesi, pokal Helia
19.10 VEČERNA PRAVLJICA
19.30 TV DNEVNIK
20.05 TV KINO, Ognjeni vozovi, angleški film (Oscarjev nagrajenec)
22.10 VNUKI NE BODO VIDELI, varstvo mest
22.50 TV DNEVNIK
23.10 UMETNINA TEDNA, Károly Ferenczy: Poletje
23.15 MONSERRAT CABALLE, večer arij iz Kongresnega centra (do 0.45)

MADŽARSKA II

13.00 TV 2 – Video strani – Reportaže – Vreme – Glasba – Za najstnike – Počitnice
13.55 ANGLEŠČINA, za staro in mlado (Children's Television Workshop)
14.55 TENIS, mednarodno prvenstvo Anglije, prenos iz Londona
18.00 TELESPORT
18.25 ZA OTROKE, Smrkci, risanka
19.00 T. J. HOOKER, ameriška serijska kriminalka, naslov epizode: Skriti strupi
19.50 ITALIA '90, prenos tekme za 3. mesto iz Barija (možni podaljški)
21.50 TV 2, zaključek dnevne redakcije V kolikor ne bo podaljškov:
22.40 DIRE STRAITS, posnetek koncerta iz Wembleyja iz leta 1985
23.40 SPITE ZI NAMI, Casino bedenja, vmes ob
1.20 FILMSKI PROGRAM

SATELITSKA TV

SUPER CHANNEL

7.00 Humor in risanke; **10.00** The Mix; **16.00** Velika dolina, am. vest.; **17.00** Videomoda; **17.30** Evrolestvica; **18.00** Vreme; **18.05** Ultrašport; **20.00** EBC; **21.00** Le ti in jaz, am. film; **22.45** Zona somraka; **22.15** Projicirani moški, angl. grozlj.

3SAT

14.10 Igralna hiša, ser. za otroke; **14.10** Dogodivščine Johna Klinga; **15.05** Kuharske dobrote; **15.30** Koncert želja; **17.30** Münchhausen v Afriki, nem. kom.; **18.50** Pregled kino sporeda; **19.00** Danes 3sat studio; **19.30** Henrik V., angl. film; **21.40** Glasbeni magazin; **22.30** Potovanje s slikami; **23.10** Playback; **0.10** Intimnosti, nem. kom.; **1.20** Poročila

SAT1

7.30 Dobro jutro; **8.30** Trije angelčki za Charlieja; **9.25** Horoskop, gosp. forum; **10.05** Teleshop; **10.30** The Real Ghostbusters; **11.00** Parker, angl. krim.; **12.50** Kremenčkovi; **13.10** Hišica v preriji; **14.10** Mister Ed, serija; **14.55** Daisy Kenyon, am. film; **16.40** Novo v kinu; **17.05** Na potep, pot. mag.; **17.45** Pregled programa; **17.50** Fantasy Island, ser.; **18.45** Poročila; **19.05** Batman; **20.00** Stingray; **20.55** Šport; **21.20** Simf. koncert na Potsdamskem trgu; **23.05** Poročila; **23.15** Zdaj boš postal mož, am. film; **1.00** Pregled programa

RTL PLUS

8.00 Risanke; **8.35** Otroška oddaja; **10.15** Pravljice tega sveta; **11.00** Malava, am. film; **12.30** Klasika opoldne; **13.00** Dva s pravim prijemom; **14.30** Hammer; **15.00** Tenis, Wimbledon; **17.45** Čudovita leta; **18.15** Mož za šest milijonov dolarjev; **19.45** Poročila; **20.15** Prebrisana lopova, am. film; **22.00** Vse nič ali?; **23.00** Rosno mlade zapeljivke, III; **0.30** Seksi klipi; **9.35** Rosno mlade zapeljivke, pon.

TV5

16.05 Novice; **16.15** Šport; **17.20** Tekmovanje mladih solistov; **18.00** Vlaki, drugačni od drugih; **19.00** Živali sveta; **19.30** Poročila; **19,40** Tour de France; **20.00** Oddaja o kulturi; **22.00** Poročila; **22.35** Iščemo

RADIO

PRVI PROGRAM

(Krvavec stereo 91,8 MHz)
4.30 Jutranji program; **5.50** Rekreacija; **6.50** Dobro jutro, otroci; **8.05** Pionirski tednik + Počitniško popotovanje od strani do strani; **9.05** Z glasbo v dober dan; **9.35** Turistični napotki za goste iz tujine; **10.05** Kulturna panorama; **11.05** Mariborski feljton; **12.10** Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; **14.40** Radijski Merkurček; **15.00** Radio danes, radio jutri; **15.30** Dogodki in odmevi; **16.00** Od melodije do melodije; **17.00** Tedenski aktualni mozaik; **18.05** Znano in priljubljeno; **19.00** Radijski dnevnik; **19.35** Lahko noč, otroci; **20.00** Radio na dopustu; **22.00** Zrcalo dneva; **22.30** Kratka radijska igra; **22.40** Veliki zabavni orkestri; **23.05** Literarni nokturno – David Terčon: Baladi; **23.15** Nočni program

DRUGI PROGRAM

(Krvavec stereo 98,9 MHz, Krim stereo 93,5 MHz)
5.30 Val 202 – jutro; **8.00** Val 202 – dopoldan; **13.00** Val 202 – popoldan; **13.00** Danes do 13.00; **15.30** Dogodki in odmevi; **19.00** Radijski dnevnik; **19.30** Sobotni disco club; **22.00** Zrcalo dneva; **22.20** Pop – rock – country

TRETJI PROGRAM

(Krim stereo 96,5 MHz)
16.00 Dober dan; **16.05** Priljubljene zborovske skladbe; Ljubljanski oktet bo pel skladbe Pavla Šivica; **16.30** Dvignjena zavesa; **16.50** Novosti iz našega glasbenega arhiva; **18.00** Poročila; **18.05** Radijski roman; **18.25** Veliki mojstri simfonije (H. Berlioz: Kitici iz dramatične simfonije »Romeo in Julija«, Fantastična simfonija, op. 14); **19.30** Predstavitev večernega programa; **19.32** Tretji program vam predstavlja; **20.00** G. Puccini: Tosca, opera v treh dejanjih; **22.10** Poigra z Lisztom in Ravelom; **22.30** Izbrana proza – Klaus Hoffer: Moja mama in jaz; **22.50** Jugoslovanska glasba – iz opusa skladatelja Pavla Šivica; **23.50** Napoved sporeda za nedeljo; **23.55** Lirični utrinek

RADIO ŠTUDENT

(89,3 in 104,3 MHz)
00.00–12.00 Satelitski programi-poskusni prenosi; **12.00** Vžig; **14.30** Razširjamo obzorja: Wim Mertens – Educes Me; **16.00** Tolpa bumov: CHRIS CACAVAS AND JUNK YARD LOVE – First Lp (drugič); **21.00** Ghost: Rock & Roll Psycho Therapy Podgana Joeja; **00.00** Zatemnitev, radio-satelit U-13

RADIO MARIBOR

(UKV 93,1 in in 90,4 MHz, SV 558 KHz)
4.30 Prenos sporeda RTV Ljubljana; **7.15** Dobro jutro; **9.00** Glasbeni radiogram; **10.05** Otroški radijski studio; **10.30** Top 17; **12.05** Sestanek starejših; **13.00** Podravski mozaik – glasba; **14.30** Poročila, osmrtnice, obvestila, glasba; **15.30** Dogodki in odmevi; **16.00** Želeli ste, poslušajte; **16.30** Dnevnik radia Maribor; **17.00** Želeli ste, poslušajte; **18.00** Alfi Nipič vam predstavlja; **19.00** Večerni radijski dnevnik

RADIO KOPER

(SV 549 KHz, UKV 88,6-93,8-100,3-100,6-104,3-107,6 MHz)
0.00 Noči program Radia Koper; **6.00** Glasba za dobro jutro; **6.05** Na današnji dan; **6.50** Jutranjik in cestne informacije; **7.00** Druga jutranja kronika; **7.30** Poročila in pregled tiska; **7.35** Kulturni servis; **8.00** prenos II. programa Radia Ljubljana; **13.00** Vodeni kontaktni program – Kruh in sol; **13.30** Dnevnik Radia Koper; **14.35** Pesem tedna; **15.30** Dogodki in odmevi; **16.00** Glasba po željah; **17.00** Na zdravje z vini Kmetijskega kombinata Vipava; **17.15** Zamejska reportaža; **17.30** Primorski dnevnik

RADIO GLAS LJUBLJANE

(Krim stereo 100,2 MHz, Grad stereo 102,4 MHz)
8.00 Dober dan, Ljubljana; **8.15** Prve novice; **8.30** Kam danes v Ljubljani; **8.45** Servisni radio; **9.00 do 12.00** Sobotno dopoldne na RGL, kontaktne oddaje; **11.15** Učimo se angleščine na RGL; **13.15** Informativni blok; **14.00** »Trinajst ožigosanih«, **15.15 do 16.00** Sobota popoldne z nami; **18.15** Novice RGL; **19.00** Marlboro No. 1; **20.00** Glasba do jutra

SPORED ZA NEDELJO
TELEVIZIJA

LJUBLJANA I

8.50–14.15 in 15.45–22.35 TELETEKST RTV LJUBLJANA
9.05 VIDEO STRANI
9.15 OTROŠKA MATINEJA ŽIV ŽAV
10.05 PET PRIJATELJEV, angl. nanizanka, 2/13
10.30 ZGODBE IZ MEST: ČAPLJINA zabavnoglasbena oddaja, 3/11
11.00 MAŠA ŠPRAVE, prenos iz Kočevskega Roga

● **V nedeljo, 8. julija, ob 11.00 uri bo v Kočevskem Rogu zgodovinsko dejanje slovenske sprave. Televizija Ljubljana bo na prvem programu neposredno prenašala slovensko mašo in pogrebne slovesnosti za žrtve povojnih pobojev v Kočevskem Rogu in drugje po Sloveniji. Maševal bo metropolit slovenski in nadškof ljubljanski dr. Alojzij Šuštar. Ob tem spravnem dejanju, ki je doslej edini primer tovrstne sprave v zgodovini, bo govoril predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan. Skrajšani posnetek prenosa bo Televizija Ljubljana predvajala istega dne ob 20.00 uri na drugem programu.**

12.30 VIDEO STRANI
12.35 KMETIJSKA ODDAJA TV BG
13.35 VIDEOMEH V AMERIKI, 2. oddaja
14.05 VIDEO STRANI
16.00 VIDEO STRANI
16.10 FORMULA 1, 13.-zadnji del francoske nadaljevanke
17.00 TV DNEVNIK 1
17.10 PREPLAH V FIRE CREEKU, ameriški film
18.50 RISANKA
19.00 POT DO FINALA
19.15 TV OKNO
19.30 TV DNEVNIK 2
VREME
19.53 ITALIA '90 – SP V NOGOMETU
ARGENTINA : ZR NEMČIJA, prenos
22.05 TV DNEVNIK 3
22.25 VIDEO STRANI

LJUBLJANA II

10.00 ODDAJA ZA JLA in VRELO MESTO
12.55 SATELITSKI PROGRAMI – POSKUSNI PRENOSI
13.45 Le Castellet – F-1 ZA VN FRANCIJE, prenos
15.40 Wimbledon – TENIS (FINALE MOŠKI), vključitev
18.30 REZERVIRAN ČAS
19.00 DA NE BI BOLELO SLADKORČKI
19.30 TV DNEVNIK
20.00 SLOVENSKA SPRAVA – KOČEVSKI ROB
20.30 TEPRESENETLJIVEŽIVALI: VODIČ ZA KRILATE SLADOKUSCE, angleška poljudnoznanstvena serija, 4/6
21.15 ZDRAVO
22.35 F-1 ZA VN FRANCIJE, posnetek iz Le Castelleta
23.00 SATELITSKI PROGRAMI – POSKUSNI PRENOSI (do 00.00)

ZAGREB I

9.30 POROČILA
9.35 TARZAN, ponovitev 1/5
10.00 NEDELJSKO DOPOLDNE ZA OTROKE
V DOBRI DRUŽBI
11.00 KMETIJSKA ODDAJA
12.00 ODLOMKI IZ DANIJELOVIH SANJ, resna glasba
13.00 NEVARNI ZALIV, KANADSKA NADALJEVANKA
13.55 POROČILA
14.05 NEDELJSKO POPOLDNE
15.50 CUSTEAUJEVO PONOVNO ODKRIVANJE SVETA, angleška dokumentarna serija
16.45 BOBBY DIERFIELD, ameriški film.
18.45 TARZAN, risana serija
19.10 TV SREČA
19.30 TV DNEVNIK 2
20.00 VRNITEV ARSENA LUPINA, francoska nanizanka
21.05 DOBRODOŠLI V B. P. KLUBU
21.35 TV DNEVNIK 3
21.55 INFORMATIVNA ODDAJA ZA GOSTE IZ TUJINE
22.00 BARVA NOČI, nočni program
DOOGIE, ameriška humoristična nanizanka
OD 9 DO 5, amer. film
0.00 POROČILA
19.30 DNEVNIK
20.00 Rim: FINALE
22.00 POROČILA
22.05 TUDI TO JE LJUBEZEN, humoristična serija
22.30 ARGUMENTO II

ZAGREB II

7.35 TEST
7.50 TV KOLEDARJA
8.00 BARVA NOČI
10.00 DANES ZA JUTRI in VRELO MESTO, domači film
12.55 ŠPORTNO POPOLDNE
Kikinda: ROKOMET: Jugoslavija – SZ

KOPER

10.00 JUKE BOX (ponovitev)
10.30 TENIS, WIMBLEDON (ponovitev)
14.30 FISH EYE (ponovitev)
15.00 TENIS, WIMBLEDON / nep. prenos
18.50 TV NOVICE
19.00 TENIS, WIMBLEDON / nep. prenos
20.00 TENIS, WIMBLEDON (povzetek)
22.00 TV NOVICE
22.15 FOOTBALL NCAA
23.45 SUPERCROSS, Oklahoma (ponovitev)

AVSTRIJA I

8.30 SP V NOGOMETU, vrhunci včerajšnjega dne
9.00 POROČILA
9.05 BOBRI, PONIRKI IN ŠTORKLJE
9.50 Univerzum: PRI ZADNJIH GOZDNIKIH, Pigmejci v centralnoafriškem deževnem gozdu.
10.35 TEDNIK, z vremensko napovedjo za prihodnji teden
11.00 SVET IN MI, Pogovor z Davidom McTaggartom, ustanoviteljem gibanja Greenpeace
12.00 HELLO AUSTRIA, HELLO VIENNA, tedenska oddaja o Avstriji v angleškem jeziku
12.30 ORIENTACIJA, ponovitev
13.00 PAN-OPTIKUM, ponovitev
13.25 MEDIJ, ponovitev
13.40 DOGODIVŠČINE V VANCOUVRU, Z najboljšimi nameni
14.05 NJENIH DVANAJST MOŽ
15.35 HELMI – OTROŠKI PROMETNI KLUB
15.40 HRČEK V NOČNI SRAJCI, Ukradeni izum – češkoslovaška otroška serija
16.25 MINI ČAS V NEDELJO
16.35 NAJBOLJŠE ZGODBE JIMA HENSONA, Prava nevesta, zadnji del
17.00 X-LARGE, oddaja za mlade z »X-Charts«
18.30 NIGHT RIDER, Dvojnik
19.15 LOTO 6 iz 45 Z JOKERJEM
19.30 ČAS V SLIKI 1
19.48 PRIMER ZA TOŽILCA
20.05 SAMO ENA NOČ
21.55 BUDOVI NAUKI
22.00 MADŽARSKA POROKA, tv priredba operete Nica Dostala
23.55 NOČI V ŠPANSKEM VRTU, portret španskega skladatelja Manuela de Falle
0.40 POROČILA

AVSTRIJA II

0.00 POROČILA
9.05 KULTURNI TEDNIK
9.30 CEZANNE – ČLOVEK IN HRIB
10.30 ALI LJUBITE KLASIKO? Karl Löbl predstavlja prizore iz predstav Dunajske državne opere
11.30 BALETNIKI, 2. del: Dvojno delo
12.20 MESTO, balet po pravljici Maksima Gorkega
12.55 COMPUTERANIMATION, Prix Ars Electronica 89 – Eurhythmy Susan Amkrant in Michaela Girarda
13.00 DOBER DAN, KOROŠKA, oddaja za koroške Slovence
13.30 ŠPORTNO POPOLDNE FORMULA 1 ZA VN FRANCIJE, iz Le Castelleta
TENIS – WIMBLEDON
18.00 TOM IN JERRY, risanke
18.30 SLIKA AVSTRIJE
19.00 AVSTRIJA DANES
19.30 ČAS V SLIKI 1
19.48 ŠPORT
SP V NOGOMETU 1990 – FINALE, iz Rima
22.00 POROČILA
22.05 SERIE ROSE, Guy de Maupassant: Maščevanje je sladko
22.30 K VRAGU Z DENARJEM
0.10 BENNY HILL, oddaja angleškega komika.

RAI 1

7.00 PLESALEC NA OBLAKIH
8.45 RISANKE/ČEBELICA MAJA
9.15 SVET KVARKA, dokumentarna oddaja
10.00 DOKUMENTARNA ODDAJA, Baremboin
11.00 MAŠA
12.00 BESEDA IN ŽIVLJENJE: NOVICE
12.15 KMETIJSKA ODDAJA, vodi Federico Fazzuoli
13.30 TV DNEVNIK
14.00 MONDIAL
14.15 SULLIVANOVI, film
16.15 MINUTA NIČ
16.45 ODDAJA
19.45 MONDIAL, finale (za 1. mesto)
21.55 TV DNEVNIK
22.45 ŠPORTNA NEDELJA
0.00 NOČNI TVD

RAI 2

7.00 LASSIE
7.55 JUTRANJI PROGRAM
10.15 KONCERT film
13.00 OB TRINAJSTIH
13.30 VSE O MONDIALU
14.00 ODDAJA
15.30 MR. BELVEDERE, serija
17.00 FILM
18.55 DRIBLING – MONDIAL
19.45 TV DNEVNIK
20.35 NOGOMET je
20.40 ČUDOVITA OBSEDENOST, ameriški film – igrata: Rock Hudson, Jane Wyman
ZAKON V LOS ANGELESU, serija
23.15 PROTESTANTIZEM
23.45 TV DNEVNIK MONDIALA
0.30 GLASBENA ODDAJA

MADŽARSKA I

15.00 NADLEŽNI KOMAR, kratki film
15.30 S KOLESOM, kviz
16.20 VESELA NOVICA, verske minute za reformate
16.40 BESEDA – GLASBA – SLIKA, kviz
17.15 DELTA, znanstveni poročevalec
17.50 VEČERNA PRAVLJICA
18.00 TEDEN, aktualnosti, reportaža
19.00 DNEVNIK
19.15 PESEM ZA VSAKOGAR, Lajos Aprily: Pomlad na pokopališču
19.30 ITALIA '90, prenos tekme za prvo mesto na SP v nogometu iz Rima (možni podaljški)
22.00 IZ OČI V OČI, gost oddaje: László Tökés
22.55 VIDEO STRANI

MADŽARSKA II

13.55 BLIŠČ IN BEDA KURTIZAN, francoska serija, pon. 1. dela
14.55 TENIS, mednarodno prvenstvo Anglije, prenos iz Londona
19.00 ZA OTROKE, lutke in risanke
19.26 TV 2
19.35 ŽIVLJENJE JE SEN, drama v dveh dejanjih, posnetek predstave gledališča Radnóti
21.30 TV 2
21.30 TV 2 – zaključek dnevne redakcije
22.15 ČAROVNIŠKI FESTIVAL, ameriški film

SATELITSKA TV

SUPER CHANNEL

7.00 Super Boos; **11.00** Evropska lestvica vročih; **11.30** Koncert; **13.30** Hello, Austria; **14.00** The Mix; **16.00** Turistični magazin; **16.30** ERF, oddaja v nemščini; **17.00** The Mix; **18.30** Videomoda; **20.00** Dundee in Culhane, ser.; **20.55** Vreme; **21.00** Priporočilno pismo, am. film; **23.30** Burkes Law, krim. ser., The Mix

3SAT

13.00 Danes na 3sat; **13.05** Genetika, pogovor; **14.15** Pos. športna oddaja; **17.50** Kultura; **18.15** Rešitelj brez slave, rep.; **19.00** Danes, dnevnik; **19.30** Zlorabljena ljubezenska pisma, tv igra; **20.55** Po sledovih zelenega Heinricha; **21.40** Zlati strel; **23.30** Tednik; **23.55** Poročila

SAT 1

8.05 Kremenčkovi; **8.30** Batman; **9.30** Novo v kinu; **10.00** Šport; **10.30** Na potep; **11.00** Daisy Kenyon, am. film.; **12.45** Nemška zgodovina; **13.10** Fantasy Island; **14.15** Kviz; **14.40** Hišica v preriji; **15.30** Denar te ne osreči, angl. film; **17.05** Canadian Pacific, am. vest.; **18.45** Poročila; **19.05** Lepotica in zver; **20.00** Izpovedna skrivnost, film; **21.40** Poročila; **22.00** Poletni gosti; **23.15** Na begu; **0.05** Lepotica in zver; **0.55** Pregled programa

RTL PLUS

8.00 Otroška oddaja; **9.30** Dogodivščine lepe Pauline, am. film; **11.10** Zadnji viking, film; **12.40** Čudovita leta; **13.10** Moj oče je z drugega planeta; **13.20** Dr. Who; **13.45** Courtneyina obveza, am. film; **15.00** Tenis, Wimbledon; **18.45** Poročila; **19,05** Hammer; **19.30** Vaš nastop, Al Mundy; **20.15** Speedway, am. film; **21.45** TV Spiegel; **22.15** Zadnja izdaja; **22.30** Kviz s striptizom; **23.35** Kriminalna zgodba; **0.20** Serie Rose; **0.45** A. Hitchcock predstavlja; **1.10** Aerobika

TV 5

16.05 Novice; **16.15** Planet zemlja; **17.15** Šola oboževalcev; **18.00** Velika radovednost; **19.00** 30 milijonov prijateljev; **19.30** Poročila; **19.40** Tour de France; **20.55** Champs-Elysees; **22.00** Poročila; **22.35** Šport; **23.35** Laser, gosti

RADIO

PRVI PROGRAM

(Krvavec stereo 91,8 MHz)
5.50 Rekreacija; **8.05** Radijska igra za otroke – Jaša Zlobec: Marsovci; **8.44** Pop rock za mlade; **9.05** Promenadni koncert; **11.00** Prenos maše in govora Milana Kučana iz Kočevja; **13.00** Za naše kmetovalce; **14.15** Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; **15.30** Dogodki in odmevi; **15.45** Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; **17.20** Lojtrca domačih; **18.20** Pojo amaterski zbori; **19.00** Radijski dnevnik; **19.35** Lahko noč, otroci; **19.45** Glasbene razglednice; **20.00** V nedeljo zvečer; **22.00** Zrcalo dneva; **22.30** Za prijeten konec dneva; **23.05** Literarni nokturno – Bard Iucundus: Pesmi

DRUGI PROGRAM

(Krvavec stereo 98,9 MHz, Krim stereo 93,5 MHz)
6.00 Val 202 – jutro; **8.00** Val 202 – dopoldan; **13.00** Val 202 – popoldan – vmes: (vmes: Zimzelene melodije); **15.30** Dogodki in odmevi; **19.00** Radijski dnevnik; **19.30** Drugi val; **22.00** Zrcalo dneva

TRETJI PROGRAM

(Krim stereo 96,5 MHz)
16.00 Dober dan; **16.05** Znana in manj znana glasba; **18.00** Poročila; **18.05** Spomini, pisma in potopisi – Helena Giacomelli: Vpisne knjige, žigi in še kaj; **19.30** Predstavitev večernega programa; **19.32** Vokalna glasba avtorjev 20. stoletja – Petra Ebna, Kamilla Lendvaya in Luigija Nona; **20.00** Sedmi dan; **20.15** Ludwig van Beethoven: Bodalni kvartet v B-duru št. 13 op. 130 – (Godalni kvartet Filzwilliam); **21.20** Gaetano Donizetti: Odlomki iz opere »Don Pasquale«; **22.00** Nove prevodne strani – Georges Bernanos: Ivana Arška; **22.25** Tako muzicirajo: – Češka filharmonija in dirigent Serge Baudo, violinist Daniel Benyemini s Pariškim orkestrom pod umetniškim vodstvom Daniela Berenboima, dirigent Pierre Boulez za dirigentskim pultom Newyorških filharmonikov – (na programu dela Arthurja Honeggerja, Paula Hindemitha in Bele Bartoka); **23.50** Napoved sporeda za ponedeljek; **23.55** Lirični utrinek

RADIO KOPER

(SV 549 KHz, UKV 88,6-93,8-100,3-100,6-104,3-107,6 MHz)
10.00 Glasba, Sosednji kraji in ljudje; **11.30** Polje, kdo bo tebe ljubil; **12.00** Glasba po željah; **12.30** Primorski dnevnik; **12.45** Vanka in Tonca; **14.35** Pesem tedna; **15.00** Nedeljski ritem: glasba šport, ep; **15.30** Radio Koper na obisku; **16.30** Vročih 10; **18.30** Humoreska; **19.00** Radijski dnevnik

RADIO GLAS LJUBLJANE

(Krim stereo 100,2 MHz, Grad stereo 102,4 MHz)
12.00 Dober dan; **12.15** Servisni radio; **12.30** Nedeljski klepet; **13.00** Glasba na RGL; **14.15** Novice; **14.30** Nedeljski program za vas; **16.30** Nedeljski klepet; **17.25** Glasba na RGL; **18.15** Nedeljski kontakt; **18.15** Novice; **19.00** American top 40; **22.30** Glasba star SAT radio do jutra

RADIO MARIBOR

(UKV 93,1 in 90,4 MHz, SV 558 KHz)
7.15 Volitve'90 – posebna oddaja; **10.00** Poročila; **10.05** Šport; **10.30** Kmetijska oddaja; **11.00** LOM; **11.30** Osmrtnice, obvestila; **12.00** MF; **13.00** Poročila; **13.05** Novčič v Jugotonovem avtomatu; **13.30** Želeli ste, poslušajte

RADIO ŠTUDENT

(89,3 in 104,3 MHZ)
00.00 – 11.00 Satelitski programi-poskusni prenosi; **11.00** Vžig; **12.00** Tedenski sprehod čez TB; **13.00** Afro žur RŠ v K4 z vročo lestvico; **14.30** Oči, da ne vidijo: Keith Haring; **16.00** Tolpa bumov: Breeders – Pod (4AD) (1); **17.00** Retrovizor: Nemčija – blea mati; **19.00** Nove pisarije: Baruch de Spinoza – Politični traktat; **20.00** Drugi fuzbal 90 – trije luniji v finalu (direktni prenos) **22.30** Koncert RŠ: Nusrat Fateh AliKhan & Party – Live, Moers 90; **00.00** Zatemnitev/radio-satelit U-13

Še nimate satelitskih programov?

Pokličite SATEX, d. o. o., Maribor, Vinarska 3/b
– v zalogi več vrst individualnih satelitskih sistemov
– montaža in dobava takoj, garancija 1 leto
Vse informacije po tel. (062) 20-244 in 27-090.

GLASBILA
prodam

KLAVIATURO yamaha PSR 6100, 32 ritmov, pet oktav, 64 glasov, prodam. ☎ (061) 749-130. t-44467-100

TROBENTO yamaha, ugodno prodam. ☎ (068) 51-673. t-44497-100

PRODAM sliko R. Jakopiča 60,9 × 47,7 »Motiv iz Škofje Loke«, leto 1912, cena 32000 DEM din. protiv.

ZA TEŽKO delo pri selitvah najamem delavca. Zaželena dosegljivost pri telefonu. Ponudbe pod »Težko delo«. **p-705038-130**

PEKA za pizze v peči na drva, kuharice ter natakarje za mesec julij, avgust potrebujemo. ☎ (051) 865-086. **p-807229-130**

Internacionalno podjetje — družba

išče organizatorje in prodajalce.

Ponudbe s točnim naslovom in telefonom pod »Dober zaslužek«. pt-43643-130

PARTNERJA za donosen posel v ekskluzivnem nočnem klubu na otoku iščem. ☎ (051) 441-513. **pt-43752-130**

Proizvodno trgovsko podjetje

vabi k sodelovanju sposobne in izkušene komercialiste, trgovske potnike in akviziterje. Informacije po telefonu: (061) 556-047 vsak delavnik od 9. do 11. ure. 43909

Novo ustanovljeno podjetje

vabi k sodelovanju sposobnega računovodjo. Možnost sklenitve rednega delovnega razmerja. Informacije po telefonu: (061) 556-047 vsak delavnik od 9. do 11. ure. 43910-130

DVE SPOSOBNI komercialisti za kontakte s strankami v trgovini Tanya Kenda, Titova 64, Ljubljana, sprejmemo v redno delovno razmerje. Na preizkus sprejemamo talentirane ter izkušene osebe brez obveznosti z celodnevnim delovnim časom. Pismene prijave sprejemamo do zasedbe delovnih mest. **t-44659-130**

GOSTILNA v Kamniku zaposli redno dekle za razdeljevanje hrane. Delo samo v dopoldanskem času, sobote in nedelje prosto, dober OD. ☎ (061) 831-451. **t-44677-130**

BISTRO v Ljubljani, išče urejeno dekle prijetnega videza za strežbo. ☎ (061) 344-307, ali ☎ (061) 342-440. **t-44694-130**

Posredujemo informacije o zaposlitvi v Avstriji

Nudimo vam 800 novih naslovov o zaposlitvi. Tel. (0609) 34-927. 43760-130

ZA demonstracijsko prodajo artikla, ki je osvojil svet iščemo nove zastopnike z izkušnjami. Pridnost in pošten odnos do dela pomeni neomejeno napredovanje. Končna stopnja pomeni lasnto zastopstvo. Ponudbe pod: »Deloven navade«. **p-705078-130-ko**

NOČ in DAN

Trgovina z mešanim blagom, Marinkov trg Ljubljana takoj zaposli

poslovodjo OD 9000,00 din
prodajalce za nočno delo, OD 6500,00 din
prodajalce za dnevno delo, OD 4200,000 din

Pogoj: trgovska šola in 3 leta delovnih izkušenj kot prodajalci v živilski stroki.

Pisne ponudbe pošljite na gornji naslov. 705153-130-ko

išče

IZKUŠEN skiper prevzame vožnje od 15. 7. naprej in od 16. 9. naprej. ☎ 317-643 samo v soboto 7. 7. ali ponudbe pod »550 DEM din. protivredn.« **t-43911-132**

VSAK dan popoldne za nekaj ur negujem bolnika ali pomagam pri negi bolnika doma. Ponudbe pod »Zvesta in vztrajna«. **5394-132-st**

HONORARNO čistim stanovanja, lokale, stopnišča. ☎ (061) 221-048. **807204-132**

Trgovina »MAK«

nujno zaposli pridno, prijetno trgovsko pomočnico s prakso ali brez.

Trgovina MAK, Milana Majcna 6, Lj. (pri Stari cerkvi). Tel. (061) 316-756. 807174-130

Pomagamo vam pri ustanavljanju podjetij.

Tel. (061) 266-521. 40817-132

ROČNO pletem po naročilu ženske, moške in otroške modele. ☎ (061) 40-467. **t-44572-132**

KUHAR išče honorarno delo ali redno zaposlitev. Ponudbe pod »Čim prej«. **807264-132**

DEKLE išče honorarno sezonsko delo 8 ali več ur dnevno, v okolici Ljubljane. ☎ (061) 557-232. **807266-132**

varstvo

VARSTVO za 2-letno deklico od 8. do 12. ure na našem domu iščemo. ☎ (061) 375-443. **t-44605-133**

MLAJŠO prijazno žensko, za peturno dopoldansko varstvo fantka, na našem domu v Šiški, iščem. ☎ (061) 553-146. **t-43374-133**

INŠTRUKCIJE

nudim

PROFESOR doktor inštruira matematiko za vse stopnje. ☎ (061) 341-434. **pt-43725-140**

ANGLEŠČINA – strokovne inštrukcije, ki so natančno prilagojene vsem izobraževalnim programom. Celovita priprava na popravne izpite, ter rezervacija izpitnih rokov v avgustu. ☎ (061) 551-469. **t-44689-140**

ANGLEŠČINA kvalitetne inštrukcije za popravne izpite. Ne odlašaj, pokliči. ☎ (061) 212-946. **t-44607-140**

ANGLEŠČINO inštruiram za popravne izpite. ☎ (061) 575-979, **807222-140**

POUČUJEM kitaro. Ponudbe pod »Kitara«. **807265-140**

PREVAJAM nemške tekste kvalitetno in poceni. Ponudbe pod »Petra«. **807184-140**

TUJE JEZIKE inštruiramo za vse stopnje in potrebe. Pridemo tudi na dom. ☎ (061) 771-211, int. 46 do 15. ure in 772-071, po 15. uri. **t-43718-140**

INŠTRUIRAM osnove elektrotehnike, fiziko, matematiko in računalništvo. ☎ (061) 314-742. **705036-140**

ANGLEŠČINA profesionalne inštrukcije v centru mesta. Intenzivno, kakovostno, poceni! ☎ (061) 217-341 **pt-42807-140**

INŠTRUKCIJE matematike, fizike, elektrotehnike in mehanike nudim za popravne izpite. ☎ (061) 329-542. **pt-44615-140**

ŽIVALI

prodam

TRI molzne koze z mladički, po izbiri prodam. ☎ (061) 766-026, od 6.–14. **5404-150-st**

LABRADOR retriever mladiče črne, vrhunskih staršev, prodam. ☎ (061) 261-680. **p-5363-150-st**

ČISTOKRVNE nemške ovčarke z rodovnikom prodam. Vinko Miklavčič, Puštal 18, Škofja Loka. ☎ (064) 620-619. **ptt-714-150**

KUVASZ – samo še dva mladička iz 7-članskega legla vrhunske madžarske vzreje, prodam. ☎ (0602) 22-423. **t-43944-150**

VRHUNSKO LEGLO! Psarna – Medjska, prodaja mladiče nemških ovčarjev. Oče mladičev Kvando Vrhovdolski, prvak lanskega in letošnjega vzrejnega pregleda. Vzrejna vrednost 4/I. Mati mladičev Jena Santorini, odlično ocenjena. Vzrejna vrednost 4/I. Renato Pestotnik, Naselje na Šahtu 36, Kisovec 61412. **t-43956-150**

BOBTAIL (staroangleški ovčarji), mladiče vrhunskih staršev, prodam. ☎ (041) 329-451. **t-43962-150**

KOZICO in kozličke, sanske in srnaste pasme, prodam. ☎ (064) 77-028, od ponedeljka naprej. **t-44013-150**

NEMŠKE terierje, stare dva meseca, odličnih staršev, z rodovnikom, prodam. Kaplan Tone, Delovska pot 9 A, Leskovec pri Krškem. ☎ (0608) 31-796. **t-44054-150**

NEMŠKI bokser, čistokrvne mladiče, za 2.000 din, prodam. ☎ (061) 612-746. **t-44078-150**

JARKICE rjave in kilogram in pol težke brojlerje, prodam. ☎ (061) 697-029. **44103-150**

NEMŠKI špic pes sive barve in poenter črno-bela psica z rodovniki, ugodno prodam. ☎ (061) 485-620. **t-44113-150**

DOBERMANE, rodovniške, vrhunskega porekla, cepljene, ugodno prodam. ☎ (064) 42-910. **t-44131-150**

PERZIJSKO muco – mladička, prodam. ☎ (061) 267-315. **t-44142-150**

PEKINEZERJE z dokumenti prodam. ☎ (043) 21-984. **t-44158-150**

MLADIČE pekinezerja, prodam. Brazplačna dostava. ☎ (011) 616-788. **5319-150-st**

JAHALNE konje, prodam. ☎ (061) 852-332. **t-43757-150**

NOVOFUNDLANDCE z rodovniki, stare dva meseca, prodam. ☎ (069) 73-566, po 16. uri. **t-43792-150**

KOZO, staro 1 leto, dobro mlekarico, prodam. ☎ (064) 66-797. **t-43851-150**

ŠARPLANINCE brez rodovnika, prodam. Sneberska 131 A, Lj. Polje, popoldan. **t-43852-150**

RJAVE srednje pudlje, odličnih staršev, prodam. ☎ (061) 451-790 ali (018) 333-997. **t-43855-150**

NEMŠKEGA ovčarja, z rodovnikom, starega eno leto, prodam. ☎ (061) 711-552. **t-43868-150**

MLADIČE novofundlandce, prodam. ☎ (063) 31-098, ali (063) 28-657. **t-43870-150**

BOKSERJE stare 7 tednov, cepljene, z radovnikom, ugodno prodam. ☎ (061) 579-431. **807152-150**

ROTTWEILER mladičke prodam. ☎ (064) 37-553. **t-44628-150**

KRAŠKI OVČARKI z rodovnikom, stari 9 tednov prodam. ☎ (063) 741-420. **705120-150**

ODDAM psa mešanca, labradorec, starega 3 mesece. ☎ (061) 575-534. **807211-150**

ČISTOKRVNE rodovniške perzijske muce, cepljene, ugodno prodam. ☎ 225-122, Mahkovec, Dolenjska c. 129, Ljubljana. **807236-150**

PRODAM čistokrvne volčjake, 2 meseca stare. ☎ (061) 741-474. **807302-150**

PSA, starega 1,5 let, dobrega čuvaja, prodam. ☎ (061) 877-206. **t-44664-150**

PUDLA mladiča, črn, srednji, odličnih staršev, prodam. ☎ (061) 371-712. **t-44682-150**

PSA nemškega kratkodlakega ptičarja, starega 13 mesecev, ugodno prodam. ☎ (061) 653-058. **t-44711-150**

LOVSKI terier stari tri mesece naprodaj. ☎ (061) 752-988. **2593-150-sta**

PUDLJE pritlikave, aprikot, rodovniške, prodam. ☎ (0608) 62-233, Salon za pse. **t-44494-150**

MLADIČE kraške ovčarje z rodovnikom prodam. ☎ (061) 882-913, po 18. uri. **t-44545-150**

BOKSARČKE, rodovniške, stare 8 tednov, ljubke in učljive prodam. ☎ (061) 222-513. **t-44548-150**

SCHENTLAND poni žrebico, staro 15 mesecev, in dva lipicanska žrebca, s pedigrejem, stara 16 in 14 mesecev prodam. ☎ (067) 84-129, od 17.–19. ure. **t-44559-150**

BELE PERZIJSKE mucke, prodam. Petrovič, Fabijanijeva 35, Lj. popoldan. **t-44569-150**

PSA AIJAŠKEGA MALAMUTA in črno perzijsko muco oba z rodovnikom, zelo ugodno prodam. ☎ (061) 223-348. **t-44579-150**

DOBRO vzrejeni prisrčni bokserčki, brez rodovnika, že cepljeni iščejo nov dom. ☎ (061) 221-818. **t-44582-150**

VRHUNSKO leglo dobermanov naprodaj. Oče jugoslovanski šampion, jork junker dobart. ☎ (061) 578-547. **t-44584-150**

PRODAM 2 kozi in 3 mladiče, skupaj ali posamezno. ☎ (061) 746-279. **a-2578-150-st**

NEMŠKEGA ovčarja z rodovnikom, star 18 mesecev, prodamo. ☎ (0608) 32-416, zvečer. **5383-150-st**

PRODAM mladiče pekinezerja, dostava brezplačna. ☎ (011) 616-788. **5414-150-st**

MLADIČe tibetski terier, zelo lepe, za v stanovanje, ali zunaj, prodam. ☎ (061) 852-467. **t-44206-150**

PUDLJA, starega 6 mesecev, brez rodovnika, prodam. ☎ (061) 832-521. **t-44224-150**

NEMŠKEGA boksarja, psičko, staro 9 tednov, prodam. ☎ (061) 59-087, Selko, lg 440. **t-44227-150**

SREBRNO-SIVEGA pudlja, starega 8 tednov, z rodovnikom, prodam. ☎ (0608) 31-616. **t-44251-150**

HIMALAJKI z rodovnikom, prodam. ☎ (0601) 21-234. **t-44300-150**

MLADIČE mešance nemški ovčar – doberman, prodam. ☎ (064) 84-190. **t-44307-150**

NEMŠKE ovčarje, stare 6 tednov, rodovniških staršev in nemško ovčarko, staro 5 mesecev, zelo lepo, z odličnim rodovnikom, prodam. ☎ (063) 831-048. **t-44346-150**

ŠNAUCERJE, velike, črne, vrhunskega, evropskega rodovnika prodam. ☎ (041) 439-250. **t-44388-150**

NEMŠKE ovčarje, stare 7 tednov, prodam. ☎ (061) 481-971. **t-44403-150**

KOZO, staro eno leto, z mladičem, prodam. Darko Jesenovec, Tržaška 55, Vrhnika. **t-44436-150**

ZLATO koker španjelko, 11 tednov staro, z rodovnikom, prodamo. ☎ (061) 441-643. **705080-150**

iščem

VČERAJ 5. 7. je izginil perzijski aprikot maček, verjejtno odpeljan. ☎ (061) 331-892. Nagrada. **t-44538-153**

RAZGLASI

žen. ponudbe

50-LETNA mamica išče življenjskega sopotnika, avanturisti in alkoholiki izključeni. Ponudbe pod »K tebi«. **ptt-715-163**

razno

Mehke super tanke kontaktne leče, barvne (modra, zelena, rjava), leče za stalno nošenje (do 30 dni skupaj), za starejše bifokalne leče, poltrde leče z življenjsko dobo 7–15 let, dobite takoj.

Vrhunska kakovost.

Cene zelo sprejemljive! Pregled zdravnika okulista. Optika Slon, Petrinjska 43, Zagreb. Tel. (041) 429-239. p-5307-164

Bombažne majice in preslikači za toplotni tisk.

Visokokvalitetne uvožene majice 28 din. Večbarvne fluorescentne majice, majice s kapuco, kratke hlače od 35 din dalje.

Telefon (064) 78-309, 82-284. t-44450

KOŽO argentinske krave – cca 5 m², zelo ugodno prodam. ☎ (061) 341-606. **t-44656-164**

LOTO LOTERIJA SLOVENIJE

Poročilo za 26. kolo lota z dne 3. 7. 1990
Izžrebane številke: 4, 5, 17, 18, 27, 36, 39 in dodatna 25.

zadetek	vrednost dobitkov	število dobitkov
7	573.843,70 din	2
6+1	95.640,60 din	6
6	9.644,40 din	238
5	232,40 din	12346
4	20,40 din	224448

Poročila so na voljo na vseh prodajnih mestih Loterije Slovenije!

Yulon

Delavski svet

družbenega podjetja Julon, proizvodnja poliamidnih filamentov in granulata, p. o., 61001 Ljubljana, Letališka cesta 15

po sklepu seje z dne 25. 6. 1990 razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

vodenje komercialnega sektorja

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, predpisanih v Zakonu, izpolnjevati še naslednje:
– da ima visoko izobrazbo ekonomske, pravne, tekstilne ali kemijske smeri
– da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj pri enakih delih in da ima izkušnje pri zunanjetrgovinskih delih
– da aktivno obvlada tuj jezik
– da ima vodstvene, organizacijske sposobnbosti in sposobnosti za odgovorno gospodarjenje z družbenimi sredstvi.

Opis del:
– vodi in organizira delo v sektorju na podlagi racionalne uporabe sredstev in produktivnega zaposlovanja
– oblikuje poslovno politiko podjetja, ki omogoča uspešno poslovanje na svojem področju
– oblikuje interne predpise s področja blagovnega prometa, cen, deviznega sistema in ekonomskih odnosov s tujino
– usklajuje, usmerja in nadzoruje delo v sektorju
– nadzira ekonomičnost poslovanja in ukrepa
– sodeluje s pristojnimi zveznimi in republiškimi organi in združenji
– sklepa pogodbe v skladu s pooblastili
– opravlja marketinške analize, analize nabavnega in prodajnega trga
– opravlja zunanjetrgovinska komercialna dela
– odgovarja za prodajo in izterjavo
– odgovarja za racionalno nabavo v podjetju
– odgovarja za racionalno in kvalitetno skladiščenje
– poroča organom upravljanja in kolegiju o tekoči komercialni politiki.

Mandat za delovno mesto vodenje komercialnega sektorja traja 4 leta.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: DP Julon, p. o., 61001 Ljubljana, Letališka cesta 15 »za razpisno komisijo«.
Kandidate bomo o odločitvi obvestili v 30 dneh po končani izbiri. 6-211

WINNING-UP

najugodnejši ta hip, barvni TV samsung goldstar, videorekorderji orion goldstar, video kasete, program toshiba.

Prodaja na veliko.

Informacije tel. (061) 346-356. t-44660-105

Jeans hlače in jakne preverjene kvalitete prodajam na veliko.

Možnost obročnega plačevanja in dostave na dom. (047) 76-235. t-44673-164

Pomoč **pri ustanovitvi podjetja** nudimo.

Tel. (061) 332-845. t-44705-164

REZERVNE dele za hrošč in šotor za 4 osebe, prodam. ☎ (061) 773-779. **t-44684-164**

8 m² junčjega usnja za oblačila, prodam za 300 din m². ☎ (061) 345-991. **5372-164-st**

GROB najamem na Žalah. Ponudbe pošljite pod »Prostor«. **705065-164**

SKORAJ novo rdečkasto-rjavo, usnjeno jopo, (napalan) z belo mucko, ugodno prodam. ☎ (061) 881-781. **t-44323-164**

PISALNI stroj, električni, prodam. ☎ (061) 579-077. **807139-164**

PO POLOVIČNI ceni prodam kavč, otroško posteljo z jogijem, termoakumulacijsko peč in štedilnik, tri elektrika, eno plin. Ogled v nedeljo od 17. ure pri Srdič na Ljubeljski 25, Šiška. **a-2599-164-st**

MERCEDES 207 D, tovorni, nosilnost do 2 tone, keson dolžine 4 m, s carinsko opremo, peugeot 205 GTI, letnik 1986, veliko dodatne opreme, nissan micra, letnik 1986 in gliser GT 070, prodam. ☎ (063) 831-855, vsak dan od 19. do 21. ure. **t-44447-164**

ZA BIFE v izgradnji, 14 km iz Ljubljane, iščem sovlagatelja. Ponudbe pod »Še nenasičeno področje«. **t-44480-164**

PRODAM pralni stroj bio S 664 za rezervne dele in tepih 3,5×2,5. Cena stroja 150 DM, tepih 200 DM. ☎ 452-497. **807278-164**

PRODAM zastavo 100 GTL, l. 84, prev. 82.000 km, reg. 28. 10. 90. Cena 4200 DEM, dinarske protivrednosti, ogled v soboto in nedeljo, ter šivalni stroj owerlock dvoigelni. ☎ 579-461. **5407-164-st**

SLOVENSKO narodno nošo za starost od 16 do 19 let. ☎ 554-452, od 15. do 18. ure. **705072-164**

BETONSKI mešalec in Rogovo otroško kolo junior, prodam. ☎ (064) 620-754. **ptt-710-164**

PRTE in goblene, ročno vezene, prodam. ☎ (061) 376-637. **5356-164-st**

RADIO philips (ni prenosni) in pomivalno mizo, malo rabljeno, poceni prodam. ☎ (061) 455-138, od 6. do 8. zjutraj. **t-43687-164**

PRENOSNI telefon meg 2000 prodam za 7000 din in surf D 2 za 2500 din. ☎ (061) 454-474. **t-43778-164**

PRODAM nove radiatorje za centralno kurjavo in novo pony kolo. ☎ (061) 347-092. **807074-164**

UGODNO prodam pralni stroj gorenje PS 80-44, cirkularko mio standard s priključki za obdelavo lesa in mlinom za sadje in zrno ter 120 litrski zamrzovalnik ignis. ☎ (061) 349-206 po 18. uri ali (061) 831-814. **st-2555-164-a**

ZA RAZŠIRITEV obrtne dejavnosti potrebujem 750.000,00 din posojila za dobo enega leta in pol. Nudim visoke obresti in odstotek čistega dobička. ☎ (066) 35-560. **p-5339-14-st**

MEŠANA drva (kvalitetna) prodam in dostavim. ☎ (061) 452-300. **pt-44049-164**

PRODAM koto in 500 modelov za izdelavo navadnih sveč in vložkov. Ponudbe pod »Zelo ugodno«. ☎ (061) 216-605 po 17. uri. **p-807200-164**

TOVORNO VOZILO Mercedes 206 D letnik 1971 ter tračno žago za razrez hlodovine. ☎ (062) 819-258. **ptt-713-164**

MOŠKI frizerski stol in havbo, italijanske znamke, prodam. ☎ (067) 65-178. **t-43995-164**

NEDOKONČANO proizvodnjo lesenih otroških igrač in opremo prodam. Ponudbe pod »Ugodno.« **t-44002-164**

Mehano, p. o. Izola

Na podlagi sklepa komisije za gospodarjenje in delavskega sveta podjetja

objavljamo

javno dražbo

1 – za odprodajo osnovnih sredstev:

zap. št.	naziv	izklicna cena din/kos
1.	stružni avtomat-peterman-HS 10	40.000,00
2.	stroj za utorjenje – CH 1000	15.000,00
3.	stroj za utorjenje – CH 1000	15.000,00
4.	viličar – INDOS N 2200 Kpš	40.000,00
5.	ekscentrična preša – IMV 65 t 7/54	40.000,00
6.	ekscentrična preša – Pobeda 40 t 75	45.000,00
7.	ekscentrična preša – Pobeda 25 t 75	20.000,00
8.	ekscentrična preša – IMV 25 t 6/60	25.000,00
9.	ekscentrična preša – Pobeda 25 t 75	20.000,00
10.	ekstrudor – Omea 045 1-2 I 2/79	130.000,00
11.	ekstrudor – Omea 045 1-2 I 6/80	130.000,00
12.	ekstrudor Omea 045 1-2 I 9/80	130.000,00
13.	stružnica Heron	17.000,00
14.	stružnica – BRM 200	35.000,00
15.	šeping – KIKINDA MAJEVICA B.P.	15.000,00
16.	strojna žaga – VARTEKS	12.000,00
17.	ventilator z motorjem – NVL 6,5 N/80	15.000,00
18.	ventilator – Zagreb, brez motorja	2.000,00
19.	ventilator – Zagreb, brez motorja	8.000,00
20.	ura – minor 500 (nova)	45.000,00
21.	ura – minor 500 (nova)	45.000,00
22.	dvigalo – VKART 35	15.000,00
23.	postrojenje za polnjenje in gretje balona za sklad. namene	84.000,00
24.	ekstrudor – DOLCI 60 N	150.000,00
25.	stružni polavtomat UDS KRUŠNIK	12.000,00
26.	preša – Rosalsi v 10/61	35.000,00
27.	zastava 850 AK, letnik 81	4.000,00
28.	zastava 850 AK, letnik 1981	4.000,00
29.	zastava 435 K 1, letnik 1979	3.500,00
30.	zastava 435 K, letnik 1981	4.000,00
31.	lada 1200 P, letnik 1984	10.000,00

2 – za odprodajo orodij – skupna izklicna cena je 110.000,00 din

A – rezilna orodja
artikel S 001, 28×10
S 001-1 izsek stranic, kombinirano
S 001-31 izsek platine stranic – 35×13
S 001-35 izsek platine stranic
S 001-17/1 oblikovanje stranic – 45×13
S 001-34/1 izsek platine stranic
S 001-34 luknjanje stranic
artikel S 007 – 28×10
S 007-25 izsek in oblikovanje stranic – 35×13
S 001-17 izsek in oblikovanje stranic
S 003-11 oblikovanje sredine stranic – 45×13
S 007-27 izsek platine
– nosilec škripca
PP-19 izsek platine
PP-36 krivljenje platine
PP-18 obrezovanje
– kokile
41 kolo 28×10
40 kolo 35/25×10
30 distančne puše 4,5

Javna dražba bo v četrtek, 12. 7., ob 11. uri v sejni sobi Mehano, p. o., Izola, Polje 9, Izola.

Ogled je mogoč v tovarni od 8.–10.30 istega dne, razen za sredstva od 4. do vključno 9., katerih ogled je mogoč sredstva pod 4. do vključno 9., katerih ogled je mogoč od 8.–10. ure istega dne v Luciji, Obrtna cesta b. š.

Na licitaciji lahko sodelujejo uporabniki družbenih sredstev, delovni ljudje in občani.
Interesenti morajo pred začetkom javne dražbe vplačati 10% poleg od izklicne cene, pravne osebe pa predložiti barirani ček ali dokazilo o vplačilu (peti izvod virmana) in pooblastilo podjetja.

Preostanek kupnine plača kupec pred prevzemom osnovnega sredstva oziroma orodja, vendar najkasneje v 3 dneh po javni dražbi.

Prodajali bomo po sistemu »videno – kupljeno«.
Prometni davek plača kupec.
Kupec mora sam poskrbeti za nakladanje in prevoz. 4079

KÄRCHER

UGODNA PONUDBA STROJEV ZA PRANJE MEHANIZACIJE:

HD 570 (HOBBY)	80 BAR	5.300 din
HD 850	10 – 170 BAR	13.300 din
HD 1050	10 – 190 BAR	16.800 din
HDS 790 C	30 – 150 BAR 30 – 155 C	32.800 din
HDS 890	30 – 170 BAR 30 – 155 C	43.900 din
HDS 1290	30 – 150 BAR 30 – 155 C	56.700 din
HDS 200	30 – 170 BAR 30 – 155 C	99.000 din

Pri vseh visokotlačnih strojih je v ceno vključenih 10 m cevi za vodo z avtomatskimi sklopkami. Vse druge modele lahko dobavimo po naročilu. Za vse stroje in opremo velja 12-mesečna garancija.

V ceno sta všteti carina in prometni davek.

TEL. (061) 322-118. PHYSICS TRADE, D. O. O., LJUBLJANA 61000, ŠMARTINSKA 14,

GZL

Na podlagi 50. člena statuta

Podjetja za geotehnična dela

delavski svet razpisuje dela in naloge

individualnega poslovodnega organa

direktorja podjetja (za 4-letni mandat)

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:
– visokošolska izobrazba rudarske, pravne ali ekonomske smeri,
– 5 let delovnih izkušenj
– organizacijske sposobnosti
– predložiti mora program organizacije in razvoja podjetja v mandatnem obdobju.

Kandidati naj pismene prijave z vsemi potrebnimi dokazili pošljejo v osmih dneh po objavi razpisa na naslov: SP Geološki zavod Ljubljana, Podjetje za geotehnična dela, Ljubljana, Dimičeva 16, z oznako »za razpisno komisijo«.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v zakonskem roku. 3976

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da je umrla naša nona

ALOJZIJA MARUSSIG

rojena BREŠČAK

Pokopali smo jo v ožjem družinskem krogu

Prosimo tihega sožalja

Žalujoči: mož Gvido, sin Miran z družino in drugo sorodstvo

Ljubljana, 6. julija 1990 1900

Ne jokajte na mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir ni zaželite
(narodna)

Tiho kot je živel, je v 67. letu odšel naš ljubi

AVGUST VALENTINČIČ

upokojenec

Od njega se bomo poslovili v ponedeljek, 9. julija 1990, ob 12.30 na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara v peti mrliški vežici

Žalujoči: žena Zdenka, sestra Valerija in vsi, ki so ga imeli radi

Ljubljana, 3. julija 1990 1898

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil ustanovni član

IVAN-NINO BLAGDANIČ

obrtnik

Ohranili ga bomo v trajnem spominu

Delovna skupnost in člani zadruge Obrt opreme Ljubljana

1904

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš dolgoletni sodelavec

SILVESTER ŽEROVNIK

upokojenec

Ohranili ga bomo v trajnem spominu

Delavci SCT – TOZD Mehanični obrati

Umrl je naš upokojenec

JOŽE ŠEGA

Od njega se bomo poslovili v torek, 10. julija 1990, ob 16. uri na ljubljanskih Žalah

Podjetje Grand hotel Union

1892

VČERAJ SMO SE POSLOVILI OD DRAGEGA MOŽA IN OČETA

MATEVŽA MOHORIČA

ŽENA ANJA, HČERKA MAJA IN SIN TOMAŽ Z DRUŽINAMA

1897

Nenadoma nas je zapustila naša draga sestra in teta

dr. IRMA ČREMOŠNIK

arheologinja

Od nje se bomo poslovili v ponedeljek, 9. julija 1990, ob 15. uri na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara v petnajsti mrliški vežici

Žalujoči: brat dr. inž. Gregor z družino in drugi sorodniki

Zürich, Sarajevo, Ljubljana, Maribor, Ločica v Savinjski dolini 1909

Odvetniška zbornica Slovenije sporoča, da je umrl

PETER BREZNIK

bivši odvetnik v Mariboru

Dobrega kolega, prijatelja in uglednega pravnika se bomo trajno spominjali

Predsedstvo zbornice

Ljubljana, 6. julija 1990 212

mors tua – vita nostra
Očku v spomin

RUDOLF TRŠINAR

1945–1990

Žena Jožica in otroci

1908

Nepričakovano nas je zapustil oče in dedek

JOŽE ŠEGA

Od dragega pokojnika se bomo poslovili v torek, 10. julija 1990, ob 16. uri na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara v šestnajsti mrliški vežici

Cvetje in vence hvaležno odklanjamo v korist onkološkega instituta v Ljubljani

Žalujoči: hčerka Darinka Colomberotto, Lucija Pirc z družino, nečak Tone, sestra Marija in drugo sorodstvo

Ljubljana, 28. junija 1990 1906

Nepričakovano nas je zapustila draga žena, mama, babica, sestra in teta

ANGELA KASTELIC

rojena PREDOVIČ

Od nje se bomo poslovili v ponedeljek, 9. julija 1990, ob 16. uri na pokopališču v Štepanji vasi

Na dan pogreba bo žara v šestnajsti mrliški vežici na ljubljanskih Žalah

Žalujoči: mož Matija, sin Zvone z družino, sestra Marija z družino in drugo sorodstvo

Ljubljana, Litija, 30. junija 1990 1901

Nepričakovano nas je zapustila draga mama in sestra

ANA ČUKAJNE

rojena SLANA

Od nje se bomo poslovili v torek, 10. julija 1990, ob 11.30 na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara v peti mrliški vežici

Žalujoči: hčerka Smilja in vsi, ki so jo imeli radi

Ljubljana, 5. julija 1990 1903

Umrla ja naša draga sestra in teta

JOŽEFA DERMAŠA

rojena KRIŠTOF

Na njeno željo smo se od nje poslovili v četrtek, 5. julija 1990, v ožjem družinskem krogu na ljubljanskih Žalah

Vsi njeni

Ljubljana, Šentvid, 5. julija 1990 1899

Umrl je

AVGUST VALENTINČIČ

upokojeni delavec UNZ Ljubljana–mesto

Od njega se bomo poslovili v ponedeljek, 9. julija 1990, ob 12.30 iz pete mrliške vežice na ljubljanskih Žalah

Ohranili ga bomo v spominu

Delovna skupnost Uprave za notranje zadeve Ljubljana–mesto in Klub Maksa Perca

1907

Umrl je

ALOJZ PEČEK

Od njega se bomo poslovili v torek, 10. julija 1990, ob 14. uri na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara v štirinajsti mrliški vežici

Žalujoči: otroci Miro, Slavc, Janez in Tina z družinami ter drugo sorodstvo

Ljubljana, 4. julija 1990 1902

V SPOMIN

NATAŠI in DEJANU JAJČANINU

iz Grosupljega

Leto dni mineva, odkar v našem domu ni več veselja in vajinih nasmejanih obrazov. Ostala so le velika praznina, žalost in bolečina. Hvalo vsem, ki obiskujete njun prerani grob in prižigate sveče.

Vsi vajini!

1905

»Še višje pravo od ustave«

Tako trdi Heimatdienst, ki mu ne gre v račun dvojezični pouk na Koroškem – Geto v »središčnih šolah«

OD NAŠEGA DOPISNIKA

CELOVEC, 6. julija – Še višje pravo obstaja od ustave. Avstrijskega ustavnega sodišča ne gre precenjevati. Prijava k dvojezičnemu pouku mora pomeniti priznavanje slovenstva. Dvojezične šolarje je treba spraviti v »središčne šole«. Pritiski pa poživljajo demokracijo.

Takšni so povzetki stališč predsednika koroškega Heimatdienst (KHD) dr. Josefa Feldnerja, ki je napovedal križarski pohod zoper novelo manjšinskošolskega zakona. Ta novela omogoča osnovnošolski pouk v slovenščini tudi zunaj območja dvojezičnega šolstva na južnem Koroškem, prinaša javno dvojezično ljudsko šolo v Celovcu, odprtje dvojezične trgovske akademije in možnost izstavitve spričeval bodisi v nemščini, bodisi v slovenščini.

Heimatdienst je na vsej črti proti. Zahteva odlog uveljavitve zakonske novosti za pol leta, kolikor dovoljuje zakon. S tem bi dejansko za eno šolsko leto odgodili delo ljudske šole in trgovske akademije v Celovcu.

● Južnotirolska ljudska stranka (SVP) pa je pozvala koroški parlament, naj čimprej sprejme izvedbene zakone v zvezi z novelo šolskega zakona. Pri tem ostro kritizira »strankarsko-politično taktiziranje« deželnega glavarja Haiderja.

Kleine Zeitung pripominja, da je takšno stališče zelo problematično, ker bi bila šola vpletena v narodnostni konflikt, hkrati pa to pomeni posreden poziv nemško govorečim staršem, naj svojih otrok ne prijavljajo k dvojezičnemu pouku. Trgovska akademija naj ne bi bila dvojezična, marveč alpsko – jadranska, torej trijezična. In za konec še navidez tolerantna gesta: priporočilo staršem, naj se otroci udeležujejo pouka slovenščine – kot neobveznega predmeta.

Kaj ima (KHD) v resnici za bregom, je razvidno iz njegovega glasila Der Kärntner: »Pravice do lastnih šol ali vsaj šolskih razredov nemško-koroškemu večinskemu prebivalstvu ni mogoče odrekati v nedogled.« Torej: vezati prijave k dvojezičnemu pouku na narodnostno priznavalno načelo, s tem čimbolj odvrniti slovenske starše od prijav k takemu pouku, predvsem pa zavreti naraščajoče število nemško govorečih, ki otroke prijavljajo k dvojezičnemu pouku. Preostale prijavljene pa potisniti v geto, v »središčne šole«.

JOŽE ŠIRCELJ

Mednemško dogovarjanje o združitvi

Gre za pogajanja o drugi, tako imenovani združitveni državni pogodbi

OD NAŠEGA DOPISNIKA

BONN, 6. julija – V Vzhodnem Berlinu sta se danes srečali delegaciji obeh nemških držav, da bi začeli pogajanja o drugi, tako imenovani združitveni nemški državni pogodbi. Srečanje poteka v znamenju federalizma, kajti med 21 udeleženci na zahodnonemški strani so zdaj tudi predstavniki dežel, potem ko je njihovo predstavništvo bundesrat ostro protestiralo, ker so bile dežele izločene iz oblikovanja državne pogodbe o denarni, gospodarski in socialni uniji med Nemčijama.

Pred delegacijama je obsežna in v velikih delih tudi sporna snov. Po politični plati vlada široko soglasje za zdaj le zastran datuma prihodnjih vsenemških volitev, ki naj bi bile 2. decembra. Odprto in sporno ostaja slej ko prej vprašanje načina volitev oziroma volilnega zakona, potem ko se je krščanskodemokratska vlada že zavzela za to, naj bi volitve potekale v obeh Nemčijah sicer hkrati, vendar ločeno; prav tako tudi ni soglasja zastran vprašanja, ali naj NDR pod okrilje zahodnonemške ustave stopi pred volitvami ali neposredno po njih.

● Pripravljanje pogodbe – za to delo sta na voljo približno dva meseca – naj bi potekalo v treh stopnjah: najprej naj bi se tri tedne pogajali na ravni strokovnjakov, grobi osnutek pogodbe naj bi potem dobili v roke pogajalci, ki so se zbrali v Vzhodnem Berlinu danes, nato pa naj bi šel uskladeni osnutek v postopek za ratifikacijo.

Pogajalci so danes kar naravnost povedali, da bo izdelava združitvene pogodbe še bolj zapletena kot sestavljanje državne pogodbe o denarni, gospodarski in socialni uniji, saj se odprta vprašanja pojavljajo kar sproti, kot na primer lastninski odnosi v NDR in vračanje stare lastnine, politično eksplozivno vprašanje uskladitve bolj liberalne vzhodnonemške zakonodaje o odpravi plodu z bolj konservativno zahodnonemško in podobno. Pogajalcem ta hip tudi ni jasno, kakšna naj bo druga državna pogodba: celovito izdelan dokument s podrobno zastavljeno regulativo ali pa splošen dokument, na katerega naj bi se nato sklicevali izvedbeni predpisi.

MARJAN SEDMAK

Jugoslavija je naredila na poti k demokraciji velik korak nazaj

Tako je komentiral odpravo kosovske avtonomije in razpustitev parlamenta avstrijski zunanji minister Mock – Še več olja na ogenj, je zapisal New York Times – Vrnitev v srbsko naročje?

OD NAŠIH DOPISNIKOV

DUNAJ, 6. julija – Avstrijski zunanji minister Alois Mock je odpravo kosovske avtonomije in razpustitev kosovskega parlamenta ocenil kot veliko nazadovanje Jugoslavije na poti k demokraciji. V svoji kratki, vendar ostri izjavi je poudaril, da to dejanje nikakor ne ustreza duhu sklepov, sprejetih na nedavni konferenci v Københavnu, s katerimi se je strinjala tudi Jugoslavija. Obenem pa to dejanje otežuje prizadevanja Jugoslavije za odpiranje v Evropo, je poudaril Mock.

Avstrijska televizija je novico o Kosovu uvrstila na prvo mesto včerajšnjega osrednjega televizijskega dnevnika. Gledalci so lahko videli tudi vdor težko oboroženih policistov v poslopja kosovskih medijev in fizično silo, ki jo je uporabila policija.

Sicer pa je skupna ugotovitev avstrijskih medijev, da se s potezo srbske vlade narodnostni konflikt v Jugoslaviji zaostruje. Dunajski **Kurier** je zapisal, da vse kaže, da je Srbija tudi za ceno odprtega konflikta odločena zavreti želje po avtonomiji kosovskih Albancev in da je do te poteze srbske vlade deloma prišlo tudi zaradi očitkov srbske nacionalistične opozicije vladi, češ da je preveč popustljiva do Albancev. Podobnost stališč do kosovskega problema med sedanjimi partijskimi oblastmi ter opozicijo v Srbiji ugotavlja tudi **Die Presse**. Omenja, da je gospodarstvo Kosova povsem blokirano zaradi albanskega pasivnega odpora proti srbski represiji. »Razpustitev parlamenta je hkrati nevarna odločitev, saj so se s tem izčrpala politična sredstva, s katerimi bi Srbija še naprej lahko vezala Kosovo nase,« končuje dunajski dnevnik. Tednik **Die Wochepresse** pa v članku z naslovom Sarajevo 1990 med drugim ocenjuje, da postaja Jugoslavija – predvsem njen vzhodni in jugovzhodni del – najnevarnejše krizno področje v Evropi, in meni, da je Kosovo le generalka za tiste Velikosrbe, ki se v svojih ciljih zgledujejo po zarotnikih iz leta 1914. Če Miloševiću uspe, da nekaznovano spelje svojo politiko na Kosovu, velikosrbski nacionalizem ne bo več poznal meja, ugotavlja tednik.

BOJAN GROBOVŠEK

● NEW YORK – »Albanci smo razburjeni, toda ostajamo mirni,« je za New York Times izjavil Ibrahim Rugova, voditelj albanske opozicije na Kosovu. »Čim prej se Albanci znebijo iluzije o tem, da bi lahko v Srbiji imeli še eno državo, tem bolje za vsakogar,« se glasi izjava srbskega zunanjega ministra Prlje, ki jo prav tako povzema ugledni ameriški časopis.

Potem ko **New York Times** pove, kaj so storile srbske oblasti na Kosovu, navaja več izjav, ki jih je dopisnik časopisa po telefonu dobil od predstavnikov albanskega življa na Kosovu.

● Že pred dnevi je State Department dal posebno izjavo, v kateri je izražena globoka zaskrbljenost ameriške vlade zaradi naraščajočih napetosti na Kosovu. Vlada ZDA izraža »globoko prepričanje, da je spor, ki ogroža Kosovo, Srbijo in Jugoslavijo, moč odpraviti edinole z miroljubnim in demokratičnim dialogom ter ob spoštovanju dostojanstva in človekovih pravic vseh državljanov v pokrajini. Problema pa ni mogoče odpraviti s sredstvi nasilja, pritiski ali grožnjami«, je rečeno v izjavi, ki tudi pravi, da je seveda na »Jugoslaviji sami, da se odloči o tem, v kakšni ustavni ureditvi želi živeti, vendar pa ZDA še naprej podpirajo enotnost, neodvisnost in ozemeljsko celovitost Jugoslavije«.

»Na Kosovu albanske oblasti ni več. Vse, kar so Srbi govorili o demokraciji, se je izkazalo za demagogijo,« navaja časopis izjavo Ibrahima Rugove, ki je še dejal, da se bo albanska opozicija nadaljevala, četudi bi jo razglasili za protizakonito. Po mnenju časopisa bo ta poteza Srbije, »s katero so bili odpravljeni zadnji ostanki avtonomije na Kosovu, zagotovo še zaostrila že sicer napete odnose med albansko večino in srbsko manjšino v pokrajini.«

MITJA MERŠOL

● ŽENEVA – Velika avtonomija, ki jo je doslej imelo Kosovo, kar je tej pokrajini praktično omogočalo status sedme republike v jugoslovanski federaciji, bo odslej le še spomin, piše ob včerajšnji razpustitvi kosovske skupščine in vlade današnji **Tribune de Genéve**. Odločitev srbskih oblasti dejansko pomeni odpravo politične avtonomije in vrnitev pokrajine v srbsko naročje.

Jugoslavija se mora odločiti glede problema Kosova, če nas bo ona ignorirala, jo bomo tudi mi, je dopisniku francoske agencije AFP izjavil Veton Surroi. Časnikar Matina pa ni prepričan, da bodo zvezne oblasti, oslabljene spričo trenj med Slovenci in Hrvati, ki se zavzemajo za konfederacijo, ter Srbi, potegnile s Kosovom in proti Srbiji.

● Današnji lausannski Matin pa piše, da albanska opozicija, ki ugotavlja, da je odločitev Srbije protiustavna in ilegalna, računa na podporo zveznih oblasti. Pri tem omenjajo izjavo sekretarja Demokratične zveze Kosova Jusufa Buxhovija, da je odločitev nezakonita, ker niti ustava Jugoslavije niti Srbije ne omogočata take razpustitve parlamenta; to je možno le z odločitvijo večine poslancev, zato je opozicija ne bo upoštevala.

Novica o razpustitvi kosovske skupščine in vlade je bila sinoči na vidnih mestih francoskih in švicarskih televizijskih dnevnikov.

BOŽO MAŠANOVIĆ

OGLEDALO

– Ne vem, kaj naj naredim. Podnajemnika imam, študenta iz Sudana, pa se bojim, da mi v hiši ne razglasita sudanske avtonomne pokrajine.

OTO REISINGER, Vjesnik

37. FESTIVAL JUGOSLOVANSKEGA FILMA

Po Raju – Dež

OD NAŠE POSEBNE POROČEVALKE

PULJ, 6. julija – O hrvaški zastavi, ki je niso razobesili, so se zdaj pogovorili na najvišji festivalski ravni. Sklenili so, da nanjo nihče ni zanalašč pozabil oziroma da je potem ko so se nanjo spomnili, izbruhnil nepremostljiv tehnični problem (velikost zastave, šivanje, praznik borca).

Dotaknili so se tudi hreščanja, ki je nastopilo med predvajanjem filma, katerega avtor je podpredsednik predsedstva Hrvaške (Antun Vrdoljak), ter menili, da je tudi v tem primeru šlo za tehnični problem (do katerega lahko »uvijek« pride). Karneval, Angel in Prah je začel naganjati ljudi iz Arene, še preden so se začele tonske motnje.

Ker je jutri festivala konec, je čas, da (preden stori to strokovna žirija – Boštjan Hladnik je čil in nasmejan, le lasje mu stojijo pokonci malo bolj kot ponavadi) napovem, kdo je najboljši. Zagotovo je to Stela, film, ki ga je o mladoletnih prestopnikih naredil Hrvat Petar Krelja, odigrala pa Anja Šovagović in Žarko Laušević (Sveti Sava v teatru).

Danes sta minila druga dva od štirih slovenskih filmov. Pri Umetnem raju je imel glavno besedo (režiser je manjkal) scenarist Branko Vučićević (Srbija), moder mož, ki se je z vsem svojim šarmantnim besedičem zavzel za film (»napadel« kritika Politike, da je napadel Slovence pa tudi za Delo ni našel lepe besede). O črnem valu in prepovedanih filmskih ustvarjalcih (Makavejev, Žilnik, Pavlović), s katerimi je trpel tudi sam, se ni hotel pogovarjati, češ to, kar se zdaj dogaja (iz dneva v dan več žrtev), je »viktimologizacija družbe«), in če mislite delati »stvarne antikomunistične filme«, vam po slovensko povem, »to se meni grauža«. Kar zadeva Decembrski dež Boža Šprajca: zgodba o človeku, ki je vodil okupacijo Univerze, traja dvajset let, vendar se v njej ne zgodi nič, kar bi bilo omembe vredno. No, na koncu pride njegova bivša žena in ga hladnokrvno poči. Ker ima film izredno močno dramaturško ekipo (trije možje), seveda naravnost opozarja na luknje, ki jih je le-ta pustila za seboj. Ampak Dež je šele kapljica, na TV imajo že pripravljeno serijo o tem.

VESNA MARINČIČ

2000 albanskih beguncev

V veleposlaništvih v Tirani se zbirajo vedno novi prebežniki – Obljuba albanskih oblasti, da bodo vsi dobili potne liste, postavljena na laž

TIRANA, 6. julija (Tanjug) – V tujih veleposlaništvih v Tirani naj bi bilo že več kot 2000 Albancev. Okoli 1500 se jih nadeja, da bodo prišli iz države prek veleposlaništva ZRN, kakih 230 jih je v francoskem diplomatskem predstavništvu.

Tudi v italijanskem veleposlaništvu je bilo sinoči okoli 80 beguncev. Na desetine ljudi se še trudi prek tri metre visoke železne ograje, ki obdaja to diplomatsko predstavništvo, priti na dvorišče. Nekatere priče vedo povedati, da albanska policija ne posreduje in da ne poskuša ustaviti prebežnikov ter da jih celo spodbuja k temu.

Tudi avstrijska agencija APA poroča o dogodkih iz Tirane, polnih nervoze in protestov prebivalstva na ulicah glavnega mesta, kjer je bilo slišati vzklike na račun brutalne diktature. Grško veleposlaništvo naj bi dopoldne izdalo le 15 vizumov, jugoslovanska ambasada pa v istem času 34. Za številne begunce je težko zagotoviti živež in zdravila. Težave imajo tudi na drugih veleposlaništvih. V madžarsko veleposlaništvo se je zateklo 25 ljudi. Veleposlanik te države je povedal, da so Albancem večkrat ponudili spremstvo, da bi po uradni poti prišli do potnih listov, vendar so Albanci zagrozili, da raje narede samomor kot zapuste poslopje veleposlaništva.

Albanija pa še vedno ne dovoli zahodnonemškemu letalu, natovorjenemu z živežem in drugim najnujnejšim, pristati v Tirani. Tako je izjavil predstavnik zunanjega ministrstva ZRN.

Albanska časopisna agencija je sinoči objavila vest, da bodo izdali potne liste vsem, ki bodo to zahtevali. Odločitev pa ni bila uradno sporočena tujim veleposlaništvom v Tirani, zato mnogi trdijo, da je kontradiktorna. Evropska skupnost je včeraj sprejela deklaracijo, v kateri od Albanije zahteva, naj svojim državljanom, ki so se zatekli v tuja veleposlaništva, dovoli oditi iz države. Deklaracijo so danes izročili ministrstvu za zunanje zadeve v Tirani veleposlaniki ZRN, Italije, Francije in Grčije.

Iz nekaterih albanskih mest, zlasti iz Skadra, je slišati, da je v zadnjih dneh prišlo do demonstracij in neredov.

● Sredi Tirane se je zvečer zbralo deset tisoč demonstrantov in zahtevalo od vodstva demokratične reforme. Kot poroča APA, jih je policija razganjala z gumijevkami. Policisti so tudi zastražili dohode do tujih veleposlaništev. V večernem dnevniku TV Tirana pa je voditelj države in partije Ramiz Allia izjavil, da so procesi demokratizacije že stekli, in svoje besede podkrepil s trditvijo, da je bilo na partijskem plenumu sklenjeno, da ima vsak Albanec pravico do potnega lista in potovanja v tujino. Še toliko bolj se je čudil, zakaj ljudje beže na veleposlaništva. Zunanje ministrstvo pa je sporočilo, da naj bi v zadnjih 10 dneh že izdali 1400 potnih listov.

Albansko zunanje ministrstvo je danes zanikalo vesti, da bi bilo več sto ljudi ubitih na begu. APA trdi, da je podatek lažen.

ISKRICA

Fraza spreminja človeško besedo v votlost, občutke v kalupe, misli v neumne sheme. Ni ne laž, ne resnica, ne iluzija. Skrivnostna moč usodne fraze o »svetih stvareh« domovine, boga, prepričanja ali principa je eno najmračnejših zgodovinskih strašil.

MIROSLAV KRLEŽA

SVET SO LJUDJE

Vrnitev izgubljenega sina

Štiriintridesetletni **HOU DEJIAN**, taivanski skladatelj in pevec, je 31. maja letos skrivnostno izginil. Nenadoma je odpovedal tiskovno konferenco, ki jo je nameraval imeti v svojem pekinškem stanovanju. »Poskrbeti moram za osebne zadeve,« je skrivnostno izjavil. Pred kratkim pa je po 50-urni vožnji v ribiški ladji čez Taivansko ožino pristal v pristanišču Suao na Taivanu. »Moral sem se vrniti domov,« je izjavil in razložil, da so ga kitajske oblasti obtožile sodelovanja v »protirevolucionarnih dejavnostih« in izbrati je moral med zaporom in repatriacijo. Menda ga je policija imela tri tedne zaprtega v ječi v Pekingu, nato pa so ga odpeljali v pristaniške Fuzhou, ga vkrcali v patruljni čoln, pozneje pa ga je na krov vzela tajvanska ribiška ladja in ga odpeljala domov.

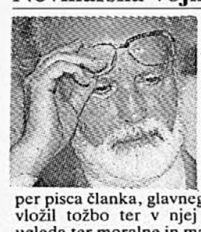
Čeprav Hou trdi, da je oporečnik postal proti svoji volji, je bil vedno upornik. V sedemdesetih letih, na začetku svoje pevske kariere, si je nakopal jezo taivanskih oblasti, ker je v svoji baladi Zmajevi potomci kritiziral režim. Leta 1983 je v iskanju svojih korenin odšel na Kitajsko, vendar je tam kaj kmalu odkril, da tamkajšnjim komunističnim oblastem ni všeč njegov boemski življenjski slog, njegova nekonvencionalna umetnost in pozneje njegovi politični nazori.

Hou se je lani med protivladnimi demonstracijami na Trgu nebeškega miru pridružil trem mladim intelektualcem v gladovni stavki in s tem protestiral proti uvedbi izrednega stnja. Ko so 4. junija lani vojaške čete zasedle Tiananmen, se je Hou pogajal z oblastmi in dosegel, da so se mnogi demonstranti lahko umaknili. Tako je verjetno rešil na stotine življenj. Oblasti so mu pozneje zagotovile, da ga ne bodo zaprle, češ da ga je »samo zaneslo v banditski čoln«.

Houjeva deportacija iz Ljudske republike Kitajske je presenetila ljudi na obeh straneh Taivanske ožine. Pevec je po moriji na Trgu nebeškega miru postal najglasnejši kritik tega krvavega dejanja oblasti. Deng Xiaopinga je obtožil, da je resnični krivec za to tragedijo: »Ne verjamem, da bi bil premier Li Peng sposoben storiti kaj takega, predsednik Yang Shangkun pa za to nima zadosti moči.« Dolgo je kazalo, da so bile kitajske oblasti kar nekam otrple spričo Houjeve kljubovalnosti. Navsezadnje je bil begunec s Taivana, bil je priljubljen doma in v Ljudski republiki Kitajski. Marca letos pa so oblasti nenadoma namignile Houju, da sme obiskati svojo ženo, pevko Cheng Lin, ki je pobegnila v Avstralijo. Hou je dovoljenje zavrnil: »Zakaj mi tega niste povedali pred dvema mesecema, ko sem še imel ženo?« Njegova zveza s Cheng je namreč prenehala obstajati, kajti pevka je pobegnila z drugim slavnim disidentom – Wu'erjem Kaixijem. Hou je prisegel, da ne bo odšel iz Kitajske, dokler mu ne bodo zagotovili, da se lahko vrne. »Če bom zganjal hrup, ga bom tukaj. Rad bi, da bi Kitajci slišali, kaj govorim.« Vendar pa je 31. maja izginil, malo poprej pa je objavil odprto pismo, v katerem skupaj s še dvema disidentoma zahteva izpustitev vseh političnih jetnikov.

V Taipeiju bi Houja lahko postavili pred sodišče zaradi ilegalnega vstopa v državo ali pa zaradi kršenja taivanskih zakonov, ker je pobegnil na Kitajsko. Vse pa kaže, da bodo taivanske oblasti z njim ravnale prizanesljivo. Morda mu bodo celo naklonile političnio zatočišče, ki ga lahko dobijo vsi, ki so sodelovali pri lanskem protestnem gibanju na Tiananmenu.

Novinarska vojna

Direktor italijanskega časopisa Republica **EUGENIO SCALFARI** je po objavi članka Scalfari, o tempora o mores, ki ga je marca letos v mesečniku Chorus objavil Giancarlo Perna, politični novinar revije Europeo, zoper pisca članka, glavnega urednika in založnika vložil tožbo ter v njej zaradi žalitve časti in ugleda ter moralne in materialne škode zahteval astronomsko visoko odškodnino pet milijard lir.

V omenjenem članku je obtoženi novinar zapisal, da je Eugenio Scalfari svoje zasebne koristi upošteval bolj kot splošne in vse prepogosto menjaval svoja politična in ideološka prepričanja: iz fašista se je prelevil v delničarja, iz liberalca v radikalca, iz socialista in gorečega komunista v prav tako vnetega krščanskega demokrata. Članek je zaokrožil z besedami: »Igral se je z možmi, ženami in prepričanji ter jih menjaval po potrebi. Zvest je ostal le italijanski narodni banki.«

Scalfarijevi odvetniki poudarjajo, da so mnogi podatki iz Pernajevega članka neresnični, kakšen bo razplet, pa po prvi obravnavi, ki je bila junija v Milanu, ni še prav nič bolj jasno.

Kdo je avtor Lambade?

Francosko združenje skladateljev in glasbenih založnikov (SACEM) je po večmesečnem pravdanju presodilo, da sta avtorja priljubljenih vročih ritmov južnoameriške Lambade bolivijska pevca brata **GONZALO** in **ULISES HERMOSA** in ne francoski skladatelj **OLIVIER LORSAC,** ki je melodijo nezakonito razglašal za svojo. Bolivijskima pevcema je združenje priznalo avtorske pravice, Lorsacu pa izreklo opomin. Lambada je lani najprej osvojila Evropo, potem pa še ZDA. Doslej so prodali okoli pet milijonov plošč s posnetkom te melodije, njeno priljubljenost pa so izkoristili tudi v dveh igranih filmih.

PA ŠE TO

***SOVRAŽNIK PO MERI** – Ker bo partija prej ali slej zapustila JLA, našega starega znanca Miroslava Lazanskega že skrbi, kako bo z moralno vzgojo rekrutov. Le kako, se sprašuje stari borec, bodo lahko oficirji mladim vojakom razložili, da je treba braniti domovino, ko pa si v državi tako različno tolmačimo tako domovino kot patriotizem?*

Morda pa bi za začetek mladcem razložili, da je bila partija domovina le nekaterim, s sovražnikom pa tako nikoli ni bilo težav. Če ga ni – se ga pa naredi!

Bolgarski predsednik Mladenov je odstopil

SOFIJA, 6. julija (Tanjug) – Predsednik Republike Bolgarije Peter Mladenov se je odrekel funkciji šefa države. Njegova odstopna izjava, predložena skupščini, je bila prebrana v večernih poročilih bolgarske televizije. Mladenov opozarja, da je 10. novembra lani »izpolnil svoj državljanski dolg«, »ljudstvo in zgodovina pa bosta presodila, v kakšnih okoliščinah« je bil to prisiljen storiti. Odstop Mladenova je bila glavna zahteva, ki so jo postavili študenti po vsej državi kot pogoj, da se prenehajo stavke.

Bo carine predpisoval kar ZIS?

BEOGRAD, 6. julija (Tanjug) – V osnutku carinskega zakona, ki ga je ZIS danes poslal skuščini SFRJ, je predlagano, naj v prid operativnejšega prilagajanja predpisov potrebam gospodarstva postopek do blaga in potnikov v cestnem, železniškem in zračnem prometu predpiše zvezna vlada.

Z omenjenim osnutkom zakona je hkrati predvideno, naj bi ZIS predpisoval carinsko tarifo, s tem pa bi hkrati dosegli ustavnopravno pristojnost zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ, da določa carinsko in izvencarinsko zaščito.

Da bi zagotovili enake možnosti za gospodarjenje vsem subjektom na jugoslovanskem trgu, z omenjenim zakonom predlagajo odpravo oprostitve plačila carine na uvoz blaga za proizvodnjo za izvoz, prenehanje carinskih olajšav za uvoz opreme za hitrejši razvoj manj razvitih republik in pokrajine Kosovo ter odpravo odprostitev plačila carine za uvoz opreme na podlagi tujih naložb.

Otroci iz Černobila v francoskih bolnišnicah

PARIZ, 6. julija (Tanjug) – V Francijo bo te dni pripotovalo 50 sovjetskih otrok, ki so bili pred štirimi leti ob eksploziji v Černobilu izpostavljeni radioaktivnemu sevanju. Otroke bodo pregledali v tukajšnjih specialističnih bolnišnicah, da bi natančno ugotovili stopnjo sevanja, kar naj bi potem upoštevali pri morebitnem nadaljnjem zdravljenju. Francoski strokovnjaki trdijo, da je bilo ob eksploziji sovjetske jedrske elektrarne v Černobilu jedrskemu sevanju izpostavljenih 12.000 otrok.

Grčija mora letos sprostiti pretok kapitala

BRUSELJ, 6. julija (Reuter) – Grčija bo morala do konca leta 1990 zmanjšati nekaj omejitev pretoka kapitala, kar velja tudi za vsoto, ki jo lahko grški turisti porabijo v tujini. To je sporočila izvršna komisija Evropske skupnosti v odgovoru na zahtevo grške vlade, po kateri naj bi Grčiji zaradi domačih ekonomskih problemov rok za delno sprostitev pretoka kapitala podaljšali za eno leto, torej do srede leta 1991. Komisija je pristala na šestmesečno podaljšanje omejitev.

Še možnosti za sodelovanje med Jugoslavijo in Francijo

BEOGRAD, 6. julija (Tanjug) – Čeprav je bila vrednost trgovinske menjave med Jugoslavijo in Francijo v prvih šestih mesecih tega leta za približno polovico večja kot lani in čeprav so francoski gospodarstveniki med najpomembnejšimi vlagatelji v srbsko gospodarstvo, možnosti za gospodarsko sodelovanje med državama še niso povsem izrabljene, sta med današnjimi pogovori ugotovila predsednik Gospodarske zbornice Srbije dr. Mihajlo Milojević in direktor Citroëna in predsednik francosko-jugoslovanskega sveta Raymond Ravenel. Ta se mudi v naši državi od 4. julija, in sicer v okviru priprav na četrto zasedanje omenjenega sveta, ki bo konec tega leta v Parizu.

POPRAVEK

V tečajni listi št. 129, ki smo jo objavili v Delu včeraj, se nam je vtihotapila napaka. Tako je torej pravilna prodajna vrednost švicarskega franka (za 100 teh) znašala 829,4869 din, ne pa 828,4869 kot smo žal objavili. Vsem, ki jim je naša napaka povzročila težave, se v imenu tiskarne iskreno opravičujemo.

Uredništvo

NOVI DEVIZNI TEČAJI

Tečajna lista št. 130 z dne 6. julija 1990

za devize, efektivo, čeke, kreditna pisma in poštne nakaznice

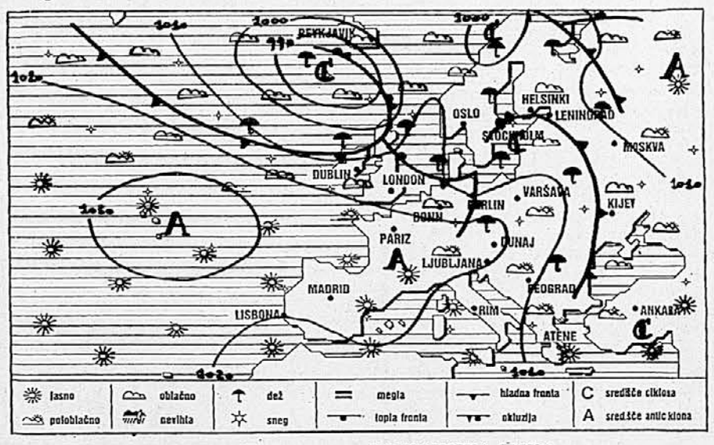
država	valuta	tečaj velja za	nakupni	srednji	prodajni	nakupni za čeke in kred. pisma	nakupni za efektive in medn. pošt. nakazn.
Avstralija	a. dolar	1	9,1960	9,2237	9,2514	8,8281	8,7821
Avstrija	šiling	100	99,2509	99,5495	99,8481	97,2658	96,7696
Belgija	frank/C	100	33,9420	34,0441	34,1462	33,1783	33,0085
Kanada	dolar	1	9,9063	9,9361	9,9659	9,5100	9,4605
Danska	krona	100	183,3147	183,8663	184,4179	179,1901	178,2735
Finska	marka	100	298,0345	298,9313	299,8281	291,3287	289,8385
Francija	frank	100	208,0597	208,6858	209,3119	203,3783	202,3380
ZR Nemčija	marka	100	697,9000	700,0000	702,1000	683,9420	680,4525
Grčija	drahma	100	–	7,1544	7,1759	6,8475	6,8119
Irska	funt	1	–	18,7750	18,8313	17,9699	17,8763
Italija	lira	100	0,9526	0,9555	0,9584	0,9335	0,9287
Japonska	jen	100	7,6438	7,6668	7,6898	7,3380	7,2998
Kuvajt	kv. dinar	1	39,3631	39,4815	39,5999	37,7885	37,5917
Nizozemska	gulden	100	619,9643	621,8298	623,6953	606,0151	602,9152
Norveška	krona	100	181,8269	182,3740	182,9211	177,7357	176,8266
Portugalska	escudo	100	7,9400	7,9639	7,9878	7,6224	7,5827
Švedska	krona	100	192,5064	193,0857	193,6650	188,1750	187,2124
Švica	frank	100	823,0072	825,4837	827,9602	806,5470	802,4320
V. Britanija	funt	1	20,6072	20,6692	20,7312	20,1435	20,0405
ZDA	dolar	1	11,5369	11,5716	11,6063	11,2773	11,2196
	ECU	1	14,4429	14,4864	14,5299	14,1540	
Španija	pezeta	100	11,3776	11,4118	11,4460	10,9224	10,8656

Tečaj dinarja za obračunski dolar je 11,5716 dinarja. Tečaj dinarja za obračunski dolar za odkup kreditnih pisem in čekov od tujih državljanov je 1,1571 dinarja. Tečaji za obračunski dolar in obračunski dolar za kreditna pisma in čeke začno veljati 6. julija 1990 ob 14. uri. Tečaji s te tečajne liste veljajo od 7. julija 1990. Tečaji za grško drahmo in irski funt veljajo samo za efektivo in čeke. Tečaji za britanski funt veljajo tudi za škotski funt, vendar le za efektivo in čeke. – Najvišji zajamčeni znesek evročeka je 2500 dinarjev (velja od 1. januarja 1990). – Poročilo o višini povprečne realne obrestne mere na trgu denarja in kratkoročnih vrednostnih papirjev dne 5. 7. 1990: letna 43,67; mesečna 3,13; za čas od 14. 11. 1989 do 5. 7. 1990: letna 33,42; mesečna 2,39.

ljubljanska banka Pravi naslov za denarne zadeve

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda Slovenije

Prognostična karta za 7. julij 1990

NAPOVED ZA SLOVENIJO

Jutri bo na Primorskem pretežno jasno, burja bo oslabela, v notranjosti Slovenije pa delno jasno, jutranje temperature bodo od 4 do 9, ob morju 16, dnevne od 19 do 24 stopinj Celzija.

NAPOVED ZA JUGOSLAVIJO

V vzhodnih krajih bo sprva pretežno oblačno, zjutraj bodo ponekod še manjše padavine, čez dan bodo delne razjasnitve. Drugod po državi bo precej jasno, burja na Jadranu bo postopno oslabela.

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno in srednjo Evropo ter Sredozemljem je nastalo območje visokega zračnega pritiska, ob severovzhodnih vetrovih doteka k nam hladen zrak.

OBETI

V nedeljo in ponedeljek bo precej jasno in topleje

NAPOVED ZA GORSKI SVET

V gorah bo delno jasno. Temperatura na 1500 m bo 10, na 2500 m pa okoli 2 stopinji Celzija.

VREME IN TEMPERATURA 6. JULIJA 1990 OB 14. URI

kraj	vreme	°C
LJUBLJANA	dežuje	12
PLANICA	zmer. oblačno	11
BRNIK	rahlo dežuje	11
KREDARICA	zmer. oblačno	–1
MARIBOR	dežuje	13
M. SOBOTA	dežuje	13
SL. GRADEC	dežuje	12
CELJE	dežuje	12
N. MESTO	dežuje	13
N. GORICA	oblačno	16
PORTOROŽ	oblačno	14
REKA	nevihta	13
PULJ	–	–
HVAR	–	–
DUBROVNIK	jasno	28
ZAGREB	rahlo dežuje	14
BEOGRAD	del. oblačno	28
SARAJEVO	zmer. oblačno	28
TITOGRAD	jasno	32
SKOPJE	jasno	32
CELOVEC	oblačno	11
GRADEC	rahlo dežuje	13
DUNAJ	oblačno	17
BENETKE	–	–
MILANO	jasno	17
GENOVA	–	–
RIM	–	–
PARIZ	pret. oblačno	17
BERLIN	ploha	15
STOCKHOLM	del. oblačno	20
MOSKVA	–	–

Lesena avtomobilska cesta

Iz zgodovine cestnih povezav je zanimiv primer ameriškega kraja Fort Yume, ki je bil v časih nastajanja »bele« civilizacije v Severni Ameriki pomembno vojaško oporišče. Leži ob južnem toku reke Kolorado, tik ob meji z Mehiko.

Yume (danes Fort izpuščajo) je majhen kraj in bo tak tudi ostal. Ne leži namreč le ob Koloradu, ampak tudi na severnem koncu peščene puščave Imperial, nič manj mogočne, kot je Sahara. Kot poročajo kronike, je v njej pred dvema stoletjema v peščenem viharju hkrati izginilo nekaj sto naseljencev, ki so skušali doseči subtropski paradiž okrog San Diega. Ko se je vihar polegel, so za njimi poslali izvidnike, pa niso v puščavi našli niti ene same samcate sledi.

Potem je puščava Imperial samevala poldrugo stoletje, do leta 1912, ko je skupina poslovnežev iz San Diega sklenila, da jo skuša ukrotiti za takrat tako revolucionarno novi avtomobil. Storili so nekaj, kar je danes nepojmljivo: celih 96 kilometrov daleč prek puščave so zgradili avtomobilsko cesto iz – lesenih plohov! Dobri vozniki so jo premerili v 12 urah . . .

Časi so se spremenili. Danes veže San Diego in Yumo asfaltna avtomobilska cesta, lesena cesta pa počasi propada. Trohni pa v glavnem ne. V puščavi Imperial za kaj takšnega nikdar ni bilo vode.

DELO plus

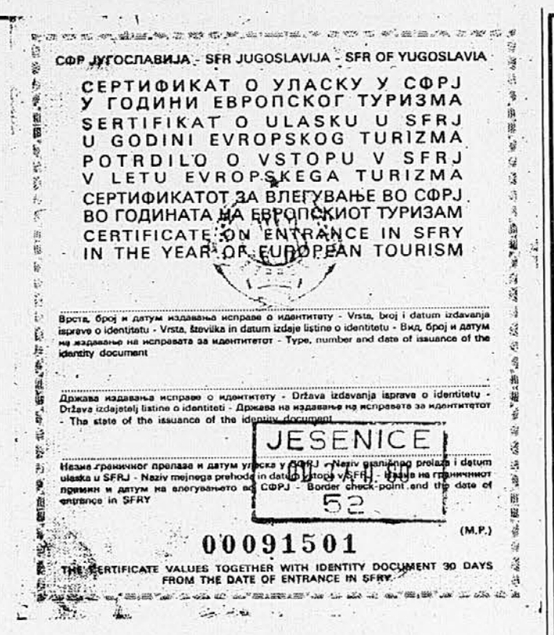
Turisti od danes ne potrebujejo potnega lista

LJUBLJANA, 6. junija – Opolnoči od petka na soboto začnejo veljati olajšave za prihod tujih turistov v Jugoslavijo v letu evropskega turizma in pravilnik o obrazcih ter načinu izdaje certifikatov. Sredstva javnega obveščanja so sicer oznanjala, da bodo omenjene olajšave začele veljati že 1. julija, vendar se je to zgodilo s precejšnjo zamudo, če pri tem upoštevamo, da se glavna turistična sezona pri nas začne že sredi junija.

Kot smo zvedeli v oddelku za mejne zadeve in tujce pri RSNZ, bodo tuji turisti lahko prišli k nam le z osebno izkaznico oziroma ustreznim dokumentom za istovetnost. Na meji bodo dobili potrdilo o vstopu v SFRJ v letu evropskega turizma, ki velja le 30 dni. Tako se bodo policisti na meji izognili zamudnemu zaračunavanju takse in izdajanju potrdil o vstopu. Policisti bodo v tem primeru izpolnili oziroma vpisali na potrdilo vrsto in registrsko številko dokumenta, s katerim se tuji turist predstavi oziroma izkaže svojo istovetnost ter državo, iz katere prihaja, in vtisnili žig z datumom in imenom mejnega prehoda, kjer je prišel k nam.

Tujim turistom od sobote dalje ne bo treba imeti vizumov, ker jih je Jugoslavija enostransko ukinila. Izjema so le državljani Albanije, Filipinov, Gane, Grčije, Irana, Šri Lanke in Turčije. Ob tem gre omeniti, da certifikate dobijo samo tujci, ki prihajajo kot turisti in ki imajo sredstva za bivanje pri nas ali so si vzdrževanje zagotovili na drug način. Potrdila o vstopu v Jugoslavijo ne morejo dobiti potniki s potnim listom za tujce, za osebe brez državljanstva in begunce. Ta omejitev velja do 31. januarja prihodnjega leta.

ŽARKO HOJNIK

СФР ЈУГОСЛАВИЈА - SFR JUGOSLAVIJA - SFR OF YUGOSLAVIA

СЕРТИФИКАТ О УЛАСКУ У СФРЈ У ГОДИНИ ЕВРОПСКОГ ТУРИЗМА
SERTIFIKAT O ULASKU U SFRJ U GODINI EVROPSKOG TURIZMA
POTRDILO O VSTOPU V SFRJ V LETU EVROPSKEGA TURIZMA
СЕРТИФИКАТОТ ЗА ВЛЕГУВАЊЕ ВО СФРЈ ВО ГОДИНАТА НА ЕВРОПСКИОТ ТУРИЗАМ
CERTIFICATE ON ENTRANCE IN SFRY IN THE YEAR OF EUROPEAN TOURISM

Врста, број и датум издавања исправе о идентитету - Vrsta, broj i datum izdavanja isprave o identitetu - Vrsta, številka in datum izdaje listine o identitetu - Вид, број и датум на издавање на исправата за идентитет - Type, number and date of issuance of the identity document

Држава издавања исправе о идентитету - Država izdavanja isprave o identitetu - Država izdajatelj listine o identiteti - Држава на издавање на исправата за идентитетот - The state of the issuance of the identity document

JESENICE

Место граничног прелаза и датум уласка у СФРЈ - Naziv graničnog prelaza i datum ulaska u SFRJ - Naziv mejnega prehoda in datum vstopa v SFRJ - Место на граничниот премин и датум на влегувањето во СФРЈ - Border check-point and the date of entrance in SFRY

52

00091501

(M.P.)

THE CERTIFICATE VALUES TOGETHER WITH IDENTITY DOCUMENT 30 DAYS FROM THE DATE OF ENTRANCE IN SFRY.

POTRDILO O VSTOPU V SFRJ – Z osebno izkaznico in s tem potrdilom bodo tujci pri nas lahko bivali 30 dni. Dobro pri tem je, da vsaj večine ne bo motila precej površna slovenščina. . .

Umaknjena tožba proti novinarjem

PTUJ, 6. julija – Kot je ptujskim novinarjem, ki jih je tožila ptujska Perutnina oziroma pet njenih vodilnih mož z direktorjem Alojzem Gojčičem na čelu, sporočila sodnica Biserka Rejic, je tožba zoper njih umaknjena. Po prvi tožbi je bilo toženih novinarjev trinajst, potem so tožbo proti Ludviku Kotarju z Radio Tednika Ptuj in Jožetu Slodnjaku, dopisniku Večera, umaknili, tako da je tožena ostala še enajsterica ptujskih novinarjev. Na prvem naroku 31. maja pa se poleg nekaterih manjkajočih ni pojavil niti eden izmed tožnikov, navzoč je bil le njihov odvetnik Jože Vidovič.

Po ugotovljenih napakah pri pošiljanju vabil (ta so dobivali ljudje z enakimi imeni in priimki kot toženi novinarji, le da za časopis še nikdar ničesar niso napisali), in ker ni bilo tožnikov, je sodnica obravnavo preložila na 28. junij, kasneje pa še na 5. julij. No, in včeraj jim je sporočila, da so tožniki tudi uradno umaknili tožbo proti vsem novinarjem, kakor so nekaj časa tudi napovedovali.

Po tem umiku tožbe bodo novinarji ptujskega aktiva sestavili posebno izjavo in jo objavili v javnosti.

Z. Š.

V Istri kljubujejo bolezni ovac, ki je nevarna ljudem

Bolezen, poimenovano tudi malteška mrzlica, so »odkrili« potem, ko je zbolela pacientka iz Kranja – Nevarno uživanje surovega ovčjega mleka, sirov, smetane

LJUBLJANA, 6. julija – Z zamudo, zato pa z zelo jasnimi dokazili je šele pred kratkim bilo območje Istre proglašeno za okuženo z nevarno boleznijo ovac, prenaša pa se tudi na ljudi. Gre namreč za brucelozo, bolezen poimenovano tudi mediteranska ali malteška mrzlica. Odkrili so jo pravzaprav po naključju pri nas v Sloveniji, pri članih družine iz Kranja, ki je v vasi pri Rovinju jedla mlad ovčji sir.

Kronologija odkrivanja te kužne in zdravju ljudi nevarne bolezni sega v drugo polovico marca, natančneje k 18. marcu 1990, ko je že omenjena družina iz Kranja obiskalá znance v istrski vasi. Postregli so ji z mladim ovčjim sirom. Jedli so ga tudi člani družine in pet delavcev iz Makedonije, ki so pomagali pri reji ovac. Gostja iz Kranja se je doma 15. aprila zatekla po zdravniško pomoč. Tožila je, da jo boli glava, bolečine pa so se pojavljale tudi v sklepih, v vratu, slabo počutje pa je spremljala tudi povišana telesna temperatura. Pri ugotavljanju vzrokov te bolezni so bili odločilni izvidi, ki so jih 25. maja letos dobili s pomočjo laboratorijskih analiz zavoda za zdravstveno varstvo v Kranju – iz hemokulture odvzetega vzorca krvi so izolirali brucelo, veterinarska fakulteta v Ljubljani pa je kasneje potrdila izolacijo brucele.

O tem je bil takoj obveščen zavod za zdravstveno zaščito v Pulju, veterinarska služba Hrvaške pa je takoj odredila pregled ovac na tem območju. V treh krajih so na štirih gospodarstvih ugotovili okužbo ovac z brucelo, zato so nadaljevali s sistematičnim pregledom ovčjih tropov. Po podatkih, ki smo jih dobili pri direktorju slovenske veterinarske uprave so pri doslej pregledanih ovcah ugotovili precej močno okužbo, saj je od že pregledanih živali kar 31 odstotkov okuženih z brucelo. Hrvaška veterinarska uprava je izdala odredbo, da morajo z narkozo ubiti vse okužene tropе živali (227 ovac so že pobili) in jih poslati v kafilerijo v Zalogu (temu območju je zaloška kafilerija najbližja), kjer naj jih dokončno uničijo.

Začasno je prepovedana tudi uporaba ovčjega mleka in mlečnih izdelkov s tega območja, sprejeti pa so tudi vsi drugi ukrepi, med katere sodi natančen pregled ovac in koz na območju sedmih občin v Istri in odrejanje ukrepov za sanacijo razmer.

»Veterinarska služba v naši republiki vsako leto pregleda posamezna območja in ugotavlja ali niso tudi pri nas ovce in koze morebiti okužene z brucelo. Doslej nismo odkrili okuženih živali. Največjo nevarnost za prenos okužbe – za brucelozo v Istri sumijo, da je prišla z okuženimi ovcami iz Makedonije in Kosova – predstavlja divji promet ovac in koz ter nomadska paša, ko kar nekaj tisoč ovac iz drugih republik v zimskem in zgodnjem pomladanskem času pride na prehranjevanje v Slovenijo. Seveda je zato težko napovedovati, kako dolgo se bomo še uspeli braniti pred vnosom te nevarne bolezni, še posebej, ker sploh ne vemo, kako zelo je ta bolezen razširjena v Makedoniji in na Kosovu,« pravi direktor slovenske veterinarske uprave.

Kako se lahko obvarujemo pred to boleznijo? Da ne uživamo surovega neprekuhanega mleka in izdelkov iz takšnega mleka, da ne kupujemo izdelkov, predvsem sirov, ki jih ponujajo prodajalci (v Istri je znana množična prodaja kar ob avtomobilskih cestah) brez ustreznih dovoljenj in potrdil.

MARJETA ŠOŠTARIČ

● **Bruceloza se prenaša na ljudi z mlekom in mlečnimi izdelki (neprekuhano ali slabo prekuhano mleko) ter z mesom, ki ni termično obdelano. Še posebej nevarna je smetana ovčjega mleka, saj vsebuje 14-krat več brucel kot posneto mleko. Nevarnost okužbe so tudi stiki z obolelimi živalmi, ki so povrgle. Zelo tvegano je tudi uživanje ovčjega sira, saj se brucele v njem ohranijo tudi več kot tri mesece. Ljudje, ki zbolijo za brucelozo (bolezen je dolgotrajna in traja več mesecev in celo let) imajo pogosto temperaturo, ki niha (tudi do 40 stopinj Celzija), tožijo za bolečinami v sklepih, pogosti so glavoboli, močnejše je znojenje, vse . te bolezenske znake pa spremlja velika utrujenost.**

Sina je zabodel v trebuh

MOZIRJE, 6. junija – Preiskovalni sodnik celjskega temeljnega sodišča je minulo sredo na dan borca priprl 53-letnega Franca C. iz Rečice ob Savinji. Osumljen je poskusa umora svojega 19-letnega sina Aleksandra, ki ga hudo ranjenega zdravijo v celjski bolnišnici. Do prepira in kasneje do obračuna z nožem je prišlo 4. julija nekaj pred polnočjo. Tedaj se je Franc C. vinjen vrnil domov in začel zmerjati ženo. Ne dolgo zatem je prišel domov tudi sin Aleksander, ki je očeta opozoril, da naj mater ne zmerja. Med njimi se je vnel prepir, tako da se je mati vmešala med očeta in sina, ki je potem odšel po stopnicah iz hiše. Tedaj je oče vzel kuhinjski nož in z njim grozil ženi. Skušala ga je pomiriti, a ni nič zaleglo. Zato je odšla za sinom, ki pa se je medtem že vrnil. Razburjeni oče je z nožem zabodel sina v trebuh in ga hudo ranil. Miličniki so ga odpeljali k preiskovalnemu sodniku.

Ž. H.

DELO plus

ŠTIRIINDVAJSET UR

Usodno prehitevanje

NOVO MESTO, 6. julija – Dvainpetdesetletni Mihajlo Lazić iz Zagreba se je v sredo popoldne peljal z osebnim avtom po magistralni cesti od Ljubljane proti Zagrebu. Pri Mokricah je zapeljal iz kolone in začel prehitevati avtomobil pred seboj, takrat pa mu je nasproti pripeljal s tovornjakom 27-letni Stojan Bartolj iz Velike Loke pri Trebnjem. Čeprav je Bartolj močno zaviral in se umikal v desno, sta vozili trčili, v razbitinah osebnega avtomobila pa je umrl voznik Lazić. (U. Š.)

V trgovino po motor

LJUBLJANA, 6. julija – V sredo ponoči je neznanec vlomil v trgovino Tehnounion na Vošnjakovi ulici. Vključil je stikalo za avtomatsko odpiranje vrat in iz trgovine odpeljal motorno kolo BMW, vrata pa so se za njim avtomatično zaprla. Tehnounion je oškodovan za 126 tisočakov. (U. Š.)

Gosta je »postregel« z udarcem

LJUBLJANA, 6. julija – Pri moščanskih miličnikih se je oglasil državljan Velike Britanije in povedal, da je minuli torek zvečer s svojim prijateljem iz Švedske večerjal v diskoteki M kluba na Kajuhovi. Ko sta hotela plačati, se jima je račun zdel previsok in sta zahtevala, naj jima 23-letni natakar Ratko Dž. prinese originalen račun. To je Ratka razjezilo in je s pestjo udaril Angleža v obraz, nato ga je zgrabil, medtem pa je gostu neznanec iz žepa potegnil denarnico z 800 DEM in 140 funti. Zoper natakarja so napisali kazensko ovadbo. (U. Š.)

Nepravilno prehiteval

LJUBLJANA, 6. julija – Med prehitevanjem na cesti med Domžalami in Kamnikom je 39-letni Dragan Kočar čelno trčil v osebni avto, ki ga je nasproti pripeljal 29-letni Branko Rusjan iz Ljubljane. Rusjan je bil na kraju nesreče mrtev. Hudo ranjena sta bila tudi njegova sopotnica Romana Rep in voznik Kočar. (B. Č.)

Dvakrat vlomila

LJUBLJANA, 6. julija – Kriminalisti UNZ Ljubljana okolica so napisali kazensko ovadbo zoper dva mladoletnika, 16-letnega A. Ž. in 17-letnega N. S., oba iz Mengša. Fanta sta od 6. junija pa do prijetja dvakrat vlomila v samopostrežno trgovino v Mengšu, od koder sta odnesla hrane, oblačil in nekaj ur, za 15.000 din. Plen sta skrila v nekem gospodarskem poslopju v Mengšu. Na vesti pa imata tudi tatvino perila in smučarskih čevljev, v skupni vrednosti 12.000 din. Večino ukradenih predmetov so našli in jih vrnili dvema oškodovancema in trgovini. (U. Š.)

Umrl pod traktorjem

TRBOVLJE, 6. julija – Brez vozniškega dovoljenja in vednosti staršev je 15-letni Gregor Polanec iz Praproč včeraj ob 15.30 vozil neregistriran traktor mimo domače hiše. Zapeljal je na panj, traktor se je prevrnil in fanta pokopal pod seboj. (B. Č.)

Indijska konoplja na vrtu

MEDVODE, 6. julija – Na vrtu stanovanjske hiše 28-letnega Branka Z. v Medvodah so kriminalisti odkrili 11 rastlin indijske konoplje, ko pa so podrobneje pregledali hišo, so našli še tri grame marihuane. Napisali so predlog sodniku za prekrške. (U. Š.)

Oropan klub

LJUBLJANA, 6. julija – Neznanci so te dni ponoči »obiskali« prostore Kajak kanu kluba Rašica v Tacnu. Podvig je bil precej uspešen, saj so odnesli več teniških loparjev, video kamero, videorekorder in dve potapljaški obleki ter klub oškodovali za 60.000 dinarjev. (U. Š.)

Izginila prikolica in kolo

LJUBLJANA, 6. julija – Naš državljan, sicer začasno zaposlen v ZR Nemčiji, je na Trgu francoske revolucije parkiral osebni avto, h kateremu je imel pripeto tovorno prikolico, na njej pa motorno kolo suzuki. Ko se je naslednjega jutra vrnil, je opazil, da sta prikolica in kolo izginila. Neznani zmikavt mu je povzročil za 140.000 dinarjev škode. (U. Š.)

Oropali Belgijca

LJUBLJANA, 6. julija – Bilo je minuli torek, nekaj čez polnoč, ko se je belgijski državljan sprehajal po ulici Moše Pijade. K njemu so pristopili trije mlajši moški in ga prosili za cigarete. Ko je Belgijec segel v hlačni žep, mu je eden od trojice iz žepa na srajci izmaknil 500 din, nato pa so vsi trije pobegnili. Iščejo jih. (U. Š.)

Zaradi naliva poplava v Portorožu

PORTOROŽ, 6. julija – Velik naliv je danes na Obali povzročil nemalo težav. Na hidrometeorološki postaji na Belem križu so nam povedali, da je v poldrugi uri padlo več kot 36 mm dežja, veter pa je s posameznimi sunki dosegel tudi sto kilometrov na uro. V središču Portoroža je prišlo do prave poplave. Ponekod se je nabralo do 60 centimetrov vode, tako da je med drugim zalilo tudi poslovne prostore agencije Kvarner Ekspres in cvetličarno Hotelov Palace. Gre za precejšnjo škodo, ki je še niso ocenili. Iz portoroške krajevne skupnosti pa so nam sporočili, da so za poplavo verjetno krivi komunalci, ki že dolgo niso ščistili odtočnih kanalov. (B. Š.)

Obvestilo čebelarjem

o donosih medu na opazovalnih postajah gozdnega medenja

področje	opazovalna postaja	datum donosa	donos na panj	vrsta paše
	Topolšica	3. 7. 90	teh. izrav.	kostanj
	Topolšica	4. 7. 90	teh. izrav.	kostanj
	Fala	3. 7. 90	+0,20 kg	kostanj, lipa
Gorski kotar	Ravna gora	3. 7. 90	teh. izrav.	hoja

Medex, Pospeševalna služba čebelarstva

Preveč vode in premalo maščob

LJUBLJANA, 6. julija – Za maslo, uvoženo s Češke, so lani poleti po nalogu sanitarnega inšpektorja ugotovili z analizo in superanalizo, da je vsebovalo preveč vode in premalo maščob. Zaradi tega gospodarskega prestopka, kršitve zakona o standardizaciji, so zato na ljubljanskem temeljnem sodišču v teh dneh obsodili vodjo delovne enote mehki siri – maslo pri Mercatorjevih Ljubljanskih mlekarnah na plačilo 50 dinarjev kazni, kar je že dve leti najvišja možna kazen za odgovorno osebo. Pravne osebe niso obsodili, ker se je ta preoblikovala, pač pa namesto nje nastopa druga, torej ni bila podana pravna kontinuiteta.

Pri Mercatorjevih Ljubljanskih mlekarnah so uvoženo maslo prepakirali in ga poslali v prodajo, med drugim tudi v Mercatorjevo poslovalnico številka 7 v Krškem, kjer je inšpektor zanj 5. julija lani odredil pregled. Maslo je sicer čisto malo odstopalo od normativov, toda predpis je predpis. Ironija je, da bi maslo morali bakteriološko in kakovostno preveriti že ustrezni organi pri uvozu. Ali tega niso storili? B. G.

Ker ni naredil izpitov, je mladoletnik zabodel očeta

Sedemnajstletni učenec iz Preserij pri Domžalah je staršema zagotavljal, da v redu opravlja izpite, a je mati odkrila resnico

DOMŽALE, 6. julija – V minulih dneh smo bili priča, kakšne strese so doživljali mladostniki in njihovi starši ob koncu šolanja. Primer, ki se je zgodil v Preserjih pri Domžalah pa je dokaj nov in tudi skrb zbujajoč.

Sedemnajstletni fant iz Preserij je imel v šoli nekaj težav in so ga izključili iz drugega letnika. Kljub temu pa so mu omogočili, da bi opravljal izpite. Fant se je menda učil in staršem vneto zatrjeval, kako dobro opravlja izpite. Pred tremi dnevi pa je njegova mati (fant je sicer edinec) odkrila, da z izpiti ni nič in da se je dijak staršema vneto lagal. Svoje odkritje je povedala tudi sinu, ki se je še najbolj ustrašil, da bo za vse izvedel oče, saj mu je ta ob njegovi izključitvi iz šole že napovedal, kaj ga čaka, če ne bo naredil izpitov.

Včeraj okoli 16. ure je fant prišel domov, kjer je našel le očeta, ki je ležal v dnevni sobi. Prepričan, da je mati očetu že povedala o njegovih učnih »uspehih« pa tudi zaradi tega, ker sta se v zadnjem času z očetom večkrat prepirala, je mladoletnik zagrabil za nož. Očeta je večkrat zabodel, potem je očetu le uspelo vstati. Nekaj časa sta se ruvala v dnevni sobi, nato pa sta se, kot kaže, umirila in fant je očeta odpeljal v zdravstveni dom v Domžale. Tam so ugotovili, da so vbodne rane precej hude in so očeta poslali v ljubljanski UKC. Oče je ostal na zdravljenju v Ljubljani, in je izven življenjske nevarnosti, sina pa so v Kliničnem centru prijeli, odpeljali na postajo milice, kjer so ga izročili preiskovalnemu sodniku.

Toliko o dogodku, ki je sam po sebi dovolj zgovoren. Vsiljuje se kopica vprašanj, a ta naj za zdaj ostanejo nezapisana . . .

U. Š.

Med pogovorom ob denarnico

LJUBLJANA, 6. julija – Občan je prijavil, da so ga minuli torek okoli 21.30 zvečer na Hrvatskem trgu ogovorili trije neznani moški. Medtem ko se je z dvema zapletel v pogovor, mu je tretji iz zadnjega hlačnega žepa izmaknil denarnico, v kateri je imel 100 dolarjev in 1200 dinarjev, tako je oškodovan za 2.500 din. (U. Š.)

Porezala dva kilometra bakrene žice

LOGATEC, 6. julija – Možakar, ki je včeraj nekaj po 14. uri med Kalcami in Grčarevcem pri Logatcu na ptt drogu rezal žico, je imel smolo, saj ga je pri tem opazil mimoidoči občan in obvestil miličnike. Ti so se takoj odpeljali na kraj dogajanja in prijeli 42-letnega Milorada S. iz Ljubljane. Ker so sumili, da ni bil sam, so pripeljali še službenega psa, ki je dober kilometer stran našel 43-letnega Ljubljančana Dragana A. Miličniki so na pomoč poklicali še kriminaliste UNZ Ljubljana okolica, ki so ugotovili, da sta bila Milorad in Dragan zelo pridna, saj sta že v noči s srede na četrtek med Logatcem in Postojno porezala okoli 2 km telefonskega kabla. Miličniki in kriminalisti so zasegli 640 kg bakrene telefonske žice, par plezalk in kombinirke. Žica je bila že spravljena v sodih, v katerih sta jo hotela zmikavta odpeljati na ljubljanski odpad. Škodo bo PTT organizacija še ugotovila, telefonski promet v Grčarevcu in okoliških naseljih pa je bil nekaj časa prekinjen.

U. Š.

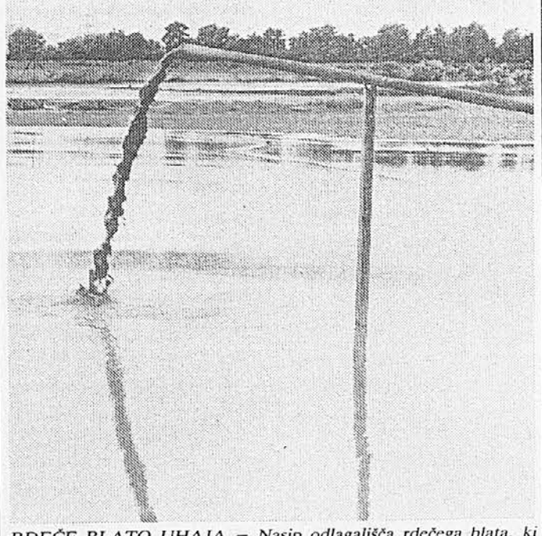
»A« postane »e«, poštenjak pa »tat«

LJUBLJANA, 6. julija – Najbolj nedolžen tiskarski škrat, ki spremeni samo eno črko, denimo »a« v »e«, je včasih povsem dovolj, da ima nič kriv in povsem nedolžen občan manjše ali večje neprijetnosti. In če kdo zapisano v časopisu prebere še površno, so seveda takšne težave še večje.

Nekaj podobnega se je zgodilo tudi ob zapisu, objavljenem v Delu 20. junija, v katerem nas reški sodelavec opisuje dogodivščine z ukradenim avtomobilom alfa romeo LJ 465-85, ki ga je Rečan Boris Mohorič na avtomobilskem sejmu na Preluku kupil od someščana Petra Dolenška, ta pa le teden dni prej od nekega Petra Dolenca. Da ne bi ponavljali celotne zgodbe, raje kar takoj zapišimo, da se je »zapletlo« s Petrom Dolenškom, ki se v resnici piše Dolanšek, stanuje pa v Mihačevi Dragi na Reki. (Mimogrede: tudi ta nima nič s kakšno krajo avtomobilov). Zaradi tega Dolenška oziroma Dolanška pa je imel težave 57-letni Ljubljančan Peter Dolenšek, ki je tudi edini s takšnim imenom in priimkom v Sloveniji. Ima namreč veliko znancev in kako jih tudi ne bi imel. Že od leta 1949 dela na železnici, kot prometnik ali šef postaje je služboval v Prestranku, Postojni, na Rakeku, v Logatcu, Borovnici, Brezovici, Zalogu, Lazah, Savi, Hrastniku, Sevnici, Grosupljem, Trebnjem in Novem mestu, zdaj pa je že 15 let na upravi ŽG Ljubljana, kjer se ukvarja z osebnimi dohodki. In Petra Dolenška so začeli ustavljati znanci in prijatelji, ter ga začudeno spraševali, kaj je s tistim avtomobilom in če je morda zdaj v teh hudih časih postal še tat. (To, da je pisalo, da je »Dolenšek« someščan Mohorića, so, kot kaže, vsi spregledali). Nekaj časa je bilo še zabavno, potem pa ni šlo drugače in . . . Prišel je tudi v uredništvo Dela.

Torej: Peter Dolenšek, ki stanuje Ob sotočju 16 v Ljubljani, ni ukradel alfe romea, tega avtomobila tudi videl ni, sam pa se sicer vozi v dve leti starem moskviču . . .

UROŠ ŠOŠTARIČ

RDEČE BLATO UHAJA – Nasip odlagališča rdečega blata, ki nastaja pri proizvodnji v Tovarni glinice in aluminija Kidričevo, že več mesecev prepušča. Tekočino sicer lovijo z drenažo in črpajo v drugo odlagališče, toda strokovnjaki in inšpektorji ocenjujejo, da je nekaj pronica tudi v Dravsko polje. V odlagališče sedaj spuščajo zgoščene odpadke, da bi njihovi delci morebiti preprečili nadaljnje odtekanje iz odlagališča. (Foto: B. V.)

Strupeno blato iz TGA Kidričevo spet prebilo nasip (tretjič)

Odgovor Danilu Topleku, predsedniku PO TGA Kidričevo, na njegovo reakcijo o pronicanju rdečega blata iz odlagališča v Strnišču

PTUJ, 6. julija – Vsakokrat, ko se nad bazenom pitne vode pod Dravskim poljem nekaj dogaja, se ljudje upravičeno vznemirijo, pravzaprav povsem enako, če zvedo, da je iz halde, kjer se nabira rdeče blato TGA Kidričevo, začelo teči skozi luknjo ali pronicati po tisočerih kapilarah, med praznikom, v nedeljo ali kar na navadni dan.

Zaradi tega je reakcija prvega človeka TGA Kidričevo Danila Topleka na pisanje o dejstvih v zvezi s severnim nasipom enega od odlagališč, na opis stanja manj razumljiva in prepričljiva, kot če bi že februarja letos, ko je prvič začelo teči iz odlagališča, javno povedal, da je zadeva res tako nedolžna kot trdi sedaj. Zame je dovolj, da na tisti polovici njive, ki je bila popljavljena s snovjo, ki je pricurljala iz odlagališča, buče niso niti vzklile, pšenica pa ob tem delu nasipa kaže na produktivnost kmetijstva s preloma stoletja. Tudi skrbi prebivalcev bližnjega Strniščа in vseh, ki pijemo vodo izpod Dravskega polja, so dovolj dober razlog za novinarski pogled na kraj dogodka.

Danilu Topleku kot vodilnemu delavcu seveda kaže verjeti in zaupati v njegovih pet točk razlage dogajanja ob odlagališču. Ni pa še poskrbel, da bi se njegove ocene ujemale z ocenami poznavalcev tega problema v podravski regiji in republiki. Samo v tovarni lahko le on govori in daje dovoljenja za izjave javnosti, pa naj so obrazi tistih, ki sproti nadzorujejo, analizirajo ali pa samo vedo za dogajanje ob odlagališčih rdečega blata ob novinarskih vprašanjih še tako zaskrbljeni.

Če je taka različnost razlag za Danila Topleka že sama po sebi iskanje senzacionalizma, ki jo lahkotno podtakne z obtožbo »površnosti in netočnosti, ki ne prispevajo k objektivnemu obveščanju javnosti«, bi pravico do svoje razlage moral izkoristiti že februarja, ko je začelo pronicati in ne šele sedaj, ko je po krajši zamašitvi lukenj (ali kapilar kot jih imenuje on) začelo ponovno teči iz odlagališča rdečega blata TGA Kidričevo.

BRANKO VODUŠEK

NESREČE PRI DELU (2)

Evropski vzorec spremljanja

Urejanje evidenc ter številne probleme s področja varstva pri delu bo treba uskladiti z mednarodnimi konvencijami ter zahtevami ES

LJUBLJANA, 6. julija – Neurejeno evidentiranje nesreč pri delu je poglavitni krivec za nepopoln pregled nad dejanskim stanjem na tem področju in za slab vpogled v resnično problematiko poklicnih obolenj.

Da bi se sedanje stanje na področju vodenja evidenc s področja varstva pri delu izboljšalo, je republiški inšpektorat za delo dal ustreznim inštitucijam številne predloge in pobude za ureditev omenjenih evidenc. Urejanje evidenc ter številne probleme s področja varstva pri delu zajema osnutek sprememb in dopolnitev republiškega zakona o varstvu pri delu, ki ga pripravlja republiški komite za delo. Spremembe in dopolnitve zakona o varstvu pri delu morajo biti usklajene z mednarodnimi konvencijami in zahtevami Evropske gospodarske skupnosti ter drugimi evropskimi predpisi in standardi s področja varstva pri delu.

Od 61 primerov poškodb pri delu, ki so se končale s smrtnim izidom, so inšpektorji za delo raziskali 29 primerov. Obravnavali so tudi 446 primerov težjih poškodb, 16 kolektivnih nesreč in 56 primerov nevarnih pojavov.

Zaradi neupoštevanja predpisov s področja varstva pri delu so inšpektorji za delo v letu 1989 podali 344 prijav javnemu tožilstvu, 383 prijav sodniku za prekrške in izrekli 326 mandatnih kazni.

Vzroki, zaradi katerih prihaja do poškodb delavcev pri delu, so številni in so od primera do primera zelo različni, v praksi pa se samo ponavljajo: strokovna izobrazba delavcev, zdravstveno stanje, delovne izkušnje, delovna disciplina, neustrezne mikroklimatske razmere, opuščanje uporabe osebnih varovalnih sredstev (zlasti v poletnih mesecih v času sezonskega dela itd.), zaradi neustreznega oziroma neprimernega tehnološkega postopka, zaradi tega, ker stroji in sredstva za delo niso bili v brezhibnem stanju, zaradi neupoštevanja predpisov in navodil varstva pri delu itd. Vsi ti vzroki pa so tesno vezani s človeškim faktorjem oziroma z delavcem, ki je poškodovan.

Pri pregledih delovnih priprav in naprav so ugotovili – podobno kakor v preteklem obdobju – da je približno 80 odstotkov strojev amortiziranih in zato ne zagotavljajo več varnega dela. Od delavcev, ki delajo ob stroju, in vzdrževalcev zahtevajo veliko napora ter maksimalno koncentracijo pri delu, pri čemer so delavci izpostavljeni dodatnim psihičnim obremenitvam, zaradi katerih prihaja do poškodb.

UROŠ DJURIČ

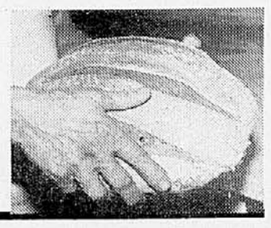
Umrla potnica avtobusa

LJUBLJANA, 6. julija – Za posledicami nenavadne prometne nesreče je včeraj v ljubljanski bolnišnici umrla 65-letna Ana Čukajne iz Ljubljane. Do nesreče je prišlo, ko je voznik zglobnega avtobusa Novica Steletović, ki se je hotel izogniti tovornjaku, nenadoma močno zavrl. Več potnic je padlo po tleh, pri čemer se je Ana Čukajne tako hudo ranila, da je v bolnišnici umrla. (B. Č.)

E. H. James

34

ZGODBA O KRUHU

Dekret je govoril o razlastitvi zemlje, ki da postane ljudska lastnina. Kmetje so sledili pozivu kmečkih sovjetov, napadali dobro stoječe kmečke pristave, jih plenili, požigali in odnašali vse, kar se je dalo odnesti, vmes pa se med seboj pretepali za plen. Skratka, v krvavi in resnični obliki se je zgodilo, kar je pred sto leti v Tolstojevem romanu Vstajenje doživel knez Nehljudov, ki je pod vplivom angleških idej hotel podariti zemljo svojim tlačanom, ti pa so ga najprej otopelo, molče in sovražno gledali, potem pa se začeli med seboj prepirati, kdo bo kaj dobil.

V revoluciji je bilo kmetu rečeno, da zemlja ni več last gosposke in bogatinov, ampak ljudska last. Kaj je to v resnici pomenilo, ni nihče vedel, ne avtorji dekreta o razlastitvi ne kmetje. Lenin je nekaj mesecev pred tem pisal: »Kmetje hočejo obdržati svoje drobno gospodarstvo. Naj jim bo! Kakor hitro bo zemlja konfiscirana in bo proletariat prevzel oblast, bo vse ostalo diktirala praksa.«

O tej praksi pa kmetje niso nič vedeli, ko so, sledeč navodilom kmečkih sovjetov, začeli zasedati zemljo, ropati, uničevati in požigati bogate kmetije. Šele ko so prišli informirani in oboroženi delavci in jim naropano pobrali češ, »to ni vaše, ampak pripada državi«, se je kmetov polastil občutek, da ljudje iz mest drugače pojmujejo socializem kakor oni sami.

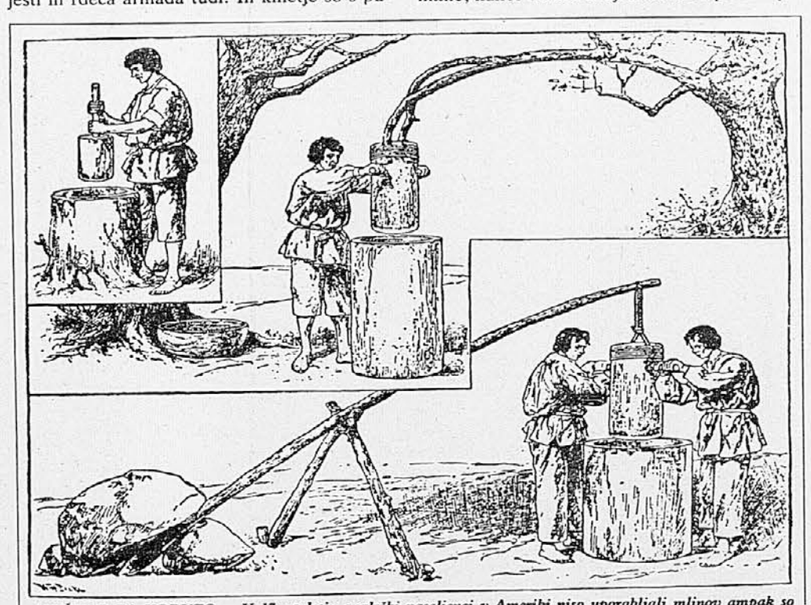
Po dekretu je bila zemlja ljudska last. Čigava last pa je ljudska lastnina? Ali je lastnina vseh ali lastnina države? In predvsem, kdo bo odločal o tej lastnini, kdo bo gospodaril z njo in jo upravljal?

To je bilo sporno vprašanje revolucije, ki si je kladivo in srp izbrala za svoj simbol.

Vojna lakote med »rdečo« in »zeleno« fronto

»Brez kladiva tudi srp ne bi bil skovan, so govorili dlavci iz mest, misleč pri tem, da kmetje brez delavske podpore ne bi socializirali zemlje.

Kmetje pa so razmišljali po svoji logiki. Mi orjemo, sejemo in žanjemo, iz našega zrnja se peče kruh. Pa ti pridejo mestni ljudje in hočejo ta kruh zase, čeprav niso ne orali ne želi. Naj plačajo zanj, če ga hočejo jesti . . . Toda mesto ni imelo s čim plačati, ker so tovarne stale ali v najboljšem primeru delale za potrebe revolucionarne armade. In tako se je v Rusiji začela vojna lakote med »rdečo« in »zeleno« fronto. Na deželo so prihajali delavski odredi z jasnim geslom:« Kruh ali smrt«. Mesta so pač morala? jesti in rdeča armada tudi. In kmetje so s puškami, ki so jih prinesli s seboj, ko so zapuščali bojišče, branili vsako vrečo žita. Kakor so kmečki kantoni v Švici leta 1798 raje uničevali žito, ga stresali v potoke ali požigali in podirali mline, kakor da bi s svojim kruhom prehranjevali francosko revolucionarno vojsko, tako so v ruski revoluciji počeli mužiki, ki jih je revolucija osrečila z dvoumnim dekretom o zemlji kot ljudski lastnini. Tragedija je spominjala na »nihilistično sladostrastje, ki ga zbuja samomor, če pri tem tudi sosed zleti v zrak . . .

MOŽNAR ZA KORUZO – V 17. stoletju angleški naseljenci v Ameriki niso uporabljali mlinov ampak so koruzo, edino hrano, ki jim je pomagala preživeti, drobili v možnarjih.

V času, ko so na zahodnem bojišču ameriške armade počasi prodirale proti Renu »s petimi vrečami najboljše kanadske moke na vsak bajonet«, je Rusija tonila v kaosu lakote in krvavega boja med mestom in vasjo. Zastavek tega boja je bil prastar: kruh.

In v Rusiji se je potrdilo, kakor že tolikokrat v zgodovini. Kljub temu, da so bili delavci bolj osveščeni, bolj organizirani in bolje oboroženi, so v tem boju med mestom in vasjo zmagali pridelovalci kruha. Sovjetska država se je 21. marca 1921 odpovedala monopolu nad hrano. Kmetje so morali davčne obveznosti do države poravnati v naturalijah, kar jim je žita ali drugih pridelkov ostalo, pa so lahko prodali po svobodnih cenah na svobodnem trgu.

Taktični umik, ki so ga napravili boljševiki, je takoj pokazal blagodejne posledice. Pridelek na vasi se sicer ni večal v taki krivulji kakor v času Stolipinove reforme, vseeno pa dovolj hitro, da tista najhujša lakota ni več tako neizprosno pritiskala na mesto in na vas.

Predah v rahlem boljšanju prehrambnega položaja je trajal sedem let. Nad Rusijo se je znova zgrnila senca lakote, ko je Stalin agrarno deželo hotel spremeniti v najmočnejšo industrijsko državo na svetu. Davek za ta zgrešeni poskus je plačala vas. Leta 1928 ni bilo več njive, ki bi bila kmetova zasebna last. Zemlja, živina, orodje in ljudje, vse je postalo inventar velikih, slabo opremljenih in še slabše upravljanih kolhozov in sovhozov, ljudska in državna lastnina, ki ne priznava osebne odgovornosti, razen v primerih, ko jo definira politika. Deset let pozneje je bilo v Rusiji 243.000 kolhozov in sovhozov in politika je ocenila, da se je sovjetsko kmetijstvo povzpelo na stopnjo agromehaničnega poljedelstva na zemlji, ki je bila pred 1928. letom last 39 milijonov kmetov.

Praksa in zgodovina sta dali drugačno oceno, katere kazalci so bolj prepričljivi od političnega vrednotenja: kronično pomanjkanje hrane, ki je na robu lakote, milijoni kmetov v taboriščih zaradi »agrarnih zločinov« (skrivanje živil, sabotaže in »sabotaže«, kraja kmetijskih pridelkov, neizpolnjevanje norm, popolnoma brezbrižen odnos do ljudske lastnine in podobno) in v zadnjih dveh ali treh desetletjih milijoni ton žita, uvoženega vsako leto iz Združenih držav, Kanade in Avstralije. Vse to v državi, ki ima neizmerna prostranstva najrodovitnejše zemlje na svetu, znane pod imenom »černozjom«.

Pšenični imperij,

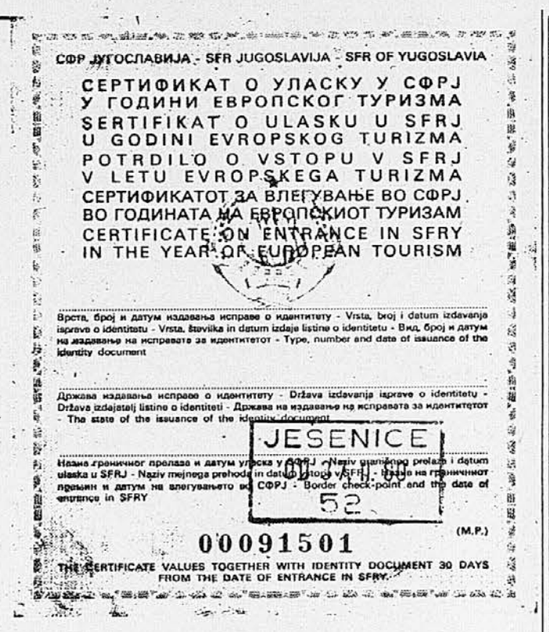
Turisti od danes ne potrebujejo potnega lista

LJUBLJANA, 6. junija – Opolnoči od petka na soboto začnejo veljati olajšave za prihod tujih turistov v Jugoslavijo v letu evropskega turizma in pravilnik o obrazcih ter načinu izdaje certifikatov. Sredstva javnega obveščanja so sicer oznanjala, da bodo omenjene olajšave začele veljati že 1. julija, vendar se je to zgodilo s precejšnjo zamudo, če pri tem upoštevamo, da se glavna turistična sezona pri nas začne že sredi junija.

Kot smo zvedeli v oddelku za mejne zadeve in tujce pri RSNZ, bodo tuji turisti lahko prišli k nam le z osebno izkaznico oziroma ustreznim dokumentom za istovetnost. Na meji bodo dobili potrdilo o vstopu v SFRJ v letu evropskega turizma, ki velja le 30 dni. Tako se bodo policisti na meji izognili zamudnemu zaračunavanju takse in izdajanju potrdil o vstopu. Policisti bodo v tem primeru izpolnili oziroma vpisali na potrdilo vrsto in registrsko številko dokumenta, s katerim se tuji turist predstavi oziroma izkaže svojo istovetnost ter državo, iz katere prihaja, in vtisnili žig z datumom in imenom mejnega prehoda, kjer je prišel k nam.

Tujim turistom od sobote dalje ne bo treba imeti vizumov, ker jih je Jugoslavija enostransko ukinila. Izjema so le državljani Albanije, Filipinov, Gane, Grčije, Irana, Šri Lanke in Turčije. Ob tem gre omeniti, da certifikate dobijo samo tujci, ki prihajajo kot turisti in ki imajo sredstva za bivanje pri nas ali so si vzdrževanje zagotovili na drug način. Potrdila o vstopu v Jugoslavijo ne morejo dobiti potniki s potnim listom za tujce, za osebe brez državljanstva in begunce. Ta omejitev velja do 31. januarja prihodnjega leta.

ŽARKO HOJNIK

СФР ЈУГОСЛАВИЈА - SFR JUGOSLAVIJA - SFR OF YUGOSLAVIA

СЕРТИФИКАТ О УЛАСКУ У СФРЈ У ГОДИНИ ЕВРОПСКОГ ТУРИЗМА
SERTIFIKAT O ULASKU U SFRJ U GODINI EVROPSKOG TURIZMA
POTRDILO O VSTOPU V SFRJ V LETU EVROPSKEGA TURIZMA
СЕРТИФИКАТОТ ЗА ВЛЕГУВАЊЕ ВО СФРЈ ВО ГОДИНАТА НА ЕВРОПСКИОТ ТУРИЗАМ
CERTIFICATE ON ENTRANCE IN SFRY IN THE YEAR OF EUROPEAN TOURISM

JESENICE
52
0'0091501

THE CERTIFICATE VALUES TOGETHER WITH IDENTITY DOCUMENT 30 DAYS FROM THE DATE OF ENTRANCE IN SFRY

(M.P.)

POTRDILO O VSTOPU V SFRJ – Z osebno izkaznico in s tem potrdilom bodo tujci pri nas lahko bivali 30 dni. Dobro pri tem je, da vsaj večine ne bo motila precej površna slovenščina...

Umaknjena tožba proti novinarjem

PTUJ, 6. julija – Kot je ptujskim novinarjem, ki jih je tožila ptujska Perutnina oziroma pet njenih vodilnih mož z direktorjem Alojzem Gojčičem na čelu, sporočila sodnica Biserka Rejic, je tožba zoper njih umaknjena. Po prvi tožbi je bilo toženih novinarjev trinajst, potem so tožbo proti Ludviku Kotarju z Radio Tednika Ptuj in Jožetu Slodnjaku, dopisniku Večera, umaknili, tako da je tožena ostala še enajsterica ptujskih novinarjev. Na prvem naroku 31. maja pa se poleg nekaterih manjkajočih ni pojavil niti eden izmed tožnikov, navzoč je bil le njihov odvetnik Jože Vidovič.

Po ugotovljenih napakah pri pošiljanju vabil (ta so dobivali ljudje z enakimi imeni in priimki kot toženi novinarji, le da za časopis še nikdar ničesar niso napisali), in ker ni bilo tožnikov, je sodnica obravnavo preložila na 28. junij, kasneje pa še na 5. julij. No, in včeraj jim je sporočila, da so tožniki tudi uradno umaknili tožbo proti vsem novinarjem, kakor so nekaj časa tudi napovedovali.

Po tem umiku tožbe bodo novinarji ptujskega aktiva sestavili posebno izjavo in jo objavili v javnosti.

Z. Š.

V Istri kljubujejo bolezni ovac, ki je nevarna ljudem

Bolezen, poimenovano tudi malteška mrzlica, so »odkrili« potem, ko je zbolela pacientka iz Kranja – Nevarno uživanje surovega ovčjega mleka, sirov, smetane

LJUBLJANA, 6. julija – Z zamudo, zato pa z zelo jasnimi dokazili je šele pred kratkim bilo območje Istre proglašeno za okuženo z nevarno boleznijo ovac, prenaša pa se tudi na ljudi. Gre namreč za brucelozo, bolezen poimenovano tudi mediteranska ali malteška mrzlica. Odkrili so jo pravzaprav po naključju pri nas v Sloveniji, pri članih družine iz Kranja, ki je v vasi pri Rovinju jedla mlad ovčji sir.

Kronologija odkrivanja te kužne in zdravju ljudi nevarne bolezni sega v drugo polovico marca, natančneje k 18. marcu 1990, ko je že omenjena družina iz Kranja obiskala znance v istrski vasi. Postregli so ji z mladim ovčjim sirom. Jedli so ga tudi člani družine in pet delavcev iz Makedonije, ki so pomagali pri reji ovac. Gostja iz Kranja se je doma 15. aprila zatekla po zdravniško pomoč. Tožila je, da jo boli glava, bolečine pa so se pojavljale tudi v sklepih, v vratu, slabo počutje pa je spremljala tudi povišana telesna temperatura. Pri ugotavljanju vzrokov te bolezni so bili odločilni izvidi, ki so jih 25. maja letos dobili s pomočjo laboratorijskih analiz zavoda za zdravstveno varstvo v Kranju – iz hemokulture odvzetega vzorca krvi so izolirali brucelo, veterinarska fakulteta v Ljubljani pa je kasneje potrdila izolacijo brucele.

O tem je bil takoj obveščen zavod za zdravstveno zaščito v Pulju, veterinarska služba Hrvaške pa je takoj odredila pregled ovac na tem območju. V treh krajih so na štirih gospodarstvih ugotovili okužbo ovac z brucelo, zato so nadaljevali s sistematičnim pregledom ovčjih tropov. Po podatkih, ki smo jih dobili pri direktorju slovenske veterinarske uprave so pri doslej pregledanih ovcah ugotovili precej močno okužbo, saj je od že pregledanih živali kar 31 odstotkov okuženih z brucelo. Hrvaška veterinarska uprava je izdala odredbo, da morajo z narkozo ubiti vse okužene tropе živali (227 ovac so že pobili) in jih poslati v kafilerijo v Zalogu (temu območju je zaloška kafilerija najbližja), kjer naj jih dokončno uničijo.

Začasno je prepovedana tudi uporaba ovčjega mleka in mlečnih izdelkov s tega območja, sprejeti pa so tudi vsi drugi ukrepi, med katere sodi natančen pregled ovac in koz na območju sedmih občin v Istri in odrejanje ukrepov za sanacijo razmer.

»Veterinarska služba v naši republiki vsako leto pregleda posamezna območja in ugotavlja ali niso tudi pri nas ovce in koze morebiti okužene z brucelo. Doslej nismo odkrili okuženih živali. Največjo nevarnost za prenos okužbe – za brucelozo v Istri sumijo, da je prišla z okuženimi ovcami iz Makedonije in Kosova – predstavlja divji promet ovac in koz ter nomadska paša, ko kar nekaj tisoč ovac iz drugih republik v zimskem in zgodnjem pomladanskem času pride na prehranjevanje v Slovenijo. Seveda je zato težko napovedovati, kako dolgo se bomo še uspeli braniti pred vnosom te nevarne bolezni, še posebej, ker sploh ne vemo, kako zelo je ta bolezen razširjena v Makedoniji in na Kosovu,« pravi direktor slovenske veterinarske uprave.

Kako se lahko obvarujemo pred to boleznijo? Da ne uživamo surovega neprekuhanega mleka in izdelkov iz takšnega mleka, da ne kupujemo izdelkov, predvsem sirov, ki jih ponujajo prodajalci (v Istri je znana množična prodaja kar ob avtomobilskih cestah) brez ustreznih dovoljenj in potrdil.

MARJETA ŠOŠTARIČ

● Bruceloza se prenaša na ljudi z mlekom in mlečnimi izdelki (neprekuhano ali slabo prekuhano mleko) ter z mesom, ki ni termično obdelano. Še posebej nevarna je smetana ovčjega mleka, saj vsebuje 14-krat več brucel kot posneto mleko. Nevarnost okužbe so tudi stiki z obolelimi živalmi, ki so povrgle. Zelo tvegano je tudi uživanje ovčjega sira, saj se brucele v njem ohranijo tudi več kot tri mesece. Ljudje, ki zbolijo za brucelozo (bolezen je dolgotrajna in traja več mesecev in celo let) imajo pogosto temperaturo, ki niha (tudi do 40 stopinj Celzija), težijo za bolečinami v sklepih, pogosti so glavoboli, močnejše je znojenje, vse te bolezenske znake pa spremlja velika utrujenost.

Sina je zabodel v trebuh

MOZIRJE, 6. junija – Preiskovalni sodnik celjskega temeljnega sodišča je minulo sredo na dan borca priprl 53-letnega Franca C. iz Rečice ob Savinji. Osumljen je poskusa umora svojega 19-letnega sina Aleksandra, ki ga hudo ranjenega zdravijo v celjski bolnišnici. Do prepira in kasneje do obračuna z nožem je prišlo 4. julija nekaj pred polnočjo. Tedaj se je Franc C. vinjen vrnil domov in začel zmerjati ženo. Ne dolgo zatem je prišel domov tudi sin Aleksander, ki je očeta opozoril, da naj matere ne zmerja. Med njimi se je vnel prepir, tako da se je mati vmešala med očeta in sina, ki je potem odšel po stopnicah iz hiše. Tedaj je oče vzel kuhinjski nož in z njim grozil ženi. Skušala ga je pomiriti, a ni nič zaleglo. Zato je odšla za sinom, ki pa se je medtem že vrnil. Razburjeni oče je z nožem zabodel sina v trebuh in ga hudo ranil. Miličniki so ga odpeljali k preiskovalnemu sodniku.

Ž. H.

DELO plus

ŠTIRIINDVAJSET UR

Usodno prehitevanje

NOVO MESTO, 6. julija – Dvainpetdesetletni Mihajlo Lazić iz Zagreba se je v sredo popoldne peljal z osebnim avtom po magistralni cesti od Ljubljane proti Zagrebu. Pri Mokricah je zapeljal iz kolone in začel prehitevati avtomobil pred seboj, takrat pa mu je nasproti pripeljal s tovornjakom 27-letni Stojan Bartolj iz Velike Loke pri Trebnjem. Čeprav je Bartolj močno zaviral in se umikal v desno, sta vozili trčili, v razbitinah osebnega avtomobila pa je umrl voznik Lazić. (U. Š.)

V trgovino po motor

LJUBLJANA, 6. julija – V sredo ponoči je neznanec vlomil v trgovino Tehnounion na Vošnjakovi ulici. Vključil je stikalo za avtomatsko odpiranje vrat in iz trgovine odpeljal motorno kolo BMW, vrata pa so se za njim avtomatično zaprla. Tehnounion je oškodovan za 126 tisočakov. (U. Š.)

Gosta je »postregel« z udarcem

LJUBLJANA, 6. julija – Pri moščanskih miličnikih se je oglasil državljan Velike Britanije in povedal, da je minuli torek zvečer s svojim prijateljem iz Švedske večerjal v diskoteki M kluba na Kajuhovi. Ko sta hotela plačati, se jima je račun zdel previsok in sta zahtevala, naj jima 23-letni natakar Ratko Dž. prinese originalen račun. To je Ratka razjezilo in je s pestjo udaril Angleža v obraz, nato ga je zgrabil, medtem pa je gostu neznanec iz žepa potegnil denarnico z 800 DEM in 140 funti. Zoper natakarja so napisali kazensko ovadbo. (U. Š.)

Nepravilno prehiteval

LJUBLJANA, 6. julija – Med prehitevanjem na cesti med Domžalami in Kamnikom je 39-letni Dragan Kočar čelno trčil v osebni avto, ki ga je nasproti pripeljal 29-letni Branko Rusjan iz Ljubljane. Rusjan je bil na kraju nesreče mrtev. Hudo ranjena sta bila tudi njegova sopotnica Romana Rep in voznik Kočar. (B. Č.)

Dvakrat vlomila

LJUBLJANA, 6. julija – Kriminalisti UNZ Ljubljana okolica so napisali kazensko ovadbo zoper dva mladoletnika, 16-letnega A. Ž. in 17-letnega N. S., oba iz Mengša. Fanta sta od 6. junija pa do prijetja dvakrat vlomila v samopostrežno trgovino v Mengšu, od koder sta odnesla hrane, oblačil in nekaj ur, za 15.000 din. Plen sta skrila v nekem gospodarskem poslopju v Mengšu. Na vesti pa imata tudi tatvino perila in smučarskih čevljev, v skupni vrednosti 12.000 din. Večino ukradenih predmetov so našli in jih vrnili dvema oškodovancema in trgovini. (U. Š.)

Umrl pod traktorjem

TRBOVLJE, 6. julija – Brez voznіškega dovoljenja in vednosti staršev je 15-letni Gregor Polanec iz Prapročč včeraj ob 15.30 vozil neregistriran traktor mimo domače hiše. Zapeljal je na panj, traktor se je prevrnil in fanta pokopal pod seboj. (B. Č.)

Indijska konoplja na vrtu

MEDVODE, 6. julija – Na vrtu stanovanjske hiše 28-letnega Branka Z. v Medvodah so kriminalisti odkrili 11 rastlin indijske konoplje, ko pa so podrobneje pregledali hišo, so našli še tri grame marihuane. Napisali so predlog sodniku za prekrške. (U. Š.)

Oropan klub

LJUBLJANA, 6. julija – Neznanci so te dni ponoči »obiskali« prostore Kajak kanu kluba Rašica v Tacnu. Podvig je bil precej uspešen, saj so odnesli več teniških loparjev, video kamero, videorekorder in dve potapljaški obleki ter klub oškodovali za 60.000 dinarjev. (U. Š.)

Izginila prikolica in kolo

LJUBLJANA, 6. julija – Naš državljan, sicer začasno zaposlen v ZR Nemčiji, je na Trgu francoske revolucije parkiral osebni avto, h kateremu je imel pripeto tovorno prikolico, na njej pa motorno kolo suzuki. Ko se je naslednjega jutra vrnil, je opazil, da sta prikolica in kolo izginila. Neznani zmikavt mu je povzročil za 140.000 dinarjev škode. (U. Š.)

Oropali Belgijca

LJUBLJANA, 6. julija – Bilo je minuli torek, nekaj čez polnoč, ko se je belgijski državljan sprehajal po ulici Moše Pijade. K njemu so pristopili trije mlajši moški in ga prosili za cigarete. Ko je Belgijec segel v hlačni žep, mu je eden od trojice iz žepa na srajci izmaknil 500 din, nato pa so vsi trije pobegnili. Iščejo jih. (U. Š.)

Zaradi naliva poplava v Portorožu

PORTOROŽ, 6. julija – Velik naliv je danes na Obali povzročil nemalo težav. Na hidrometeorološki postaji na Belem križu so nam povedali, da je v poldrugi uri padlo več kot 36 mm dežja, veter pa je s posameznimi sunki dosegel tudi sto kilometrov na uro. V središču Portoroža je prišlo do prave poplave. Ponekod se je nabralo do 60 centimetrov vode, tako da je med drugim zalilo tudi poslovne prostore agencije Kvarner Ekspres in cvetličarno Hotelov Palace. Gre za precejšnjo škodo, ki je še niso ocenili. Iz portoroške krajevne skupnosti pa so nam sporočili, da so za poplavo verjetno krivi komunalci, ki že dolgo niso šcistili odtočnih kanalov. (B. Š.)

Obvestilo čebelarjem

o donosih medu na opazovalnih postajah gozdnega medenja

področje	opazovalna postaja	datum donosa	donos na panj	vrsta paše
	Topolšica	3. 7. 90	teh. izrav.	kostanj
	Topolšica	4. 7. 90	teh. izrav.	kostanj
	Fala	3. 7. 90	+0,20 kg	kostanj, lipa
Gorski kotar	Ravna gora	3. 7. 90	teh. izrav.	hoja

Medex, Pospeševalna služba čebelarstva

Preveč vode in premalo maščob

LJUBLJANA, 6. julija – Za maslo, uvoženo s Češke, so lani poleti po nalogu sanitarnega inšpektorja ugotovili z analizo in superanalizo, da je vsebovalo preveč vode in premalo maščob. Zaradi tega gospodarskega prestopa, kršitve zakona o standardizaciji, so zato na ljubljanskem temeljnem sodišču v teh dneh obsodili vodjo delovne enote mehki siri – maslo pri Mercatorjevih Ljubljanskih mlekarnah na plačilo 50 dinarjev kazni, kar je že dve leti najvišja možna kazen za odgovorno osebo. Pravne osebe niso obsodili, ker se je ta preoblikovala, pač pa namesto nje nastopa druga, torej ni bila podana pravna kontinuiteta.

Pri Mercatorjevih Ljubljanskih mlekarnah so uvoženo maslo prepakirali in ga poslali v prodajo, med drugim tudi v Mercatorjevo poslovalnico številka 7 v Krškem, kjer je inšpektor zanj 5. julija lani odredil pregled. Maslo je sicer čisto malo odstopalo od normativov, toda predpis je predpis. Ironija je, da bi maslo morali bakteriološko in kakovostno preveriti že ustrezni organi pri uvozu. Ali tega niso storili? B. G.

Ker ni naredil izpitov, je mladoletnik zabodel očeta

Sedemnajstletni učenec iz Preserij pri Domžalah je staršema zagotavljal, da v redu opravlja izpite, a je mati odkrila resnico

DOMŽALE, 6. julija – V minulih dneh smo bili priča, kakšne strese so doživljali mladostniki in njihovi starši ob koncu šolanja. Primer, ki se je zgodil v Preserjih pri Domžalah pa je dokaj nov in tudi skrb zbujajoč.

Sedemnajstletni fant iz Preserij je imel v šoli nekaj težav in so ga izključili iz drugega letnika. Kljub temu pa so mu omogočili, da bi opravljal izpite. Fant se je menda učil in staršem vneto zatrjeval, kako dobro opravlja izpite. Pred tremi dnevi pa je njegova mati (fant je sicer edinec) odkrila, da z izpiti ni nič in da se je dijak staršema vneto lagal. Svoje odkritje je povedala tudi sinu, ki se je še najbolj ustrašil, da bo za vse izvedel oče, saj mu je ta ob njegovi izključitvi iz šole že napovedal, kaj ga čaka, če ne bo naredil izpitov.

Včeraj okoli 16. ure je fant prišel domov, kjer je našel le očeta, ki je ležal v dnevni sobi. Prepričan, da je mati očetu že povedala o njegovih učnih »uspehih« pa tudi zaradi tega, ker sta se v zadnjem času z očetom večkrat prepirala, je mladoletnik zagrabil za nož. Očeta je večkrat zabodel, potem je očetu le uspelo vstati. Nekaj časa sta se ruvala v dnevni sobi, nato pa sta se, kot kaže, umirila in fant je očeta odpeljal v zdravstveni dom v Domžale. Tam so ugotovili, da so vbodne rane precej hude in so očeta poslali v ljubljanski UKC. Oče je ostal na zdravljenju v Ljubljani, in je izven življenjske nevarnosti, sina pa so v Kliničnem centru prijeli, odpeljali na postajo milice, kjer so ga izročili preiskovalnemu sodniku.

Toliko o dogodku, ki je sam po sebi dovolj zgovoren. Vsiljuje se kopica vprašanj, a ta naj za zdaj ostanejo nezapisana...

U. Š.

Med pogovorom ob denarnico

LJUBLJANA, 6. julija – Občan je prijavil, da so ga minuli torek okoli 21.30 zvečer na Hrvatskem trgu ogovorili trije neznani moški. Medtem ko se je z dvema zapletel v pogovor, mu je tretji iz zadnjega hlačnega žepa izmaknil denarnico, v kateri je imel 100 dolarjev in 1200 dinarjev, tako je oškodovan za 2.500 din. (U. Š.)

Porezala dva kilometra bakrene žice

LOGATEC, 6. julija – Možakar, ki je včeraj nekaj po 14. uri med Kalcami in Grčarevcem pri Logatcu na ptt drogu rezal žico, je imel smolo, saj ga je pri tem opazil mimoidoči občan in obvestil miličnike. Ti so se takoj odpeljali na kraj dogajanja in prijeli 42-letnega Milorada Š. iz Ljubljane. Ker so sumili, da ni bil sam, so pripeljali še službenega psa, ki je dober kilometer stran našel 43-letnega Ljubljančana Dragana A. Miličniki so na pomoč poklicali še kriminaliste UNZ Ljubljana okolica, ki so ugotovili, da sta bila Milorad in Dragan zelo pridna, saj sta že v noči s srede na četrtek med Logatcem in Postojno porezala okoli 2 km telefonskega kabla. Miličniki in kriminalisti so zasegli 640 kg bakrene telefonske žice, par plezalk in kombinirke. Žica je bila že spravljena v sodih, v katerih sta jo hotela zmikavta odpeljati na ljubljanski odpad. Škodo bo PTT organizacija še ugotovila, telefonski promet v Grčarevcu in okoliških naseljih pa je bil nekaj časa prekinjen.

U. Š.

»A« postane »e«, poštenjak pa »tat«

LJUBLJANA, 6. julija – Najbolj nedolžen tiskarski škrat, ki spremeni samo eno črko, denimo »a« v »e«, je včasih povsem dovolj, da ima nič kriv in povsem nedolžen občan manjše ali večje neprijetnosti. In če kdo zapisano v časopisu prebere še površno, so seveda takšne težave še večje.

Nekaj podobnega se je zgodilo tudi ob zapisu, objavljenem v Delu 20. junija, v katerem naš reški sodelavec opisuje dogodivščine z ukradenim avtomobilom alfa romeo LJ 465-85, ki ga je Rečan Boris Mohorič na avtomobilskem sejmu na Preluku kupil od someščana Petra Dolenška, ta pa le teden dni prej od nekega Petra Dolenca. Da ne bi ponavljali celotne zgodbe, raje kar takoj zapišimo, da se je »zapletlo« s Petrom Dolenškom, ki se v resnici piše Dolanšek, stanuje pa v Mihačevi Dragi na Reki. (Mimogrede: tudi ta nima nič s kakšno krajo avtomobilov). Zaradi tega Dolenška oziroma Dolanška pa je imel težave 57-letni Ljubljančan Peter Dolenšek, ki je tudi edini s takšnim imenom in priimkom v Sloveniji. Ima namreč veliko znancev in kako jih tudi ne bi imel. Že od leta 1949 dela na železnici, kot prometnik ali šef postaje je služboval v Prestranku, Postojni, na Rakeku, v Logatcu, Borovnici, Brezovici, Zalogu, Lazah, Savi, Hrastniku, Sevnici, Grosupljem, Trebnjem in Novem mestu, zdaj pa je že 15 let na upravi ŽG Ljubljana, kjer se ukvarja z osebnimi dohodki. In Petra Dolenška so začeli ustavljati znanci in prijatelji, ter ga začudeno spraševali, kaj je s tistim avtomobilom in če je morda zdaj v teh hudih časih postal še tat. (To, da je pisalo, da je »Dolenšek« someščan Mohoriča, so, kot kaže, vsi spregledali). Nekaj časa je bilo še zabavno, potem pa ni šlo drugače in... Prišel je tudi v uredništvo Dela.

Torej: Peter Dolenšek, ki stanuje Ob sotočju 16 v Ljubljani, ni ukradel alfe romea, tega avtomobila tudi videl ni, sam pa se sicer vozi v dve leti starem moskviču...

UROŠ ŠOŠTARIČ

Strupeno blato iz TGA Kidričevo spet prebilo nasip (tretjič)

Odgovor Danilu Topleku, predsedniku PO TGA Kidričevo, na njegovo reakcijo o pronicanju rdečega blata iz odlagališča v Strniščo

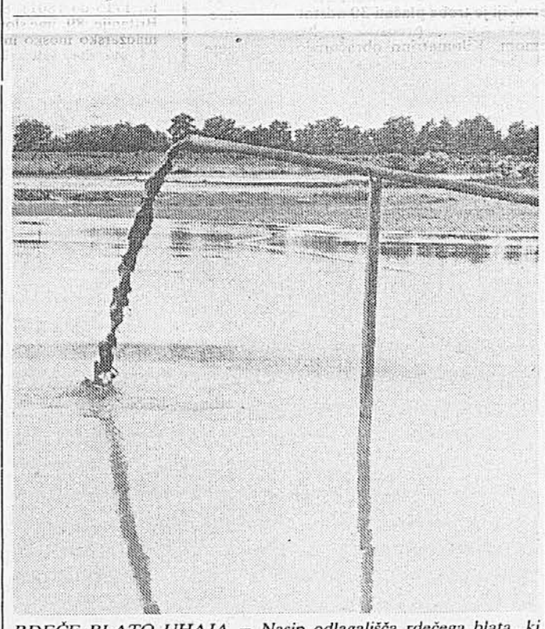
PTUJ, 6. julija – Vsakokrat, ko se nad bazenom pitne vode pod Dravskim poljem nekaj dogaja, se ljudje upravičeno vznemirijo, pravzaprav povsem enako, če zvedo, da je iz halde, kjer se nabira rdeče blato TGA Kidričevo, začelo teči skozi luknjo ali pronicati po tisočerih kapilarah, med praznikom, v nedeljo ali kar na navadni dan.

Zaradi tega je reakcija prvega človeka TGA Kidričevo Danila Topleka na pisanje o dejstvih v zvezi s severnim nasipom enega od odlagališč, na opis stanja manj razumljiva in prepričljiva, kot če bi že februarja letos, ko je prvič začelo teči iz odlagališča, javno povedal, da je zadeva res tako nedolžna kot trdi sedaj. Zame je dovolj, da na tisti polovici njive, ki je bila popljavljena s snovjo, ki je pricurljala iz odlagališča, buče niso niti vzklile, pšenica pa ob tem delu nasipa kaže na produktivnost kmetijstva s preloma stoletja. Tudi skrbi prebivalcev bližnjega Strniščа in vseh, ki pijemo vodo izpod Dravskega polja, so dovolj dober razlog za novinarski pogled na kraj dogodka.

Danilu Topleku kot vodilnemu delavcu seveda kaže verjeti in zaupati v njegovih pet točk razlage dogajanja ob odlagališču. Ni pa še poskrbel, da bi se njegove ocene ujemale z ocenami poznavalcev tega problema v podravski regiji in republiki. Samo v tovarni lahko le on govori in daje dovoljenja za izjave javnosti, pa naj so obrazi tistih, ki sproti nadzorujejo, analizirajo ali pa samo vedo za dogajanje ob odlagališčih rdečega blata ob novinarskih vprašanjih še tako zaskrbljeni.

Če je taka različnost razlag za Danila Topleka že sama po sebi iskanje senzacionalizma, ki jo lahkotno podtakne z obtožbo »površnosti in netočnosti, ki ne prispevajo k objektivnemu obveščanju javnosti«, bi pravico do svoje razlage moral izkoristiti že februarja, ko je začelo pronicati in ne šele sedaj, ko je po krajši zamašitvi lukenj (ali kapilar kot jih imenuje on) začelo ponovno teči iz odlagališča rdečega blata TGA Kidričevo.

BRANKO VODUŠEK

RDEČE BLATO UHAJA – Nasip odlagališča rdečega blata, ki nastaja pri proizvodnji v Tovarni glinice in aluminija Kidričevo, že več mesecev prepušča. Tekočino sicer lovijo z drenažo in črpajo v drugo odlagališče, toda strokovnjaki in inšpektorji ocenjujejo, da je nekaj pronica tudi v Dravsko polje. V odlagališče sedaj spuščajo zgoščene odpadke, da bi njihovi delci morebiti preprečili nadaljnje odtekanje iz odlagališča. (Foto: B. V.)

NESREČE PRI DELU (2)

Evropski vzorec spremljanja

Urejanje evidenc ter številne probleme s področja varstva pri delu bo treba uskladiti z mednarodnimi konvencijami ter zahtevami ES

LJUBLJANA, 6. julija – Neurejeno evidentiranje nesreč pri delu je poglavitni krivec za nepopoln pregled nad dejanskim stanjem na tem področju in za slab vpogled v resnično problematiko poklicnih obolenj.

Da bi se sedanje stanje na področju vodenja evidenc s področja varstva pri delu izboljšalo, je republiški inšpektorat za delo dal ustreznim inštitucijam številne predloge in pobude za ureditev omenjenih evidenc. Urejanje evidenc ter številne probleme s področja varstva pri delu zajema osnutek sprememb in dopolnitev republiškega zakona o varstvu pri delu, ki ga pripravlja republiški komite za delo. Spremembe in dopolnitve zakona o varstvu pri delu morajo biti usklajene z mednarodnimi konvencijami in zahtevami Evropske gospodarske skupnosti ter drugimi evropskimi predpisi in standardi s področja varstva pri delu.

Od 61 primerov poškodb pri delu, ki so se končale s smrtnim izidom, so inšpektorji za delo raziskali 29 primerov. Obravnavali so tudi 446 primerov težjih poškodb, 16 kolektivnih nesreč in 56 primerov nevarnih pojavov.

Zaradi neupoštevanja predpisov s področja varstva pri delu so inšpektorji za delo v letu 1989 podali 344 prijav javnemu tožilstvu, 383 prijav sodniku za prekrške in izrekli 326 mandatnih kazni.

Vzroki, zaradi katerih prihaja do poškodb delavcev pri delu, so številni in so od primera do primera zelo različni, v praksi pa se samo ponavljajo: strokovna izobrazba delavcev, zdravstveno stanje, delovne izkušnje, delovna disciplina, neustrezne mikroklimatske razmere, opuščanje uporabe osebnih varovalnih sredstev (zlasti v poletnih mesecih v času sezonskega dela itd.), zaradi neustreznega oziroma neprimernega tehnološkega postopka, zaradi tega, ker stroji in sredstva za delo niso bili v brezhibnem stanju, zaradi neupoštevanja predpisov in navodil varstva pri delu itd. Vsi ti vzroki pa so tesno vezani s človeškim faktorjem oziroma z delavcem, ki je poškodovan.

Pri pregledih delovnih priprav in naprav so ugotovili – podobno kakor v preteklem obdobju – da je približno 80 odstotkov strojev amortiziranih in zato ne zagotavljajo več varnega dela. Od delavcev, ki delajo ob stroju, in vzdrževalcev zahtevajo veliko napora ter maksimalno koncentracijo pri delu, pri čemer so delavci izpostavljeni dodatnim psihičnim obremenitvam, zaradi katerih prihaja do poškodb.

UROŠ DJURIČ

Umrla potnica avtobusa

LJUBLJANA, 6. julija – Za posledicami nenavadne prometne nesreče je včeraj v ljubljanski bolnišnici umrla 65-letna Ana Čukajne iz Ljubljane. Do nesreče je prišlo, ko je voznik zglobnega avtobusa Novica Steletović, ki se je hotel izogniti tovornjaku, nenadoma močno zavrl. Več potnic je padlo po tleh, pri čemer se je Ana Čukajne tako hudo ranila, da je v bolnišnici umrla. (B. Č.)

E. H. James

34

ZGODBA O KRUHU

Dekret je govoril o razlastitvi zemlje, ki da postane ljudska lastnina. Kmetje so sledili poživu kmečkih sovjetov, napadali dobro stoječe kmečke pristave, jih plenili, požigali in odnašali vse, kar se je dalo odnesti, vmes pa se med seboj pretepali za plen. Skratka, v krvavi in resnični obliki se je zgodilo, kar je pred sto leti v Tolstojevem romanu Vstajenje doživel knez Nehljudov, ki je pod vplivom angleških idej hotel podariti zemljo svojim tlačanom, ti pa so ga najprej otopelo, molče in sovražno gledali, potem pa se začeli med seboj prepirati, kdo bo kaj dobil.

V revoluciji je bilo kmetu rečeno, da zemlja ni več last gosposke in bogatinov, ampak ljudska last. Kaj je to v resnici pomenilo, ni nihče vedel, ne avtorji dekreta o razlastitvi ne kmetje. Lenin je nekaj mesecev pred tem pisal: »Kmetje hočejo obdržati svoje drobno gospodarstvo. Naj jim bo! Kakor hitro bo zemlja konfiscirana in bo proletariat prevzel oblast, bo vse ostalo diktirala praksa.«

O tej praksi pa kmetje niso nič vedeli, ko so, sledeč navodilom kmečkih sovjetov, začeli zasedati zemljo, ropati, uničevati in požigati bogate kmetije. Šele ko so prišli informirani in oboroženi delavci in jim naropano pobrali češ, »to ni vaše, ampak pripada državi«, se je kmetov polastil občutek, da ljudje iz mest drugače pojmujejo socializem kakor oni sami.

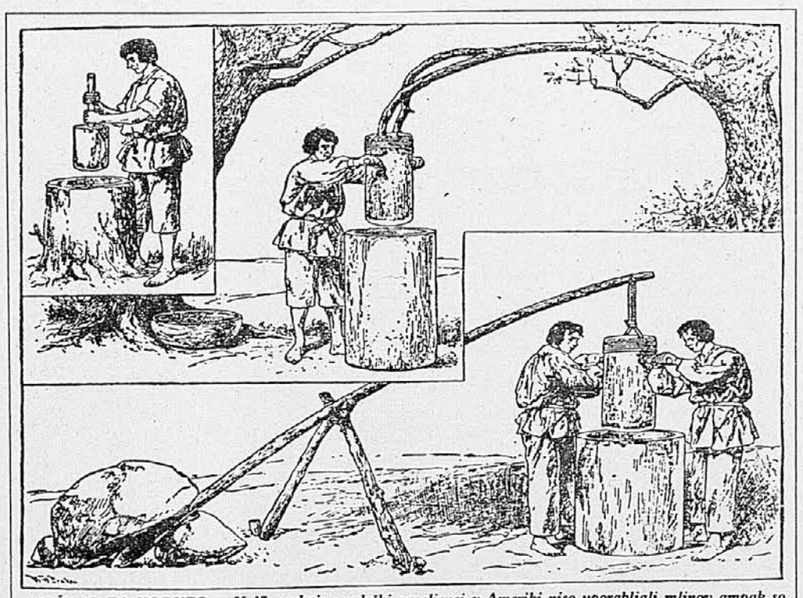
Po dekretu je bila zemlja ljudska last. Čigava last pa je ljudska lastnina? Ali je lastnina vseh ali lastnina države? In predvsem, kdo bo odločal o tej lastnini, kdo bo gospodaril z njo in jo upravljal?

To je bilo sporno vprašanje revolucije, ki si je kladivo in srp izbrala za svoj simbol.

Vojna lakote med »rdečo« in »zeleno« fronto

»Brez kladiva tudi srp ne bi bil skovan, so govorili dlavci iz mest, misleč pri tem, da kmetje brez delavske podpore ne bi socializirali zemlje.

Kmetje pa so razmišljali po svoji logiki. Mi orjemo, sejemo in žanjemo, iz našega zrnja se peče kruh. Pa ti pridejo mestni ljudje in hočejo ta kruh zase, čeprav niso ne orali ne želi. Naj plačajo zanj, če ga hočejo jesti... Toda mesto ni imelo s čim plačati, ker so tovarne stale ali v najboljšem primeru delale za potrebe revolucionarne armade. In tako se je v Rusiji začela vojna lakote med »rdečo« in »zeleno« fronto. Na deželo so prihajali delavski odredi z jasnim geslom:« Kruh ali smrt«. Mesta so pač morala? jesti in rdeča armada tudi. In kmetje so s puškami, ki so jih prinesli s seboj, ko so zapuščali bojišče, branili vsako vrečo žita. Kakor so kmečki kantoni v Švici leta 1798 raje uničevali žito, ga stresali v potoke ali požigali in podirali mline, kakor da bi s svojim kruhom prehranjevali francosko revolucionarno vojsko, tako so v ruski revoluciji počeli mužiki, ki jih je revolucija osrečila z dvoumnim dekretom o zemlji kot ljudski lastnini. Tragedija je spominjala na »nihilistično sladostrastje, ki ga zbuja samomor, če pri tem tudi sosed zleti v zrak...

MOŽNAR ZA KORUZO – V 17. stoletju angleški naseljenci v Ameriki niso uporabljali mlinov ampak so koruzo, edino hrano, ki jim je pomagala preživeti, drobili v možnarjih.

V času, ko so na zahodnem bojišču ameriške armade počasi prodirale proti Renu »s petimi vrečami najboljše kanadske moke na vsak bajonet«, je Rusija tonila v kaosu lakote in krvavega boja med mestom in vasjo. Zastavek tega boja je bil prastar: kruh.

In v Rusiji se je potrdilo, kakor že tolikokrat v zgodovini. Kljub temu, da so bili delavci bolj osveščeni, bolj organizirani in bolje oboroženi, so v tem boju med mestom in vasjo zmagali pridelovalci kruha. Sovjetska država se je 21. marca 1921 odpovedala monopolu nad hrano. Kmetje so morali davčne obveznosti do države poravnati v naturalijah, kar jim je žita ali drugih pridelkov ostalo, pa so lahko prodali po svobodnih cenah na svobodnem trgu.

Taktični umik, ki so ga napravili boljševiki, je takoj pokazal blagodejne posledice. Pridelek na vasi se sicer ni večal v taki krivulji kakor v času Stolipinove reforme, vseeno pa dovolj hitro, da tista najhujša lakota ni več tako neizprosno pritiskala na mesto in na vas.

Predah v rahlem boljšanju prehrambnega položaja je trajal sedem let. Nad Rusijo se je znova zgrnila senca lakote, ko je Stalin agrarno deželo hotel spremeniti v najmočnejšo industrijsko državo na svetu. Davek za ta zgrešeni poskus je plačala vas. Leta 1928 ni bilo več njive, ki bi bila kmetova zasebna last. Zemlja, živina, orodje in ljudje, vse je postalo inventar velikih, slabo opremljenih in še slabše upravljanih kolhozov in sovhozov, ljudska in državna lastnina, ki ne priznava osebne odgovornosti, razen v primerih, ko jo definira politika. Deset let pozneje je bilo v Rusiji 243.000 kolhozov in sovhozov in politika je ocenila, da se je sovjetsko kmetijstvo povzpelo na stopnjo agromehaničnega poljedelstva na zemlji, ki je bila pred 1928. letom last 39 milijonov kmetov.

Praksa in zgodovina sta dali drugačno oceno, katere kazalci so bolj prepričljivi od političnega vrednotenja: kronično pomanjkanje hrane, ki je na robu lakote, milijoni kmetov v taboriščih zaradi »agrarnih zločinov« (skrivanje živil, sabotaže in »sabotaže«, kraja kmetijskih pridelkov, neizpolnjevanje norm, popolnoma brezbrižen odnos do ljudske lastnine in podobno) in v zadnjih dveh ali treh desetletjih milijoni ton žita, uvoženega vsako leto iz Združenih držav, Kanade in Avstralije. Vse to v državi, ki ima neizmerna prostranstva najrodovitnejše zemlje na svetu, znane pod imenom »černozjom«.

Pšenični imperij, ki mu je postavil temelje McCormick in pozneje vlada, ki je tudi z boleščimi in brezobzirnimi ukrepi spodbujala rentabilnost v kmetijstvu, se je torej pokazal za trdnega, kot da bi bil zgrajen na granitu vsestranske uspešnosti, v kateri ni prostora za sentimentalno obzirnost do neuspešnih. To je stvar sociale, ta pa ni ekonomska kategorija...

Na odru kruhovega gledališča se prikaže nov igralec

Lakota ali obilje nista odvisna samo od subjektivnih dejavnikov, kot so železnice, mehanizacija ali agrarna kultura kmetov. Pomembno vlogo ima tudi podnebje, ki je dano z usodo in ga človek ne more bistveno spreminjati.

Turisti od danes ne potrebujejo potnega lista

LJUBLJANA, 6. junija – Opolnoči od petka na soboto začnejo veljati olajšave za prihod tujih turistov v Jugoslavijo v letu evropskega turizma in pravilnik o obrazcih ter načinu izdaje certifikatov. Sredstva javnega obveščanja so sicer oznanjala, da bodo omenjene olajšave začele veljati že 1. julija, vendar se je to zgodilo s precejšnjo zamudo, če pri tem upoštevamo, da se glavna turistična sezona pri nas začne že sredi junija.

Kot smo zvedeli v oddelku za mejne zadeve in tujce pri RSNZ, bodo tuji turisti lahko prišli k nam le z osebno izkaznico oziroma ustreznim dokumentom za istovetnost. Na meji bodo dobili potrdilo o vstopu v SFRJ v letu evropskega turizma, ki velja le 30 dni. Tako se bodo policisti na meji izognili zamudnemu zaračunavanju takse in izdajanju potrdil o vstopu. Policisti bodo v tem primeru izpolnili oziroma vpisali na potrdilo vrsto in registrsko številko dokumenta, s katerim se tuji turist predstavi oziroma izkaže svojo istovetnost ter državo, iz katere prihaja, in vtisnili žig z datumom in imenom mejnega prehoda, kjer je prišel k nam.

Tujim turistom od sobote dalje ne bo treba imeti vizumov, ker jih je Jugoslavija enostransko ukinila. Izjema so le državljani Albanije, Filipinov, Gane, Grčije, Irana, Šri Lanke in Turčije. Ob tem gre omeniti, da certifikate dobijo samo tujci, ki prihajajo kot turisti in ki imajo sredstva za bivanje pri nas ali so si vzdrževanje zagotovili na drug način. Potrdila o vstopu v Jugoslavijo ne morejo dobiti potniki s potnim listom za tujce, za osebe brez državljanstva in begunce. Ta omejitev velja do 31. januarja prihodnjega leta.

ŽARKO HOJNIK

СФР ЈУГОСЛАВИЈА - SFR JUGOSLAVIJA - SFR OF YUGOSLAVIA

СЕРТИФИКАТ О УЛАСКУ У СФРЈ
У ГОДИНИ ЕВРОПСКОГ ТУРИЗМА
SERTIFIKAT O ULASKU U SFRJ
U GODINI EVROPSKOG TURIZMA
POTRDILO O VSTOPU V SFRJ
V LETU EVROPSKEGA TURIZMA
СЕРТИФИКАТОТ ЗА ВЛЕГУВАЊЕ ВО СФРЈ
ВО ГОДИНАТА НА ЕВРОПСКИОТ ТУРИЗАМ
CERTIFICATE ON ENTRANCE IN SFRY
IN THE YEAR OF EUROPEAN TOURISM

Врста, број и датум издавања исправе о идентитету - Vrsta, broj i datum izdavanja isprave o identitetu - Vrsta, številka in datum izdaje listine o identitetu - Вид, број и датум на издавање на исправата за идентитетот - Type, number and date of issuance of the identity document

Држава издавања исправе о идентитету - Država izdavanja isprave o identitetu - Država izdajatelj listine o identiteti - Држава на издавање на исправата за идентитетот - The state of the issuance of the identity document

JESENICE

Назив граничног прелаза и датум уласка у СФРЈ - Naziv graničnog prelaza i datum ulaska u SFRJ - Naziv mejnega prehoda in datum vstopa v SFRJ - Име на граничниот премин и датум на влегувањето во СФРЈ - Border check point and the date of entrance in SFRY

52

(M.P.)

00091501

THE CERTIFICATE VALUES TOGETHER WITH IDENTITY DOCUMENT 30 DAYS FROM THE DATE OF ENTRANCE IN SFRY.

POTRDILO O VSTOPU V SFRJ – Z osebno izkaznico in s tem potrdilom bodo tujci pri nas lahko bivali 30 dni. Dobro pri tem je, da vsaj večine ne bo motila precej površna slovenščina...

Umaknjena tožba proti novinarjem

PTUJ, 6. julija – Kot je ptujskim novinarjem, ki jih je tožila ptujska Perutnina oziroma pet njenih vodilnih mož z direktorjem Alojzem Gojčičem na čelu, sporočila sodnica Biserka Rejic, je tožba zoper njih umaknjena. Po prvi tožbi je bilo toženih novinarjev trinajst, potem so tožbo proti Ludviku Kotarju z Radio Tednika Ptuj in Jožetu Slodnjaku, dopisniku Večera, umaknili, tako da je tožena ostala še enajsterica ptujskih novinarjev. Na prvem naroku 31. maja pa se poleg nekaterih manjkajočih ni pojavil niti eden izmed tožnikov, navzoč je bil le njihov odvetnik Jože Vidovič.

Po ugotovljenih napakah pri pošiljanju vabil (ta so dobivali ljudje z enakimi imeni in priimki kot toženi novinarji, le da za časopis še nikdar ničesar niso napisali), in ker ni bilo tožnikov, je sodnica obravnavo preložila na 28. junij, kasneje pa še na 5. julij. No, in včeraj jim je sporočila, da so tožniki tudi uradno umaknili tožbo proti vsem novinarjem, kakor so nekaj časa tudi napovedovali.

Po tem umiku tožbe bodo novinarji ptujskega aktiva sestavili posebno izjavo in jo objavili v javnosti.

Z. Š.

V Istri kljubujejo bolezni ovac, ki je nevarna ljudem

Bolezen, poimenovano tudi malteška mrzlica, so »odkrili« potem, ko je zbolela pacientka iz Kranja – Nevarno uživanje surovega ovčjega mleka, sirov, smetane

LJUBLJANA, 6. julija – Z zamudo, zato pa z zelo jasnimi dokazili je šele pred kratkim bilo območje Istre proglašeno za okuženo z nevarno boleznijo ovac, prenaša pa se tudi na ljudi. Gre namreč za brucelozo, bolezen poimenovano tudi mediteranska ali malteška mrzlica. Odkrili so jo pravzaprav po naključju pri nas v Sloveniji, pri članih družine iz Kranja, ki je v vasi pri Rovinju jedla mlad ovčji sir.

Kronologija odkrivanja te kužne in zdravju ljudi nevarne bolezni sega v drugo polovico marca, natančneje k 18. marcu 1990, ko je že omenjena družina iz Kranja obiskala znance v istrski vasi. Postregli so ji z mladim ovčjim sirom. Jedli so ga tudi člani družine in pet delavcev iz Makedonije, ki so pomagali pri reji ovac. Gostja iz Kranja se je doma 15. aprila zatekla po zdravniško pomoč. Tožila je, da jo boli glava, bolečine pa so se pojavljale tudi v sklepih, v vratu, slabo počutje pa je spremljala tudi povišana telesna temperatura. Pri ugotavljanju vzrokov te bolezni so bili odločilni izvidi, ki so jih 25. maja letos dobili s pomočjo laboratorijskih analiz zavoda za zdravstveno varstvo v Kranju – iz hemokulture odvzetega vzorca krvi so izolirali brucelo, veterinarska fakulteta v Ljubljani pa je kasneje potrdila izolacijo brucele.

O tem je bil takoj obveščen zavod za zdravstveno zaščito v Pulju, veterinarska služba Hrvaške pa je takoj odredila pregled ovac na tem območju. V treh krajih so na štirih gospodarstvih ugotovili okužbo ovac z brucelo, zato so nadaljevali s sistematičnim pregledom ovčjih tropov. Po podatkih, ki smo jih dobili pri direktorju slovenske veterinarske uprave so pri doslej pregledanih ovcah ugotovili precej močno okužbo, saj je od že pregledanih živali kar 31 odstotkov okuženih z brucelo. Hrvaška veterinarska uprava je izdala odredbo, da morajo z narkozo ubiti vse okužene tropa živali (227 ovac so že pobili) in jih poslati v kafilerijo v Zalogu (temu območju je zaloška kafilerija najbližja), kjer naj jih dokončno uničijo.

Začasno je prepovedana tudi uporaba ovčjega mleka in mlečnih izdelkov s tega območja, sprejeti pa so tudi vsi drugi ukrepi, med katere sodi natančen pregled ovac in koz na območju sedmih občin v Istri in odrejanje ukrepov za sanacijo razmer.

»Veterinarska služba v naši republiki vsako leto pregleda posamezna območja in ugotavlja ali niso tudi pri nas ovce in koze morebiti okužene z brucelo. Doslej nismo odkrili okuženih živali. Največjo nevarnost za prenos okužbe – za brucelozo v Istri sumijo, da je prišla z okuženimi ovcami iz Makedonije in Kosova – predstavlja divji promet ovac in koz ter nomadska paša, ko kar nekaj tisoč ovac iz drugih republik v zimskem in zgodnjem pomladanskem času pride na prehranjevanje v Slovenijo. Seveda je zato težko napovedovati, kako dolgo se bomo še uspeli braniti pred vnosom te nevarne bolezni, še posebej, ker sploh ne vemo, kako zelo je ta bolezen razširjena v Makedoniji in na Kosovu.« pravi direktor slovenske veterinarske uprave.

Kako se lahko obvarujemo pred to boleznijo? Da ne uživamo surovega neprekuhanega mleka in izdelkov iz takšnega mleka, da ne kupujemo izdelkov, predvsem sirov, ki jih ponujajo prodajalci (v Istri je znana množična prodaja kar ob avtomobilskih cestah) brez ustreznih dovoljenj in potrdil.

MARJETA ŠOŠTARIČ

● Bruceloza se prenaša na ljudi z mlekom in mlečnimi izdelki (neprekuhano ali slabo prekuhano mleko) ter z mesom, ki ni termično obdelano. Še posebej nevarna je smetana ovčjega mleka, saj vsebuje 14-krat več brucel kot posneto mleko. Nevarnost okužbe so tudi stiki z obolelimi živalmi, ki so povrgle. Zelo tvegano je tudi uživanje ovčjega sira, saj se brucele v njem ohranijo tudi več kot tri mesece. Ljudje, ki zbolijo za brucelozo (bolezen je dolgotrajna in traja več mesecev in celo let) imajo pogosto temperaturo, ki niha (tudi do 40 stopinj Celzija), tožijo za bolečinami v sklepih, pogosti so glavoboli, močnejše je znojenje, vse te bolezenske znake pa spremlja velika utrujenost.

Sina je zabodel v trebuh

MOZIRJE, 6. junija – Preiskovalni sodnik celjskega temeljnega sodišča je minulo sredo na dan borca priprl 53-letnega Franca C. iz Rečice ob Savinji. Osumljen je poskusa umora svojega 19-letnega sina Aleksandra, ki ga hudo ranjenega zdravijo v celjski bolnišnici. Do prepira in kasneje do obračuna z nožem je prišlo 4. julija nekaj pred polnočjo. Tedaj se je Franc C. vinjen vrnil domov in začel zmerjati ženo. Ne dolgo zatem je prišel domov tudi sin Aleksander, ki je očeta opozoril, da naj mater ne ne zmerja. Med njimi se je vnel prepir, tako da se je mati vmešala med očeta in sina, ki je potem odšel po stopnicah iz hiše. Tedaj je oče vzel kuhinjski nož in z njim grozil ženi. Skušala ga je pomiriti, a ni nič zaleglo. Zato je odšla za sinom, ki pa se je medtem že vrnil. Razburjeni oče je z nožem zabodel sina v trebuh in ga hudo ranil. Miličniki so ga odpeljali k preiskovalnemu sodniku.

Ž. H.

DELO plus

ŠTIRIINDVAJSET UR

Usodno prehitevanje

NOVO MESTO, 6. julija – Dvainpetdesetletni Mihajlo Lazić iz Zagreba se je v sredo popoldne peljal z osebnim avtom po magistralni cesti od Ljubljane proti Zagrebu. Pri Mokricah je zapeljal iz kolone in začel prehitevati avtomobil pred seboj, takrat pa mu je nasproti pripeljal s tovornjakom 27-letni Stojan Bartolj iz Velike Loke pri Trebnjem. Čeprav je Bartolj močno zaviral in se umikal v desno, sta vozili trčili, v razbitinah osebnega avtomobila pa je umrl voznik Lazić. (U. Š.)

V trgovino po motor

LJUBLJANA, 6. julija – V sredo ponoči je neznanec vlomil v trgovino Tehnounion na Vošnjakovi ulici. Vključil je stikalo za avtomatsko odpiranje vrat in iz trgovine odpeljal motorno kolo BMW, vrata pa so se za njim avtomatično zaprla. Tehnounion je oškodovan za 126 tisočakov. (U. Š.)

Gosta je »postregel« z udarcem

LJUBLJANA, 6. julija – Pri moščanskih miličnikih se je oglasil državljan Velike Britanije in povedal, da je minuli torek zvečer s svojim prijateljem iz Švedske večerjal v diskoteki M kluba na Kajuhovi. Ko sta hotela plačati, se jima je račun zdel previsok in sta zahtevala, naj jima 23-letni natakar Ratko Dž. prinese originalen račun. To je Ratka razjezilo in je s pestjo udaril Angleža v obraz, nato ga je zgrabil, medtem pa je gostu neznanec iz žepa potegnil denarnico z 800 DEM in 140 funti. Zoper natakarja so napisali kazensko ovadbo. (U. Š.)

Nepravilno prehiteval

LJUBLJANA, 6. julija – Med prehitevanjem na cesti med Domžalami in Kamnikom je 39-letni Dragan Kočar čelno trčil v osebni avto, ki ga je nasproti pripeljal 29-letni Branko Rusjan iz Ljubljane. Rusjan je bil na kraju nesreče mrtev. Hudo ranjena sta bila tudi njegova sopotnica Romana Rep in voznik Kočar. (B. Č.)

Dvakrat vlomila

LJUBLJANA, 6. julija – Kriminalisti UNZ Ljubljana okolica so napisali kazensko ovadbo zoper dva mladoletnika, 16-letnega A. Ž. in 17-letnega N. S., oba iz Mengša. Fanta sta od 6. junija pa do prijetja dvakrat vlomila v samopostrežno trgovino v Mengšu, od koder sta odnesla hrane, oblačil in nekaj ur, za 15.000 din. Plen sta skrila v nekem gospodarskem poslopju v Mengšu. Na vesti pa imata tudi tatvino perila in smučarskih čevljev, v skupni vrednosti 12.000 din. Večino ukradenih predmetov so našli in jih vrnili dvema oškodovancema in trgovini. (U. S.)

Umrl pod traktorjem

TRBOVLJE, 6. julija – Brez veljavnega vozniškega dovoljenja in vednosti staršev je 15-letni Gregor Polanec iz Praproč včeraj ob 15.30 vozil neregistriran traktor mimo domače hiše. Zapeljal je na panj, traktor se je prevrnil in fanta pokopal pod seboj. (B. Č.)

Indijska konoplja na vrtu

MEDVODE, 6. julija – Na vrtu stanovanjske hiše 28-letnega Branka Z. v Medvodah so kriminalisti odkrili 11 rastlin indijske konoplje, ko pa so podrobneje pregledali hišo, so našli še tri grame marihuane. Napisali so predlog sodniku za prekrške. (U. Š.)

Oropan klub

LJUBLJANA, 6. julija – Neznanci so te dni ponoči »obiskali« prostore Kajak kanu kluba Rašica v Tacnu. Podvig je bil precej uspešen, saj so odnesli več teniških loparjev, video kamero, videorekorder in dve potapljaški obleki ter klub oškodovali za 60.000 dinarjev. (U. Š.)

Izginila prikolica in kolo

LJUBLJANA, 6. julija – Naš državljan, sicer začasno zaposlen v ZR Nemčiji, je na Trgu francoske revolucije parkiral osebni avto, h kateremu je imel pripeto tovorno prikolico, na njej pa motorno kolo suzuki. Ko se je naslednjega jutra vrnil, je opazil, da sta prikolica in kolo izginila. Neznani zmikavt mu je povzročil za 140.000 dinarjev škode. (U. Š.)

Oropali Belgijca

LJUBLJANA, 6. julija – Bilo je minuli torek, nekaj čez polnoč, ko se je belgijski državljan sprehajal po ulici Moše Pijade. K njemu so pristopili trije mlajši moški in ga prosili za cigarete. Ko je Belgijec segel v hlačni žep, mu je eden od trojice iz žepa na srajci izmaknil 500 din, nato pa so vsi trije pobegnili. Iščejo jih. (U. Š.)

Zaradi naliva poplava v Portorožu

PORTOROŽ, 6. julija – Velik naliv je danes na Obali povzročil nemalo težav. Na hidrometeorološki postaji na Belem križu so nam povedali, da je v poldrugi uri padlo več kot 36 mm dežja, veter pa je s posameznimi sunki dosegel tudi sto kilometrov na uro. V središču Portoroža je prišlo do prave poplave. Ponekod se je nabralo do 60 centimetrov vode, tako da je med drugim zalilo tudi poslovne prostore agencije Kvarner Ekspres in cvetličarno Hotelov Palace. Gre za precejšnjo škodo, ki je še niso ocenili. Iz portoroške krajevne skupnosti pa so nam sporočili, da so za poplavo verjetno krivi komunalci, ki že dolgo niso šči-stili odtočnih kanalov. (B. S.)

Obvestilo čebelarjem

o donosih medu na opazovalnih postajah gozdnega medenja

področje	opazovalna postaja	datum donosa	donos na panj	vrsta paše
	Topolšica	3. 7. 90	teh. izrav.	kostanj
	Topolšica	4. 7. 90	teh. izrav.	kostanj
	Fala	3. 7. 90	+0,20 kg	kostanj, lipa
Gorski kotar	Ravna gora	3. 7. 90	teh. izrav.	hoja

Medex,
Pospeševalna služba čebelarstva

Preveč vode in premalo maščob

LJUBLJANA, 6. julija – Za maslo, uvoženo s Češke, so lani poleti po nalogu sanitarnega inšpektorja ugotovili z analizo in superanalizo, da je vsebovalo preveč vode in premalo maščob. Zaradi tega gospodarskega prestopa, kršitve zakona o standardizaciji, so zato na ljubljanskem temeljnem sodišču v teh dneh obsodili vodjo delovne enote mehki siri – maslo pri Mercatorjevih Ljubljanskih mlekarnah na plačilo 50 dinarjev kazni, kar je že dve leti najvišja možna kazen za odgovorno osebo. Pravne osebe niso obsodili, ker se je ta preoblikovala, pač pa namesto nje nastopa druga,- torej ni bila podana pravna kontinuiteta.

Pri Mercatorjevih Ljubljanskih mlekarnah so uvoženo maslo prepakirali in ga poslali v prodajo, med drugim tudi v Mercatorjevo poslovalnico številka 7 v Krškem, kjer je inšpektor zanj 5. julija lani odredil pregled. Maslo je sicer čisto malo odstopalo od normativov, toda predpis je predpis. Ironija je, da bi maslo morali bakteriološko in kakovostno preveriti že ustrezni organi pri uvozu. Ali tega niso storili?

B. G.

Ker ni naredil izpitov, je mladoletnik zabodel očeta

Sedemnajstletni učenec iz Preserij pri Domžalah je staršema zagotavljal, da v redu opravlja izpite, a je mati odkrila resnico

DOMŽALE, 6. julija – V minulih dneh smo bili priča, kakšne strese so doživljali mladostniki in njihovi starši ob koncu šolanja. Primer, ki se je zgodil v Preserjih pri Domžalah pa je dokaj nov in tudi skrb zbujajoč.

Sedemnajstletni fant iz Preserij je imel v šoli nekaj težav in so ga izključili iz drugega letnika. Kljub temu pa so mu omogočili, da bi opravljal izpite. Fant se je menda učil in staršem vneto zatrjeval, kako dobro opravlja izpite. Pred tremi dnevi pa je njegova mati (fant je sicer edinec) odkrila, da z izpiti ni nič in da se je dijak staršema vneto lagal. Svoje odkritje je povedala tudi sinu, ki se je še najbolj ustrašil, da bo za vse izvedel oče, saj mu je ta ob njegovi izključitvi iz šole že napovedal, kaj ga čaka, če ne bo naredil izpitov.

Včeraj okoli 16. ure je fant prišel domov, kjer je našel le očeta, ki je ležal v dnevni sobi. Prepričan, da je mati očetu že povedala o njegovih učnih »uspehih« pa tudi zaradi tega, ker sta se v zadnjem času z očetom večkrat prepirala, je mladoletnik zagrabil za nož. Očeta je večkrat zabodel, potem je očetu le uspelo vstati. Nekaj časa sta se ruvala v dnevni sobi, nato pa sta se, kot kaže, umirila in fant je očeta odpeljal v zdravstveni dom v Domžale. Tam so ugotovili, da so vbodne rane precej hude in so očeta poslali v ljubljanski UKC. Oče je ostal na zdravljenju v Ljubljani, in je izven življenjske nevarnosti, sina pa so v Kliničnem centru prijeli, odpeljali na postajo milice, kjer so ga izročili preiskovalnemu sodniku.

Toliko o dogodku, ki je sam po sebi dovolj zgovoren. Vsiljuje se kopica vprašanj, a ta naj za zdaj ostanejo nezapisana...

U. Š.

Med pogovorom ob denarnico

LJUBLJANA, 6. julija – Občan je prijavil, da so ga minuli torek okoli 21.30 zvečer na Hrvatskem trgu ogovorili trije neznani moški. Medtem ko se je z dvema zapletel v pogovor, mu je tretji iz zadnjega hlačnega žepa izmaknil denarnico, v kateri je imel 100 dolarjev in 1200 dinarjev, tako je oškodovan za 2.500 din. (U.Š.)

Porezala dva kilometra bakrene žice

LOGATEC, 6. julija – Možakar, ki je včeraj nekaj po 14. uri med Kalcami in Grčarevcem pri Logatcu na ptt drogu rezal žico, je imel smolo, saj ga je pri tem opazil mimoidoči občan in obvestil miličnike. Ti so se takoj odpeljali na kraj dogajanja in prijeli 42-letnega Milorada S. iz Ljubljane. Ker so sumili, da ni bil sam, so pripeljali še službenega psa, ki je dober kilometer stran našel 43-letnega Ljubljančana Dragana A. Miličniki so na pomoč poklicali še kriminaliste UNZ Ljubljana okolica, ki so ugotovili, da sta bila Milorad in Dragan zelo pridna, saj sta že v noči s srede na četrtek med Logatcem in Postojno porezala okoli 2 km telefonskega kabla. Miličniki in kriminalisti so zasegli 640 kg bakrene telefonske žice, par plezalk in kombinirke. Žica je bila že spravljena v sodih, v katerih sta jo hotela zmikavta odpeljati na ljubljanski odpad. Škodo bo PTT organizacija še ugotovila, telefonski promet v Grčarevcu in okoliških naseljih pa je bil nekaj časa prekinjen.

U. Š.

»A« postane »e«, poštenjak pa »tat«

LJUBLJANA, 6. julija – Najbolj nedolžen tiskarski škrat, ki spremeni samo eno črko, denimo »a« v »e«, je včasih povsem dovolj, da ima nič kriv in povsem nedolžen občan manjše ali večje neprijetnosti. In če kdo zapisano v časopisu prebere še površno, so seveda takšne težave še večje.

Nekaj podobnega se je zgodilo tudi ob zapisu, objavljenem v Delu 20. junija, v katerem naš reški sodelavec opisuje dogodivščine z ukradenim avtomobilom alfa romeo LJ 465-85, ki ga je Rečan Boris Mohorić na avtomobilskem sejmu na Preluku kupil od someščana Petra Dolenška, ta pa le teden dni prej od nekega Petra Dolenca. Da ne bi ponavljali celotne zgodbe, raje kar takoj zapišimo, da se je »zapletlo« s Petrom Dolenškom, ki se v resnici piše Dolanšek, stanuje pa v Mihačevi Dragi na Reki. (Mimogrede: tudi ta nima nič s kakšno krajo avtomobilov). Zaradi tega Dolenška oziroma Dolanška pa je imel težave 57-letni Ljubljančan Peter Dolenšek, ki je tudi edini s takšnim imenom in priimkom v Sloveniji. Ima namreč veliko znancev in kako jih tudi ne bi imel. Že od leta 1949 dela na železnici, kot prometnik ali šef postaje je služboval v Prestranku, Postojni, na Rakeku, v Logatcu, Borovnici, Brezovici, Zalogu, Lazah, Savi, Hrastniku, Sevnici, Grosupljem, Trebnjem in Novem mestu, zdaj pa je že 15 let na upravi ŽG Ljubljana, kjer se ukvarja z osebnimi dohodki. In Petra Dolenška so začeli ustavljati znanci in prijatelji, ter ga začudeno spraševali, kaj je s tistim avtomobilom in če je morda zdaj v teh hudih časih postal še tat. (To, da je pisalo, da je »Dolenšek« someščan Mohorića, so, kot kaže, vsi spregledali). Nekaj časa je bilo še zabavno, potem pa ni šlo drugače in... Prišel je tudi v uredništvo Dela.

Torej: Peter Dolenšek, ki stanuje Ob sotočju 16 v Ljubljani, ni ukradel alfe romea, tega avtomobila tudi videl ni, sam pa se sicer vozi v dve leti starem moskviču...

UROŠ ŠOŠTARIČ

Strupeno blato iz TGA Kidričevo spet prebilo nasip (tretjič)

Odgovor Danilu Topleku, predsedniku PO TGA Kidričevo, na njegovo reakcijo o pronicanju rdečega blata iz odlagališča v Strnišču

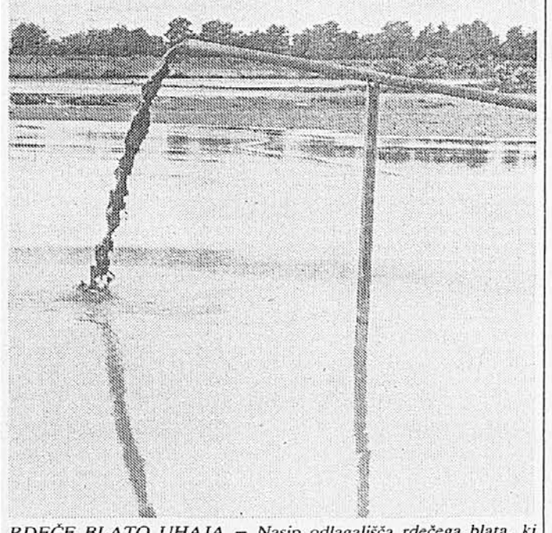
PTUJ, 6. julija – Vsakokrat, ko se nad bazenom pitne vode pod Dravskim poljem nekaj dogaja, se ljudje upravičeno vznemirijo, pravzaprav povsem enako, če zvedo, da je iz halde, kjer se nabira rdeče blato TGA Kidričevo, začelo teči skozi luknjo ali pronicati po tisočerih kapilarah, med praznikom, v nedeljo ali kar na navadni dan.

Zaradi tega je reakcija prvega človeka TGA Kidričevo Danila Topleka na pisanje o dejstvih v zvezi s severnim nasipom enega od odlagališč, na opis stanja manj razumljiva in prepričljiva, kot če bi že februarja letos, ko je prvič začelo teči iz odlagališča, javno povedal, da je zadeva res tako nedolžna kot trdi sedaj. Zame je dovolj, da na tisti polovici njive, ki je bila popljavljena s snovjo, ki je pricurljala iz odlagališča, buče niso niti vzklile, pšenica pa ob tem delu nasipa kaže na produktivnost kmetijstva s preloma stoletja. Tudi skrbi prebivalcev bližnjega Strniščа in vseh, ki pijemo vodo izpod Dravskega polja, so dovolj dober razlog za novinarski pogled na kraj dogodka.

Danilu Topleku kot vodilnemu delavcu seveda kaže verjeti in zaupati v njegovih pet točk razlage dogajanja ob odlagališču, Ni pa še poskrbel, da bi se njegove ocene ujemale z ocenami poznavalcev tega problema v podravski regiji in republiki. Samo v tovarni lahko le on govori in daje dovoljenja za izjave javnosti, pa naj so obrazi tistih, ki sproti nadzorujejo, analizirajo ali pa samo vedo za dogajanje ob odlagališčih rdečega blata ob novinarskih vprašanjih še tako zaskrbljeni.

Če je taka različnost razlag za Danila Topleka že sama po sebi iskanje senzacionalizma, ki jo lahkotno podtakne z obtožbo »površnosti in netočnosti, ki ne prispevajo k objektivnemu obveščanju javnosti«, bi pravico do svoje razlage moral izkoristiti že februarja, ko je začelo pronicati in ne šele sedaj, ko je po krajši zamašitvi lukenj (ali kapilar kot jih imenuje on) začelo ponovno teči iz odlagališča rdečega blata TGA Kidričevo.

BRANKO VODUŠEK

RDEČE BLATO UHAJA – Nasip odlagališča rdečega blata, ki nastaja pri proizvodnji v Tovarni glinice in aluminija Kidričevo, že več mesecev prepušča. Tekočino sicer lovijo z drenažo in črpajo v drugo odlagališče, toda strokovnjaki in inšpektorji ocenjujejo, da je nekaj pronica tudi v Dravsko polje. V odlagališče sedaj spuščajo zgoščene odpadke, da bi njihovi delci morebiti preprečili nadaljnje odtekanje iz odlagališča. (Foto: B. V.)

NESREČE PRI DELU (2)

Evropski vzorec spremljanja

Urejanje evidenc ter številne probleme s področja varstva pri delu bo treba uskladiti z mednarodnimi konvencijami ter zahtevami ES

LJUBLJANA, 6. julija – Neurejeno evidentiranje nesreč pri delu je poglavitni krivec za nepopoln pregled nad dejanskim stanjem na tem področju in za slab vpogled v resnično problematiko poklicnih obolenj.

Da bi se sedanje stanje na področju vodenja evidenc s področja varstva pri delu izboljšalo, je republiški inšpektorat za delo dal ustreznim institucijam številne predloge in pobude za ureditev omenjenih evidenc. Urejanje evidenc ter številne probleme s področja varstva pri delu zajema osnutek sprememb in dopolnitev republiškega zakona o varstvu pri delu, ki ga pripravlja republiški komite za delo. Spremembe in dopolnitve zakona o varstvu pri delu morajo biti usklajene z mednarodnimi konvencijami in zahtevami Evropske gospodarske skupnosti ter drugimi evropskimi predpisi in standardi s področja varstva pri delu.

Od 61 primerov poškodb pri delu, ki so se končale s smrtnim izidom, so inšpektorji za delo raziskali 29 primerov. Obravnavali so tudi 446 primerov težjih poškodb, 16 kolektivnih nesreč in 56 primerov nevarnih pojavov.

Zaradi neupoštevanja predpisov s področja varstva pri delu so inšpektorji za delo v letu 1989 podali 344 prijav javnemu tožilstvu, 383 prijav sodniku za prekrške in izrekli 326 mandatnih kazni.

Vzroki, zaradi katerih prihaja do poškodb delavcev pri delu, so številni in so od primera do primera zelo različni, v praksi pa se samo ponavljajo: strokovna izobrazba delavcev, zdravstveno stanje, delovne izkušnje, delovna disciplina, neustrezne mikroklimatske razmere, opuščanje uporabe osebnih varovalnih sredstev (zlasti v poletnih mesecih v času sezonskega dela itd.), zaradi neustreznega oziroma neprimernega tehnološkega postopka, zaradi tega, ker stroji in sredstva za delo niso bili v brezhibnem stanju, zaradi neupoštevanja predpisov in navodil varstva pri delu itd. Vsi ti vzroki pa so tesno vezani s človeškim faktorjem oziroma z delavcem, ki je poškodovan.

Pri pregledih delovnih priprav in naprav so ugotovili – podobno kakor v preteklem obdobju – da je približno 80 odstotkov strojev amortiziranih in zato ne zagotavljajo več varnega dela. Od delavcev, ki delajo ob stroju, in vzdrževalcev zahtevajo veliko napora ter maksimalno koncentracijo pri delu, pri čemer so delavci izpostavljeni dodatnim psihičnim obremenitvam, zaradi katerih prihaja do poškodb.

UROŠ DJURIČ

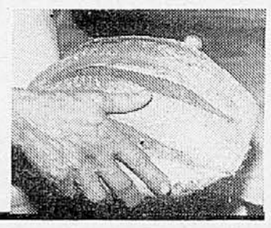
Umrla potnica avtobusa

LJUBLJANA, 6. julija – Za posledicami nenavadne prometne nesreče je včeraj v ljubljanski bolnišnici umrla 65-letna Ana Čukajne iz Ljubljane. Do nesreče je prišlo, ko je voznik zglobnega avtobusa Novica Steletović, ki se je hotel izogniti tovornjaku, nenadoma močno zavrl. Več potnic je padlo po tleh, pri čemer se je Ana Čukajne tako hudo ranila, da je v bolnišnici umrla. (B. Č.)

E. H. James

34

ZGODBA O KRUHU

Dekret je govoril o razlastitvi zemlje, ki da postane ljudska lastnina. Kmetje so sledili pozivu kmečkih sovjetov, napadali dobro stoječe kmečke pristave, jih plenili, požigali in odnašali vse, kar se je dalo odnesti, vmes pa se med seboj pretepali za plen. Skratka, v krvavi in resnični obliki se je zgodilo, kar je pred sto leti v Tolstojevem romanu Vstajenje doživel knez Nehljudov, ki je pod vplivom angleških idej hotel podariti zemljo svojim tlačanom, ti pa so ga najprej otopelo, molče in sovražno gledali, potem pa se začeli med seboj prepirati, kdo bo kaj dobil.

V revoluciji je bilo kmetu rečeno, da zemlja ni več last gosposke in bogatinov, ampak ljudska last. Kaj je to v resnici pomeniło, ni nihče vedel, ne avtorji dekreta o razlastitvi ne kmetje. Lenin je nekaj mesecev pred tem pisal: »Kmetje hočejo obdržati svoje drobno gospodarstvo. Naj jim bo! Kakor hitro bo zemlja konfiscirana in bo proletariat prevzel oblast, bo vse ostalo diktirala praksa.«

O tej praksi pa kmetje niso nič vedeli, ko so, sledeč navodilom kmečkih sovjetov, začeli zasedati zemljo, ropati, uničevati in požigati bogate kmetije. Šele ko so prišli informirani in oboroženi delavci in jim naropano pobrali češ, »to ni vaše, ampak pripada državi«, se je kmetov polastil občutek, da ljudje iz mest drugače pojmujejo socializem kakor oni sami.

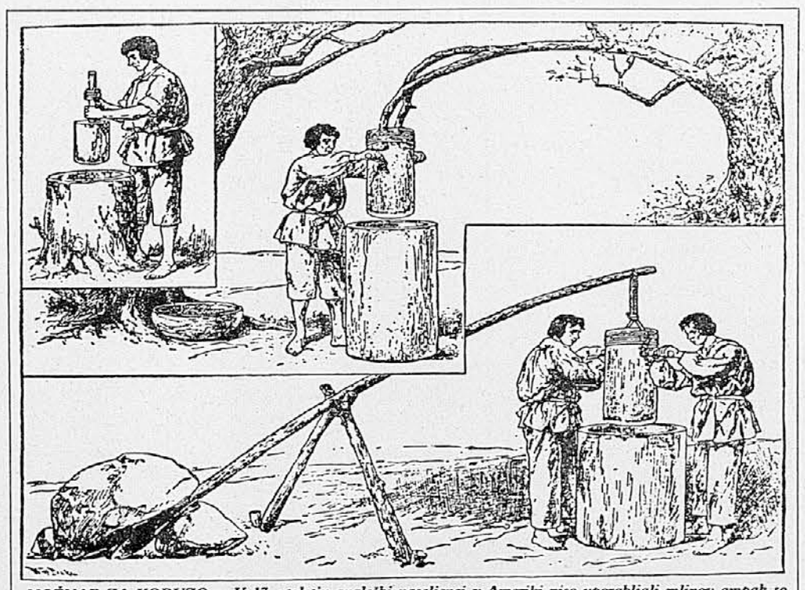
Po dekretu je bila zemlja ljudska last. Čigava last pa je ljudska lastnina? Ali je lastnina vseh ali lastnina države? In predvsem, kdo bo odločal o tej lastnini, kdo bo gospodaril z njo in jo upravljal?

To je bilo sporno vprašanje revolucije, ki si je kladivo in srp izbrala za svoj simbol.

Vojna lakote med »rdečo« in »zeleno« fronto

»Brez kladiva tudi srp ne bi bil skovan, so govorili dlavci iz mest, misleč pri tem, da kmetje brez delavske podpore ne bi socializirali zemlje.

Kmetje pa so razmišljali po svoji logiki. Mi orjemo, sejemo in žanjemo, iz našega zrnja se peče kruh. Pa ti pridejo mestni ljudje in hočejo ta kruh zase, čeprav niso ne orali ne želi. Naj plačajo zanj, če ga hočejo jesti... Toda mesto ni imelo s čim plačati, ker so tovarne stale ali v najboljšem primeru delale za potrebe revolucionarne armade. In tako se je v Rusiji začela vojna lakote med »rdečo« in »zeleno« fronto. Na deželo so prihajali delavski odredi z jasnim geslom:« Kruh ali smrt«. Mesta so pač morala? jesti in rdeča armada tudi. In kmetje so s puškami, ki so jih prinesli s seboj, ko so zapuščali bojišče, branili vsako vrečo žita. Kakor so kmečki kantoni v Švici leta 1798 raje uničevali žito, ga stresali v potoke ali požigali in podirali mline, kakor da bi s svojim kruhom prehranjevali francosko revolucionarno vojsko, tako so v ruski revoluciji počeli mužiki, ki jih je revolucija osrečila z dvoumnim dekretom o zemlji kot ljudski lastnini. Tragedija je spominjala na »nihilistično sladostrastje, ki ga zbuja samomor, če pri tem tudi sosed zleti v zrak...

MOŽNAR ZA KORUZO – V 17. stoletju angleški naseljenci v Ameriki niso uporabljali mlinov ampak so koruzo, edino hrano, ki jim je pomagala preživeti, drobili v možnarjih.

V času, ko so na zahodnem bojišču ameriške armade počasi prodirale proti Renu »s petimi vrečami najboljše kanadske moke na vsak bajonet«, je Rusija tonila v kaosu lakote in krvavega boja med mestom in vasjo. Zastavek tega boja je bil prastar: kruh.

In v Rusiji se je potrdilo, kakor že tolikokrat v zgodovini. Kljub temu, da so bili delavci bolj osveščeni, bolj organizirani in bolje oboroženi, so v tem boju med mestom in vasjo zmagali pridelovalci kruha. Sovjetska država se je 21. marca 1921 odpovedala monopolu nad hrano. Kmetje so morali davčne obveznosti do države poravnati v naturalijah, kar jim je žita ali drugih pridelkov ostalo, pa so lahko prodali po svobodnih cenah na svobodnem trgu.

Taktični umik, ki so ga napravili boljševiki, je takoj pokazal blagodejne posledice. Pridelek na vasi se sicer ni večal v taki krivulji kakor v času Stolipinove reforme, vseeno pa dovolj hitro, da tista najhujša lakota ni več tako neizprosno pritiskala na mesto in na vas.

Predah v rahlem boljšanju prehrambnega položaja je trajal sedem let. Nad Rusijo se je znova zgrnila senca lakote, ko je Stalin agrarno deželo hotel spremeniti v najmočnejšo industrijsko državo na svetu. Davek za ta zgrešeni poskus je plačala vas. Leta 1928 ni bilo več njive, ki bi bila kmetova zasebna last. Zemlja, živina, orodje in ljudje, vse je postalo inventar velikih, slabo opremljenih in še slabše upravljanih kolhozov in sovhozov, ljudska in državna lastnina, ki ne priznava osebne odgovornosti, razen v primerih, ko jo definira politika. Deset let pozneje je bilo v Rusiji 243.000 kolhozov in sovhozov in politika je ocenila, da se je sovjetsko kmetijstvo povzpelo na stopnjo agromehaničnega poljedelstva na zemlji, ki je bila pred 1928. letom last 39 milijonov kmetov.

Praksa in zgodovina sta dali drugačno oceno, katere kazalci so bolj prepričljivi od političnega vrednotenja: kronično pomanjkanje hrane, ki je na robu lakote, milijoni kmetov v taboriščih zaradi »agrarnih zločinov« (skrivanje živil, sabotaže in »sabotaže«, kraja kmetijskih pridelkov, neizpolnjevanje norm, popolnoma brezbrižen odnos do ljudske lastnine in podobno) in v zadnjih dveh ali treh desetletjih milijoni ton žita, uvoženega vsako leto iz Združenih držav, Kanade in Avstralije. Vse to v državi, ki ima neizmerna prostranstva najrodovitnejše zemlje na svetu, znane pod imenom »černozjom«.

Pšenični imperij,

Turisti od danes ne potrebujejo potnega lista

LJUBLJANA, 6. junija – Opolnoči od petka na soboto začnejo veljati olajšave za prihod tujih turistov v Jugoslavijo v letu evropskega turizma in pravilnik o obrazcih ter načinu izdaje certifikatov. Sredstva javnega obveščanja so sicer oznanjala, da bodo omenjene olajšave začele veljati že 1. julija, vendar se je to zgodilo s precejšnjo zamudo, če pri tem upoštevamo, da se glavna turistična sezona pri nas začne že sredi junija.

Kot smo zvedeli v oddelku za mejne zadeve in tujce pri RSNZ, bodo tuji turisti lahko prišli k nam le z osebno izkaznico oziroma ustreznim dokumentom za istovetnost. Na meji bodo dobili potrdilo o vstopu v SFRJ v letu evropskega turizma, ki velja le 30 dni. Tako se bodo policisti na meji izognili zamudnemu zaračunavanju takse in izdajanju potrdil o vstopu. Policisti bodo v tem primeru izpolnili oziroma vpisali na potrdilo vrsto in registrsko številko dokumenta, s katerim se tuji turist predstavi oziroma izkaže svojo istovetnost ter državo, iz katere prihaja, in vtisnili žig z datumom in imenom mejnega prehoda, kjer je prišel k nam.

Tujim turistom od sobote dalje ne bo treba imeti vizumov, ker jih je Jugoslavija enostransko ukinila. Izjema so le državljani Albanije, Filipinov, Gane, Grčije, Irana, Šri Lanke in Turčije. Ob tem gre omeniti, da certifikate dobijo samo tujci, ki prihajajo kot turisti in ki imajo sredstva za bivanje pri nas ali so si vzdrževanje zagotovili na drug način. Potrdila o vstopu v Jugoslavijo ne morejo dobiti potniki s potnim listom za tujce, za osebe brez državljanstva in begunce. Ta omejitev velja do 31. januarja prihodnjega leta.

ŽARKO HOJNIK

СФР ЈУГОСЛАВИЈА - SFR JUGOSLAVIJA - SFR OF YUGOSLAVIA

СЕРТИФИКАТ О УЛАСКУ У СФРЈ У ГОДИНИ ЕВРОПСКОГ ТУРИЗМА
SERTIFIKAT O ULASKU U SFRJ U GODINI EVROPSKOG TURIZMA
POTRDILO O VSTOPU V SFRJ V LETU EVROPSKEGA TURIZMA
СЕРТИФИКАТОТ ЗА ВЛЕГУВАЊЕ ВО СФРЈ ВО ГОДИНАТА НА ЕВРОПСКИОТ ТУРИЗАМ
CERTIFICATE ON ENTRANCE IN SFRY IN THE YEAR OF EUROPEAN TOURISM

Врста, број и датум издавања исправе о идентитету - Vrsta, broj i datum izdavanja isprave o identitetu - Vrsta, številka in datum izdaje listine o identitetu - Вид, број и датум на издавање на исправата за идентитетот - Type, number and date of issuance of the identity document

Држава издавања исправе о идентитету - Država izdavanja isprave o identitetu - Država izdajatelj listine o identiteti - Државе на издавање на исправата за идентитетот - The state of the issuance of the identity document

JESENICE

Назив граничног прелаза и датум уласка у СФРЈ - Naziv graničnog prelaza i datum ulaska u SFRJ - Naziv mejnega prehoda in datum vstopa v SFRJ - Име на граничниот премин и датум на влегувањето во СФРЈ - Border check-point and the date of entrance in SFRY

52

(M.P.)

00091501

THE CERTIFICATE VALUES TOGETHER WITH IDENTITY DOCUMENT 30 DAYS FROM THE DATE OF ENTRANCE IN SFRY.

POTRDILO O VSTOPU V SFRJ – Z osebno izkaznico in s tem potrdilom bodo tujci pri nas lahko bivali 30 dni. Dobro pri tem je, da vsaj večine ne bo motila precej površna slovenščina...

Umaknjena tožba proti novinarjem

PTUJ, 6. julija – Kot je ptujskim novinarjem, ki jih je tožila ptujska Perutnina oziroma pet njenih vodilnih mož z direktorjem Alojzem Gojčičem na čelu, sporočila sodnica Biserka Rejic, je tožba zoper njih umaknjena. Po prvi tožbi je bilo toženih novinarjev trinajst, potem so tožbo proti Ludviku Kotarju z Radio Tednika Ptuj in Jožetu Slodnjaku, dopisniku Večera, umaknili, tako da je tožena ostala še enajsterica ptujskih novinarjev. Na prvem naroku 31. maja pa se poleg nekaterih manjkajočih ni pojavil niti eden izmed tožnikov, navzoč je bil le njihov odvetnik Jože Vidovič.

Po ugotovljenih napakah pri pošiljanju vabil (ta so dobivali ljudje z enakimi imeni in priimki kot toženi novinarji, le da za časopis še nikdar ničesar niso napisali), in ker ni bilo tožnikov, je sodnica obravnavo preložila na 28. junij, kasneje pa še na 5. julij. No, in včeraj jim je sporočila, da so tožniki tudi uradno umaknili tožbo proti vsem novinarjem, kakor so nekaj časa tudi napovedovali.

Po tem umiku tožbe bodo novinarji ptujskega aktiva sestavili posebno izjavo in jo objavili v javnosti.

Z. Š.

V Istri kljubujejo bolezni ovac, ki je nevarna ljudem

Bolezen, poimenovano tudi malteška mrzlica, so »odkrili« potem, ko je zbolela pacientka iz Kranja – Nevarno uživanje surovega ovčjega mleka, sirov, smetane

LJUBLJANA, 6. julija – Z zamudo, zato pa z zelo jasnimi dokazili je šele pred kratkim bilo območje Istre proglašeno za okuženo z nevarno boleznijo ovac, prenaša pa se tudi na ljudi. Gre namreč za brucelozo, bolezen poimenovano tudi mediteranska ali malteška mrzlica. Odkrili so jo pravzaprav po naključju pri nas v Sloveniji, pri članih družine iz Kranja, ki je v vasi pri Rovinju jedla mlad ovčji sir.

Kronologija odkrivanja te kužne in zdravju ljudi nevarne bolezni sega v drugo polovico marca, natančneje k 18. marcu 1990, ko je že omenjena družina iz Kranja obiskala znance v istrski vasi. Postregli so ji z mladim ovčjim sirom. Jedli so ga tudi člani družine in pet delavcev iz Makedonije, ki so pomagali pri reji ovac. Gostja iz Kranja se je doma 15. aprila zatekla po zdravniško pomoč. Tožila je, da jo boli glava, bolečine pa so se pojavljale tudi v sklepih, v vratu, slabo počutje pa je spremljala tudi povišana telesna temperatura. Pri ugotavljanju vzrokov te bolezni so bili odločilni izvidi, ki so jih 25. maja letos dobili s pomočjo laboratorijskih analiz zavoda za zdravstveno varstvo v Kranju – iz hemokulture odvzetega vzorca krvi so izolirali brucelo, veterinarska fakulteta v Ljubljani pa je kasneje potrdila izolacijo brucele.

O tem je bil takoj obveščen zavod za zdravstveno zaščito v Pulju, veterinarska služba Hrvaške pa je takoj odredila pregled ovac na tem območju. V treh krajih so na štirih gospodarstvih ugotovili okužbo ovac z brucelo, zato so nadaljevali s sistematičnim pregledom ovčjih tropov. Po podatkih, ki smo jih dobili pri direktorju slovenske veterinarske uprave so pri doslej pregledanih ovcah ugotovili precej močno okužbo, saj je od že pregledanih živali kar 31 odstotkov okuženih z brucelo. Hrvaška veterinarska uprava je izdala odredbo, da morajo z narkozo ubiti vse okužene tropе živali (227 ovac so že pobili) in jih poslati v kafilerijo v Zalogu (temu območju je zaloška kafilerija najbližja), kjer naj jih dokončno uničijo.

Začasno je prepovedana tudi uporaba ovčjega mleka in mlečnih izdelkov s tega območja, sprejeti pa so tudi vsi drugi ukrepi, med katere sodi natančen pregled ovac in koz na območju sedmih občin v Istri in odrejanje ukrepov za sanacijo razmer.

»Veterinarska služba v naši republiki vsako leto pregleda posamezna območja in ugotavlja ali niso tudi pri nas ovce in koze morebiti okužene z brucelo. Doslej nismo odkrili okuženih živali. Največjo nevarnost za prenos okužbe – za brucelozo v Istri sumijo, da je prišla z okuženimi ovcami iz Makedonije in Kosova – predstavlja divji promet ovac in koz ter nomadska paša, ko kar nekaj tisoč ovac iz drugih republik v zimskem in zgodnjem pomladanskem času pride na prehranjevanje v Slovenijo. Seveda je zato težko napovedovati, kako dolgo se bomo še uspeli braniti pred vnosom te nevarne bolezni, še posebej, ker sploh ne vemo, kako zelo je ta bolezen razširjena v Makedoniji in na Kosovu,« pravi direktor slovenske veterinarske uprave.

Kako se lahko obvarujemo pred to boleznijo? Da ne uživamo surovega neprekuhanega mleka in izdelkov iz takšnega mleka, da ne kupujemo izdelkov, predvsem sirov, ki jih ponujajo prodajalci (v Istri je znana množična prodaja kar ob avtomobilskih cestah) brez ustreznih dovoljenj in potrdil.

MARJETA ŠOŠTARIČ

© Bruceloza se prenaša na ljudi z mlekom in mlečnimi izdelki (neprekuhano ali slabo prekuhano mleko) ter z mesom, ki ni termično obdelano. Še posebej nevarna je smetana ovčjega mleka, saj vsebuje 14-krat več brucel kot posneto mleko. Nevarnost okužbe so tudi stiki z obolelimi živalmi, ki so povrgle. Zelo tvegano je tudi uživanje ovčjega sira, saj se brucele v njem ohranijo tudi več kot tri mesece. Ljudje, ki zbolijo za brucelozo (bolezen je dolgotrajna in traja več mesecev in celo let) imajo pogosto temperaturo, ki niha (tudi do 40 stopinj Celzija), tožijo za bolečinami v sklepih, pogosti so glavoboli, močnejše je znojenje, vse te bolezenske znake pa spremlja velika utrujenost.

Sina je zabodel v trebuh

MOZIRJE, 6. junija – Preiskovalni sodnik celjskega temeljnega sodišča je minulo sredo na dan borca priprl 53-letnega Franca C. iz Rečice ob Savinji. Osumljen je poskusa umora svojega 19-letnega sina Aleksandra, ki ga hudo ranjenega zdravijo v celjski bolnišnici. Do prepira in kasneje do obračuna z nožem je prišlo 4. julija nekaj pred polnočjo. Tedaj se je Franc C. vrnjen vrnil domov in začel zmerjati ženo. Ne dolgo zatem je prišel domov tudi sin Aleksander, ki je očeta opozoril, da naj matere ne zmerja. Med njimi se je vnel prepir, tako da se je mati vmešala med očeta in sina, ki je potem odšel po stopnicah iz hiše. Tedaj je oče vzel kuhinjski nož in z njim grozil ženi. Skušala ga je pomiriti, a ni nič zaleglo. Zato je odšla za sinom, ki pa se je medtem že vrnil. Razburjeni oče je z nožem zabodel sina v trebuh in ga hudo ranil. Mličniki so ga odpeljali k preiskovalnemu sodniku.

Ž. H.

DELO plus

ŠTIRIINDVAJSET UR

Usodno prehitevanje

NOVO MESTO, 6. julija – Dvainpetdesetletni Mihajlo Lazić iz Zagreba se je v sredo popoldne peljal z osebnim avtom po magistralni cesti od Ljubljane proti Zagrebu. Pri Mokricah je zapeljal iz kolone in začel prehitevati avtomobil pred seboj, takrat pa mu je nasproti pripeljal s tovornjakom 27-letni Stojan Bartolj iz Velike Loke pri Trebnjem. Čeprav je Bartolj močno zaviral in se umikal v desno, sta vozili trčili, v razbitinah osebnega avtomobila pa je umrl voznik Lazić. (U. Š.)

V trgovino po motor

LJUBLJANA, 6. julija – V sredo ponoči je neznanec vlomil v trgovino Tehnounion na Vošnjakovi ulici. Vključil je stikalo za avtomatsko odpiranje vrat in iz trgovine odpeljal motorno kolo BMW, vrata pa so se za njim avtomatično zaprla. Tehnounion je oškodovan za 126 tisočakov. (U. Š.)

Gosta je »postregel« z udarcem

LJUBLJANA, 6. julija – Pri moščanskih miličnikih se je oglasil državljan Velike Britanije in povedal, da je minuli torek zvečer s svojim prijateljem iz Švedske večerjal v diskoteki M kluba na Kajuhovi. Ko sta hotela plačati, se jima je račun zdel previsok in sta zahtevala, naj jima 23-letni natakar Ratko Dž. prinese originalen račun. To je Ratka razjezilo in je s pestjo udaril Angleža v obraz, nato ga je zgrabil, medtem pa je gostu neznanec iz žepa potegnil denarnico z 800 DEM in 140 funti. Zoper natakarja so napisali kazensko ovadbo. (U. Š.)

Nepravilno prehiteval

LJUBLJANA, 6. julija – Med prehitevanjem na cesti med Domžalami in Kamnikom je 39-letni Dragan Kočar čelno trčil v osebni avto, ki ga je nasproti pripeljal 29-letni Branko Rusjan iz Ljubljane. Rusjan je bil na kraju nesreče mrtev. Hudo ranjena sta bila tudi njegova sopotnica Romana Rep in voznik Kočar. (B. Č.)

Dvakrat vlomila

LJUBLJANA, 6. julija – Kriminalisti UNZ Ljubljana okolica so napisali kazensko ovadbo zoper dva mladoletnika, 16-letnega A. Ž. in 17-letnega N. S., oba iz Mengša. Fanta sta od 6. junija pa do prijetja dvakrat vlomila v samopostrežno trgovino v Mengšu, od koder sta odnesla hrane, oblačil in nekaj ur, za 15.000 din. Plen sta skrila v nekem gospodarskem poslopju v Mengšu. Na vesti pa imata tudi tatvino perila in smučarskih čevljev, v skupni vrednosti 12.000 din. Večino ukradenih predmetov so našli in jih vrnili dvema oškodovancema in trgovini. (U. Š.)

Umrl pod traktorjem

TRBOVLJE, 6. julija – Brez vozniškega dovoljenja in vednosti staršev je 15-letni Gregor Polanec iz Praproč včeraj ob 15.30 vozil neregistriran traktor mimo domače hiše. Zapeljal je na panj, traktor se je prevrnil in fanta pokopal pod seboj. (B. Č.)

Indijska konoplja na vrtu

MEDVODE, 6. julija – Na vrtu stanovanjske hiše 28-letnega Branka Z. v Medvodah so kriminalisti odkrili 11 rastlin indijske konoplje, ko pa so podrobneje pregledali hišo, so našli še tri grame marihuane. Napisali so predlog sodniku za prekrške. (U. Š.)

Oropan klub

LJUBLJANA, 6. julija – Neznanci so te dni ponoči »obiskali« prostore Kajak kanu kluba Rašica v Tacnu. Podvig je bil precej uspešen, saj so odnesli več teniških loparjev, video kamero, videorekorder in dve potapljaški obleki ter klub oškodovali za 60.000 dinarjev. (U. Š.)

Izginila prikolica in kolo

LJUBLJANA, 6. julija – Naš državljan, sicer začasno zaposlen v ZR Nemčiji, je na Trgu francoske revolucije parkiral osebni avto, h kateremu je imel pripeto tovorno prikolico, na njej pa motorno kolo suzuki. Ko se je naslednjega jutra vrnil, je opazil, da sta prikolica in kolo izginila. Neznani zmikavt mu je povzročil za 140.000 dinarjev škode. (U. Š.)

Oropali Belgijca

LJUBLJANA, 6. julija – Bilo je minuli torek, nekaj čez polnoč, ko se je belgijski državljan sprehajal po ulici Moše Pijade. K njemu so pristopili trije mlajši moški in ga prosili za cigarete. Ko je Belgijec segel v hlačni žep, mu je eden od trojice iz žepa na srajci izmaknil 500 din, nato pa so vsi trije pobegnili. Iščejo jih. (U. Š.)

Zaradi naliva poplava v Portorožu

PORTOROŽ, 6. julija – Velik naliv je danes na Obali povzročil nemalo težav. Na hidrometeorološki postaji na Belem križu so nam povedali, da je v poldrugi uri padlo več kot 36 mm dežja, veter pa je s posameznimi sunki dosegel tudi sto kilometrov na uro. V središču Portoroža je prišlo do prave poplave. Ponekod se je nabralo do 60 centimetrov vode, tako da je med drugim zalilo tudi poslovne prostore agencije Kvarner Ekspres in cvetličarno Hotelov Palace. Gre za precejšnjo škodo, ki je še niso ocenili. Iz portoroške krajevne skupnosti pa so nam sporočili, da so za poplavo verjetno krivi komunalci, ki že dolgo niso čistili odtočnih kanalov. (B. Š.)

Obvestilo čebelarjem

o donosih medu na opazovalnih postajah gozdnega medenja

področje	opazovalna postaja	datum donosa	donos na panj	vrsta paše
	Topolšica	3. 7. 90	teh. izrav.	kostanj
	Topolšica	4. 7. 90	teh. izrav.	kostanj
	Fala	3. 7. 90	+0,20 kg	kostanj, lipa
Gorski kotar	Ravna gora	3. 7. 90	teh. izrav.	hoja

Medex, Pospeševalna služba čebelarstva

Preveč vode in premalo maščob

LJUBLJANA, 6. julija – Za maslo, uvoženo s Češke, so lani poleti po nalogu sanitarnega inšpektorja ugotovili z analizo in superanalizo, da je vsebovalo preveč vode in premalo maščob. Zaradi tega gospodarskega prestopa, kršitve zakona o standardizaciji, so zato na ljubljanskem temeljnem sodišču v teh dneh obsodili vodjo delovne enote mehki siri – maslo pri Mercatorjevih Ljubljanskih mlekarnah na plačilo 50 dinarjev kazni, kar je že dve leti najvišja možna kazen za odgovorno osebo. Pravne osebe niso obsodili, ker se je ta preoblikovala, pač pa namesto nje nastopa druga, torej ni bila podana pravna kontinuiteta.

Pri Mercatorjevih Ljubljanskih mlekarnah so uvoženo maslo prepakirali in ga poslali v prodajo, med drugim tudi v Mercatorjevo poslovalnico številka 7 v Krškem, kjer je inšpektor zanj 5. julija lani odredil pregled. Maslo je sicer čisto malo odstopalo od normativov, toda predpis je predpis. Ironija je, da bi maslo morali bakteriološko in kakovostno preveriti že ustrezni organi pri uvozu. Ali tega niso storili?

B. G.

Ker ni naredil izpitov, je mladoletnik zabodel očeta

Sedemnajstletni učenec iz Preserij pri Domžalah je staršema zagotavljal, da v redu opravlja izpite, a je mati odkrila resnico

DOMŽALE, 6. julija – V minulih dneh smo bili priča, kakšne strese so doživljali mladostniki in njihovi starši ob koncu šolanja. Primer, ki se je zgodil v Preserjih pri Domžalah pa je dokaj nov in tudi skrb zbujajoč.

Sedemnajstletni fant iz Preserij je imel v šoli nekaj težav in so ga izključili iz drugega letnika. Kljub temu pa so mu omogočili, da bi opravljal izpite. Fant se je menda učil in staršem vneto zatrjeval, kako dobro opravlja izpite. Pred tremi dnevi pa je njegova mati (fant je sicer edinec) odkrila, da z izpiti ni nič in da se je dijak staršema vneto lagal. Svoje odkritje je povedala tudi sinu, ki se je še najbolj ustrašil, da bo za vse izvedel oče, saj mu je ta ob njegovi izključitvi iz šole že napovedal, kaj ga čaka, če ne bo naredil izpitov.

Včeraj okoli 16. ure je fant prišel domov, kjer je našel le očeta, ki je ležal v dnevni sobi. Prepričan, da je mati očetu že povedala o njegovih učnih »uspehih« pa tudi zaradi tega, ker sta se v zadnjem času z očetom večkrat prepirala, je mladoletnik zagrabil za nož. Očeta je večkrat zabodel, potem je očetu le uspelo vstati. Nekaj časa sta se ruvala v dnevni sobi, nato pa sta se, kot kaže, umirila in fant je očeta odpeljal v zdravstveni dom v Domžale. Tam so ugotovili, da so vbodne rane precej hude in so očeta poslali v ljubljanski UKC. Oče je ostal na zdravljenju v Ljubljani, in je izven življenjske nevarnosti, sina pa so v Kliničnem centru prijeli, odpeljali na postajo milice, kjer so ga izročili preiskovalnemu sodniku.

Toliko o dogodku, ki je sam po sebi dovolj zgovoren. Vsiljuje se kopica vprašanj, a ta naj za zdaj ostanejo nezapisana...

U. Š.

Med pogovorom ob denarnico

LJUBLJANA, 6. julija – Občan je prijavil, da so ga minuli torek okoli 21.30 zvečer na Hrvatskem trgu ogovorili trije neznani moški. Medtem ko se je z dvema zapletel v pogovor, mu je tretji iz zadnjega hlačnega žepa izmaknil denarnico, v kateri je imel 100 dolarjev in 1200 dinarjev, tako je oškodovan za 2.500 din. (U. Š.)

Porezala dva kilometra bakrene žice

LOGATEC, 6. julija – Možakar, ki je včeraj nekaj po 14. uri med Kalcami in Grčarevcem pri Logatcu na ptt drogu rezal žico, je imel smolo, saj ga je pri tem opazil mimoidoči občan in obvestil miličnike. Ti so se takoj odpeljali na kraj dogajanja in prijeli 42-letnega Milorada Š. iz Ljubljane. Ker so sumili, da ni bil sam, so pripeljali še službenega psa, ki je dober kilometer stran našel 43-letnega Ljubljančana Dragana A. Miličniki so na pomoč poklicali še kriminaliste UNZ Ljubljana okolica, ki so ugotovili, da sta bila Milorad in Dragan zelo pridna, saj sta že v noči s srede na četrtek med Logatcem in Postojno porezala okoli 2 km telefonskega kabla. Miličniki in kriminalisti so zasegli 640 kg bakrene telefonske žice, par plezalk in kombinirke. Žica je bila že spravljena v sodih, v katerih sta jo hotela zmikavta odpeljati na ljubljanski odpad. Škodo bo PTT organizacija še ugotovila, telefonski promet v Grčarevcu in okoliških naseljih pa je bil nekaj časa prekinjen.

U. Š.

»A« postane »e«, poštenjak pa »tat«

LJUBLJANA, 6. julija – Najbolj nedolžen tiskarski škrat, ki spremeni samo eno črko, denimo »a« v »e«, je včasih povsem dovolj, da ima nič kriv in povsem nedolžen občan manjše ali večje neprijetnosti. In če kdo zapisano v časopisu prebere še površno, so seveda takšne težave še večje.

Nekaj podobnega se je zgodilo tudi ob zapisu, objavljenem v Delu 20. junija, v katerem naš reški sodelavec opisuje dogodivščine z ukradenim avtomobilom alfa romeo LJ 465-85, ki ga je Rečan Boris Mohorič na avtomobilskem sejmu na Preluku kupil od someščana Petra Dolenška, ta pa le teden dni prej od nekega Petra Dolenca. Da ne bi ponavljali celotne zgodbe, raje kar takoj zapišimo, da se je »zapletlo« s Petrom Dolenškom, ki se v resnici piše Dolanšek, stanuje pa v Mihačevi Dragi na Reki. (Mimogrede: tudi ta nima nič s kakšno krajo avtomobilov). Zaradi tega Dolenška oziroma Dolanška pa je imel težave 57-letni Ljubljančan Peter Dolenšek, ki je tudi edini s takšnim imenom in priimkom v Sloveniji. Ima namreč veliko znancev in kako jih tudi ne bi imel. Že od leta 1949 dela na železnici, kot prometnik ali šef postaje je služboval v Prestranku, Postojni, na Rakeku, v Logatcu, Borovnici, Brezovici, Zalogu, Lazah, Savi, Hrastniku, Sevnici, Grosupljem, Trebnjem in Novem mestu, zdaj pa je že 15 let na upravi ŽG Ljubljana, kjer se ukvarja z osebnimi dohodki. In Petra Dolenška so začeli ustavljati znanci in prijatelji, ter ga začudeno spraševali, kaj je s tistim avtomobilom in če je morda zdaj v teh hudih časih postal še tat. (To, da je pisalo, da je »Dolenšek« someščan Mohorića, so, kot kaže, vsi spregledali). Nekaj časa je bilo še zabavno, potem pa ni šlo drugače in... Prišel je tudi v uredništvo Dela.

Torej: Peter Dolenšek, ki stanuje Ob sotočju 16 v Ljubljani, ni ukradel alfe romea, tega avtomobila tudi videl ni, sam pa se sicer vozi v dve leti starem moskviču...

UROŠ ŠOŠTARIČ

Strupeno blato iz TGA Kidričevo spet prebilo nasip (tretjič)

Odgovor Danilu Topleku, predsedniku PO TGA Kidričevo, na njegovo reakcijo o pronicanju rdečega blata iz odlagališča v Strnišču

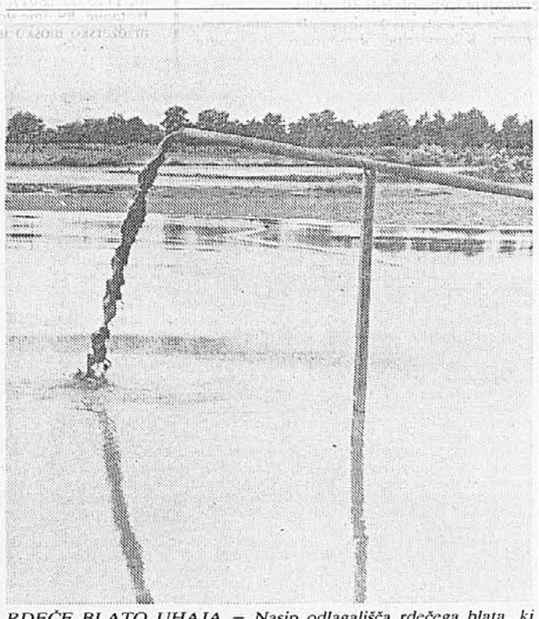
PTUJ, 6. julija – Vsakokrat, ko se nad bazenom pitne vode pod Dravskim poljem nekaj dogaja, se ljudje upravičeno vznemirijo, pravzaprav povsem enako, če zvedo, da je iz halde, kjer se nabira rdeče blato TGA Kidričevo, začelo teči skozi luknjo ali pronicati po tisočerih kapilarah, med praznikom, v nedeljo ali kar na navadni dan.

Zaradi tega je reakcija prvega človeka TGA Kidričevo Danila Topleka na pisanje o dejstvih v zvezi s severnim nasipom enega od odlagališč, na opis stanja manj razumljiva in prepričljiva, kot če bi že februarja letos, ko je prvič začelo teči iz odlagališča, javno povedal, da je zadeva res tako nedolžna kot trdi sedaj. Zame je dovolj, da na tisti polovici njive, ki je bila popljavljena s snovjo, ki je pricurljala iz odlagališča, buče niso niti vzklile, pšenica pa ob tem delu nasipa kaže na produktivnost kmetijstva s preloma stoletja. Tudi skrbi prebivalcev bližnjega Strniščа in vseh, ki pijemo vodo izpod Dravskega polja, so dovolj dober razlog za novinarski pogled na kraj dogodka.

Danilu Topleku kot vodilnemu delavcu seveda kaže verjeti in zaupati v njegovih pet točk razlage dogajanja ob odlagališču. Ni pa še poskrbel, da bi se njegove ocene ujemale z ocenami poznavalcev tega problema v podravski regiji in republiki. Samo v tovarni lahko le on govori in daje dovoljenja za izjave javnosti, pa naj so obrazi tistih, ki sproti nadzorujejo, analizirajo ali pa samo vedo za dogajanje ob odlagališčih rdečega blata ob novinarskih vprašanjih še tako zaskrbljeni.

Če je taka različnost razlag za Danila Topleka že sama po sebi iskanje senzacionalizma, ki jo lahkotno podtakne z obtožbo »površnosti in netočnosti, ki ne prispevajo k objektivnemu obveščanju javnosti«, bi pravico do svoje razlage moral izkoristiti že februarja, ko je začelo pronicati in ne šele sedaj, ko je po krajši zamašitvi lukenj (ali kapilar kot jih imenuje on) začelo ponovno teči iz odlagališča rdečega blata TGA Kidričevo.

BRANKO VODUŠEK

RDEČE BLATO UHAJA – Nasip odlagališča rdečega blata, ki nastaja pri proizvodnji v Tovarni glinice in aluminija Kidričevo, že več mesecev prepušča. Tekočino sicer lovijo z drenažo in črpajo v drugo odlagališče, toda strokovnjaki in inšpektorji ocenjujejo, da je nekaj pronica tudi v Dravsko polje. V odlagališče sedaj spuščajo zgoščene odpadke, da bi njihovi delci morebiti preprečili nadaljnje odtekanje iz odlagališča. (Foto: B. V.)

NESREČE PRI DELU (2)

Evropski vzorec spremljanja

Urejanje evidenc ter številne probleme s področja varstva pri delu bo treba uskladiti z mednarodnimi konvencijami ter zahtevami ES

LJUBLJANA, 6. julija – Neurejeno evidentiranje nesreč pri delu je poglavitni krivec za nepopoln pregled nad dejanskim stanjem na tem področju in za slab vpogled v resnično problematiko poklicnih obolenj.

Da bi se sedanje stanje na področju vodenja evidenc s področja varstva pri delu izboljšalo, je republiški inšpektorat za delo dal ustreznim inštitucijam številne predloge in pobude za ureditev omenjenih evidenc. Urejanje evidenc ter številne probleme s področja varstva pri delu zajema osnutek sprememb in dopolnitev republiškega zakona o varstvu pri delu, ki ga pripravlja republiški komite za delo. Spremembe in dopolnitve zakona o varstvu pri delu morajo biti usklajene z mednarodnimi konvencijami in zahtevami Evropske gospodarske skupnosti ter drugimi evropskimi predpisi in standardi s področja varstva pri delu.

Od 61 primerov poškodb pri delu, ki so se končale s smrtnim izidom, so inšpektorji za delo raziskali 29 primerov. Obravnavali so tudi 446 primerov težjih poškodb, 16 kolektivnih nesreč in 56 primerov nevarnih pojavov.

Zaradi neupoštevanja predpisov s področja varstva pri delu so inšpektorji za delo v letu 1989 podali 344 prijav javnemu tožilstvu, 383 prijav sodniku za prekrške in izrekli 326 mandatnih kazni.

Vzroki, zaradi katerih prihaja do poškodb delavcev pri delu, so številni in so od primera do primera zelo različni, v praksi pa se samo ponavljajo: strokovna izobrazba delavcev, zdravstveno stanje, delovne izkušnje, delovna disciplina, neustrezne mikroklimatske razmere, opuščanje uporabe osebnih varovalnih sredstev (zlasti v poletnih mesecih v času sezonskega dela itd.), zaradi neustreznega oziroma neprimernega tehnološkega postopka, zaradi tega, ker stroji in sredstva za delo niso bili v brezhibnem stanju, zaradi neupoštevanja predpisov in navodil varstva pri delu itd. Vsi ti vzroki pa so tesno vezani s človeškim faktorjem oziroma z delavcem, ki je poškodovan.

Pri pregledih delovnih priprav in naprav so ugotovili – podobno kakor v preteklem obdobju – da je približno 80 odstotkov strojev amortiziranih in zato ne zagotavljajo več varnega dela. Od delavcev, ki delajo ob stroju, in vzdrževalcev zahtevajo veliko napora ter maksimalno koncentracijo pri delu, pri čemer so delavci izpostavljeni dodatnim psihičnim obremenitvam, zaradi katerih prihaja do poškodb.

UROŠ DJURIČ

Umrla potnica avtobusa

LJUBLJANA, 6. julija – Za posledicami nenavadne prometne nesreče je včeraj v ljubljanski bolnišnici umrla 65-letna Ana Čukajne iz Ljubljane. Do nesreče je prišlo, ko je voznik zglobnega avtobusa Novica Steletović, ki se je hotel izogniti tovornjaku, nenadoma močno zavrl. Več potnic je padlo po tleh, pri čemer se je Ana Čukajne tako hudo ranila, da je v bolnišnici umrla. (B. Č.)

E. H. James (34)

ZGODBA O KRUHU

Dekret je govoril o razlastitvi zemlje, ki da postane ljudska lastnina. Kmetje so sledili pozivu kmečkih sovjetov, napadali dobro stoječe kmečke pristave, jih plenili, požigali in odnašali vse, kar se je dalo odnesti, vmes pa se med seboj pretepali za plen. Skratka, v krvavi in resnični obliki se je zgodilo, kar je pred sto leti v Tolstojevem romanu Vstajenje doživel knez Nehljudov, ki je pod vplivom angleških idej hotel podariti zemljo svojim tlačanom, ti pa so ga najprej otopelo, molče in sovražno gledali, potem pa se začeli med seboj prepirati, kdo bo kaj dobil.

V revoluciji je bilo kmetu rečeno, da zemlja ni več last gosposke in bogatinov, ampak ljudska last. Kaj je to v resnici pomenilo, ni nihče vedel, ne avtorji dekreta o razlastitvi ne kmetje. Lenin je nekaj mesecev pred tem pisal: »Kmetje hočejo obdržati svoje drobno gospodarstvo. Naj jim bo! Kakor hitro bo zemlja konfiscirana in bo proletariat prevzel oblast, bo vse ostalo diktirala praksa.«

O tej praksi pa kmetje niso nič vedeli, ko so, sledeč navodilom kmečkih sovjetov, začeli zasedati zemljo, ropati, uničevati in požigati bogate kmetije. Šele ko so prišli informirani in oboroženi delavci in jim naropano pobrali češ, »to ni vaše, ampak pripada državi«, se je kmetov polastil občutek, da ljudje iz mest drugače pojmujejo socializem kakor oni sami.

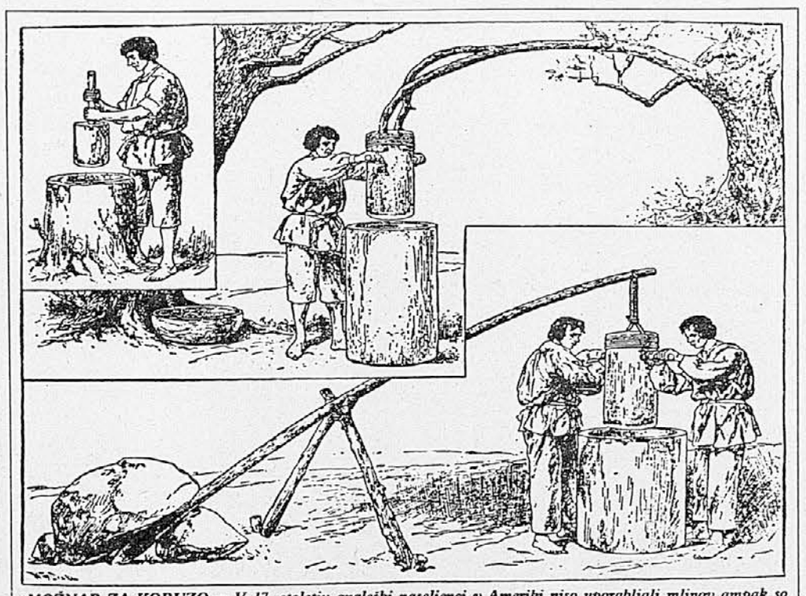
Po dekretu je bila zemlja ljudska last. Čigava last pa je ljudska lastnina? Ali je lastnina vseh ali lastnina države? In predvsem, kdo bo odločal o tej lastnini, kdo bo gospodaril z njo in jo upravljal?

To je bilo sporno vprašanje revolucije, ki si je kladivo in srp izbrala za svoj simbol.

Vojna lakote med »rdečo« in »zeleno« fronto

»Brez kladiva tudi srp ne bi bil skovan, so govorili dlavci iz mest, misleč pri tem, da kmetje brez delavske podpore ne bi socializirali zemlje.

Kmetje pa so razmišljali po svoji logiki. Mi orjemo, sejemo in žanjemo, iz našega zrnja se peče kruh. Pa ti pridejo mestni ljudje in hočejo ta kruh zase, čeprav niso ne orali ne želi. Naj plačajo zanj, če ga hočejo jesti... Toda mesto ni imelo s čim plačati, ker so tovarne stale ali v najboljšem primeru delale za potrebe revolucionarne armade. In tako se je v Rusiji začela vojna lakote med »rdečo« in »zeleno« fronto. Na deželo so prihajali delavski odredi z jasnim geslom:« Kruh ali smrt«. Mesta so pač morala? jesti in rdeča armada tudi. In kmetje so s puškami, ki so jih prinesli s seboj, ko so zapuščali bojišče, branili vsako vrečo žita. Kakor so kmečki kantoni v Švici leta 1798 raje uničevali žito, ga stresali v potoke ali požigali in podirali mline, kakor da bi s svojim kruhom prehranjevali francosko revolucionarno vojsko, tako so v ruski revoluciji počeli mužiki, ki jih je revolucija osrečila z dvoumnim dekretom o zemlji kot ljudski lastnini. Tragedija je spominjala na »nihilistično sladostrastje, ki ga zbuja samomor, če pri tem tudi sosed zleti v zrak...

MOŽNAR ZA KORUZO – V 17. stoletju angleški naseljenci v Ameriki niso uporabljali mlinov ampak so koruzo, edino hrano, ki jim je pomagala preživeti, drobili v možnarjih.

V času, ko so na zahodnem bojišču ameriške armade počasi prodirale proti Renu »s petimi vrečami najboljše kanadske moke na vsak bajonet«, je Rusija tonila v kaosu lakote in krvavega boja med mestom in vasjo. Zastavek tega boja je bil prastar: kruh.

In v Rusiji se je potrdilo, kakor že tolikokrat v zgodovini. Kljub temu, da so bili delavci bolj osveščeni, bolj organizirani in bolje oboroženi, so v tem boju med mestom in vasjo zmagali pridelovalci kruha. Sovjetska država se je 21. marca 1921 odpovedala monopolu nad hrano. Kmetje so morali davčne obveznosti do države poravnati v naturalijah, kar jim je žita ali drugih pridelkov ostalo, pa so lahko prodali po svobodnih cenah na svobodnem trgu.

Taktični umik, ki so ga napravili boljševiki, je takoj pokazal blagodejne posledice. Pridelek na vasi se sicer ni večal v taki krivulji kakor v času Stolipinove reforme, vseeno pa dovolj hitro, da tista najhujša lakota ni več tako neizprosno pritiskala na mesto in na vas.

Predah v rahlem boljšanju prehrambnega položaja je trajal sedem let. Nad Rusijo se je znova zgrnila senca lakote, ko je Stalin agrarno deželo hotel spremeniti v najmočnejšo industrijsko državo na svetu. Davek za ta zgrešeni poskus je plačala vas. Leta 1928 ni bilo več njive, ki bi bila kmetova zasebna last. Zemlja, živina, orodje in ljudje, vse je postalo inventar velikih, slabo opremljenih in še slabše upravljanih kolhozov in sovhozov, ljudska in državna lastnina, ki ne priznava osebne odgovornosti, razen v primerih, ko jo definira politika. Deset let pozneje je bilo v Rusiji 243.000 kolhozov in sovhozov in politika je ocenila, da se je sovjetsko kmetijstvo povzpelo na stopnjo agromehaničnega poljedelstva na zemlji, ki je bila pred 1928. letom last 39 milijonov kmetov.

Praksa in zgodovina sta dali drugačno oceno, katere kazalci so bolj prepričljivi od političnega vrednotenja: kronično pomanjkanje hrane, ki je na robu lakote, milijoni kmetov v taboriščih zaradi »agrarnih zločinov« (skrivanje živil, sabotaže in »sabotaže«, kraja kmetijskih pridelkov, neizpolnjevanje norm, popolnoma brezbrižen odnos do ljudske lastnine in podobno) in v zadnjih dveh ali treh desetletjih milijoni ton žita, uvoženega vsako leto iz Združenih držav, Kanade in Avstralije. Vse to v državi, ki ima neizmerna prostranstva najrodovitnejše zemlje na svetu, znane pod imenom »černozjom«.

Pšenični imperij, ki mu je postavil